

સાપ્તાહિક મુંબઈ સમાચાર

R.N.I. No. 1689/57

મુંબઈ પ્રસિદ્ધ થતું ■ સ્થાપના: ૧ જુલાઈ ૧૯૨૨ ■ પુસ્તક: ૨૦૫ ■ Volume 69 ■ Issue 10 ■ વિક્રમ સંવત ૨૦૮૨
ફાલ્ગુન વદ-૫ ■ મુંબઈ ■ MUMBAI SAMACHAR ■ www.bombaysamachar.com ■ REGD.No. MCS/121/2024-26

રવિવાર, ૮ માર્ચ ૨૦૨૬, (૨૦ પાનાં), કિંમત ₹ ૧૦.૦૦

ઉત્સવ પૂર્તિ ૧૧ થી ૧૭

LIKE & FOLLOW: /Mumbaisamachar4u

ANTARA
GOLD & DIAMONDS
DADAR | BORIVALI

TODAY'S GOLD RATE
₹ 14,832/-
PER 1 GRAM OF 22KT
BIS HALLMARKED JEWELLERY

જુના સોનાના ઘરેણા
શ્રેષ્ઠ ભાવે ખરીદીશું

DIAMOND JEWELLERY
VVS-VS F-G QUALITY
CERTIFIED NATURAL DIAMONDS

DADAR BORIVALI
022 4041 5565 022 6811 5565
OPEN ON ALL DAYS

સૂર્યા સહિત કરોડ ભારતીયોની હાથ જોડીને આજે એક જ પ્રાર્થના કે, વિશ્વ કપ યાચ આપણો...

અમદાવાદ: ભારતની અત્યંત ટેલન્ટેડ, ઓલરાઉન્ડ પર્ફોર્મન્સ માટે પ્રખ્યાત, લક્ષ્યાંક ચેન્ડ કરવા માટે પણ જાણીતી અને સારા પર્ફોર્મન્સમાં સાતત્યતા જાળવવા માટે વખણાતી ભારતીય ટીમનો આજે અહીં ક્રિકેટની દુનિયાના સૌથી મોટા નરેન્દ્ર મોદી સ્ટેડિયમમાં હાજરીમાં ૧,૦૦,૦૦૦-પ્લસ પ્રેક્ષકોની હાજરીમાં ન્યૂ ઝીલેન્ડ સામે ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપની ફાઇનલમાં (સાંજે ૭.૦૦ વાગ્યાથી) જંગ છે જે જીતીને સૂર્યકુમાર યાદવ એન્ડ કંપની આ સ્થળ ભારત માટે શુકનવંતુ નથી એવો ટેંગ દૂર કરી શકશે.

૨૦૦૭માં એમએસ ધોનીના નેતૃત્વમાં અને ૨૦૨૪માં રોહિત શર્માની કેપ્ટન્સીમાં ભારતે આ ફોર્મેટનો વર્લ્ડ કપ જીતી લીધો હતો અને હવે એ સન્માન સૂર્યકુમારને મળશે તો ભારતીય ક્રિકેટને ચાર ચાંદ લાગી જશે. જોકે ન્યૂ ઝીલેન્ડની ટીમ મર્યાદિત ઓવર્સની ક્રિકેટ (ટી-૨૦માં કે વન-ડેમાં) ક્યારેય વર્લ્ડ કપ નથી જીતી એટલે આજે એ ઐતિહાસિક સિદ્ધિ હાંસલ કરવા કિવીઓ છેલ્લા ત્રણ સુધી લડશે એવું કહીએ તો ભારતીયોએ જબરદસ્ત લડત માટે તૈયાર રહેવું પડશે. ૨૦૧૯માં કિવીઓ વન-ડે વર્લ્ડ કપની ફાઇનલમાં અને ૨૦૨૧માં ટી-૨૦ વિશ્વ કપની ફાઇનલમાં પરાજિત થયા હતા.

૨૦૨૩ની ૧૯મી નવેમ્બરે રોહિત શર્મા અત્યંત હતાશ હાલતમાં અને ઓંખોમાં આસું સાથે પ્રેસિંગ રૂમના પગથિયાં ચડી રહ્યો (જુઓ પાનું ૨) ▶▶

જી લતયારે, રહા ન જાયે...:
અમદાવાદના નરેન્દ્ર મોદી સ્ટેડિયમમાં વર્લ્ડ કપની ફાઇનલની પૂર્વસંધ્યાએ ટ્રોફી ભણી લાલચભરી નજરે જોઈ રહેલો ભારતીય કેપ્ટન સૂર્યકુમાર યાદવ. (એજન્સી)

વૉર ઇફેક્ટ: ગેસ સિલિન્ડર હવે ૧૧૫ રૂપિયા મોંઘું

કમર્શિયલ વપરાશ માટેના ગેસના ભાવમાં પણ ૬૦ રૂપિયાનો વધારો: જોકે હાલ પેટ્રોલ-ડીઝલના ભાવમાં વધારો નહીં

નવી દિલ્હી: પશ્ચિમ એશિયામાં યુદ્ધને કારણે ઊર્જાના વધતા ભાવ વચ્ચે ઘરેલું એલપીજીના ભાવમાં ૧૧૪.૫ રૂપિયાનો અને કમર્શિયલ ગેસ સિલિન્ડરના ભાવમાં ૬૦ રૂપિયાનો મોટો વધારો ગઈ કાલે ક્રિકવામાં આવ્યો છે. જોકે સરકારે એવી સ્પષ્ટતા કરી હતી કે પેટ્રોલ અને ડીઝલના ભાવમાં વધારા કરવાની હાલ કોઈ વિચારણા નથી. ઇન્ડિયન (જુઓ પાનું ૨) ▶▶

ઈરાને પડોશીઓની માફી માગીને આખરે શરણાગતિ સ્વીકારી: ટ્રમ્પ

હુમલાઓ બદલ ઈરાનના પ્રમુખે પડોશી દેશોની માફી માગી તોય હુમલાઓ ચાલુ જ રહ્યા: જોર્ડનમાંની ૨૨,૦૦૦ કરોડની અમેરિકી એન્ટિ-મિસાઈલ થાડ સિસ્ટમ ઉડાવી ઈરાને

વોશિંગ્ટન: અમેરિકાના પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પે શુક્રવારે દાવો કર્યો હતો કે ઈરાને મિઝલ-ઈસ્ટના તેના પડોશી દેશોની માફી માગીને શરણાગતિ સ્વીકારી છે. ઈરાનના પ્રમુખે શનિવારે અમેરિકા અને ઈઝરાયલ સાથેના એક અઠવાડિયા પૂરા કરનારા યુદ્ધમાં અખાતના દેશો પર મિસાઈલ અને ડ્રોનના હુમલાની માફી માગી હતી. જોકે આ સૂચવે છે કે અમેરિકા અને ઈઝરાયલના હવાઈહુમલાએ ઈરાને (જુઓ પાનું ૨) ▶▶

THE JN TATA ENDOWMENT LOAN SCHOLARSHIP

Fall 2026–Spring 2027

About the Program

The J N Tata Endowment extends financial assistance to Indian students who wish to pursue Postgraduate/Doctoral/Postdoctoral studies overseas.

Eligibility

- Open for Indian citizens under 45 years old as of June 30, 2026.
- Graduates of a recognised Indian university with at least 60% marks on average in their undergraduate or postgraduate studies.
- Candidates who have completed at least one undergraduate degree OR those who are in the final year of any undergraduate programme at a recognised university/college/institution in India.
- Candidates admitted to the course recognised as a Graduate Program (postgraduate in Indian terminology).
- Candidates already pursuing postgraduate studies abroad may apply at the end of their first year or the start of the second, provided at least 12 months of study remain at the time of the award (typically in July).

Application Deadline: March 15, 2026

Applications are invited on www.jntataendowment.org
For any queries please write to jnte@tatatrusters.org

079 7136 6982
ARVIND SMARTSPACES

A LIFESTYLE SO Distinct, IT RARELY WAITS

AN ADDRESS CRAFTED FOR THE SELECT FEW WHO RECOGNISE OPPORTUNITY BEFORE THE REST.

LAUNCHING

ARVIND GREENFIELDS

VADODARA'S FIRST SPORTS-THEMED PLOTTED DEVELOPMENT

PREMIUM PLOTS
STARTING ₹47.5L+

AVAIL PRE-LAUNCH BENEFITS
TILL 15TH MARCH, 2026

SITE ADDRESS : ARVIND GREENFIELDS, AJWA ROAD, VADODARA

SCAN TO KNOW MORE

The stock images and visuals contained herein are digitally enhanced artistic impressions and may vary from the actual Project. All details relating to designs, dimensions, elevations, layouts, plans, amenities, facilities, services, specifications, prices, surrounding infrastructure, furniture, accessories, interiors, and fit-outs, if any, are purely indicative and for representational purposes only, and may not form part of the standard offering or create any representation or obligation on the part of the Developer. Arvind Dream Homes LLP (the "Developer") reserves the right to modify, add, alter, or delete any aspect of the Project, in accordance with applicable laws and approvals, without prior permission/notice. [Information regarding external infrastructure, connectivity projects, and future events is based on publicly available data and may be subject to change by the respective authorities.] Starting price is indicative and subject to availability. [This Project does not constitute an assured return, guaranteed rental, or guaranteed appreciation program.] This printed material is issued for general informational purposes only and does not constitute an offer, commitment, assurance, or contract of any nature. The Developer makes no representation or warranty, express or implied, regarding the accuracy or completeness of the information contained herein, and in no event shall the Developer or its group entities be liable for any loss or damage arising from reliance on the contents hereof. The official website of the Developer is www.arvindsmartspace.com, and recipients are advised not to rely on information available on any other website or third-party source.

સાપ્તાહિક ભવિષ્ય - પંડિત જિતેન હરિહર મહેસાણાવાળા

તા. ૮-૩-૨૦૨૬ થી તા. ૧૪-૩-૨૦૨૬

અહોચર: સૂર્યનારાયણ આખો સપ્તાહ કુંભ રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. મંગળ કુંભ રાશિમાં માર્ગીભ્રમણ કરે છે. વક્રી બુધ કુંભ રાશિમાં મિશ્ર ગતિએ ભ્રમણ કરે છે. મિથુન રાશિમાં વક્રી ગુરુ તા. ૧૧મીએ માર્ગી થાય છે. શુક્ર મીન રાશિમાં શીઘ્ર ગતિએ ભ્રમણ કરે છે. શનિ મીન રાશિમાં માર્ગીભ્રમણ કરે છે. શુક્ર કુંભ રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. ચંદ્ર પ્રારંભે તુલા રાશિમાં રહે છે. તા. ૯મીએ વૃશ્ચિક રાશિમાં, તા. ૧૧મીએ ઘનુ રાશિમાં, તા. ૧૪મીએ મકર રાશિમાં રહે છે.

મેષ (બ, લ, ઇ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં વેપાર લાભદાયી થશે. નોકરીમાં પરિશ્રમ, પુરુષાર્થ મહેનત કરાવનાર ગોચરઅભે છતાંય સફળતા અનુભવશે. નોકરી માટે તા. ૯, ૧૦, ૧૩ શુભ જણાય છે. નોકરીના જૂનાં કામકાજ અધિકારીના સહયોગથી પૂર્ણ કરી શકશો. નિજી વ્યવસાયમાં મિત્રો ઉપયોગી થશે. નાણાવ્યવસ્થા જળવાશે. મહિલાઓને પતિનો સહયોગ કાર્યક્ષેત્રે પ્રાપ્ત થાય. વિદ્યાર્થીઓના આ સપ્તાહના અધ્યયનના કામકાજ સફળ બનતા જણાશે.

વૃષભ (બ, વ, ઊ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવાં નાણાકોટાણ શક્ય જણાય છે. નોકરી માટે તા. ૯, ૧૦ શુભ જણાય છે. નોકરીમાં સહકાર્યકરો, મિત્રો દ્વારા કામકાજ પૂર્ણ કરી શકશો. વેપાર વધશે. વેપારના કામકાજ સફળ બની રહેશે. વેપાર માટે જરૂરી નાણાસાહાય પ્રાપ્ત થશે. મહિલાઓને કિંમતી ચીજોની ખરીદી માટે અનુકૂળતાઓ જણાશે. વિદ્યાર્થીઓના આ સપ્તાહના અભ્યાસના નિર્ણયો સફળ પુરવાર થશે.

મિથુન (ક, છ, ઇ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવીન કાર્યપદ્ધતિ અપનાવી શકશો. નોકરી માટે તા. ૧૦, ૧૧, ૧૨ શુભ જણાય છે. નોકરીના અધિકારી દ્વારા હસ્તગત કાર્યો સરળતાથી પૂર્ણ કરી શકશો. નોકરી વિશેની મૂંઝવણો પણ દૂર થશે. કારોબારની નાણાઆવકની વૃદ્ધિ થશે. કાર્યક્ષેત્રે મહિલાઓને પતિનો સહયોગ પ્રાપ્ત થાય. વિદ્યાર્થીઓના અભ્યાસના નિર્ણયો સફળ પુરવાર થશે.

કર્ક (ડ, ઇ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારના નવાં નાણાકોટાણ માટે સફળતા જણાશે. નોકરી માટે તા. ૧૨, ૧૩, ૧૪ શુભ જણાય છે. નોકરી માટે સંઘર્ષ, પુરુષાર્થ છતાંય યશ મેળવશે. લાંબા અંતરનો પ્રવાસ સફળ જણાશે. નવા કામકાજનો પ્રારંભ થાય. અકારણ નાણાં ખર્ચના પ્રસંગને ટાળી શકશો. નવા કામકાજના પ્રારંભ માટે મહિલાઓને પતિનો સહયોગ પ્રાપ્ત થતો જણાશે. વિદ્યાર્થીઓના આ સપ્તાહના નિર્ણયો શુભ પુરવાર થશે.

સિંહ (મ, ટ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારની નવી પ્રવૃત્તિઓ સફળ પુરવાર થશે. સપ્તાહમાં શેરબજારના કામકાજ આત્મવિશ્વાસ અને સફળતા મેળવશે. નોકરી માટે તા. ૮, ૯, ૧૪ શુભ પુરવાર થશે. ભાગીદારીના જૂનાં મતભેદનો ઉકેલ આવશે. મિત્રો કાર્યક્ષેત્રે ઉપયોગી થશે. નાણાંની આવક જળવાઈ રહેશે. મહિલાઓને કિંમતી ચીજોની ખરીદીમાં સફળતા જણાશે. વિદ્યાર્થીઓ રચનાત્મક પ્રવૃત્તિઓમાં વ્યસ્ત રહેશે.

કન્યા (પ, ઠ, ડા): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવીન કાર્યપદ્ધતિ અપનાવશે. નોકરીમાં સફળતા, યશ મેળવશે. સહકાર્યકરોમાં સંપ જળવાશે. અધિકારીની કૃપા મેળવશે. આત્મવિશ્વાસ દૃઢ બનવાથી કાર્યક્ષેત્રે ઉત્સાહ જણાશે. નાણાઆવકની વૃદ્ધિ થશે. ગૃહિણીઓને સહપરિવાર પ્રવાસ જણાય છે. અર્થવ્યવસ્થા જાળવવા માટે આ સપ્તાહમાં

મહિલાઓને સરળતા અને સફળતા જણાશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં પર્યટન, પ્રવાસ અનુકૂળ બનતો જણાશે.

તુલા (ર, ત): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં દૈનિક સાપ્તાહિક વેપાર લાભદાયી પુરવાર થશે. નોકરી માટે તા. ૯, ૧૩, ૧૪ શુભ જણાય છે. નોકરીના હસ્તગત કામકાજ પૂર્ણ કરવા માટે સફળતા મેળવશે. નવી જવાબદારીઓ પણ સફળતાથી પૂર્ણ કરી શકશો. કામકાજમાં યશ મેળવશે. સરકારી કામકાજ પૂર્ણ કરવામાં સરળતા જણાશે. આ સપ્તાહમાં મહિલાઓને પતિનો સહયોગ પ્રાપ્ત થતો જણાશે. વિદ્યાર્થીઓને સહકાર્યકરો ઉપયોગી થશે.

વૃશ્ચિક (ન, ય): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં જરૂરી માર્ગદર્શનપૂર્વકનો વેપાર લાભદાયી પુરવાર થશે. નોકરી માટે તા. ૮, ૧૩, ૧૪ શુભ જણાય છે. મિલકતનો નિર્ણય લઈ શકશો. મિલકતના નિર્ણયોમાં પરિવારના સભ્યો પણ ઉપયોગી થશે. વેપારના કામકાજમાં સફળતા મેળવશે. વેપારની જૂની ઉઘરાણીની આવક પ્રાપ્ત કરશો. વેપાર દ્વારા અર્થઉર્પાજન સરળ બનતું જણાશે. ગૃહિણીઓને સંતાનની મૂંઝવણી જવાબદારીઓમાં ઉકેલ પ્રાપ્ત થતો જણાશે. વિદ્યાર્થીઓ નિત્ય અભ્યાસમાં નિયમિતતા અનુભવશે.

ઘનુ (બ, ઘ, ક, ઢ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નાણાકીય હિસાબ-કિતાબ પૂર્ણ કરી શકશો. નોકરી માટે તા. ૮, ૯, ૧૩, ૧૪ શુભ જણાય છે. સાહસિકતાથી નવા કામકાજનો પ્રારંભ કરશો. નવા કામકાજમાં જરૂરી સાધનો આર્થિક સંગવડતાઓ પણ પ્રાપ્ત કરશો. નાણાવ્યવસ્થા વધુ દૃઢ મજબૂત બનશે. મહિલાઓને સંતાનની મૂંઝવણી જવાબદારીઓમાં અનુકૂળતાઓ જણાશે. વિદ્યાર્થીઓ અધ્યયન અને શિક્ષણમાં નિયમિતતા દાખવી શકશે.

મકર (ખ, જ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં દૈનિક સાપ્તાહિક વેપાર તથા વેપારના કામકાજ સફળ જણાશે. નોકરી માટે તા. ૮, ૯, ૧૦ શુભ જણાય છે. નોકરીમાં જૂનાં અદ્યુર્ગ કાર્યો પૂર્ણ કરવા માટે સફળતા મેળવશે. કાચદા કાનૂની સવાલોનો ઉકેલ આવશે. વેપાર વધશે. નાણાં આવક વધશે. મહિલાઓને કુટુંબના સભ્યોનો પ્રસંગોપાત સહયોગ પ્રાપ્ત થતો જણાય. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં નવી પ્રવૃત્તિઓ માટે અનુકૂળતાઓ જણાશે.

કુંભ (ગ, શ, સ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારની પ્રવૃત્તિઓમાં યશસ્વી અનુભવ કરશો. નોકરી માટે તા. ૧૧, ૧૩, ૧૪ શુભ જણાય છે. નોકરીના કાર્યકરોમાં સંપ અનુભવશે. આત્મવિશ્વાસ દૃઢ બનશે. હસ્તગત કામકાજ પૂર્ણ કરવામાં સફળતા મેળવશે. કુટુંબના સભ્યોમાં મહિલાઓના મતભેદોનો ઉકેલ આવશે. મહિલાઓને પતિનો સહયોગ પરિવારના જવાબદારીના કામકાજમાં પ્રાપ્ત થાય. વિદ્યાર્થીઓને સહઅધ્યાયીઓમાં માનપ્રતિષ્ઠા પ્રાપ્ત થતી જણાશે.

મીન (દ, ય, ઝ, ઠ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવા કામકાજનો પ્રારંભ શક્ય જણાય છે. નોકરી માટે તા. ૧૨, ૧૩, ૧૪ શુભ જણાય છે. અધિકારી દ્વારા નોકરીના કામકાજ પૂર્ણ કરવા માટે સરળતા અનુભવશે. કાચદાના પ્રશ્નોમાં રાહત જણાશે. મૂંઝવણો ઉકેલાશે. મહિલાઓની નાણાવ્યવસ્થા સફળ બની રહેશે તથા પ્રવાસનાં આયોજનો પણ સફળ બની રહેશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં નવા અધ્યયન માટે સફળ તકો પ્રાપ્ત થતી જણાશે.

આજનું પંચાંગ

ઉત્તરાયણ - સૌર વસંતઋતુ, રવિવાર, તા. ૮-૩-૨૦૨૬, રંગ પંચમી, શ્રી જયંતી

ભારતીય દિનાંક ૧૭, માહે ફાલ્ગુન, શકે ૧૯૪૭ વિક્રમ સંવત ૨૦૮૨, શા. શકે ૧૯૪૭, ફાલ્ગુન વદ-૫ જૈન વીર સંવત ૨૫૫૨, માહે ફાલ્ગુન, તિથિ વદ -૫ પાર્વતી શહેનશાહી રોજ ૨૬મો આસતાદ, માહે ૭મો મેહેર, સને ૧૩૯૫ પાર્વતી કદમ્બી રોજ ૨૬મો આસતાદ, માહે ૮મો આવાં, સને ૧૩૯૫ પાર્વતી ફસલી રોજ ૨૩મો દએપદીન, માહે ૧૨મો સ્પેનદામદ, સને ૧૩૯૪ મુસ્લિમ રોજ ૧૮મો, માહે ૯મો રમજાન, સને ૧૪૪૭ મીસરી સ્વચ્છ ૨૦મો, માહે ૯મો રમજાન, સને ૧૪૪૭ નક્ષત્ર સ્વાતિ બપોરે ક. ૧૩-૩૧ સુદી પછી વિશાખા ચંદ્ર તુલામાં ચંદ્ર રાશિ નામાક્ષર: તુલા (ર, ત) સૂર્યોદય: મુંબઈ ક. ૦૬ મિ. ૫૪, અમદાવાદ ક. ૦૬ મિ. ૫૭, સ્ટા.ટા., સૂર્યાસ્ત: મુંબઈ ક. ૧૮ મિ. ૪૪, અમદાવાદ ક. ૧૮ મિ. ૪૪, સ્ટા. ટા. -: મુંબઈ સમુદ્રમાં ભરતી ઓટ :- ભરતી: બપોરે ક. ૧૫-૦૨, મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૦૨-૪૭ (તા. ૯) ઓટ: સવારે ક. ૦૮-૩૫, રાત્રે ક. ૨૦-૪૭ પ્રત પર્વાદિ: વિક્રમ સંવત ૨૦૮૨, 'પિંગલ' નામ

સાપ્તાહિક દૈનંદિની

તા. ૮-૩-૨૦૨૬ થી તા. ૧૪-૩-૨૦૨૬

રવિવાર, ફાલ્ગુન વદ-૫, વિ. સં. ૨૦૮૨, તા. ૮મી માર્ચ, ઈ. સ. ૨૦૨૬, નક્ષત્ર સ્વાતિ બપોરે ક. ૧૩-૩૧ સુદી પછી વિશાખા. ચંદ્ર તુલા રાશિ પર જન્માક્ષર. રંગ પંચમી, શ્રી જયંતી, બીજોય ગોવિંદ હલદંડર જયંતી (મંદિપુર). લગ્ન, વાસ્તુ, ઉપનયન પ્રતિષ્ઠા. શુભ દિવસ.

સોમવાર, ફાલ્ગુન વદ-૬, તા. ૯મી. નક્ષત્ર વિશાખા સાંજે ક. ૧૬-૧૧ સુદી, પછી અનુરાધા. ચંદ્ર તુલામાં સવારે ક. ૦૯-૨૯ સુદી, પછી વૃશ્ચિક રાશિ પર જન્માક્ષર. સંત એકનાથ ધષ્ટી, વિંધુહો પ્રારંભ સવારે ક. ૦૯-૨૯, ભદ્રા પ્રારંભ રાત્રે ક. ૨૩-૨૭. લગ્ન,ખાત સામાન્ય દિવસ

મંગળવાર, ફાલ્ગુન વદ-૭, તા. ૧૦મી, નક્ષત્ર અનુરાધા રાત્રે ક. ૧૯-૫૪ સુદી, પછી જયેષ્ઠા. ચંદ્ર વૃશ્ચિક રાશિ પર જન્માક્ષર. વિંધુહો, ભદ્રા સમાપ્તિ રાત્રે ક. ૧૨-૩૯. લગ્ન, શુભ દિવસ

બુધવાર, ફાલ્ગુન વદ-૮, તા. ૧૧મી, નક્ષત્ર જયેષ્ઠા રાત્રે ક. ૨૧-૫૯ સુદી, પછી મૂળ. ચંદ્ર વૃશ્ચિકમાં રાત્રે ક. ૨૧-૫૯ સુદી, પછી ઘનુ રાશિ પર જન્માક્ષર. કાલાષ્ટમી, શનિ પશ્ચિમાસ્ત,

સંવત્સર, શાલિવાહન શક સંવત ૧૯૪૭, 'વિશ્વાવસુ' નામ સંવત્સર, ફાલ્ગુન - કૃષ્ણ પંચમી. રંગ પંચમી, શ્રી જયંતી, બીજોય ગોવિંદ હલદંડર જયંતી (મંદિપુર).

શુભાશુભ દિનશુદ્ધિ: શુભ દિવસ. મુહૂર્ત વિશેષ: લગ્ન, વાસ્તુ, ઉપનયન, પ્રતિષ્ઠા.ભગવાન સૂર્યનારાયણનું વિશેષ પૂજન, ગાયત્રી જાપ પૂજા, હવન, વાયુદેવતાનું પૂજન, શુદ્ધ દેવતાનું પૂજન અગાઉ વાસ્તુપૂજા થયેલ ઘરમાં રહેવા જવું, પરગામ પ્રવાહ મધ્યમ, વિદ્યારંભ, સર્વશાંતિ શાંતિ પીષ્ટિક પૂજા, નવાં વસ્ત્રો, આભૂષણ, વાહન, મહેંદી લગાવવી. માલ લેવો, દુકાન, રત્નઘારણ, ઉપવાહિકા બનાવવી, વૃક્ષ રોપવા, શ્રી વિષ્ણુ સહસ્ત્ર નામ પાઠ વાંચન.

આયમન: ચંદ્ર-ગુરુ ત્રિકોણ સહાનુભૂતિવાળા, ચંદ્ર-બુધ ત્રિકોણ તીવ્ર બુદ્ધિ પ્રતિભા, શુક્ર-શનિ ચુતિ મર્યાદિત લાગણીવાળા, ચંદ્ર-સૂર્ય ત્રિકોણ, સર્વાંગી ઉદય.

ખગોળ જ્યોતિષ: ચંદ્ર-ગુરુ ત્રિકોણ, ચંદ્ર-બુધ ત્રિકોણ, શુક્ર-શનિ ચુતિ, ચંદ્ર-સૂર્ય ત્રિકોણ.

અહોચર: સૂર્ય-કુંભ, મંગળ-કુંભ, વક્રી-કુંભ (બુધ અસ્ત) વક્રી ગુરુ-મિથુન, શુક્ર-મીન, (શુક્ર પશ્ચિમમાં દેખાશે) માર્ગી શનિ-મીન, શુદ્ધ-કુંભ, કેતુ-સિંહ, માર્ગી હર્ષલ-વૃષભ, માર્ગી નેપ્ચ્યુન-મીન, માર્ગી પ્લુટો-મકર.

ગુરુમાર્ગી, વિંધુહો સમાપ્તિ રાત્રે ક. ૨૨-૦૧, લગ્ન, સામાન્ય દિવસ. ગુરુવાર, ફાલ્ગુન વદ-૯, તા. ૧૨મી, ૨૦૨૬, નક્ષત્ર મૂળ મધ્યરાત્રે ક. ૨૪-૪૩ સુદી, પછી પૂર્વાષાઢા. ચંદ્ર ઘનુ રાશિ પર જન્માક્ષર. શુભ કાર્ય વર્ષ છે. શુક્રવાર, ફાલ્ગુન વદ-૧૦, તા. ૧૩મી, નક્ષત્ર પૂર્વાષાઢા મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૨૭-૦૨ સુદી (તા. ૧૪મી) પછી, ઉત્તરાષાઢા. ચંદ્ર ઘનુ રાશિ પર જન્માક્ષર. દસમી વૃદ્ધિતિથિ છે. પાર્વતી ૮મો આવા માસારંભ, ભદ્રા પ્રારંભ ક. ૧૯-૨૩. શુભ કાર્ય વર્ષ છે.

શનિવાર, ફાલ્ગુન વદ-૧૦, તા. ૧૪મી, નક્ષત્ર ઉત્તરાષાઢા મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૨૮-૪૮ સુદી (તા. ૧૫), પછી શ્રવણ. ચંદ્ર ઘનુમાં સવારે ક. ૦૯-૩૨ સુદી, પછી મકર રાશિ પર જન્માક્ષર. ભુદનો પૂર્વમાં ઉદય થાય છે. ભદ્રા સમાપ્તિ સવારે ક. ૦૮-૧૦, સૂર્ય મીનમાં મધ્યરાત્રે ક. ૨૫-૦૧, મું.૪૫. સમર્થ, મીનાંક - કમુહૂર્તા પ્રારંભ મધ્યરાત્રે ક. ૨૫-૦૩. શુભ દિવસ.

નીતીશ-પુત્ર નિશાંતને ડેપ્યુટી સીએમ બનાવાશે

પટણ: બિહારના મુખ્ય પ્રધાન નીતીશ કુમારના પુત્ર નિશાંત કુમાર રવિવારે સત્તાવાર રીતે જનતા દળ (યુનાઈટેડ)માં જોડાશે. નિશાંતને વિધાન પરિષદમાં સભ્ય બનાવાશે અને નાયબ મુખ્ય પ્રધાન બનાવાશે. સૂત્રોના જણાવ્યા અનુસાર નિશાંત અહીં પાર્ટી મુખ્યાલય ખાતે વરિષ્ઠ નેતાઓ, પ્રધાનો, સાંસદો, ધારાસભ્યો અને વિધાન પરિષદના સભ્યોની હાજરીમાં જોડાશે. પાર્ટીના એક સૂત્રએ જણાવ્યું કે નિશાંત કુમારે શુક્રવારના રોજ જેડી (યુ)ના રાષ્ટ્રીય કાર્યકારી પ્રમુખ સંજય ઝાના નિવાસસ્થાને પાર્ટીના ધારાસભ્યો અને વિધાન પરિષદના સભ્યો સાથે મુલાકાત કરી હતી. તેમજ ભાવિ રણનીતિ પર લાંબી ચર્ચા કરી હતી. નિશાંત રવિવારે એટલે કે આજે સત્તાવાર રીતે જેડીયુમાં જોડાવા બાદ સક્રિય રાજકારણમાં પ્રવેશ કરશે તે નક્કી થઇ ગયું છે. પાર્ટીના અન્ય એક સૂત્રએ જણાવ્યું કે જેડી (યુ)ના વરિષ્ઠ નેતા શ્રવણ કુમાર બિહારના એકમાત્ર પ્રધાન હતા, જે બેઠકમાં હાજર હતા.

રશિયા પાસેથી ઓઈલની ખરીદી માટે કોઈની મંજૂરીની જરૂર નથી: ભારત

નવી દિલ્હી: ભારતને રશિયાથી તેલ મંગાવવાની છૂટ આપ્યાના અમેરિકી દ્વાવા બાદ ભારતે આ વિષય પર મહત્વની સ્પષ્ટતા કરી છે. ભારત સરકારે ચોખવટ કરતા કહ્યું હતું કે, રશિયા પાસેથી તેલ ખરીદવા માટે આપણે કોઈની મંજૂરીની જરૂર નથી. રશિયા પાસેથી તેલની ખરીદી યથાવત રહેશે. અમેરિકા અને ઈઝરાયલે ઈરાન પર કરેલા હુમલાએ દુનિયાના એનજી સેક્ટરને ઊંચલાપાથલ કરી નાંખ્યું છે. આ યુદ્ધના કારણે કૂડ ઓઈલની કિંમતમાં વધારો થયો છે. ઈરાનમાં આવેલા હુમ્મુંજ રહેંટપટમાંથી જહાજ પસાર ન થવા દેવાની ધમકી બાદ કૂડ ઓઈલ પર માકી અસર થઈ છે. ભારત સરકાર તરફથી સામે આવેલા નિવેદનમાં

ઈરાનના હુમલા: સઉદીના સંરક્ષણ પ્રધાનને મુનિર મળ્યા

દુબઈ: પશ્ચિમ એશિયામાં તંગદિલી વધી રહી છે ત્યારે સુરક્ષા પરિસ્થિતિની ચર્ચા કરવા પાકિસ્તાનના ચીફ ઓફ ડિફેન્સ ફોર્સીસ (સીડીએફ) ફિલ્ડ માર્શલ સૈયદ અસીમ મુનિરે સઉદી અરેબિયા જઈને સંરક્ષણ પ્રધાન પ્રિન્સ ખાલિદ બિન સલમાનની મુલાકાત લીધી હતી. ઈરાને સઉદી અરેબિયા પર હુમલા કરતા ગયા વર્ષની ઈસ્લામાબાદ અને રિયાધ વચ્ચેની પારસ્પષ્ટિક સંરક્ષણ સંધિ સંકટમાં આવી છે. આ કારર પ્રમાણે કોઈ ત્રીજો દેશ પાકિસ્તાન કે સઉદી પર હુમલો કરે તો એકમેકની મદદમાં આવવાની વાત કરે છે.

અફઘાન તાલિબાને ૨૬ ફેબ્રુઆરીએ પાકિસ્તાન પર હુમલો કર્યો ત્યારે સંરક્ષણ સંધિની પહેલી કસોટી થઈ હતી. પાકિસ્તાનના સંરક્ષણપ્રધાન ખ્વાજા અસિફે કહ્યું હતું કે આ બે દેશ વચ્ચેનું 'પહલું યુદ્ધ' ચાલુ છે. અમેરિકા અને ઈઝરાયલના સંયુક્ત હવાઈહુમલાને પગલે ઈરાને સઉદી કિંગડમ પર ડ્રોન અને મિસાઈલ વડે હુમલો કર્યો હતો. જો સઉદી અને ઈરાન વચ્ચે ઔપચારિક યુદ્ધ ફાટી નીકળશે તો શું પાકિસ્તાન સઉદી અરેબિયાની તરફેણમાં ઊભું રહેશે કે નહીં એ અંગે સવાલો પુછાય રહ્યા છે. પ્રિન્સ ખાલિદ બિન સલમાને શનિવારે પોસ્ટ મૂકીને લખ્યું હતું કે મારી ફિલ્ડ માર્શલ મુનિર સાથે મીટિંગ થઈ. (એજન્સી)■

પહેલા પાનાનું ચાલુ

વિશ્વ કપ	વૉર ઈફિકટ
હતો. આ દિવસે ઓસ્ટ્રેલિયા સામે ભારતનો વન-ડેના વર્લ્ડ કપમાં પરાજય થયો હતો અને એ કમનસીબ ઘટનાને ભૂલાવવાના પ્રયાસમાં સૂર્યકુમાર અને તેની ટીમ આજે ફાઇનલ જીતવા કોઈ કસર બાકી નહીં રાખે. જોકે સૂર્યકુમાર અને તેના શૂરવીરો બરાબર ૩૬૪ દિવસ પહેલા (૨૦૨૫ની નવમી માર્ચ) જે બન્યું હતું એના પરથી પ્રેરણા લઈને પણ જીતી શકે એમ છે. એ દિવસે ભારતે વન-ડેની ચેમ્પિયન્સ ટ્રોફીની ફાઇનલમાં ન્યૂ ઝીલૅન્ડને પરાજિત કરીને આઇસીસી ટ્રોફી જીતવાનું નિરાશાજનક ૧૩ વર્ષના સમયગાળાનો અંત લાવી દીધો હતો. ત્યારે રોહિત શર્માની ટીમમાં સૂર્યા નહોતો, પરંતુ તેની અત્યારની ટીમ એ જીત પરથી કંઈક સીમી લેો શકશે જ.	

આજે ટી-૨૦ જગતને એવું વિજેતા મળી શકે જે આ ટ્રોફી ડિફેન્ડ કરનારો પ્રથમ દેશ કહેવાશે. અથવા તો એવું ચેમ્પિયન મળશે જે પહેલી જ વખત આ ફોર્મેટમાં પોતાને વર્લ્ડ ચેમ્પિયન તરીકે ઓળખાવી શકશે. સૂર્યકુમાર બે વર્ષથી ભારતીય ટી-૨૦ ટીમનું સુકાન બહુ સારી રીતે સંભાળી રહ્યો છે. તેણે આ બે વર્ષમાં બેટિંગ પર્ફોર્મન્સમાં ઘણી વખત ચાહકોને નિરાશા જરૂર કર્યા છે, પરંતુ તેની ટીમમાં ઘણા મેય-બિનર્સ છે એ પણ કોઈએ ન ભૂલવું જોઈએ. આ વર્લ્ડ કપની શરૂઆતમાં કોઈએ પણ ધાર્યું નહીં હોય કે સંજુ સેમ્સન એકલા હાથે ભારતને સેમિ ફાઇનલમાં અને પછી ફાઇનલમાં પહોંચાડશે.

સૂર્યકુમાર આજે જીતવા બદલ પોતાની કરીઅરને અને કેપ્ટનશ્રીને સર્વોચ્ચ વિચાર્યેને લઈ જઈ શક્યો એવું છાતી ઠોકીને કહી શકશે. જોકે તેના સાથીઓએ ન્યૂ ઝીલૅન્ડના ખાસ કરીને ઓપનર ફિન ઍલન, ટિમ સિક્કટ તથા ઓલરાઉન્ડર ય્લેન ફિલિપ્સ, રવિન રવીન્દ્ર તેમ જ કેપ્ટન મિયલ સેન્ટનર તથા બોલર્સ મેટ હેન્ટ્રી અને લોકી ફર્ગ્યુસનથી ચેતવું પડશે.

આજે ટીમ ઇન્ડિયા સંજુ સેમ્સન અને ઇશાન કિશાન ઉપરાંત ખાસ કરીને ગુજરાતના ત્રણ પેલાડી પાસે સર્વોત્તમ પર્ફોર્મન્સની અપેક્ષા રાખશે. જસપ્રીત બુમરાહ અમદાવાદનો છે એ એટલે તે અનેરા ઉત્સાહ સાથે રમશે. આંતરરાષ્ટ્રીય ક્રિકેટમાં કુલ ૫૦૦ ક્રિકેટ લઈ ચૂકેલા બુમરાહને અર્શદીપ સિંહના રૂપમાં સારો પેસ-સાથી મળ્યો છે. હાર્દિક પંડ્યા સામાન્ય રીતે બોલિંગમાં સાવું ન કરી શકે તો બેટિંગમાં ઝમ્મમાં આવે છે અને ક્યારેક એનાથી લિવટું પણ બનતું હોય છે. જો તે બેટિંગ-બોલિંગ બન્ને યમકંશે તો કિવીઓનું આવી જ બન્યું સમજો. અક્ષર પટેલના ટર્ન પણ કિવીઓને ચક્કર ખવાડાવી દેશે. ■

મમતાએ કર્યું રાષ્ટ્રપ્રમુખનું અપમાન

મુર્મૂના કાર્યક્રમનું સ્થળ છેલ્લી ઘડીએ બદલ્યું, મમતા પોતે કે એકેય પ્રધાન હાજર ન રહ્યાં: વડા પ્રધાને આ ફૂલ્યને શરમજનક ગણાવ્યું

સિલિગૂડી: રાષ્ટ્રપ્રમુખ દ્રૌપદી મુર્મૂએ શનિવારે બાગડોગરા એરપોર્ટ નજીક આયોજિત આદિવાસી સમુદાયના કાર્યક્રમમાં લોકોની ઓછી હાજરી અંગે અસંતોષ વ્યક્ત કર્યો હતો. તેમણે કાર્યક્રમનું સ્થળ બિધાનનગરથી બદલવાના નિર્ણય પર સવાલ ઉઠાવ્યો હતો અને તેમની મુલાકાત દરમિયાન પશ્ચિમ બંગાળમાં મુખ્ય પ્રધાન મમતા બેનરજી અને તેમના પ્રધાનોની ગેરહાજરીની પણ નોંધ લીધી હતી.

તેમણે જનમેદનીને સંબોધતા કહ્યું કે, સામાન્ય રીતે જ્યારે રાષ્ટ્રપ્રમુખ આવતા હોય ત્યારે મુખ્ય પ્રધાને સ્વાગત કરવું જોઈએ અને અન્ય પ્રધાનોએ પણ હાજર રહેવું જોઈએ. પરંતુ તેઓ આવ્યા નથી. રાજ્યપલા બદલાયા છે અને તેઓ આવી શક્યા નથી. પરંતુ કાર્યક્રમની તારીખ અગાઉથી નક્કી હોવાથી હું આવી છું. પણ ઠીક છે, અહીં આવવા બદલ હું તમારો આભાર માનું છું. બીજી તરફ, પશ્ચિમ બંગાળમાં

મુખ્ય પ્રધાન મમતા બેનરજીએ મુર્મૂ દ્વારા રાજ્યમાં આદિવાસીઓના વિકાસની ગતિ પર સવાલ ઉઠાવવા બદલ તેમના પર આકરા પ્રહારો કર્યા હતા. તેમણે રાષ્ટ્રપ્રમુખ પર વિધાનસભા ચૂંટણી પહેલા ભાજપના ઈશારે રાજકારણ કરવાનો આરોપ લગાવ્યો હતો. મુર્મૂની ટિપ્પણીઓ પર આકરી પ્રતિક્રિયા આપતા બેનરજીએ આક્ષેપ કર્યો હતો કે ભાજપ રાજ્ય સરકારને બદનામ કરવા માટે રાષ્ટ્રપ્રમુખના પદનો ઉપયોગ કરી રહ્યું છે.

વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ પશ્ચિમ બંગાળ સરકાર પર રાષ્ટ્રપ્રમુખ દ્રૌપદી મુર્મૂના પ્રવાસ દરમિયાન તેમનું અપમાન કરવાનો આરોપ લગાવતા કહ્યું કે, આ શરમજનક અને અભૂતપૂર્વ છે અને તૂણપૂલ કોંગ્રેસ શાસને ખરેખર તમામ હદે વટાવી દીધી છે.

મોદીએ કહ્યું કે રાષ્ટ્રપ્રમુખનું પદ રાજકારણથી ઉપર છે અને તેની ગરિમાનું હંમેશા સન્માન થવું જોઈએ. ■

દુબઈ એરપોર્ટ પર હુમલા પછી એમિરેટ્સ એરની સેવા ફરી શરૂ

દુબઈ: ઈરાની હુમલા બાદ

તમારી બેંકમાં
10 વર્ષથી
વધુ સમયથી
દાવા વગરના પડેલા
તમારા પૈસાને
પાછા મેળવો

UDGAM પર શોધો અને
બેંકમાંથી તેનો દાવો કેવી રીતે
કરવો તે જાણો

- UDGAM પોર્ટલ પર નોંધાવી કરો.
- ખાતા દારકનું નામ, બેંકનું નામ(નામો) અને વિગતો જેમ કે જન્મ તારીખ, PAN કાર્ડ વગેરેનો ઉપયોગ કરીને શોધો.

UDGAM માત્ર એક શોધ સુવિધા છે. દાવો ન કરેલ થાપણોનો દાવો સંબંધિત બેંક(બેંકો) પાસેથી કરવાનો હોય છે.

બેંકોની યાદી UDGAM પોર્ટલ પર ઉપલબ્ધ છે.

વધુ વિગતો માટે,
<https://rbikehtahai.rbi.org.in/ud> પર જાઓ
ફોન માટે, rbikehtahai@rbi.org.in પર લખો

જનહિતામાં પ્રકાશિત
ભારતીય રિઝર્વ બેંક
RESERVE BANK OF INDIA
www.rbi.org.in

હાઈવે પર એસટીની બસનું ટાયર ફાટતાં પ્રવાસીઓના જીવ અધ્ધર

પુણે: કોલ્ડાપુરથી પુણે જનારી એસટી મહામંડળની 'હિરકણી' બસને પુણે-બેંગલુરુ હાઈવે પર નડેલા અકસ્માતને કારણે પ્રવાસીઓના જીવ અધ્ધર થઈ ગયા હતા. ટાયર ફાટવાને કારણે બસ હાઈવેના ડિવાઈડર સાથે ભટકાઈ હતી. સદ્નસીબે આ ઘટનામાં કોઈ જાનહાનિ થઈ નહોતી.

મળતી માહિતી અનુસાર બસ સવારે આઠ વાગ્યાની આસપાસ આજરાથી પુણેની દિશામાં જવા નીકળી હતી. બસ પુણે-બેંગલુરુ હાઈવે પર તાંદુળવાડી ગામ નજીક પહોંચી ત્યારે એકાએક બસનું ટાયર ફાટ્યું હતું.

કહેવાય છે કે પ્રચંડ અવાજ સાથે ટાયર ફાટ્યું હતું, જેને કારણે ડ્રાઈવરે સ્ટિયરિંગ પરનો કાબૂ ગુમાવ્યો હતો. બેકાબૂ બનેલી બસ ડિવાઈડર સાથે ભટકાઈ હતી. બસ ડિવાઈડર પર ચઢી જતાં પ્રવાસીઓના જીવ અધ્ધર થઈ ગયા હતા.

ઘટના સમયે બસમાં ૨૧ પ્રવાસી હતા, જેમાંથી માત્ર એક મહિલાને નજીવી ઇજા થઈ હતી. અકસ્માત થતાં જ સ્થાનિક રહેવાસીઓ દોડી આવ્યા હતા અને પ્રવાસીઓને બસ અહાર નીકળવામાં મદદ કરી હતી. હાઈવે પર વાહનોની ગતિ તેજ હોય છે. એવામાં ટાયર ફાટે તો વાહન ઊંધું વળી જવાની શક્યતા હોય છે, પરંતુ સદ્નસીબે ડિવાઈડર સાથે ભટકાયા બાદ બસ ઊભી રહી ગઈ હતી.

When REDEVELOPMENT BEGINS, WE HOLD WHAT MATTERS.

YOUR BELONGINGS ARE IN SAFE HANDS.

Whether you're an individual who's migrating for work, or a business that's looking to expand, we have storage solution for everyone. No matter how big or small a space you need, we'll always be there for you.

Doorstep & 24x7 Hrs Customer Support
Local Domestic & International Moving
Customized Packaging Support
Storage Insurance Cover

CONTACT US

98215 30702 | 93202 54460

To know more, visit :

www.gurukrupastoragesolutions.com

મુંબઈ સમાચાર

MUMBAI SAMACHAR
રવિવાર તા. ૮-૩-૨૦૨૬

સિટી ન્યૂઝ 3

મહિલા દિવસ નિમિત્તે મેટ્રો-૩
મહિલા સ્ટાફ સાથે ચલાવવામાં
આવશે: એમએમઆરસી

કુલ ૮૫ મહિલા સ્ટાફ સભ્યો વિવિધ શિક્ષકમાં સેવા આપશે

મુંબઈ: મુંબઈ મેટ્રો રેલ કોર્પોરેશન (એમએમઆરસી) આઠમી માર્ચે આંતરરાષ્ટ્રીય મહિલા દિવસ નિમિત્તે મેટ્રો લાઇન ત્રણ (જેને એકવા લાઇન તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે) પર બે સ્ટેશનો સંપૂર્ણપણે મહિલા સ્ટાફ સાથે ચલાવશે.

શનિવારે જારી કરાયેલા એક નિવેદનમાં, એમએમઆરસીએ જણાવ્યું હતું કે આ પહેલ હેઠળ મરોલ નાકા મેટ્રો સ્ટેશન અને સીએસએમટી મેટ્રો સ્ટેશન પર મહિલા સશક્તિકરણના પ્રતીક તરીકે દિવસભર મહિલા કર્મચારીઓ દ્વારા કામગીરી પૂર્ણ કરવામાં આવશે.

કુલ ૮૫ મહિલા સ્ટાફ સભ્યો વિવિધ શિક્ષકમાં સ્ટેશન નિયંત્રણ, ટિકિટિંગ, મુસાફરોને મદદ, સુરક્ષા, જાળવણી સહાય અને હાઉસકીપિંગ સહિત વિવિધ ઓપરેશનલ ભૂમિકાઓનું સંચાલન કરશે, એમ નિવેદનમાં જણાવાયું છે.

કોર્પોરેશન પાસે હાલમાં ૨૭ મહિલા ટ્રેન ઓપરેટરો છે જે એકવા લાઇન પર મુખ્યત્વે ભૂમિકા ભજવે છે, એમ નિવેદનમાં જણાવાયું છે. કુલ ૧,૩૮૮ મહિલા કર્મચારીઓ એમએમઆરસી સાથે સંકળાયેલા છે, જેમાં ઓફિસ સ્ટાફ તેમજ ઓપરેશનલ, ટિકિટિંગ, હાઉસકીપિંગ અને સુરક્ષા સેવાઓમાં કામ કરતા કર્મચારીઓનો સમાવેશ થાય છે, એમ નિવેદનમાં જણાવાયું છે.

‘આ પહેલ લિંગ સમાનતાને પ્રોત્સાહન આપવા અને શહેરી પરિવહન ક્ષેત્રમાં મહિલાઓની વધુ ભાગીદારીને પ્રોત્સાહિત કરવા માટે એમએમઆરસીની પ્રતિબદ્ધતાને દર્શાવે છે,’ એમ એક નિવેદનમાં જણાવાયું છે.

કેસીયોગ
આયુર્વેદિક કેસીયમ ટેબ્લેટ્સ
• હાડકા અને સાંધાના રોનિક. • હાથ, પગ, કમર, ઘૂંટણ, પીઠ, સાંધાના દુખાવા માટે ઉત્તમ. • વાળ ખરવાનું ઓછું કરો. • સ્નાયુ, લિગામેન્ટ ઇન્જાઓ પર પ્રભાવી
Amazon પર ક્રેશ ઓન કિલિવરી ઉપલબ્ધ
ડો. અભિજીત 9422011723
ઘૌતી-યોગ ની પ્રભાવી ઓષધિ

પરદેશ પાર્સલ સેવા
Special Festival Rates
CHIPS
LOGISTICS PVT. LTD.
INTERNATIONAL COURIER & CARGO
M.98989 05632
M.76000 65632
Free Pickup & Free Packing | Andheri (E), Mumbai

મહિલાદિન વિશેષ

Purest Alphonso Aamras, Served Daily Unlimited With Thali

An Authentic Gujarati & Rajasthani Thali place.

Packed Lunch / Dinner Box / Tiffin Available

GOLDEN STAR THALI
Serving Unlimited Thali Since 1990

Opp. Charni Road Station (E), Mumbai - 400004.
Tel.: +91 9619519024 / 31630773 / 31612223
Email: goldenstarthali@gmail.com

Also available in 1/2 litre & 1 litre packs.

www.goldenstarthali.com

DAHISAR EAST
Bang on Western Express Highway
'A' Grade Glass Facade Commercial Tower

METRO SQUARE

- Office Spaces Available from 325 Sq. Ft. Onwards
- Exclusive Inventory Available for Hospitals, Diagnostic Centre, Bank, Restaurants Etc... (10,000 To 15,000 Sq. Ft.)

FULL APPROVAL RECEIVED

AMENITIES:
• CCTV • Fire Detection Systems
• 3 High-Speed Elevators
• 360° Panoramic View

A Project By: **9099 9099 68**

CREATIVE HAVEN
DHARTI DEVELOPERS Rera No. P51800076946

MALAD WEST

IMPERIAL HAVA HIRA

Possession April 2026

1 BHK
99 Lacs + + *

2 BHK
1.32 Cr. + + *

Opp Jain Derasar, Nr. Shiv Shakti Mandir

AMENITIES:
• Walk of 8 • Sun Deck
• Fitness Center • Game Zone
• Reading Nook
• Yoga & Meditation Center
• Rain Water Harvesting

A Project By: **SHREE SAI REALTY**
Builders & Developers

98212 91100
75069 53114

RERA NO: PR1180002500372

GOREGAON (East)

Multiple Resale Deals At
OBEROI ELYSIAN
OBEROI ESQUIRE

3 BHK - (7.25 cr-12.5 cr)
4 BHK - (13.50 cr-19 cr)
3 BHK+3 BHK - (17 cr-25 cr)

Dinesh Haswani
86930 33369
Rera Number - A51800004556

મહિલા દિવસની શુભેચ્છા મહિલા દિવસ વિશેષ પ્રદર્શન સહ વેચાણ

મહિલા અને નાના ઉદ્યોગસાહસિકો દ્વારા ઉત્પાદિત ઘરગથ્થુ ઉત્પાદનોનું વેચાણ

ભવ્ય ગ્રાહક પેઠ

તમારી મુલાકાત, અમારું પ્રોત્સાહન

છેલ્લા ૩ દિવસ સમય: સ. ૧૧થી સ. ૯
લક્ષ્મી નારાયણ પ્રસાદ
રામ મંદિર કમ્પાઉન્ડ, મહિલા સંઘ સ્કૂલ પાસે, સુભાષ રોડ, વિલે પાર્લા (પુ.)

વાજબી દરે ઘણા વધુ આકર્ષક અને ઉપયોગી ઉત્પાદનો. ડેબિટ અને ક્રેડિટ કાર્ડ સ્વીકાર્ય.

આગામી આઠક પેઠ ૧૨મી માર્ચથી ૧૫મી એપ્રિલ, ૧૭મી થી ૨૧મી એપ્રિલ, (લાયન્સ રેઈન્જીનો પ્રદર્શન, કોપરબેરો)

આયોજન કર્તા: સ્મિતા પુરોહિત ૯૮૨૦૮૧૬૬૧૭, મંજુષા ૯૯૨૦૯૪૭૦૨૪

PRIME INDUSTRIAL UNIT - VAPI GIDC FOR OUTRIGHT SALE

Established 30+ year operational Chemical Manufacturing Facility (Surfactants & Specialty Chemicals) available for structured transition.

- * 1625 Sq.Mtr. Industrial Plot - Three-side Road Access.
- * RCC Industrial Building with utilities.
- * Installed Plant & Machinery.
- * Active GPCB & Factory Licenses.
- * Gas & Power Infrastructure.
- * Strategic location in established industrial belt.
- * Structured discussions Invited (Rs. 14 Cr+ range).

Call: +91 9987883675
Email: vapiasset@gmail.com

DAHISAR (EAST)- S.V ROAD

1 Bed 400 Sq.Ft. 1.13 Cr.	1 Bed 475 Sq.Ft. 1.36 Cr.
---------------------------------	---------------------------------

All Inclusive + Parking

1 Bed Jodi 800 Sq.Ft. (2.26 Cr.)	1 Bed Jodi 950 Sq.Ft. (2.72 Cr.)
--	--

All Inclusive + 2 Car Parking

IMMEDIATE POSSESSION
Aayush :- 7718862111
(BROKERS WELCOME)

શા માટે આઠમી માર્ચના જ ઉજવાય છે મહિલા દિવસ?

મુંબઈ: દર વર્ષે આઠમી માર્ચના રોજ દુનિયાભરમાં ઈન્ટરનેશનલ વિમેન્સ ડેની ઉજવણી કરવામાં આવે છે. વિમેન્સ ડેનું સેલિબ્રેશન માત્ર મહિલાઓને ગુલાબ, સુંદર મોંઢી ગિફ્ટ્સ આપવી કે પછી તેમને એક દિવસ સ્પેશિયલ ફીલ કરાવવા પૂરતું મર્યાદિત નથી, પરંતુ આ દિવસ સ્ત્રીઓના સંઘર્ષ, સમાનતા અને તેમના અસ્તિત્વના ગૌરવનો પોષવાનો ઉત્સવ છે. તમને જાણીને નવાઈ લાગશે કે ૧૦૦થી વધુ દેશોમાં ઉજવાતા આ દિવસનો ઇતિહાસ લોહી અને પરસેવાથી સીંચાયેલો છે.

‘રોટી-શાંતિ’ના સંઘર્ષની ગાથા છે વિમેન્સ ડે. આજે આપણે જે મહિલા અધિકારો જોઈએ છીએ, તેની પાછળ વર્ષો જૂના મજૂર આંદોલનો અને હજારો મહિલાઓનો અવાજ રહેલો છે. આ આંતરરાષ્ટ્રીય દિવસના મૂળ દિવસ સ્પેશિયલ ફીલ કરાવવા પૂરતું મર્યાદિત નથી, પરંતુ આ દિવસ સ્ત્રીઓના સંઘર્ષ, સમાનતા અને તેમના અસ્તિત્વના ગૌરવનો પોષવાનો ઉત્સવ છે. તમને જાણીને નવાઈ લાગશે કે ૧૦૦થી વધુ દેશોમાં ઉજવાતા આ દિવસનો ઇતિહાસ લોહી અને પરસેવાથી સીંચાયેલો છે.

આવી હતી. વર્ષ ૧૯૧૦માં ડેનમાર્કની રાજધાની કોપનહેગનમાં કામકાજ મહિલાઓનું આંતરરાષ્ટ્રીય સંમેલન યોજાયું હતું. જર્મનીના સામાજિક કાર્યકર કલેરા જેટકિને દર વર્ષે આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે મહિલા દિવસ ઉજવવાનો પ્રસ્તાવ મૂક્યો હતો. ૧૭ દેશોની ૧૦૦ મહિલાઓએ આ પ્રસ્તાવને ટેકો આપ્યો અને ૧૯૧૧માં ઓસ્ટ્રિયા, ડેનમાર્ક, જર્મની અને સ્વિટ્ઝરલેન્ડમાં પહેલી વખત આંતરરાષ્ટ્રીય મહિલા દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવી.

ત્યાર બાદ ૧૯૭૭માં સંયુક્ત રાષ્ટ્ર સંઘ દ્વારા આ દિવસને સત્તાવાર માન્યતા આપવામાં આવી હતી. ત્યાર બાદ ૧૯૭૭માં સંયુક્ત રાષ્ટ્ર સંઘના તમામ સભ્ય દેશોને ૮મી માર્ચના રોજ ‘મહિલા અધિકાર અને વિશ્વ શાંતિ’ માટે સમર્પિત દિવસ તરીકે ઉજવવા માટે આહ્વાન કર્યું.

‘ડિજિટલ અરેસ્ટ’ વિરુદ્ધ સાવચેત કરવા પોલીસ સિનિયર સિટિકન્સના ઘરે પહોંચી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: મની લોન્ડરિંગ, આતંકવાદીને મદદ જેવા ગુનાઓમાં ઘરપકડનો ભય દેખાડી ‘ડિજિટલ અરેસ્ટ’ને નામે સાચબે ઠગ ટોળકી દ્વારા સિનિયર સિટીઝનો પાસેથી નાણાં પડાવવાના સમયાંતરે બની રહેલા બનાવોને રોકવા સાચબે પોલીસ દ્વારા નવી પહેલ કરવામાં આવી છે. ગોરેગામથી ભોરીવલી પશ્ચિમમાં એકલા રહેતા સિનિયર સિટીઝન્સના ઘરે જઈને પોલીસ દ્વારા હવે માર્ગદર્શન આપીને સાવચેત રહેવાનું સમજાવવામાં આવી રહ્યું છે.

આ માટે ઝોન-૧૧ હેઠળના ગોરેગામ પશ્ચિમથી ભોરીવલી પશ્ચિમ સુધી વિસ્તારમાં એકલા રહેતા સિનિયર સિટીઝન્સની વિગતો પ્રાપ્ત કરવામાં આવી હતી. બાદમાં પાંચેય રિજનનાં સાચબે પોલીસ સ્ટેશન અને કોઈમ ગ્રાન્ચના આઠ પોલીસ અધિકારી

અને ૩૬ કર્મચારીને આ ઝુંબેશ પાર પાડવાની જવાબદારી સોંપાઈ હતી. ડિજિટલ અરેસ્ટ જેવું કંઈ હોતું નથી, એની સમજ વારંવાર આપવા છતાં ડરના માર્ચા સિનિયર સિટીઝન્સ આવી છેતરપિંડીનો ભોગ બની રહ્યા છે. પરિણામે પોલીસે હવે સિનિયર સિટીઝન્સને વ્યક્તિગત મળીને સાવચેત કરવાનો માર્ગ અપનાવ્યો છે.

અને ૩૬ કર્મચારીને આ ઝુંબેશ પાર પાડવાની જવાબદારી સોંપાઈ હતી. ડિજિટલ અરેસ્ટ જેવું કંઈ હોતું નથી, એની સમજ વારંવાર આપવા છતાં ડરના માર્ચા સિનિયર સિટીઝન્સ આવી છેતરપિંડીનો ભોગ બની રહ્યા છે. પરિણામે પોલીસે હવે સિનિયર સિટીઝન્સને વ્યક્તિગત મળીને સાવચેત કરવાનો માર્ગ અપનાવ્યો છે.

યુદ્ધ લંબાવી અમેરિકા-ઈઝરાયલના ઍર ડિક્લેન્સ ભંડારને ખાલી કરવાનો ઇરાનનો વ્યૂહ

લીડેન (નેહરલેન્ડ્સ): ઇરાનના સતત ડ્રોન અને મિસાઈલ હુમલાઓએ અમેરિકા અને તેના સાથી દેશો પાસે કરીને ઈઝરાયલ અને ગલ્ફ દેશો માટે ગંભીર લક્ષ્મી પડકાર બની ગયો છે. નિષ્પાતોએ કહ્યું હતું કે જો હુમલા લાંબા સમય સુધી ચાલુ રહેશે તો પશ્ચિમી દેશોની ઍર ડિક્લેન્સ સિસ્ટમના ભંડાર ઝડપથી ખતમ થઈ શકે છે, જ્યારે ઈરાન પાસે હજુ પણ નોંધપાત્ર સંખ્યામાં ડ્રોન અને મિસાઈલો છે.

પશ્ચિમ એશિયામાં અમેરિકાના વિવિધ બેઝ પર ડ્રોન અને મિસાઈલોથી સતત હુમલાઓ કરી રહ્યું છે. અમેરિકા અને તેના સાથી દેશો ઈરાનની મિસાઈલો અને ડ્રોનને તોડી પાડવા માટે વિવિધ ઍર ડિક્લેન્સ સિસ્ટમનો ઉપયોગ કરે છે. આમાં થાડ ઇન્ટરસેપ્ટર, પેટ્રિયટ મિસાઈલ સિસ્ટમ અને સ્ટાન્ડર્ડ મિસાઈલ, નોકાદળ મિસાઈલોનો સમાવેશ થાય છે, જ્યારે ઈઝરાયલ લાંબા અંતરની ‘એરો’ ઇન્ટરસેપ્ટર સિસ્ટમનો પણ ઉપયોગ કરે છે. જો કે, તાજેતરના વર્ષોમાં આ સિસ્ટમોની ઉપલબ્ધતામાં ભારે ઘટાડો થયો છે.

આમાંની ઘણી સિસ્ટમો પહેલાથી જ યુક્તને પડોશીઓમાં આવી છે, જ્યાં રશિયા વારંવાર હવાઈ હુમલા કરી રહ્યું છે. ઈરાન સમર્થિત યુદ્ધી બળવાખોરોના હુમલાઓથી જહાજોને બચાવવા માટે

લાલ સમુદ્રમાં કેટલીક સિસ્ટમો તેનાત કરવામાં આવી છે. ઉત્તર કોરિયા અને ચીન તરફથી સંભવિત જોખમોને ધ્યાનમાં રાખીને દક્ષિણ કોરિયા અને તાઇવાનને સુરક્ષિત રાખવા માટે વધારાની ઍર ડિક્લેન્સ સિસ્ટમ પણ તેનાત કરવામાં આવી છે.

નક્કી કરવું જરૂરી છે. સામાન્ય રીતે વ્યૂહાત્મક લક્ષ્મી બેઝનું રક્ષણ કરવામાં પ્રાથમિકતા આપવામાં આવે છે, જ્યારે કેટલાક નાગરિક વિસ્તારોને નુકસાન થઈ શકે છે. ૧૨ દિવસના સંઘર્ષ દરમિયાન ઈઝરાયલે સમાન વ્યૂહરચના અપનાવી હોવાનું માનવામાં આવે છે.

રોકાણકારો માટે દુબઈ અસલામત: ઈન્વેસ્ટમેન્ટ હવે સિંગાપોર ભાવી

દુબઈ: અમેરિકા અને ઈઝરાયલે ઈરાન પર હુમલો કરીને છેડેલા યુદ્ધમાં સંયુક્ત આરબ અમીરાત (યુએઈ) સહિતના અખાતના ઘણાં દેશો લેપટાઈ ગયા છે. દુબઈ પર પણ ઈરાનની કેટલીક મિસાઈલ અને ડ્રોન પડ્યા હતાં, જેને કારણે દુબઈના રહેવાસીઓ અને ત્યાં ફરવા ગયેલા પ્રવાસીઓમાં ગભરાટનો માહોલ છે. આ યુદ્ધ લાંબો સમય ચાલે એવી શક્યતા છે, એવામાં અહેવાલ છે કે ભારતીયો દુબઈમાંથી

તેમનું રોકાણ અન્ય દેશોમાં શિફ્ટ કરી રહ્યા છે જાણકારોના મત મુજબ દુબઈને સલામત આશ્રયસ્થાન માનવામાં આવે છે, પરંતુ તાજેતરમાં શરૂ થયેલા યુદ્ધને કારણે રોકાણકારો ચિંતામાં છે, જેના કારણે ઘણા એશિયાના ઉદ્યોગપતિઓ દુબઈમાં જમા કરાવેલી રકમ સિંગાપોર અને હોંગ કોંગમાં ખસેડી રહ્યા છે. અહેવાલ મુજબ વકીલો અને

નાણાકીય બાબતો નિષ્ણાતોને નાણા ખસેડવા માટે સલાહ લેવા માટે સતત ફોન આવી રહ્યા છે. સિંગાપોર સ્થિત એક વકીલના જણાવ્યા મુજબ દુબઈ સ્થિત તેમના ૨૦ કલાઈન્ટમાંથી છે એ આ અહવાલિયે તેમનો સંપર્ક કર્યો હતો, જેમાંથી ત્રણ તાત્કાલિક સંપત્તિ અન્ય દેશમાં ટ્રાન્સફર કરવાની યોજના બનાવી રહ્યા હતા. દરેક પાસે સરેરાશ પાંચ કરોડથી વધુની

સંપત્તિ છે. નોંધનીય છે કે ઉદ્યોગપતિઓ ટેક્સ, નિયમો, પ્રાઈવેસી અને ઓપરેશનને ધ્યાનમાં રાખીને અલગ અલગ પ્રદેશમાં રોકાણ કરતા હોય છે. તાજેતરના વર્ષોમાં દુબઈ નાણા રોકવા માટે પસંદગીનું કેન્દ્ર બન્યું છે, પાસ કરીને ભારત અને ચીનના ઉદ્યોગસાહસિકો અને શ્રીમંત પરિવારો દુબઈની પોલિસીઓનો લાભ લઈ રહ્યા છે.

ગલ્ફ દેશોમાં પોતાના લક્ષ્યો સુધી પહોંચી શકે છે. એવો અંદાજ છે કે ઈરાન પાસે આવા આશરે ૮૦,૦૦૦ ડ્રોન હોઈ શકે છે. નિષ્ણાતોએ કહ્યું કે જો ગલ્ફ દેશોની ઍર ડિક્લેન્સ સિસ્ટમ નબળી પડશે તો ઘણા મહત્વપૂર્ણ લક્ષ્યો, જેમ કે અમેરિકન લક્ષ્મી બેઝ, તેલ અને ગેસ માળખાગત સુવિધાઓ અને વ્યાપારી જહાજો જોખમમાં મુકાઈ શકે છે. વધુમાં અમેરિકા અને તેના સાથી દેશોની લાંબા સમય સુધી યુદ્ધ લડવાની તૈયારી ઓછી હોય તેવું લાગે છે. જો ઈરાન તેની લાંબા અંતરની મિસાઈલો ઝુમવાયે તો પણ તે લાંબા સમય સુધી ડ્રોન મુલવા ચાલુ રાખી શકે છે, જેનાથી ક્ષેત્રમાં ઊર્જા ઉત્પાદન અને દરિયાઈ વેપાર પર અસર પડશે અને વૈશ્વિક તેલના ભાવમાં વધારો થશે.

અલ્ગોરિધમ કિલિંગ: યુદ્ધમાં કોણ જીવશે અને કોણ મરશે એઆઈ નક્કી કરશે

વોશિંગ્ટન: મિડલ-ઈસ્ટના યુદ્ધમાં આકાર પામી રહ્યું છે અલ્ગોરિધમ વોર. ડેટા અને મશીન નક્કી કરે છે આગામી ટાઈમ. આ આગાઉ કોઈ યુદ્ધમાં આટલા મોટા પ્રમાણમાં આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સનો ઉપયોગ કરાયો નથી. હોલિવૂડની ‘ટર્મિનેટર’ ફિલ્મમાં મશીનો માણસના જાન લે છે. આ જોઈને આપણે સ્તબ્ધ થઈ ગયા હતા. આ સાયન્સ ફિક્શન હવે કડકડું અને ડરામણું સત્ય બની ગયું છે. આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સ (એઆઈ) હવે ઓફિસમાં ઈ-મેલ ડ્રાફ્ટ કરનાર કે તસવીરો બનાવનાર બાળકોનું નિર્દોષ ટૂલ રહ્યું નથી. અમેરિકા અને ઈરાન વચ્ચેના યુદ્ધમાં વરસાવામાં આવતી મિસાઈલનો માર્ગ માણસો નહીં, પરંતુ અલ્ગોરિધમ નક્કી કરે છે. તમે એન્થ્રોપિક અને ઓપન એઆઈનું નામ સાંભળ્યું હોય તો તમને ખબર હશે કે આ જગ્યાં આંકડાતરી રીતે સામેલ છે. અમેરિકા આનો ઉપયોગ કરી રહ્યું છે.

પહેલાં કોઈ લક્ષ્મી ઓપરેશનના થોડા કલાક કે દિવસો પહેલાં ઈન્ટેલિજન્સ ભેગા કરવામાં આવે છે. ડ્રોન ફૂટેજ અને સેટેલાઈટ ઈમેજનો વિશ્લેષકો અભ્યાસ કરે છે. અલગ સ્તરની મોડિલિંગમાં નક્કી કરવામાં આવે છે કે હુમલો કરવો કે નહીં. સેટેલાઈટ જમીનની એક્ટિવિટીનો રેકોર્ડ સતત આપે છે. ડ્રોન પણ હજારો તસવીર મોકલવા છે. હવે આ ડેટાનું વિશ્લેષણ કરવાનું માનવીનું કામ નથી. અમેરિકાએ ૨૦૧૭માં અમેરિકા ડિક્લેન્સ ડિપાર્ટમેન્ટ પ્રોજેક્ટ માવેન નામનો કાર્યક્રમ શરૂ કર્યો છે. આનો હેતુ ડ્રોન અને સર્વિલાન્સ કેમેરાથી આનાના વીડિયોને એઆઈની મદદથી સમજવામાં આવે છે. હવે એઆઈનો ઉપયોગ ડેટાના વિશ્લેષણ સુધી સીમિત રહ્યો નથી. હવે એઆઈ ટેકનોલોજી વોર્માં ટાઈટ ઓળખવાની પ્રોસેસ સુધી પહોંચી ગયો છે.

ઈઝરાયલના લક્ષ્મી લાવેન્ડર અને ગોસપેલ એઆઈ સિસ્ટમનો ઉપયોગ કર્યો હતો. લાવેન્ડર ફોન રેકોર્ડ, સોશ્યલ નેટવર્ક કનેક્શન, લોકેશન ડેટા અને સર્વિલાન્સથી મળતા ડેટાના આધારે રિસ્ક સ્કોર તૈયાર કરે છે.

દાતાને દાન માટે અપીલ	ઉંમર	મર્યા (રૂ.)
નીચે જણાવેલ કેન્સરના દર્દીઓ જરબાઈ વાડિયા હોસ્પિટલમાં સારવાર લઈ રહ્યા છે.		
૧) શિવમ સુપ્રિયો મોન્ડલ	૬૫	૫,૦૦,૦૦૦
૨) માનવી દત્તા તેલંગે	૬૫	૩,૫૦,૦૦૦
૩) અચાંશ સંજય યાદવ	૫૯	૧૯,૦૦,૦૦૦
૪) ભાગ્યવી કામ્બરી	૬૫	૩,૫૦,૦૦૦
૫) શ્રીમય પડે	૫૧	૧,૦૦,૦૦૦
૬) પ્રિયારણજી રણજિત ગાયકવાડ	૬૮	૮,૦૦,૦૦૦
૭) તમચ સમીર સુકાલે	૬૫	૫,૦૦,૦૦૦
૮) ગાર્ગી લક્ષ્મી સુરોશે	૬૫	૩,૫૦,૦૦૦
૯) ડીવીશા કુમારી	૬૦	૩,૦૦,૦૦૦
૧૦) પિયાશ સુતાર	૬૫	૩,૦૦,૦૦૦
૧૧) શિવરાજ સતીશ ચવાણ	૪૫	૪,૫૦,૦૦૦
૧૨) ગૌરી પ્રેમસિંઘ રાજપૂત	૩૦	૩,૦૦,૦૦૦
૧૩) અંકિતા બીકાશ માજી	૩૦	૩,૦૦,૦૦૦
૧૪) સ્વરા સંજય ગુપ્તા	૩૫	૩,૫૦,૦૦૦
૧૫) શિવાંશ વિકાસ કુંભાર	૩૦	૩,૦૦,૦૦૦
૧૬) આરોહિ અનિલ પ્રસાદ	૪૫	૩,૦૦,૦૦૦
૧૭) શિવનશ લાલણ ડૂબે	૫૦	૫,૦૦,૦૦૦
૧૮) ગણેશ રોકેશ યાદવ	૪૫	૩,૫૦,૦૦૦
૧૯) શિવમ સુપ્રિયો મોન્ડલ	૬૫	૫,૦૦,૦૦૦
નીચે જણાવેલ કેન્સરના દર્દીઓ સાથન હોસ્પિટલમાં સારવાર લઈ રહ્યા છે.		
૨૦) અનિશા શંકર પગારે	૩૦	૩,૦૦,૦૦૦

છેલ્લા પાનાનું ચાલુ

ફાણવિસે પત્રકાર પરિષદમાં સ્પષ્ટ કર્યું હતું. વર્ષ દરમિયાન ૨.૫ લાખ કરોડ રૂપિયાના દેવાના વધારા અંગે સ્પષ્ટતા કરતી વખતે, નાણા મંત્રાલયના એક વરિષ્ઠ અધિકારીએ જણાવ્યું હતું કે મુંબઈ મેટ્રોપોલિટન રિજન ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી અથવા

અન્ય બોર્ડના દેવાને ક્રેન્સોલિડેટ દેવામાં સામેલ કરવામાં આવ્યા છે. ઉપરાંત, દેવાનો અધિક ભાગ કેન્દ્ર સરકારના લાંબા ગાળાના દેવામાં પણ સામેલ કરવામાં આવ્યો હતો. તેથી, એવું કહેવામાં આવ્યું હતું કે ૨.૫ લાખ કરોડ રૂપિયાના દેવામાં વધારો

આર્થિક પરિસ્થિતિ બગડતી જવાને કારણે નથી. પાઠનો ટ્રેન્ડ ચાલુ છે આગામી નાણાકીય વર્ષનું બજેટ ૪૦,૫૫૨ કરોડ રૂપિયાની ખાધ છે. છેલા કેટલાક વર્ષોથી ખાધ બજેટનો ટ્રેન્ડ ચાલુ છે.

હિન્દુ મરણ

કબોળ મહુવાલાના, સ્વ. હસમુખરાય મણિલાલ શેઠના ધર્મપત્ની દેવ્યાનીબેન (અંબાબેન) તે સંગીતાબેન ભરત કાણકિયા, સ્વ. ભારતી, ભાવના સંજય દલાલ, જીજ્ઞા બીરન પારેખ, રૂપલ ધીરેન વળીયાના માતૃશ્રી. પિયર પક્ષે જાકરબાદલાવાળા સ્વ. નાગરદાસ માલવજી ચોરાના દીકરી. ૬/૩/૨૬ના શ્રીજીયરણ પામ્યા છે. પ્રાર્થનાસભા ૮/૩/૨૬ના ૪ થી ૬. દૈવી ઇન્ટરનીટી બેન્કવેટ હોલ, એમ કે બાટિયા હાઇસ્કૂલ સામે, સાઇબાના નગર ભોરીવલી વેસ્ટ. લૌકિક વ્યવહાર બંધ રાખેલ છે.

હાલાઈ લોહાણા બોળી નીવાસી હાલ પાલવર, જમનાદાસ વિદ્યલદાસ સોઢા (ઉં. વ. ૯૨) તે સ્વ. કમ્બોજના પતિ. મનોજ સોઢા નીલેશ સોઢા, અ.સો. દીપ્તિ મહેન્દ્ર ટ્રેટિયા અ.સો. ઇલા પ્રભુદાસ સવજાણીના પિતાશ્રી. અ.સો. લતા સોઢા, અ.સો. ઇલાશી સોઢાના સસરા. સ્વ. મકનજી સોઢા, સ્વ. મયુરદાસ સોઢા, સ્વ. મોહનલાલ સોઢા, સ્વ. અમુતલાલ સોઢા, સ્વ. ગોપાલદાસ સોઢા, સ્વ. ડામોદર સોઢા, સ્વ. કનુરૂપેન કરસનદાસ ઠક્કર, સ્વ. શાન્તાબેન જયંતીલાલ ઘેવરિયા સ્વ. વિજયાબેન ગોરવનદાસ રામદાસ, સ્વ. ઊજવબેન રૂપનાથ સેજપાલના ભાઈ. બન્ને પક્ષની પ્રાર્થનાસભા તા. ૦૯/૦૩/૨૦૨૬ને સોનાવારના ૪ થી ૬. શ્રી અંબાજીમંદીર, દેવીશા રોડ, પાંચમીની પાસે, વાલવર વેસ્ટ. લૌકિક પ્રથા બંધ છે.

ગાલોદ દશાશ્રીમા વૃષ્ટિક ઝવેરી નિવાસી હાલ અંબેરી, શોધન ધનશ્યામભાઈ દેસાઈ (ઉં. વ. ૬૬) તે ગં.સ્વ. લીલાબેન ધનશ્યામ દેસાઈના પુત્ર. રીટાબેનના પતિ. પ્રતિકના પિતા. દલિલાના સસરા. અવલાબેનના દિયર, શૈલેષભાઈ અને સાલુના શૈલેષ પરીખના ભાઈ. બુધવાર તા. ૫/૩/૨૬ના શ્રીજીયરણ પામ્યા છે.

કચ્છી બ્રહ્મશ્રીનિય ગાંગજી લક્ષ્મીદાસ વાંછી (ઉં. વ. ૭૩) ગામ પત્રી હાલે મુલુંડ, તે જયવંતીબેનના પતિ. સ્વ. ભાનુમતી લક્ષ્મીદાસ વાંછીના પુત્ર. સ્વ. તારાવંતી તુલસીદાસ લીયાના જમાઈ. કરપાના પિતા. પુજાના સસરા. સ્વ. રૂઝલાલ, સુંદરજી સ્વ. હરીલાલ, મોહનલાલ, સ્વ. હંસરાજ તથા જ્યોતિબેન જમનાદાસ છાટબારના ભાઈ. તા. ૫/૩/૨૦૨૬ ગુરુવારના રોજ રામશરણ પામ્યા છે. લૌકિક વ્યવહાર તથા દશાવ પ્રથા બંધ રાખેલ છે.

પારસી મરણ

મેહર રોહીનતન મુનશી તે મરહુમ રોહીનતનના ધન્યાની તે મરહુમો જર માનેક મેહતાના દીકરી. તે રોશની તે હુકરીઝના માતાજી. તે બોમીના સાસુજી. તે મરહુમ ખોરશેઠના બહેન. તે ડિપ્લમ, પ્રિયંકા, વહીસતા, નશીતાના મમઈજી. (ઉં.વ. ૮૮). ૬. બી-૮, કેપ્ટન કોલોની, પહેલે માલે, જીનવાલા બિલ્ડીંગ, ઘાજ અલી, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૩૪. ઉકમણની કિયા: તા. ૮-૩-૨૬ને દીને બપોરે ૩.૪૦ વાગે કથાવાલા અચ્ચારીમાં છું.

જેરીન જીમી મરવંત તે મરહુમ જીમીના ધન્યાની તે મરહુમો ધનમઈ રુસ્તમજી મરવંતના દીકરી. તે બેપત્રી, નવલ ને કેશમીલાના માતાજી. તે ઝીબા, દેલનાઝ, દેલઝીના તે હીરાના બપઈજી. તે મેહર ને દારાધુરાયા મોટા બપઈજી. (ઉં.વ. ૮૭). ૩. સાર્દસ્ કો.હા.સો., ભાઈ તબે, બ્લોક નં. ૪, ગોવધાન લેન, અંબેરી (વેસ્ટ), મુંબઈ-૪૦૦ ૦૫૮. ઉકમણની કિયા: તા. ૮-૩-૨૬ને દીને બપોરે ૩.૪૫ વાગે અંબેરી પતેલ અચ્ચારીમાં.

જૈન મરણ

વીશા શ્રીમાળી જૈન પાટણ નીવાસી મણિયાતી પાટ્ટે હાલ બાવંદર, સ્વ. હસમુખલાલ મણિલાલ ગભરવંદ શાહના ધર્મપત્ની. ગં.સ્વ. રશ્મિબેન (ઉં. વ. ૮૪) ૬/૩/૨૬ના અરિહંતશરણ પામ્યા છે. લૌકિક વ્યવહાર બંધ છે. સનાતનુ: એ/૩૦૨, વાલવંદ આશીપ, અ.વ.બી.બી. આય બેન્ક ની બાજુમાં, ૧૫૦ કિ.મી. રોડ. ભાવંદર વેસ્ટ.

જૈન મરણ

વીશા શ્રીમાળી જૈન પાટણ નીવાસી મણિયાતી પાટ્ટે હાલ બાવંદર, સ્વ. હસમુખલાલ મણિલાલ ગભરવંદ શાહના ધર્મપત્ની. ગં.સ્વ. રશ્મિબેન (ઉં. વ. ૮૪) ૬/૩/૨૬ના અરિહંતશરણ પામ્યા છે. લૌકિક વ્યવહાર બંધ છે. સનાતનુ: એ/૩૦૨, વાલવંદ આશીપ, અ.વ.બી.બી. આય બેન્ક ની બાજુમાં, ૧૫૦ કિ.મી. રોડ. ભાવંદર વેસ્ટ.

જૈન મરણ

કચ્છી બ્રહ્મશ્રીનિય ગાંગજી લક્ષ્મીદાસ વાંછી (ઉં. વ. ૭૩) ગામ પત્રી હાલે મુલુંડ, તે જયવંતીબેનના પતિ. સ્વ. ભાનુમતી લક્ષ્મીદાસ વાંછીના પુત્ર. સ્વ. તારાવંતી તુલસીદાસ લીયાના જમાઈ. કરપાના પિતા. પુજાના સસરા. સ્વ. રૂઝલાલ, સુંદરજી સ્વ. હરીલાલ, મોહનલાલ, સ્વ. હંસરાજ તથા જ્યોતિબેન જમનાદાસ છાટબારના ભાઈ. તા. ૫/૩/૨૦૨૬ ગુરુવારના રોજ રામશરણ પામ્યા છે. લૌકિક વ્યવહાર તથા દશાવ પ્રથા બંધ રાખેલ છે.

જૈન મરણ

કચ્છી બ્રહ્મશ્રીનિય ગાંગજી લક્ષ્મીદાસ વાંછી (ઉં. વ. ૭૩) ગામ પત્રી હાલે મુલુંડ, તે જયવંતીબેનના પતિ. સ્વ. ભાનુમતી લક્ષ્મીદાસ વાંછીના પુત્ર. સ્વ. તારાવંતી તુલસીદાસ લીયાના જમાઈ. કરપાના પિતા. પુજાના સસરા. સ્વ. રૂઝલાલ, સુંદરજી સ્વ. હરીલાલ, મોહનલાલ, સ્વ. હંસરાજ તથા જ્યોતિબેન જમનાદાસ છાટબારના ભાઈ. તા. ૫/૩/૨૦૨૬ ગુરુવારના રોજ રામશરણ પામ્યા છે. લૌકિક વ્યવહાર તથા દશાવ પ્રથા બંધ રાખેલ છે.

જૈન મરણ

કચ્છી બ્રહ્મશ્રીનિય ગાંગજી લક્ષ્મીદાસ વાંછી (ઉં. વ. ૭૩) ગામ પત્રી હાલે મુલુંડ, તે જયવંતીબેનના પતિ. સ્વ. ભાનુમતી લક્ષ્મીદાસ વાંછીના પુત્ર. સ્વ. તારાવંતી તુલસીદાસ લીયાના જમાઈ. કરપાના પિતા. પુજાના સસરા. સ્વ. રૂઝલાલ, સુંદરજી સ્વ. હરીલાલ, મોહનલાલ, સ્વ. હંસરાજ તથા જ્યોતિબેન જમનાદાસ છાટબારના ભાઈ. તા. ૫/૩/૨૦૨૬ ગુરુવારના રોજ રામશરણ પામ્યા છે. લૌકિક વ્યવહાર તથા દશાવ પ્રથા બંધ રાખેલ છે.

જૈન મરણ

કચ્છી બ્રહ્મશ્રીનિય ગાંગજી લક્ષ્મીદાસ વાંછી (ઉં. વ. ૭૩) ગામ પત્રી હાલે મુલુંડ, તે જયવંતીબેનના પતિ. સ્વ. ભાનુમતી લક્ષ્મીદાસ વાંછીના પુત્ર. સ્વ. તારાવંતી તુલસીદાસ લીયાના જમાઈ. કરપાના પિતા. પુજાના સસરા. સ્વ. રૂઝલાલ, સુંદરજી સ્વ. હરીલાલ, મોહનલાલ, સ્વ. હંસરાજ તથા જ્યોતિબેન જમનાદાસ છાટબારના ભાઈ. તા. ૫/૩/૨૦૨૬ ગુરુવારના રોજ રામશરણ પામ્યા છે. લૌકિક વ્યવહાર તથા દશાવ પ્રથા બંધ રાખેલ છે.

જૈન મરણ

કચ્છી બ્રહ્મશ્રીનિય ગાંગજી લક્ષ્મીદાસ વાંછી (ઉં. વ. ૭૩) ગામ પત્રી હાલે મુલુંડ, તે જયવંતીબેનના પતિ. સ્વ. ભાનુમતી લક્ષ્મીદાસ વાંછીના પુત્ર. સ્વ

હીલિંગ હેન્ડ્સ, ફિચરલેસ હાર્ટ

‘ધ જર્ની ઓફ અ પુમન પીડિયાટ્રિક સર્જન’

એક લેખક દ્વારા સુંદર રીતે વર્ણવ્યા મુજબ, “એસ્ક્યુલેપિયસનું મગજ, ગરુડની આંખ, સિંહનું હૃદય અને સ્ત્રીના હાથ” એક સાચા સર્જનને વ્યાખ્યાયિત કરે છે. “સ્ત્રીના હાથ” દ્વારા લેખક કરુણા, ધીરજ અને કાળજીનો ઉલ્લેખ કરે છે જેની સાથે આપણે આપણા દર્દીઓ અને તેમની બીમારીઓની સારવાર કરીએ છીએ. આપણી સ્ત્રીઓ પાસે ખરેખર બધું છે.

આ આંતરરાષ્ટ્રીય મહિલા દિવસ હું મારી જાત સાથે તેમજ દેશ અને વિશ્વની દરેક મહિલાઓ સાથે ઊજવવા માગું છું. આજે, સ્ત્રીઓ ફક્ત પુરુષોની સમકક્ષ જ નથી, પણ સર્જની સક્ષિત વિવિધ ક્ષેત્રોમાં ઘણી સંસ્થાઓનું નેતૃત્વ પણ કરી રહી છે. પવઈની ડૉ. એલ.એચ. હિરાનંદાની હોસ્પિટલમાં હું પીડિયાટ્રિક સર્જરીમાં H.O.D. તેમજ મુખ્ય વરિષ્ઠ સલાહકાર તરીકે ગર્વભરે જણાવું છું કે એક સમયે પુરુષોની દુનિયા માનવામાં આવતી હતી ત્યાં સાથીદારો સાથે ખભે ખભા મિલાવીને કામ કરી ખરેખર અમારું સ્થાન મેળવ્યું છે.

ડૉ. નતાશા એલ. વાગેરિયા
વરિષ્ઠ સલાહકાર બાળરોગ સર્જન

મંત્ર સરળ છે: કુશળતા, ગંભીરતા અને કરુણા સાથે તમારા દર્દીઓની સેવા કરો. તમારું શ્રેષ્ઠ આપો અને હંમેશાં તમારા માટે ઊભા રહો. પરંતુ શું આ સફર સરળ હતી? ચોક્કસ નહીં. હું એવા પરિવારમાં જન્મી હતી જ્યાં મારી મોટાભાગની પિતરાઈ બહેનોના લગ્ન ૧૮ વર્ષની ઉંમરે થઈ ગયા હતા અને થોડા સમય પછી જ પરિવાર શરૂ કરી દીધો હતો. શિક્ષણ અને સર્જરી જેવા મુશ્કેલ વ્યવસાયને પસંદ કરવા માટે દૃઢ નિશ્ચય અને હિંમતની જરૂર હતી. મારા વીર પિતાએ મારા સ્વપ્નમાં વિશ્વાસ કર્યો અને તેમના સમર્થનથી મારો પરિવાર આખરે મારી પડખે ઊભો રહ્યો.

સર્જનનું જીવન ક્યારેય સરળ નથી હોતું, પરંતુ તે ખૂબ જ ફળદાયી છે. વર્ષોનો સઘન અભ્યાસ, લાંબા કામના કલાકો, રાત્રિ ફરજો, કટોકટી અને ઉચ્ચ દબાણવાળા નિર્ણયો એ બધું જ વ્યવસાયનો ભાગ છે. સ્ત્રીઓ તરીકે આ સફર ઘણીવાર વધુ મુશ્કેલ બની જાય છે, કારણ કે અમારે કૌટુંબિક જીવન, બાળકોનો ઉછેર અને ઘરનું સંચાલન સાથે વ્યાવસાયિક જવાબદારીઓનું સંતુલન બનાવવું પડે છે. સૌથી મોટા પડકારોમાંનો એક હતો મારી ગર્ભાવસ્થાના છેલ્લા દિવસો સુધી કામ કરવું અને પ્રસૂતિ પછીના માત્ર ત્રણ મહિના પછી કામ પર પાછા ફરવું. ઈમરજન્સી સર્જરી માટે મારા પોતાના બાળકને દૂધ માટે રડવું છોડી દેવું સરળ નહોતું. છતાં મેં મારી જાતને યાદ અપાવ્યું કે હું બીજી માતા માટે

બીજા બાળકને બચાવવામાં મદદ કરી રહી છું, જ્યારે તે યુવાન દર્દીઓ સ્વસ્થ થયા અને બચી ગયા, ત્યારે દરેક બલિદાન સાર્થક લાગ્યું.

ત્યાં ડરની ક્ષણો પણ હતી. COVID-19 મહામારી દરમિયાન, મેં એકવાર ગંભીર રીતે બીમાર અને નિસ્તેજ બાળક પર ઈમરજન્સી બ્રોન્કોસ્કોપી કરી હતી. COVIDની સ્થિતિ તપાસવાનો અથવા સંપૂર્ણ રક્ષણાત્મક પોષાક પહેરવાનો પણ સમય નહોતો. પછીથી અમને ખબર પડી કે બાળક COVID પોઝિટિવ હતું અને મને ક્વોરન્ટાઇન થવું પડ્યું અને મારા પરિવાર માટે જોખમ હતું, પણ એ બાળક બચી ગયું અને એ પરિણામથી મારો સંકલ્પ ખૂબ જ મજબૂત બન્યો હતો.

એક બાળરોગ સર્જન તરીકે ફક્ત ૮૦૦ ગ્રામ વજનવાળા એક દિવસના અકાળે જન્મેલા બાળક અથવા ૧૬ વર્ષના કિશોર પર શસ્ત્રક્રિયા હંમેશાં ખૂબ જ સંતોષકારક હોય છે. દરેક શસ્ત્રક્રિયા ફક્ત એક પ્રક્રિયા જ નહીં, પરંતુ તે બાળક માટે આગળનું જીવનકાળ હોય છે.

સ્ત્રીઓ દવામાં પણ એક ખાસ શક્તિ લાવે છે. બાળકોને નમ્રતાથી સંભાળવા, માતાપિતાને કરુણાપૂર્વક સલાહ આપવા અથવા મુશ્કેલ નિર્ણયો દ્વારા પરિવારોને માર્ગદર્શન આપવા, સહાનુભૂતિ અમારી સૌથી મોટી સંપત્તિ બની જાય છે.

જોકે, કામ, પરિવાર અને જવાબદારીઓનું સંતુલન બનાવતી વખતે ઘણી સ્ત્રીઓ પોતાના સ્વાસ્થ્યની અવગણના કરે છે. તણાવ, ચિંતા, હાથપરેન્શન અને હોર્મોનલ વિકૃતિઓ વધુને વધુ સામાન્ય બની રહી છે. સ્ત્રીઓએ તેમની શારીરિક, માનસિક અને ભાવનાત્મક સુખાકારીને પ્રાથમિકતા આપવી જરૂરી છે.

સંતુલન એ યાવતી છે. થોડી મિનિટોનું દરરોજનું આયોજન અને સ્વ-સંભાળ આપણી જવાબદારીઓનું સંચાલન કરવાની અને સ્પષ્ટતા અને શક્તિ સાથે આગળ વધવાની રીતને બદલી શકે છે.

હું ક્યારેય નહીં કહું કે “સ્ત્રી હોવા છતાં, મેં આ હાંસલ કર્યું.” તેના બદલે, હું ગર્વથી કહું છું કે “કારણ કે હું એક સ્ત્રી છું, હું તે પ્રાપ્ત કરી શકી.”

બધી મહિલાઓને આંતરરાષ્ટ્રીય મહિલા દિવસની ખૂબ જ ખુશી અને સશક્ત બનાવવાની શુભેચ્છાઓ.

ભારતમાં મહિલાઓમાં ફેટી લીવર

એક છુપું સ્વાસ્થ્ય જોખમ

ભારતીય મહિલાઓમાં ફેટી લીવર રોગનો છુપો વધારો ભારતની હોસ્પિટલો અને ક્લિનિક્સના શાંત કોરિડોરમાં એક એવી સ્થિતિ સ્ત્રીઓમાં છુપી રીતે ફેલાઈ રહી છે - જે ભાગ્યે જ સ્પષ્ટ લક્ષણો સાથે પોતાને જાહેર કરે છે છતાં ગંભીર લીવર, યકૃત નુકસાનની સંભાવના ધરાવે છે. મેટાબોલિક ડિસફંક્શન-એસોસિએટેડ સ્ટીટોટિક લીવર ડિસીઝ (MASLD), જે અગાઉ નોન-આલ્કોહોલિક ફેટી લીવર ડિસીઝ (NAFLD) તરીકે ઓળખાતું હતું, તે લગભગ ૩૮-૪૦% શહેરી ભારતીયોને અસર કરે છે અને આ બાબતમાં સ્ત્રીઓ વધુને વધુ સંવેદનશીલ છે. આ વલણ ચિંતાજનક છે તે જ ઘણીવાર ધ્યાન ના અપાય તો નુકસાન ચિંતાજનક રીતે વધી જાય છે.

ડૉ. ગીતા માલકર-ભલ્સા
દ્વારા ડિરેક્ટર-ગેસ્ટ્રોએન્ટેરોલોજી અને હેપ્ટોલોજી

છુપાયેલો રોગચાળો જ્યારે લીવર (યકૃત)ના કોષોમાં વધારાની ચરબી એકઠી થાય છે ત્યારે ફેટી લીવર વિકસે છે, જે બળતરા અને આખરે ફાઇબ્રોસિસનું કારણ બને છે. તેના પ્રારંભિક તબક્કામાં, લિવર અલ્ટ્રાસાઉન્ડ પર થોડું મોટું દેખાઈ શકે છે, પરંતુ કોઈ નોંધપાત્ર લક્ષણોનું કારણ નથી. ઘણી સ્ત્રીઓમાં નિયમિત આરોગ્ય તપાસ દરમિયાન આ સ્થિતિ આકસ્મિક રીતે જોવામાં આવે છે. યાક, પેટમાં અંગવડતા અથવા કમળો જેવાં લક્ષણો દેખાય ત્યાં સુધીમાં, રોગ પહેલાથી જ ખૂબ વધી ચૂક્યો હોય છે.

ભારતીય મહિલાઓમાં ફેટી લીવરનું એક ખાસ ભ્રામક પાસું શરીરની રચનાનો વિરોધાભાસ છે. ઘણી અસરગ્રસ્ત મહિલાઓ પરંપરાગત ધોરણે મુજબ મેદરવી નથી હોતી. તેમનો બોડી માસ ઇન્ડેક્સ સામાન્ય હોઈ શકે છે, પરંતુ તેઓ વધારાની વિસેરલ ચરબી ધરાવે છે.

- આંતરિક અવયવોની આસપાસ ચરબી - એક મેટાબોલિક પેટર્ન જે સામાન્ય રીતે દક્ષિણ એશિયાઈ લોકોમાં જોવા મળે છે. આ ઘટના, જેને ઘણીવાર “લીન MASLD” કહેવામાં આવે છે, તે પશ્ચિમી વસ્તી કરતાં ભારતમાં વધુ સામાન્ય છે અને તેને વારંવાર અવગણવામાં આવે છે.

સ્ત્રીઓ ખાસ કરીને કેમ સંવેદનશીલ હોય છે

સ્ત્રીના જીવનમાં હોર્મોનલ ફેરફારો નબળાઈની ઘણી બારીઓનું નિર્માણ કરે છે. ગર્ભાવસ્થા દરમિયાન, સર્ગર્ભાવસ્થા ડાયાબિટીસ અને પ્રી-એક્લેમ્પ્સિયા જેવી પરિસ્થિતિઓ ફેટી લીવરનું લાંબા ગાળાનું જોખમ વધારે છે. મેનોપોઝ પછી એસ્ટ્રોજનના સ્તરમાં ઘટાડો- જે સામાન્ય રીતે લીવરને સુરક્ષિત રાખે છે તે ચરબીના

સંચયને ઝડપી બનાવી શકે છે.

પોલિસિસ્ટિક ઓવરીઅન સિન્ડ્રોમ (PCOS) એ બીજું એક મુખ્ય જોખમી પરિબળ છે. પ્રજનન વયની લગભગ પાંચમીથી એક ભારતીય મહિલાને અસર કરતી, PCOS ઇન્સ્યુલિન પ્રતિકાર સાથે સંકળાયેલ છે, જે સ્ત્રીઓને તેમના વીસી અને ત્રીસીના દાયકામાં પણ ફેટી લીવર રોગનો શિકાર બનાવે છે.

જીવનશૈલીના પરિબળો પણ યોગદાન આપે છે. ઘણી સ્ત્રીઓ કામ અને ઘરેલુ જવાબદારીઓને કારણે બેઠકાનું જીવન જીવે છે. શુદ્ધ કાર્બોહાઇડ્રેટસથી ભરપૂર આહાર - જેમાં સફેદ ચોખા, મેદા આધારિત ખોરાક અને ખાંડવાળા પીણાંનો સમાવેશ થાય છે - મેટાબોલિક અસંતુલનને વધુ ખરાબ કરે છે. વધુમાં, હાઇપોથાઇરોઇડિઝમ, જે ભારતીય મહિલાઓમાં સામાન્ય છે, ઇન્સ્યુલિન પ્રતિકાર અને પેટના વજનમાં વધારો વધારે છે.

વહેલી તપાસ શા માટે મહત્વપૂર્ણ છે જો સારવાર ન કરવામાં આવે તો, ફેટી લીવર સાદી ચરબીના સંચય (સ્ટીટોસિસ)થી મેટાબોલિક ડિસફંક્શન-એસોસિએટેડ સ્ટીટોહેપ્ટાઇટિસ (MASH)માં પ્રગતિ કરી શકે છે, જ્યાં બળતરા લીવર કોષોને નુકસાન પહોંચાડે છે. સમય જતાં, આ સિરોસિસ તરફ

દોરી શકે છે, જેના કારણે કાયમી લીવરમાં નુકસાન થાય છે. MASLD કાર્ડિયોસ્ક્યુલર રોગ, ટાઇપ 2 ડાયાબિટીસ અને ક્રોનિક કિડની રોગ જેવી અન્ય સ્થિતિઓ સાથે પણ જોડાયેલું છે, જે એકંદરે આરોગ્ય જોખમો વધારે છે.

દરેક સ્ત્રીએ શું જાણવું જોઈએ ફેટી લીવરને ક્યારેય અવગણવું જોઈએ નહીં. તેને લગતા અલ્ટ્રાસાઉન્ડ ફાઇન-ડીગ્રીથી લીવર એન્ઝાઇમ્સ, ફાસ્ટિંગ ગ્લુકોઝ, ઇન્સ્યુલિન લેવેલ્સ અને લિપિડ પ્રોફાઇલ જેવાં પરીક્ષણો દ્વારા વધુ મૂલ્યાંકન થવું જોઈએ.

પ્રોત્સાહક રીતે, પ્રારંભિક તબક્કાનું ફેટી લીવર ઊલટાવી શકાય તેવું છે, મટાડી શકાય છે. શરીરના વજનના ૭-૧૦% સતત વજન ઘટાડો, નિયમિત શારીરિક પ્રવૃત્તિ કરવી અને શાકભાજી, કઠોળ અને આખા અનાજ વધારતા અને રિક્કાઇન કાર્બોહાઇડ્રેટ્સ ઘટાડવાથી લીવરના સ્વાસ્થ્યમાં નોંધપાત્ર સુધારો થઈ શકે છે.

બ્રેકિંગ ધ સાઈલન્સ

ભારતે મહિલાઓમાં ડાયાબિટીસ અને હાઇપરટેન્શન વિશે જાગૃતિ લાવવામાં પ્રગતિ કરી છે, પરંતુ ફેટી લીવર પણ આવું જ ધ્યાન આપવાને પાત્ર છે. લીવરમાં શરૂઆતમાં જ શોધી કાઢવામાં આવે ત્યારે સાજા થવાની નોંધપાત્ર ક્ષમતા હોય છે. આ છુપી સ્થિતિને ઓળખવી એ લાંબા ગાળાની ગૂંચવણોને રોકવા તરફનું પ્રથમ પગલું છે.

Hiranandani Hospital
Your Family Superspecialty Hospital™

વધુ માહિતી માટે
ડૉ. એલ. એચ. હિરાનંદાની હોસ્પિટલ,
પવઈ, મુંબઈ

8424007007 પર કોલ કરો
અમને ઇમેઇલ કરો:
wecare@hiranandanihospital.org.

પ્રજનનની પસંદગીઓ થકી મહિલા સશક્તિકરણ

આંતરરાષ્ટ્રીય મહિલા દિવસ એ જીવનના દરેક ક્ષેત્રમાં મહિલાઓની શક્તિ, સ્થિતિસ્થાપકતા અને સિદ્ધિઓની ઉજવણી કરવાની ક્ષણ છે. એક IVF નિષ્ણાત તરીકે આ દિવસ મને માતૃત્વની શોધમાં ઘણી સ્ત્રીઓ દ્વારા કરવામાં આવતી ઊંડી વ્યક્તિગત સફરની યાદ અપાવે છે- સફર જેમાં ઘણીવાર હિંમત, ધીરજ અને આશાની જરૂર હોય છે.

મારી પ્રેક્ટિસમાં, હું વિવિધ પુષ્કભૂમિની સ્ત્રીઓને મળું છું. કેટલીક વ્યવસાયિકો એવી છે જેમણે માતૃત્વ ધારણ કરવાનો વિચાર કરતા પહેલા પોતાની કારકિર્દી બનાવવામાં વર્ષો વિતાવી દીધા હોય છે. કેટલાક યુગલો સામાજિક દબાણ અને ભાવનાત્મક તણાવનો સામનો કરીને વંધત્વનો અનુભવ કર્યો છે. અન્ય એકલ મહિલાઓ સ્વતંત્ર રીતે માતૃત્વ પસંદ કરે છે, જ્યારે કેટલીક કેન્સરથી બચી ગયેલી મહિલાઓ જીવન બચાવતી સારવાર પહેલાં પ્રજનનક્ષમતા જાળવવાની શોધમાં છે. દરેક વાર્તા અનોખી છે, છતાં તેઓ એક સામાન્ય સ્થિતિ શેર કરે છે - તેમના પ્રજનન ભવિષ્ય વિશે પસંદગી કરવાની સ્વતંત્રતા મેળવવાની ઇચ્છા.

ડૉ. હેતલ પારેખ
સિનિયર કન્સલ્ટન્ટ- ઈન વિદ્યો ફર્ટિલાઇઝેશન

વંધત્વ ઘણા લોકો સમજે છે તેના કરતાં ઘણી સામાન્ય છે, ખાસ કરીને ભારતમાં ફેલા અભ્યાસ મુજબ અંદાજે ૧૦-૧૫% પરિણીત યુગલો વંધત્વનો સામનો કરે છે, જેનો અર્થ થાય છે કે લગભગ અડધી ત્રણ કરોડ યુગલો ગર્ભધારણ માટે સંઘર્ષ કરી રહ્યા છે. આટલી મોટી સંખ્યા હોવા છતાં, વંધત્વ એક એવો વિષય છે જેની ભાગ્યે જ ખુલ્લેઆમ ચર્ચા થાય છે અને તે ઘણીવાર કલંક અને ખોટી માહિતીથી ઘેરાયેલો હોય છે.

એક સતત ગેરસમજ એ છે કે વંધત્વ મુખ્યત્વે “સ્ત્રીની સમસ્યા” છે. વાસ્તવમાં, તબીબી પુરાવા દર્શાવે છે કે વંધત્વના લગભગ ૩૦% કેસોમાં પુરુષ પરિબળો યોગદાન આપે છે, બીજા ૩૦% કેસોમાં સ્ત્રી પરિબળો યોગદાન આપે છે અને લગભગ ૩૦% કેસોમાં બંને ભાગીદારો જવાબદાર હોય છે. આ યુગલો જ્યારે પ્રજનનક્ષમતાની સારવાર લે છે ત્યારે બંને ભાગીદારોનું સમાન રીતે મૂલ્યાંકન અને સમર્થન કરવાના મહત્વને કેન્દ્રિત કરાય છે.

બીજો પડકાર એ છે કે ઘણા યુગલો તબીબી સલાહ લેવામાં વિલંબ કરે છે. અભ્યાસો સૂચવે છે કે વંધત્વનો અનુભવ કરતા અડધાથી ઓછા યુગલો જાગૃતિના અભાવ, કલંક અથવા નિર્ણયના ડરને કારણે ડોક્ટરની સલાહ લે છે. આ વિલંબ સ્ત્રીઓ માટે ખાસ કરીને નોંધપાત્ર હોઈ શકે છે, કારણ કે ઉંમર સાથે પ્રજનનક્ષમતામાં કુદરતી રીતે ઘટાડો થાય છે. છેલ્લા કેટલાક દાયકાઓમાં, પ્રજનન દવામાં નોંધપાત્ર પ્રગતિ

જોવા મળી છે. IVF, ICSI, એગ ફીલિંગ, ઓવરીઅન ટીસ્યુઝ ફીલિંગ અને એમ્બ્રીયો ફીલિંગ જેવી તકનીકોએ સ્ત્રીઓ માટે નવી શક્યતાઓ આપે છે. આજે જે સ્ત્રીઓ કારકિર્દીના લક્ષ્યો, તબીબી સારવાર અથવા વ્યક્તિગત સંજોગોને કારણે ગર્ભાવસ્થામાં વિલંબ કરવા માંગે છે તેઓ તેમના પ્રજનન ભવિષ્યની યોજના વધુ આત્મવિશ્વાસ સાથે કરી શકે છે.

જોકે, ભારતમાં પ્રજનન સંભાળની પહોંચ એક પડકાર બની રહે છે. સારવારનો ખર્ચ એક મહત્વપૂર્ણ અવરોધ બની શકે છે, જે ઘણા પરિવારો માટે પ્રજનન સંભાળને નાણાકીય અને ભાવનાત્મક બંને રીતે અસર કરે છે.

જીવનશૈલીના પરિબળો પણ પ્રજનન પડકારોમાં ફાળો આપી રહ્યા છે. શહેરી તણાવ, બેઠકાનું જીવનશૈલી, વધતી જતી સ્થૂળતા, પર્યાવરણીય પ્રદૂષણ અને વિલંબિત લગ્નો પ્રજનન સ્વાસ્થ્યને વધુને વધુ અસર કરી રહી છે.

પ્રજનન સ્વાસ્થ્યમાં સશક્તિકરણ ટેકનોલોજીથી આગળ છે - તે જાગૃકતાથી શરૂ થાય છે. સ્ત્રીઓને માસિક સ્નાનના સ્વાસ્થ્ય, પ્રજનન સમયરેખા અને પ્રજનન પસંદગીઓ વિશે સચોટ માહિતીના એક્સેસની જરૂર છે જેથી તેઓ તેમના ભવિષ્ય વિશે ચોક્કસ નિર્ણયો લઈ શકે.

ભાવનાત્મક ટેકો પણ એટલો જ મહત્વપૂર્ણ છે. વંધત્વની સારવાર શારીરિક અને માનસિક રીતે પણ અગત્યની છે. IVF નિષ્ણાતો તરીકે, અમારી ભૂમિકા તબીબી પ્રક્રિયાઓથી આગળ વધે છે - અમે સ્ત્રી દ્વારા અનુભવવામાં આવતી સૌથી ભાવનાત્મક સફરમાંથી એકમાં સલાહકાર, શિક્ષક અને ભાગીદાર બનીએ છીએ.

તે જ સમયે, એ યાદ રાખવું મહત્વપૂર્ણ છે કે માતૃત્વ એ સ્ત્રીઓની એકમાત્ર વ્યાખ્યા નથી. કેટલીક સ્ત્રીઓ બાળકો ન રાખવાનું પસંદ કરી શકે છે, જ્યારે અન્ય લોકો દત્તક લેવા અથવા દાતા-સહાયિત પ્રજનન જેવા પરિવારો બનાવવાના વૈકલ્પિક માર્ગો શોધી શકે છે.

આ મહિલા દિવસ, હું ફક્ત માતાઓ જ નહીં, પણ માતા બનવાનો પ્રયાસ કરતી સ્ત્રીઓ, તેમની પ્રજનન ક્ષમતા જાળવી રાખતી સ્ત્રીઓ અને જીવનના વિવિધ માર્ગો પસંદ કરતી સ્ત્રીઓની પણ સરાહના કરું છું. દરેક સફર આદરને પાત્ર છે. કારણ કે સાચું સશક્તિકરણ પસંદગીમાં રહેલું છે - માતૃત્વને અનુસરવાની, તેને વિલંબિત કરવાની જરૂર પડે ત્યારે મદદ લેવાની અથવા પોતાની રીતે પરિવારને વ્યાખ્યાયિત કરવાની પસંદગી.

વધુ જોખમી ગર્ભાવસ્થા

ચેતવણીનાં લક્ષણો જે દરેક સ્ત્રીએ જાણવા જોઈએ

વધુ જોખમી ગર્ભાવસ્થાના ચેતવણી લક્ષણોને ઓળખવા સ્ત્રીઓ એક સ્વસ્થ પરિવાર અને સમાજનો પાયો છે. ગર્ભાવસ્થા સામાન્ય રીતે આનંદદાયક અને કુદરતી પ્રક્રિયા છે. જોકે, ક્યારેક ગૂંચવણો ઊભી થઈ શકે છે અને જીવન માટે જોખમી બની શકે છે. ઘણી માતા મૃત્યુ અને ગર્ભાવસ્થા સંબંધિત ગૂંચવણો સારવાર ઉપલબ્ધ ન હોવાને કારણે નહીં, પરંતુ ચેતવણી ચિહ્નોને વહેલી તકે ઓળખવામાં ન આવવાને કારણે થાય છે.

મહિલા દિવસ પર ઉચ્ચ જોખમી ગર્ભાવસ્થા અને તેના ચેતવણીનાં લક્ષણો વિશે જાગૃતિ વધારવી એ માતા અને બાળક બંનેને સુરક્ષિત રાખવા તરફ એક મહત્વપૂર્ણ પગલું છે, જ્યારે સ્ત્રીઓ અને તેમના પરિવારો સમજે છે કે ક્યારે તબીબી સંભાળ લેવી ત્યારે ઘણી ગૂંચવણોને સમયસર અટકાવી શકાય છે અથવા તેનું સંચાલન કરી શકાય છે.

ઉચ્ચ જોખમી ગર્ભાવસ્થા શું છે?

જ્યારે માતા, બાળક અથવા બંનેના સ્વાસ્થ્યમાં ગૂંચવણોનું જોખમ વધારે હોય ત્યારે ગર્ભાવસ્થાને ઉચ્ચ જોખમ માનવામાં આવે છે. આ પહેલાથી અસ્તિત્વમાં રહેલી તબીબી પરિસ્થિતિઓ, ગર્ભાવસ્થા સંબંધિત ગૂંચવણો અથવા આનુવંશિક વલણને કારણે થઈ શકે છે. ગર્ભાવસ્થાના જોખમમાં વધારો કરતા સામાન્ય પરિબળોમાં સામેલ છે:

- ▶ ૧૮ વર્ષથી ઓછી ઉંમર અથવા ૩૫ વર્ષથી વધુ ઉંમર
- ▶ હાઈ બ્લડ પ્રેશર અથવા ડાયાબિટીસ
- ▶ ગંભીર એનિમિયા
- ▶ બહુવિધ ગર્ભાવસ્થા (જોડિયા અથવા ત્રણ બાળકો)
- ▶ અગાઉ જટિલ ગર્ભાવસ્થા અથવા સિઝેરિયન ડિલિવરી
- ▶ હૃદય, કિડની અથવા થાઇરોઇડ રોગ જેવી ક્રોનિક સ્થિતિ
- ▶ જોકે, જે સ્ત્રીઓએ અગાઉ સ્વસ્થ ગર્ભાવસ્થા કરી હતી તેમાં પણ ગૂંચવણો વિકસી શકે છે. તેથી ગર્ભાવસ્થા દરમિયાન ચેતવણી ચિહ્નોને ઓળખવા જરૂરી છે.

ડૉ. અનિતા સોની
ડાયરેક્ટર-પ્રસૂતિ અને સ્ત્રીરોગવિજ્ઞાન

સિનિયર વજાઈનલ બ્લીડિંગ

ગર્ભાવસ્થા દરમિયાન યોનિમાર્ગમાં ભારે રક્તસ્રાવ હંમેશાં ગંભીર ચેતવણીનો સંકેત ગણવો જોઈએ, જ્યારે ગર્ભાવસ્થાના પ્રારંભમાં હળવું સ્પોટિંગ થઈ શકે છે, ત્યારે ભારે રક્તસ્રાવ કસુવાવ, પ્લેસેન્ટલ ગૂંચવણો અથવા એક્ટોપિક ગર્ભાવસ્થા સૂચવી શકે છે. પેટમાં દુખાવો, ચક્રર અથવા નબળાઈ સાથે રક્તસ્રાવ માટે તાત્કાલિક તબીબી સહાયની જરૂર છે.

સતત માથાનો દુખાવો અથવા ઝાંખી દ્રષ્ટિ એક ગંભીર માથાનો દુખાવો જે આરામ કર્યા પછી પણ સુધરે નહીં, ખાસ કરીને જ્યારે ઝાંખી દ્રષ્ટિ અથવા ચમકતી લાઇટ્સ સાથે,

ગર્ભાવસ્થા દરમિયાન ખતરનાક રીતે હાઈ બ્લડ પ્રેશર સૂચવી શકે છે. આ સ્થિતિ જેને પ્રિએક્લેમ્પ્સિયા તરીકે ઓળખવામાં આવે છે, તે મગજ, યકૃત અને કિડની જેવા મહત્વપૂર્ણ અંગોને અસર કરી શકે છે. જો સારવાર ન કરવામાં આવે તો તે એક્લેમ્પ્સિયામાં પરિણમી શકે છે, જે હુમલા સાથે સંકળાયેલ જીવલેણ સ્થિતિ છે.

ચહેરા અને હાથ પર અચાનક સોજો ગર્ભાવસ્થા દરમિયાન પ્રવાહી રીટેન્શનને કારણે પગમાં હળવો સોજો સામાન્ય છે. જોકે, ચહેરા, પોપચા અથવા હાથ પર અચાનક સોજો ગર્ભાવસ્થા-પ્રેરિત હાથપરેન્શન અથવા ગૂંચવણો સૂચવી શકે છે, ખાસ કરીને જ્યારે માથાનો દુખાવો અથવા દ્રષ્ટિની સમસ્યાઓ સાથે સંકળાયેલ હોય.

ગર્ભની ગતિમાં ઘટાડો

ગર્ભાવસ્થાના લગભગ ૨૦મા અઠવાડિયા પછી માતાઓ નિયમિતપણે તેમના બાળકની ગતિવિધિઓ અનુભવવાનું શરૂ કરે છે. આ હલનચલન ગર્ભના સ્વાસ્થ્યનું એક મહત્વપૂર્ણ સૂચક છે. ગર્ભની ગતિમાં ઘટાડો અથવા ગેરહાજરી ગર્ભની તકલીફનો સંકેત આપી શકે છે અને તાત્કાલિક તબીબી મૂલ્યાંકન કરાવવું જોઈએ.

પેટમાં તીવ્ર દુખાવો

ગર્ભાવસ્થા દરમિયાન સતત અથવા પેટમાં તીવ્ર દુખ

ગુજરાતમાં બે અલગ અલગ ઘટનામાં ચાર યુવતીનાં મોત

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: શિક્ષિત સ્ત્રી-પુરુષોમાં પણ નિરાશાનું પ્રમાણ વધ્યું છે અને ખાસ કરીને યુવાનો પણ આત્મહત્યાનું આત્મિક પગલું ભરે છે. આવી જ બે

ઘટના ગુજરાતના ગાંધીનગર અને સુરતમાં પ્રકાશમાં આવી હતી. આજે વિશ્વ મહિલા દિવસના એક દિવસ અગાઉ પ્રકાશમાં આવેલી આ ઘટનાઓમાં કુલ ચાર આશાસ્પદ યુવતીનાં મોતના સમાચાર ચિંતાજનક છે.

એક ઘટનામાં બે બહેનપણીએ કેનાલમાં છલાંગ લગાવી હતી જ્યારે બીજા કેસમાં બે કોલેજ વિદ્યાર્થીનીના મૃતદેહ મળી આવ્યા હતા, જેમણે પણ આત્મહત્યા કર્યાની શંકા સેવવામાં આવી રહી છે.

ગાંધીનગરમાં બે યુવતીએ કેનાલમાં છલાંગ લગાવી

ગાંધીનગર મ્યુનિ.કોર્પોરેશનની બે મહિલાકર્મીએ કેનાલમાં છલાંગ લગાવી આપઘાત કરતાં ચક્રવાર મચી ગઈ હતી. પરિવારજનોને ફોન કર્યા બાદ બંનેએ મોતની છલાંગ લગાવી હતી. કલાકોના સર્ચ ઓપરેશન બાદ ઝુંડાલ કેનાલમાંથી બંને મૃતદેહ બહાર કાઢીને વધુ તપાસ હાથ ધરવામાં આવી હતી. બંને મૃતક મહિલા અમદાવાદમાં રહેતી હતી. સૂત્રો દ્વારા મળતી વિગત પ્રમાણે, મૃતક યુવતીઓની ઓળખ ૨૬ વર્ષીય સેજલ જશવંતભાઈ પટેલ(નરોડા) અને ૨૪ વર્ષીય રિપલ રહેશભાઈ રાવત (થલતેજ) તરીકે થઈ હતી. આ બંને યુવતીઓ શુક્રવારે રાત્રે નભોઈ કેનાલ પર પહોંચી હતી. કેનાલમાં પડતા પહેલા બંનેએ પોતપોતાના પરિજનોને ફોન

સુરત સ્વામિનારાયણ મંદિર પરિસરમાં બે યુવતીના મૃતદેહ મળ્યા

સુરતના સ્વામિનારાયણ મંદિર પરિસરના બાથરૂમમાંથી બે કોલેજ વિદ્યાર્થીનીના મૃતદેહ મળ્યા હતા. આ સાથે ઝેરી દવાઓ સાથેના ઈન્જેક્શન પણ મળી આવ્યાં હતાં. પ્રાથમિક તપાસ અનુસાર બંનેને એ આ દવાઓના ઈન્જેક્શન લઈ જીવન ટૂંકાવી દીધું હોવાનું તારણ બહાર આવ્યું હતું. પોલીસના જણાવ્યા અનુસાર ૧૮ વર્ષીય રોશની શરદ શિરસાહ અને ૨૦ વર્ષીય જ્યોત્સના અતુલ ચૌધરી શુક્રવારે સવારે કોલેજ જવા નીકળી હતી. બંને યુવતી ઘરે પરત ન ફરતા પરિવારે પોલીસ સ્ટેશનમાં જાણ કરી હતી. પોલીસે ટેકનિકલ સર્વેલન્સના આધારે તેમના મોબાઇલ લોકેશન ટ્રેસ કર્યા હતા. તેમનું છેલ્લું લોકેશન મંદિર પરિસર બતાવતું હતું અને તેમના સ્ક્રૂટર પણ અહીં જ મળ્યા

અમદાવાદ એરપોર્ટ પરથી યુએસ ડોલર સાથે મહિલા ફરિયર ઝડપાઈ, ગુનાખોરીમાં મહિલાઓનો ઉપયોગ વધ્યો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: અમદાવાદ એરપોર્ટ સહિતના એરપોર્ટ પરથી દાણચોરીનો માલ કે ફોરેન કરન્સી કે પછી ડ્રગ્સ લઈને આવતા બનાવોમાં મહિલાઓનો ફરિયર તરીકેનો ઉપયોગ વધ્યો છે, જે ચિંતાજનક છે. અમદાવાદ ઈન્ટરનેશનલ એરપોર્ટ પરથી થાઈ એરલાઈન્સની ફ્લાઈટમાં બેંગલોર જઈ રહેલા એક મહિલા પ્રવાસી અને તેની સાથે મુસાફરી કરી રહેલા અન્ય એક પેસેન્જર પાસેથી ભારતીય મૂલ્ય પ્રમાણે કુલ ૬૩ લાખ ૪૪ હજારના યુએસ ડોલર મળી આવ્યા હતા. એરપોર્ટ કસ્ટમ વિભાગના ટોચના સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું કે બંને પેસેન્જર ટ્રોલીબેગની અંદર લેક્યુમ પેકિંગ કરીને યુએસ ડોલર છુપાવીને લઈ જતા હતા, જેની માહિતી કસ્ટમ

વિભાગના અધિકારીઓને મળી ગઈ હતી. જેના આધારે બંને પેસેન્જરની પૂછપરછ કરવામાં આવતા સંતોષકારક જવાબ મળ્યો ન હતો, પરંતુ બેગેજ સ્ક્રિનિંગ મશીનમાં ટ્રોલીબેગની અંદર શંકાસ્પદ વસ્તુ દેખાતા બેગ પોલીને તપાસ કરવામાં આવતાં મહિલા પેસેન્જર પાસેથી રૂ. ૩૫,૩૦૦ અને તેની સાથે જઈ રહેલા અન્ય એક પેસેન્જર પાસેથી રૂ. ૩૫,૪૦૦ યુએસ ડોલર મળી આવ્યા હતા, જેની ભારતીય થલણ અનુસાર કિંમત રૂ. ૬૩ લાખ ૪૪ હજાર થાય છે. આ ડોલર બંને પેસેન્જરને કોણે આપ્યા હતા તે અંગે કોઈ સંતોષકારક ટોચના સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું કે બંને પેસેન્જર ટ્રોલીબેગની અંદર લેક્યુમ પેકિંગ કરીને યુએસ ડોલર છુપાવીને લઈ જતા હતા, જેની માહિતી કસ્ટમ

જતા પેસેન્જર પાસેથી મોટી માત્રામાં યુએસ ડોલર મળી આવ્યાના કેસ નોંધાય છે. તેમની પાસે આરબીઆઈની ગાઇડલાઇન પ્રમાણે અથવા તો કોઈપણ પ્રકારના માન્ય દસ્તાવેજો હોતા નથી, જેના કારણે ફોરેન એક્સચેન્જ રેગ્યુલેશન એક્ટ હેઠળ કસ્ટમ વિભાગ તપાસ કરી રહ્યો છે. વર્ષ ૨૦૨૪ અને ૨૦૨૫ ડિસેમ્બર સુધીમાં અંદાજે ૭ થી ૧૦ કરોડના ડોલર તેમજ જુદી જુદી ફોરેન કરન્સી સહિત ૧૫ થી વધારે પેસેન્જરની અટકાયત કરવામાં આવી છે. આવા કેસોમાં મહિલા ફરિયરનો ઉપયોગ વધારે થઈ રહ્યો છે. માત્ર ફોરેન કરન્સી નહીં, પરંતુ સોના અને ડ્રગ્સ માટે પણ મહિલા ફરિયરનો ઉપયોગ વધી રહ્યો છે, તેમ અધિકારીએ જણાવ્યું હતું.

માર્યાના આરંભ સાથે જ ગુજરાતમાં અંગ દઝાડતી ગરમી, અમદાવાદ-રાજકોટમાં તાપમાનનો પારો ૩૮ ડિગ્રીને પાર

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: ગુજરાતમાં કાળઝાળ ઉનાળાએ આકરા તેવર બતાવવાનું શરૂ કરી દીધું છે. માર્ચ મહિનાની શરૂઆત સાથે જ ગુજરાત રાજ્યના વિવિધ ભાગોમાં અંગ દઝાડતી ગરમીએ રેકોર્ડ તોડવાનું શરૂ કર્યું છે. ગુજરાતના અનેક વિસ્તારોમાં માર્ચ મહિનામાં જ તાપમાનનો પારો ૩૮ ડિગ્રીને પાર પહોંચી ગયો છે. હવામાન વિભાગે આગામી બે દિવસ દરમિયાન દરિયાકાંઠાના વિસ્તારોમાં ગરમ અને ભેજવાળા વાતાવરણની આગાહી કરી હતી. હવામાન વિભાગના જણાવ્યા અનુસાર, ૬ માર્ચ સુધી રાજ્યના દરિયાકાંઠા વિસ્તારો અને સૌરાષ્ટ્ર-કચ્છના ભાગોમાં ભેજવાળી હવાના કારણે અકળામણનો અનુભવ થશે. જ્યારે રાજ્યના બાકીના ભાગોમાં હવામાન સૂકું રહેશે. હવામાન વિભાગ મુજબ, દક્ષિણ ગુજરાત અને સૌરાષ્ટ્ર-કચ્છના કેટલાક ભાગોમાં મહત્તમ તાપમાનમાં નોંધપાત્ર વધારો થયો હતો, જ્યારે અન્ય વિસ્તારોમાં કોઈ ખાસ ફેરફાર જોવા મળ્યો નથી. ઉત્તર ગુજરાત અને કચ્છના

ભાગોમાં તાપમાન સામાન્ય કરતા ઘણું વધારે નોંધાયું છે. રાજ્યમાં સૌથી વધુ તાપમાન રાજકોટમાં ૩૮.૨ ડિગ્રી નોંધાયું હતું. અમદાવાદ, ડીસા, ગાંધીનગર, વડોદરા, અમરેલીમાં ૩૮ ડિગ્રી તાપમાન નોંધાયું હતું. સુરત, સુરેન્દ્રનગર, મહુવા, કેશોદમાં ૩૭ ડિગ્રી જ્યારે ભુજ, ભાવનગર, વેરાવળમાં ૩૬ ડિગ્રી તાપમાન નોંધાયું હતું. દમણ અને વેરાવળ જેવા દરિયાકાંઠાના સ્ટેશનો દરિયાઈ પ્રભાવને કારણે પ્રમાણમાં ઠંડા રહ્યા હતા. હવામાન વિભાગ મુજબ, માર્ચમાં ગુજરાતમાં ઠીટ વેવના દિવસોની સંખ્યા વધુ રહેશે. ગુજરાતના તમામ જિલ્લાઓ, સૌરાષ્ટ્ર-કચ્છ અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશો દીવ, દમણ અને દાદરા નગર હવેલીમાં ૧૧ માર્ચ સુધી સૂકું હવામાન યથાવત રહેશે. હવામાન વિભાગે દરિયાકાંઠાના વિસ્તારોના રહેવાસીઓને આગામી ત્રણ દિવસ દરમિયાન, ખાસ કરીને બપોરના સમયે ગરમી અને બફારાને કારણે થતી અકળામણથી સાવધ રહેવાની સલાહ આપી હતી.

ભુજના આકાશમાં દેખાયેલી ઝગમગતી વસ્તુઓ એલઈડી કુગ્ગા હોવાની પોલીસની સ્પષ્ટતા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજ: સંવેદનશીલ માનવામાં આવતા કચ્છના ભુજમાં સ્થાનિક શુક્રવારે આકાશમાં ચમત્કાત પદાર્થો દેખાયા હતા. જેના કારણે લોકોમાં ઉત્કુહતા સાથે ઉચાટ પણ જોવા મળ્યો હતો. ઘણા રહેવાસીઓએ આ ઘટનાના વીડિયો તેમના મોબાઇલ ફોન પર રેકોર્ડ કર્યા હતા અને ક્લિપ્સ ઝડપથી સોશ્યલ મીડિયા પર વાયરલ થઈ ગઈ હતી, જેના

કારણે સમગ્ર શહેરમાં ચર્ચા શરૂ થઈ હતી. શુક્રવારે રાત્રે આશરે પોણા દસ વાગ્યાના અરસામાં ભુજ શહેરના આકાશમાં એક સાથે ૫૦ થી વધુ ચમત્કાત, ડ્રોન જેવા દેખાતા ભેદી પદાર્થો એક હારમાળામાં ઉડતા જોવા મળ્યા હતા. આ પદાર્થો ખાસ કરીને ભુજના કેમ્પ વિસ્તાર, સરપટ નાકા અને ભીડ નાકા આસપાસના વિસ્તારોમાં સ્પષ્ટપણે દેખાયા હતા. જોકે, સ્થાનિક પોલીસ

દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલી પ્રાથમિક તપાસ દરમિયાન રહસ્ય ઉકેલાઈ ગયું હતું. અધિકારીઓએ તપાસ બાદ જણાવ્યું હતું કે લાઇટ્સ ખરેખર ભૂજના પ્રાગ મહેલમાં આયોજિત એક સમારોહ દરમિયાન ઊડવામાં આવેલા એલઈડી કુગ્ગાને લીધે જોવા મળી હતી. એવું જાણવા મળ્યું હતું કે કાર્યકર્મની ઉજવણીના ભાગ રૂપે પ્રકાશિત કુગ્ગાઓ આકાશમાં ઊડવામાં આવ્યા હતા, અને

ચમત્કાત કુગ્ગાઓએ આકાશમાં અજાણી લાઇટ્સ ફરતી હોવાનું લાગી રહ્યું હતું. આ કાર્યકર્મનો એક વીડિયો પણ સામે આવ્યો છે, જેમાં કાર્યકર્મ દરમિયાન કુગ્ગાઓ ઊડવામાં આવ્યા હોવાનું જણાઈ આવ્યું હતું. પોલીસ અધિકારીઓએ જણાવ્યું હતું કે ચિંતાનું કોઈ કારણ નથી અને આ ઘટના કોઈ ખગોળીય પ્રવૃત્તિ કે અજાણી ઉડતી વસ્તુ સાથે સંબંધિત નથી.

ગુજરાતમાં ઉચ્ચ શિક્ષણ લેતી મહિલાઓની સંખ્યામાં થયો વધારો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: પ્રાથમિક શિક્ષણ લીધા બાદ છોકરીઓ આજેપણ ઉચ્ચ શિક્ષણ સુધી પ્રમાણમાં ઓછી પહોંચે છે. જોકે હવે શિક્ષણ પ્રત્યે ઘણી જ જાગૃતિ આવી છે. ગુજરાતમાં પણ ઉચ્ચ શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં પ્રવેશ મેળવતી વિદ્યાર્થીનીઓની સંખ્યામાં વધારો નોંધાયો છે. સામાજિક આર્થિક સમીક્ષા ૨૦૨૫-૨૬ મુજબ રાજ્યમાં ઉચ્ચ શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં વિદ્યાર્થીનીઓની સંખ્યા વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪માં ૮.૮૨ લાખ હતી, જે વધીને વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫માં ૯.૦૭ લાખ થઈ છે. આ

ઉપરાંત મહિલા શિક્ષકોની સંખ્યા વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪માં ૩૧,૨૫૯ હતી જે વધીને વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫માં ૩૩,૭૮૫ થઈ છે. ટેકનિકલ શિક્ષણમાં વિદ્યાર્થીનીઓની પ્રવેશ સંખ્યામાં ક્રમિક વૃદ્ધિ જોવા મળી છે. વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ વિદ્યાર્થીનીઓની સંખ્યા ૨૪,૭૩૨ હતી જે વધીને વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫માં ૩૧,૮૮૭ થઈ હોવાનું રાજ્ય સરકારે જણાવ્યું હતું. અખિલ ભારતીય ઉચ્ચ શિક્ષા સંવેદન ૨૦૨૧-૨૨ મુજબ દેશમાં ઉચ્ચ શિક્ષણ સ્તર પર વિજ્ઞાન, ટેકનોલોજી, એન્જિનિયરીંગ અને ગણિત વિષયોમાં કુલ નોંધણીમાં મહિલાઓની ૪૩ ટકા ભાગીદારી છે.

કેન્દ્ર સરકારના વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી વિભાગ દ્વારા પ્રકાશિત રિસર્ચ એન્ડ ડેવલપમેન્ટ સ્ટેટિસ્ટિક રિપોર્ટ-૨૦૨૩ અનુસાર, દેશમાં સંશોધન અને વિકાસ પ્રવૃત્તિમાં સ્ટેમ પ્રોફેશનલ તરીકે કાર્યરત કુલ કાર્યબળમાં મહિલાઓની ભાગીદારી ૧૮.૬ ટકા છે. અખિલ ભારતીય ઉચ્ચ શિક્ષા સંવેદન ૨૦૨૧-૨૨ પ્રમાણે જેન્ડર મુજબ એનરોલમેન્ટની સંખ્યામાં ગુજરાત દેશના અગ્રણી ૧૦ રાજ્યોમાં સ્થાન ધરાવે છે. આ સર્વે મુજબ રાજ્યમાં અનુસ્નાતક કક્ષાએ ૧,૧૮,૭૪૭ અને પીએચ.ડી. કક્ષાએ ૩,૭૩૪ મહિલાઓનું એનરોલમેન્ટ થયું છે.

ઉનાળામાં પાણીની ચિંતા દૂર: મુખ્ય જળાશયોમાં સંગ્રહાયેલા કુલ પાણીનો જથ્થો ૭૨ ટકાથી વધુ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: ગુજરાતમાં ચાલુ વર્ષે ચોમાસામાં સાવાર્તિક અને ભારે વરસાદના પરિણામે રાજ્યના મુખ્ય જળાશયો એટલે કે ૩૬મમાં પૂરતા પ્રમાણમાં પાણીનો જથ્થો ઉપલબ્ધ છે. રાજ્ય સરકારે આપેલી માહિતી અનુસાર રાજ્યમાં ચાલુ વર્ષે ચોમાસામાં સરેરાશ ૧૨૮ ટકાથી વધુ વરસાદ નોંધાયો છે. જેના પરિણામ સ્વરૂપે તા. ૦૫ માર્ચ ૨૦૨૬ની સ્થિતિએ રાજ્યના મુખ્ય જળાશયોમાં સંગ્રહાયેલ કુલ પાણીનો જથ્થો ૬.૪૬ લાખ મિલિયન ક્યુબિક ફીટ (એમસીએફટી) એટલે કે, કુલ પાણીનો જથ્થો ૭૨ ટકાથી વધુ છે. આમ ગત વર્ષની

સાપેક્ષમાં વિસ્તારવાર એકંદરે રાજ્યમાં ૪.૧૫ ટકા જેટલો વધારે જ્યારે સરદાર સરોવર જળાશયમાં પણ ગત વર્ષની સાપેક્ષમાં ૧.૬૩ ટકા વધારે પાણીનો જથ્થો સંગ્રહાયેલ છે. જેથી રાજ્યમાં આગામી ઉનાળામાં પૂરતા પ્રમાણમાં પીવાનું પાણી મળી રહેશે. ગુજરાતની જીવાદારી સમાન સરદાર સરોવર યોજનામાં હાલની સ્થિતિએ ૭૪ ટકાથી વધુ એટલે કે ૨.૪૭ લાખ એમસીએફટી પાણીનો જથ્થો સંગ્રહાયેલો છે. રાજ્યમાં સૌથી વધુ દક્ષિણ ગુજરાતમાં ૨.૩૪ લાખથી વધુ એમસીએફટી પાણીનો જથ્થો જળાશયોમાં સચવાયો છે. આ સિવાય મધ્ય ગુજરાતમાં ૬૫.૧૭૯

એમસીએફટી, ઉત્તર ગુજરાતમાં ૪૧.૮૪૨ એમસીએફટી પાણીનો જથ્થો સંગ્રહાયેલ છે. સૌરાષ્ટ્રમાં ૫૩.૬૨૧ અને કચ્છ વિસ્તારમાં ૪.૩૮૨ એમસીએફટી પાણીનો જથ્થો સંગ્રહાયેલ છે. આમ રાજ્યમાં કુલ ૬,૪૬,૫૫૬ એમસીએફટી એટલે કે ૭૨.૪૯ ટકા પાણીનો જથ્થો સંગ્રહાયેલ છે. ઉલ્લેખનીય છે કે, રાજ્યમાં સૌથી વધુ સૌરાષ્ટ્રમાં ૧૪૧ જળાશયો, ઉત્તર ગુજરાતમાં ૧૫, મધ્ય ગુજરાતમાં ૧૭, દક્ષિણ ગુજરાતમાં ૧૩, કચ્છમાં ૨૦ તેમજ સરદાર સરોવર સહિત ગુજરાતમાં કુલ ૨૦૭ જળાશયો-૩૬મ આવેલા છે.

ગુજરાતમાં અભયમ હેલ્પલાઈન ૧૨ વર્ષમાં ૧૮ લાખ મહિલાની મદદે આવી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: મહિલાઓ વિરુદ્ધ થતાં ગુનાઓ કે મુંઝવણ અનુભવતી મહિલાઓના માર્ગદર્શન અને મદદ માટે ગુજરાત સરકાર દ્વારા ૮મી માર્ચ, ૨૦૧૫ના રોજ અભયમ ૧૮૧ હેલ્પલાઈન નંબરની શરૂઆત કરવામાં આવી હતી. આજે ૧૨ વર્ષમાં આ હેલ્પલાઈન દ્વારા ૧૮.૫૦ લાખ મહિલાને મદદ મળી હોવાની માહિતી ગુજરાત સરકારે આપી હતી. છેલ્લાં ૧૨ વર્ષમાં કુલ ૧૮,૧૦,૯૧૧ થી વધુ મહિલાઓને

મહિલાઓનું સફળતાપૂર્વક રેસ્ક્યુ કરી તેમને સુરક્ષિત સ્થળ સુધી પહોંચાડવામાં આવી છે. આ માટે રાજ્યમાં અત્યાધુનિક ૫૯ અભયમ રેસ્ક્યુ વાન પણ દોરે છે. ડિજિટલ યુગમાં મહિલાઓની સુરક્ષાને વધુ સ્પર્ધાત્મક બનાવતા '૧૮૧ મોબાઇલ એપ' માં આપવામાં આવેલા પેનિક બટન અને ફોન શોર્ટક જવા ફીચર્સ મહિલાઓને મુશ્કેલીના સમયે ફોન કર્યા વગર પણ પોતાનું ચોક્કસ લોકેશન હેલ્પલાઈન સેન્ટર સુધી પહોંચાડે છે. ડિજિટલ યુગમાં મહિલાઓની સુરક્ષાને વધુ સ્પર્ધાત્મક બનાવતા '૧૮૧ મોબાઇલ એપ' માં આપવામાં આવેલા પેનિક બટન અને ફોન શોર્ટક જવા ફીચર્સ મહિલાઓને મુશ્કેલીના સમયે ફોન કર્યા વગર પણ પોતાનું ચોક્કસ લોકેશન હેલ્પલાઈન સેન્ટર સુધી પહોંચાડે છે.

આ હેલ્પલાઈન માત્ર હિંસા જ નહીં, પણ સાયબર ગુનાઓ, લગ્ન જીવનના વિખવાદો, કાનૂની જોગવાઈઓ અને સરકારી યોજનાઓની માહિતી પણ પૂરી પાડે છે. મહત્ત્વની વાત એ છે કે, મદદ માગનાર મહિલાની ઓળખ સંપૂર્ણપણે ગુપ્ત રાખવામાં આવે છે. ગુજરાતમાં રહેતી અન્ય રાજ્યની મહિલાઓ પણ આ સેવાનો નિ:શુલ્ક લાભ લઈ શકે છે, તેવી માહિતી સરકારે આપી હતી.

દુબઈમાં ફસાયેલા લોકો કુજૈરાહથી મુંબઈની વન-વે ટિકિટ માટે ₹ ૭૫,૦૦૦ ચૂકવવા મજબૂર

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: ઈરાન વિરુદ્ધ અમેરિકા અને ઈઝરાયેલના યુદ્ધથી ખાડી દેશોમાં ભારે તંગદિલી સર્જાઈ છે. સતત હવાઈ હુમલાઓના કારણે દેશની અગ્રણી એરલાઈન્સે પણ તેમની હવાઈ સેવા સ્થગિત કરી છે. જેના કારણે યુએઈના દુબઈમાં ફસાયેલા ભારતીયો પણ હવે મોંઘી ચાર્ટર ફ્લાઈટ પર નિર્ભર બન્યા છે. ચાર્ટર ફ્લાઈટની સેવા આપતી વિવિધ એરલાઈન્સે પણ પાંચ માર્ચથી યુએઈના કુજૈરાહ એરપોર્ટથી મુંબઈ અને દિલ્હી માટે લિમિટેડ પ્રિમિયર સેફ રૂટ ફ્લાઈટ ઓપરેટ શરૂ કરી છે.

જો કે સરકારે પણ લોકોના સ્થળાંતરના પ્રયાસો શરૂ કર્યા છે. તેમ છતાં, મોટી સંખ્યામાં ભારતીયો હજી પણ ઘરે પાછા ફરવાની રાહ જોઈ રહ્યા છે અને સંભવિત હવાઈ હુમલાઓ અંગે ચિંતાઓ વધી રહી છે. એ વિચેશન ક્ષેત્રના સૂત્રોના જણાવ્યા અનુસાર, કેટલીક એરલાઈન્સે હવે યુએઈના પૂર્વ કિનારે સ્થિત અમીરાત - કુજૈરાહથી સુરક્ષિત ઉડ્યન કોરિડોરનો ઉપયોગ કરીને ખાસ ચાર્ટર સેવાઓ શરૂ કરી છે. મુસાફરોને ભારત પાછા લાવવા માટે ૭૦-સીટર વિમાનનો ઉપયોગ કરીને ફ્લાઈટ્સ ચલાવવામાં આવી રહી છે, તેવી માહિતી અહેવાલો આપી રહ્યા છે. આ મુસાફરી લોકોને ખૂબ જ મોંઘી પડી રહી છે. કુજૈરાહથી મુંબઈ કે દિલ્હીની વન-વે ટિકિટ માટે મુસાફરો રૂ. ૭૦,૦૦૦ થી રૂ. ૭૫,૦૦૦ ની વચ્ચે ચૂકવણી કરી રહ્યા હોવાનું કહેવાય છે. મધ્ય પૂર્વીય દેશોમાં ફસાયેલા ભારતીયો ઘરે પાછા ફરવા માટે તમામ પ્રયાસો કરી રહ્યા છે. ૫ માર્ચથી, એર ઇન્ડિયા એક્સપ્રેસ અને સ્પાઇસજેટ જેવી એરલાઈન્સે યુએઈના કુજૈરાહ એરપોર્ટથી મુંબઈ અને દિલ્હી માટે ૭૦ સીટર ચાર્ટર ફ્લાઈટ્સનું સંચાલન શરૂ કર્યું છે. ત્યારબાદ ૬ માર્ચ ૧૨ ફ્લાઈટ્સ

અને ૭ માર્ચે એક ફ્લાઈટ્સનું સંચાલન કર્યું હતું. અત્રે ઉલ્લેખનીય છે કે, યુએઈનું કુજૈરાહ પૂર્વ કિનારા પર છે, જ્યાં લડાઈની અસર થઈ છે. આ કારણે, આ રૂટ એકદમ સલામત માનવામાં આવે છે. સામાન્ય પરિસ્થિતિઓમાં, ઇન્ડિગો પર કુજૈરાહથી મુંબઈ અથવા દિલ્હી સુધીના એક તરફી ભાડા ૯,૦૦૦ થી ૧૫,૦૦૦ રૂપિયાની વચ્ચે હોય છે. પરંતુ હાલની પરિસ્થિતિને કારણે, એરલાઈન્સ ૭૦-સીટર નાનાં વિમાનો ચલાવી રહી છે, જેના કારણે ટિકિટના ભાવમાં નોંધપાત્ર વધારો થયો હોવાનું સૂત્રો જણાવી રહ્યા છે.

શ્વાનના ત્રાસને મામલે અમદાવાદ ગ્રામ્ય કોર્ટે સોસાયટીના કમિટી સભ્યોને નોટિસ ફટકારી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: શહેરમાં રખડતા શ્વાનોનો ત્રાસ સમસ્યા મોટી ચિંતાનો વિષય બન્યો છે. અમદાવાદ ગ્રામ્ય કોર્ટે વસ્ત્રાપુરમાં સેટેલાઈટ સેન્ટર સાથે સંકળાયેલા ૨૦૨૨ ના વિવાદમાં કડક દોરવાનો પ્રયાસ કર્યું હતું. શ્વાનોના હુમલાથી ત્રાસેલા લોકોએ તેમની જ સોસાયટીની મેનેજમેન્ટ કમિટી વિરુદ્ધ કેસ કર્યો હતો, જેમાં નુકસાની અને વળતરની માગ કરવામાં આવી હતી. આ મામલે કોર્ટે સભ્યોને શો કોલ

નોટિસ પાઠવેને ૨૫મી માર્ચે સુનાવણી રાખી છે, તેવી માહિતી અહેવાલો દ્વારા મળી હતી. સોસાયટીના લોકોએ આરોપ લગાવ્યો હતો કે કમિટીના સભ્યોએ ખોટા રેકોર્ડ રજૂ કરીને અને ખોટા પુરાવા રજૂ કરીને કોર્ટેને ગેરમાર્ગે દોરવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો. તેના જવાબમાં, કોર્ટે ખોટી જુબાની અને બનાવટી પુરાવા માટે સમિતિના ૧૪ કેસ કર્યો હતો, જેમાં નુકસાની અને વળતરની માગ કરવામાં આવી હતી. આ મામલે કોર્ટે સભ્યોને શો કોલ

અગાઉ, અમદાવાદ કલેક્ટર અને હાઉસિંગ રજિસ્ટ્રારને પણ નોટિસ ફટકારવામાં આવી હતી, જોકે તે કચેરીઓના કોઈ પ્રતિનિધિ બેન્ચ સમક્ષ હાજર થયા ન હતા. સોસાયટીના રહેવાસીઓએ જણાવ્યું હતું કે, વારંવાર શ્વાનોના હુમલાથી સેટેલાઈટ સેન્ટરમાં મહિલાઓ, બાળકો અને મુલાકાતીઓમાં ભય અને અસુરક્ષાનું વાતાવરણ સર્જાયું છે, વારંવાર ફરિયાદો છતાં, સોસાયટીના સંચાલકો પગલાં લેવામાં નિષ્ફળ ગયા છે.

મહિલાઓને મદદરૂપ યોજનાઓ લાવવાનું રાજ્ય સરકાર ચાલુ રાખશે: સુનેત્રા પવાર

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્ર સરકાર મહિલાઓ માટે સુરક્ષા, શિક્ષણ, રોજગાર અને નાણાકીય સહાયને મજબૂત બનાવવા માટે યોજનાઓ લાવવાનું ચાલુ રાખશે એમ નાયબ મુખ્ય પ્રધાન સુનેત્રા પવારે શનિવારે જણાવ્યું હતું. આંતરરાષ્ટ્રીય મહિલા દિવસ નિમિત્તે મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય મહિલા આયોગ દ્વારા શરૂ કરાયેલા મહિલા સન્માન પોર્ટલ'નું અનાવરણ અને સાયબર વેલનેસ વિભાગનું ઉદ્ઘાટન કર્યા પછી પવારે જણાવ્યું હતું.

મહિલા આયોગે તેનું સામયિક 'ભરાડી' પણ રજૂ કરી તેના કાર્યોની જાણકારી આપી હતી. આ કાર્યક્રમમાં મહારાષ્ટ્રભરમાં મહિલા સશક્તિકરણ માટે કામ કરતી વ્યક્તિઓ અને સંસ્થાઓનું સન્માન કરવામાં આવ્યું. આ પ્રસંગે બોલતા સુનેત્રા પવારે મહિલા આયોગના કાર્યની પ્રશંસા કરી જણાવ્યું હતું કે સરકાર મહિલાઓ માટે સંસ્થાકીય સહાય પ્રણાલી મજબૂત બનાવવા માટે પ્રતિબદ્ધ છે. મહારાષ્ટ્ર સરકાર મહિલાઓ માટે સુરક્ષા, શિક્ષણ, રોજગાર અને નાણાકીય સહાયને મજબૂત બનાવવા માટે યોજનાઓ લાવવાનું ચાલુ રાખશે. મહિલા આયોગનાં અધ્યક્ષ રૂપાલી ચાક્રવારકરે જણાવ્યું હતું કે મહિલા આયોગે સાયબર વેલનેસ વિભાગની સાથે ફરિયાદ પોર્ટલની સ્થાપના કરી હોય એવું

મહારાષ્ટ્ર દેશનું પહેલું રાજ્ય બન્યું છે. મહિલા સન્માન પોર્ટલ મહિલાઓને ઓનલાઇન ફરિયાદો નોંધાવવા અને એ ફરિયાદોનું શું થયું એ જાણકારી મેળવી શકશે. આને કારણે સમયસર નિરાકરણ અને વધુ પારદર્શિતા રહેશે. ચાક્રવારકરે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે ઓનલાઇન સત્તામણી, છેતરપિંડી અને શોષણ સહિત મહિલાઓ સામેના સાયબર ગુનાઓને સંબોધવા અને ડિજિટલ પુરાવાઓની ઝડપી તપાસ અને જાળવણીને સરળ બનાવવા માટે સાયબર વેલનેસ સેલની સ્થાપના કરવામાં આવી છે.' (પીટીઆઈ)■

મહારાષ્ટ્રના ૫૦ દીપડા વનતારા મોકલાશે વર્તમાન પરિસ્થિતિમાં ભારત વિશ્વસનીય આધાર બની શકે છે: મુખ્ય પ્રધાન

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્ર સરકારે પડોશી રાજ્ય ગુજરાતના જામનગરમાં સ્થિત રિલાયન્સ ફાઉન્ડેશનના વનતારા વનજીવ બચાવ અને સંરક્ષણ કેન્દ્રમાં ૫૦ દીપડા મોકલવાનો નિર્ણય લીધો હોવાનું રાજ્યના વન પ્રધાન ગણેશ નાર્હિકના નિકટના સૂત્રોએ જણાવ્યું છે. સૂત્રોએ શુક્રવારે આપેલી જાણકારી અનુસાર મહારાષ્ટ્રના કેટલાક ભાગોમાં માનવ-વિત્તાની વધતી જતી ઘટના સંબંધિત ચિંતાનો ઉકેલ તરીકે દીપડાના સંરક્ષણ માટે વન વિભાગે આ નિર્ણય લીધો છે. નાર્હિક અને વનતારા મેનેજમેન્ટ વચ્ચે ચર્ચા બાદ આ ગોઠવણને અંતિમ સ્વરૂપ આપવામાં આવ્યું હતું. દીપડાઓના સ્થાનાંતરણનો સમય અને કઈ રીતે મોકલવામાં આવશે એ વિશે વધુ વિગતો વન વિભાગ દ્વારા આપસી ચર્ચા પછી અંતિમ સ્વરૂપ આપવામાં આવશે.

નાગપુર: મહારાષ્ટ્રના મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસે શનિવારે જણાવ્યું હતું કે ભૌગોલિક - રાજકીય પરિવર્તન અને પુરવઠા વ્યવસ્થાને હથિયાર બનાવવામાં આવી રહ્યા છે ત્યારે ભારત જેવું લોકશાહી રાષ્ટ્ર વૈશ્વિક પુરવઠા વ્યવસ્થા માટે વિવસ્તનીય આધાર તરીકે કામ કરી શકે છે. નાગપુરમાં એક્સએસઆઇઓ (લોજિસ્ટિક્સ) એડવાન્સ ઇન્ડસ્ટ્રીયલ પાર્કના શિલાન્યાસ સમારોહમાં તેમણે એમ પણ જણાવ્યું હતું કે નવતર શોધ અને ઓટોમેશનને કારણે ઉત્પાદન પ્રક્રિયા સંપૂર્ણપણે નવો આકાર લઈ રહી છે. એડવાન્સ મેન્યુફેક્ચરિંગ આ યુગનો નવો મંત્ર બની રહ્યું છે અને ચોકસાઈ, નવીનતામાં ટકાઉપણું, ઓટોમેશન સાથે

ઉત્પાદન આગામી સ્તરે પ્રવેશ કરી રહ્યું છે. આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ આધારિત ટેકનોલોજી ઉત્પાદન ક્ષેત્રને મોટા પાયે બદલી રહી છે. વિશ્વની ચોથી સૌથી મોટી અર્થવ્યવસ્થા બની ગયેલા અને ત્રીજું સૌથી મોટું અર્થતંત્ર બનવાના માર્ગે છે એવા ભારત માટે ઉત્પાદન ક્ષેત્ર ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ છે, જે ઈરાન કટોકટી અને હોમીયુઝના મહત્વપૂર્ણ સામુદાયની પર તેની અસરનો સ્પષ્ટ ઉલ્લેખ કરતા ફડણવીસે જણાવ્યું હતું કે 'ભૌગોલિક - રાજકીય કારણોસર વિશ્વમાં પુરવઠા વ્યવસ્થા મોટા પાયે બદલાઈ રહી છે અને એ શક્તિ પુરવઠા બની રહી છે, ત્યારે ભારત જેવો લોકશાહી દેશ આવા સમયમાં વૈશ્વિક પુરવઠા વ્યવસ્થા માટે વિશ્વસનીય આધાર તરીકે ઊભો રહી શકે છે.' (પીટીઆઈ)■

એલપીજી ભાવવધારા સામે શરદ પવારના પક્ષના કાર્યકરોનો થાણેમાં વિરોધ

થાણે: રાંધણ ગેસ એલપીજીના ભાવમાં તાજેતરના વધારા સામે શનિવારે મહારાષ્ટ્રના થાણે શહેરમાં રાષ્ટ્રવાદી કોંગ્રેસ પક્ષ (એનસીપી - એસપી)ના કાર્યકરોએ વિરોધ પ્રદર્શન કરી એ પાછો ખેંચવાની માગ કરી હતી. પક્ષના થાણે જિલ્લા પ્રમુખ મનોજ પ્રધાને જણાવ્યું હતું કે કલેક્ટર ઓફિસની બહાર વિરોધ પ્રદર્શન કરવામાં આવ્યું હતું. મનોજ પ્રધાને જણાવ્યું હતું કે સરકારે ભાવ વધારાનું કારણ ઈરાન-ઇઝરાયેલ યુદ્ધ ગણાવ્યું છે. આવી પરિસ્થિતિની અપેક્ષા હોવા છતાં

કોઈ આયોજન નહોતું. આ વધારો સામાન્ય પરિવારોના બજેટને ખોરીવી નાખશે. પક્ષના કાર્યકરોએ કેન્દ્ર સરકાર પાસેથી ભાવવધારો પાછો ખેંચવાની માગ કરી કહ્યું હતું કે આ વધારો મોંઘવારીથી પીડાતી પ્રજાની આ લૂંટ બરાબર છે. શનિવારે ઘરેલુ રાંધણ ગેસ એલપીજીના ભાવમાં પ્રતિ સિલિન્ડર ૬૦ રૂપિયાનો વધારો કરવામાં આવ્યો હતો. એક વર્ષ કરતાં ઓછા સમયમાં આ ભીજો વધારો છે. ઓઈલ કંપનીઓ પશ્ચિમ એશિયાના સંકટ પછી વૈશ્વિક ઊર્જા

દરોમાં થયેલા વધારાનો બોજો ભોગવી રહી છે. ઇન્ડિયન ઓઈલ કોર્પોરેશનની વેબસાઇટ અનુસાર સબસિડી વગરના એલપીજી હવે મુંબઈમાં ૧૪.૨ કિલોગ્રામના સિલિન્ડર દીઠ ૯૧૨.૫૦ રૂપિયાનો ભાવ થશે, જે પહેલા ૮૫૨.૫૦ રૂપિયા હતો. આ ઉપરાંત, હોટલ અને રેસ્ટોરન્ટ જેવા મથકો દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતા કોમર્શિયલ એલપીજીના ભાવમાં પ્રતિ ૧૯ કિલો સિલિન્ડરના ભાવમાં ૧૧૪.૫૦ રૂપિયાનો વધારો કરવામાં આવ્યો હતો. (પીટીઆઈ)■

રાજ્યમાં ગેરકાયદે લપાતાં વ્હિસ્કી-બિયરનાં ૬૧૫ બોક્સ જપ્ત: એકની ધરપકડ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: દાદરા-નગર હવેલીમાં વેચાણ માટેની વ્હિસ્કી-બિયર મહારાષ્ટ્ર માં ગેરકાયદે લાવવામાં આવતી હોવાનું સામે આવતાં સ્ટેટ એક્સાઇઝ વિભાગે કાર્યવાહી કરી હતી. વ્હિસ્કી-બિયરનાં ૬૧૫ બોક્સ ભરેલો ટમ્પો જપ્ત કરી એક્સાઇઝ વિભાગે એક આરોપીની ધરપકડ કરી હતી. મળેલી માહિતીને આધારે અધિકારીઓએ શુક્રવારે તલાસરીના ઉધવા

નજીક છટકું ગોઠવી રાખ્યું હતું. શંકાસ્પદ જણાવેલા ટમ્પોને આંતરી તેની તપાસ કરવામાં આવી હતી. ટમ્પોમાં મોટા પ્રમાણમાં શરાબની બોટલો ભરેલાં બોક્સ રાખવામાં આવ્યાં હતાં. પ્રાથમિક તપાસમાં આ વ્હિસ્કી-બિયર મહારાષ્ટ્રમાં ગેરકાયદે લઈ જવામાં આવતી હોવાનું જણાયું હતું. દાદરા અને નગર હવેલીમાં વેચાણ માટેનો આ શરાબનો સ્ટોક હોવાનું માલમ પડ્યું હતું. સ્ટેટ એક્સાઇઝ

વિભાગની ફરિયાદને આધારે તલાસરી પોલીસ સ્ટેશનમાં ગુનો નોંધી એકની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. ટમ્પોમાંથી રોયલ સ્પેશિયલ, રોયલ સ્ટેગ, ઈમ્પિરિયલ બ્લુ, રોયલ ચેલેન્જર્સ, ડીએસપી બ્લેન્ડ વ્હિસ્કી સાથે બિયરની બોટલ અને ટિનનાં બોક્સ મળી આવ્યાં હતાં. ૬૧૫ બોક્સ જપ્ત કરવામાં આવ્યાં હોઈ તેની અંદાજે કિંમત ૭૦ લાખ રૂપિયાથી વધુ હોવાનું અધિકારીનું કહેવું છે. ■

આખે ૩.૩૦ ગેરફેર વર્લી, બુ. ૧૭૩૧૨૫૭
 ૨૦૨૬ નું 'ધરંધર' નાટક
કેતકી દવે અભિનીત
 ઉઠાડો તો ઊઠાડો નહીં
પત્ની પ્રિમીયર લીગ
 Online Bkg. bookmyshow
 Show Contact 9819131990 - 9322123633 - 9867236781

પડોશણને 'મા' કહેનારી દત્તક પુત્રી સાથે મહિલાએ અમાનુષી અત્યાચાર કર્યો

નિર્વરત્ર કરીને બાળકીની મારપીટ પછી તેના મોં અને આંખમાં મરચાની ભૂકી નાખી થાણે: પડોશણને 'મા' કહીને બોલાવનારી ત્રણ વર્ષની દત્તક પુત્રી સાથે મહિલાએ અમાનુષી અત્યાચાર કર્યો હોવાની ઘટના ભિવંડીમાં બની હતી. નિર્વરત્ર કરીને બાળકીની મારપીટ પછી તેના મોં-આંખમાં ગંદકી અને મરચાની ભૂકી નાખતી દેખાય છે. વીડિયોને આધારે પોલીસે ઘટનાસ્થળ બાપગંવા હોવાનું શોધી કાઢ્યું હતું.

કહેવાય છે કે મહિલા તેની દત્તક પુત્રી પર અત્યાચાર ગુજારતી હતી ત્યારે તેનું એક વ્યક્તિએ વીડિયો રેકોર્ડિંગ કરી લીધું હતું. બાદમાં આ વીડિયો સોશલ મીડિયા પર વાયરલ થતાં ઘટના પ્રકાશમાં આવી હતી.

ભિવંડીમાં બનેલી આ ઘટનાના વીડિયોમાં મહિલા ત્રણ વર્ષની બાળકીને નિર્વરત્ર કરતી, માથું દીવાલ સાથે અકાળતી અને પછી તેના મોં અને આંખમાં ગંદકી તેમ જ મરચાની ભૂકી નાખતી દેખાય છે. વીડિયોને આધારે પોલીસે ઘટનાસ્થળ બાપગંવા હોવાનું શોધી કાઢ્યું હતું.

પડવા પોલીસ સ્ટેશનના અધિકારીએ જણાવ્યું હતું કે ઘટનાસ્થળે પહોંચી પોલીસની ટીમે બાળકીને છોડાવી હતી. તેને યાઈલડ કેર સેન્ટરમાં રાખવામાં આવી છે અને મહિલા વિરુદ્ધ ગુનો નોંધવામાં આવ્યો છે.

પ્રાથમિક તપાસમાં પોલીસને જાણવા મળ્યું હતું કે બાળકી પડોશણને રહેતી મહિલાને માતા કહેતી હતી, જેનો મહિલાને ગુસ્સો હતો. વારંવાર સમજાવ્યા છતાં બાળકી ફરી પડોશણને માતા કહેતી હોવાથી મહિલાનું મનજી છટક્યું હતું. (પીટીઆઈ)■

ભારતીય આરોગ્યનિધિ: ઝડપી સારવાર પ્રાથમિકતા ખમારી, સ્વસ્થ રહે દરેક નારી

આંતરરાષ્ટ્રીય મહિલા દિવસ ૨૦૨૬ નિમિત્તે એક પહેલ. મહિલાઓના સ્વાસ્થ્યમાં સુધારો કરવાની તાત્કાલિક જરૂરિયાત આજ પહેલા ક્યારેય સ્પષ્ટ થઈ નથી. ભારતમાં મહિલાઓને હકીલા રોગો, પ્રજનન સ્વાસ્થ્ય સમસ્યાઓ, માનસિક સ્વાસ્થ્ય સંઘર્ષો અને જીવનશૈલી સંબંધિત પરિસ્થિતિઓ જેવા અનેક સ્વાસ્થ્ય પડકારોનો સામનો કરવો પડે છે. ભારતીય આરોગ્યનિધિ હોસ્પિટલમાં, અમે વ્યાપક આરોગ્યસંભાળ ઉકેલો, અહીં સ્ક્રીનિંગ અને સામાજિક પહોંચ કાર્યક્રમો પ્રદાન કરીને મહિલા સ્વાસ્થ્યની ત્વરિત દેખભાળ માટે પ્રતિબદ્ધ છીએ જે ગુણવત્તાયુક્ત સંભાળ મેળવવામાં મહિલાઓને અનન્ય પડકારોનો સામનો કરવો પડે છે.

ભારતમાં મહિલાઓ દ્વારા સામનો કરવામાં આવતા મુખ્ય સ્વાસ્થ્ય પડકારો

કિડની આરોગ્ય: કિડની રોગ, ખાસ કરીને હકીલા કિડની રોગ (CKD), એક શાંત રોગ છે જે ઘણીવાર છેલ્લા તબક્કા સુધી પહોંચે ત્યાં સુધી ધ્યાન બહાર રહે છે. રોગની પ્રગતિ ધીમી કરવા માટે પ્રારંભિક તપાસ અને હસ્તક્ષેપ મહત્વપૂર્ણ છે. જો કે, કિડની રોગ સામાન્ય રીતે સૂક્ષ્મ લક્ષણો સાથે દેખાય છે, જેમ કે થાક, સોજા અને પેશાબની અનિયમિતતા, જેના કારણે તેને શુદ્ધતામાં ઓળખવું મુશ્કેલ બને છે. હોમોનલ વધઘટ, ગર્ભાવસ્થા અને અમુક હકીલી સ્થિતિના વ્યાપ સહિતના અનેક અનોખા પરિબલોને કારણે સ્ત્રીઓ ખાસ કરીને કિડની રોગ માટે સંવેદનશીલ હોય છે.	કાર્ચવાહી: ● ચાલુ નેફ્રોટિક કેમ્પ (૧ માર્ચથી ૧૩ માર્ચ) - રૂ. ૨૩૦૦/- ને બદલે રૂ. ૧૨૪૮/-ના ખાસ દરે કિડની આરોગ્ય (CBC, HbA1c, પેશાબ રૂટિન, રેનલ પ્રોફાઇલ) માટે સ્ક્રીનિંગ અને વરિષ્ઠ નેફ્રોલોજિસ્ટ સાથે મફત પરમાર્ષ પ્રદાન કરે છે. ● +91-9372761995 પર કોલ કરીને અથવા WhatsApp-ing કરીને ઓપોન્ટમેન્ટ બુક કરો. ● પ્રખ્યાત સલાહકારો, પ્રશિક્ષિત ટેકનિશિયન અને કરુણાસભર નર્સિંગ સાથેનો એક વિશિષ્ટ AKD વિભાગ.	ડાયાબિટીસ અને હૃદયરોગ: વધતી જતી મહામારી: ● મહિલાઓમાં ડાયાબિટીસ, હૃદયપરોચન અને હૃદયરોગનું જોખમ વધી રહ્યું છે. જોકે, આ સ્થિતિઓને ઘણીવાર અવગણવામાં આવે છે, જેના કારણે નિદાનમાં વિલંબ અને ગૂંચવણો ઊભી થાય છે. કાર્ચવાહી: ● હૃદય સ્વાસ્થ્ય અને ડાયાબિટીસ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરતી વ્યાપક આરોગ્ય તપાસ. ● જીવનશૈલીમાં ફેરફાર કાર્યક્રમો, જેમાં આહાર સલાહ અને ફિટનેસ યોજનાઓનો સમાવેશ થાય છે.	ઓસ્ટીયોપોરોસિસ અને હાડકાનું સ્વાસ્થ્ય: મૂક ચિંતા ઘણી સ્ત્રીઓ ઓસ્ટીયોપોરોસિસ અને કેલ્શિયમ અથવા વિટામિન ડીની ઊણપથી પીડાય છે, જેના કારણે તેમને ફ્રેક્ચર અને ગતિશીલતાની સમસ્યાઓનું જોખમ વધુ હોય છે. નબળું પોષણ અને કસરતનો અભાવ હાડકાના સ્વાસ્થ્ય માટે જોખમી છે. કાર્ચવાહી: ● હાડકાની ઘનતા તપાસ અને પ્રારંભિક તપાસ કાર્યક્રમો. ● કેલ્શિયમ અને વિટામિન ડી પૂરકતા પર માર્ગદર્શન. ● મજબૂત હાડકાં જાળવવા માટે કસરતની ભલામણો.
--	--	--	--

સર્વાઈકલ કેન્સર: એક રોકી શકાય તેવો રોગ
ભારતીય મહિલાઓમાં સર્વાઈકલ કેન્સર મૃત્યુના મુખ્ય કારણોમાંનું એક છે, પરંતુ વહેલાસર નિદાન અને HPV સ્ત્રીથી તેને અટકાવી શકાય છે.
કાર્ચવાહી:
● નિયમિત સર્વાઈકલ કેન્સર સ્ક્રીનિંગ (પેપ સ્મીયર્સ અને HPV પરીક્ષણ) ● સ્ત્રીઓને વહેલાસર નિદાન અંગે શિક્ષિત કરવા માટે જાગૃતિ ગુંબેશ. ● ભવિષ્યના જોખમો ઘટાડવા માટે પરવડી શકે તેવું HPV સ્ત્રીકરણ.

પ્રજનન અને માસિક સ્વાસ્થ્ય:
ઉપેક્ષિત મુદ્દાઓનું નિરાકરણ: હોર્મોનલ અસંતુલન, PCOS, એન્ડોમેટ્રિઓસિસ અને માસિક સ્વાસ્થ્ય સમસ્યાઓ જેવી પરિસ્થિતિઓ સામાન્ય છે, પરંતુ ઘણીવાર ઓછી નિદાન થાય છે. સારવાર ન કરવામાં આવે તો આ પરિસ્થિતિઓ પ્રજનનક્ષમતા અને એન્ડોક્રિન સ્વાસ્થ્યને વિચીત્ર અસર કરી શકે છે.
કાર્ચવાહી:
● PCOS, થાઇરોઇડ વિકૃતિઓ અને હોર્મોન અસંતુલન માટે વિશેષ સ્ક્રીનિંગ. ● શાળાઓ, કાર્યસ્થળો અને સમુદાયમાં માસિક સ્વાસ્થ્ય જાગૃતિ કાર્યક્રમો. ● કાઉન્સેલિંગ, કસરતની પદ્ધતિઓ અને દવા સહિત ખાસ સારવાર યોજનાઓ.

માનસિક સ્વાસ્થ્ય:
અશાંત જીવન:
● ચિંતા, હતાશા અને તણાવ સંબંધિત વિકૃતિઓ જેવી માનસિક સ્વાસ્થ્ય સમસ્યાઓ ઘણી સ્ત્રીઓને અસર કરે છે. કમનસીબે, સામાજિક કલંક ઘણી સ્ત્રીઓને મદદ લેતા અટકાવે છે.
કાર્ચવાહી:
● કાઉન્સેલિંગ અને ઉપચાર પ્રદાન કરતું સમર્પિત મનોચિકિત્સા એકમ. ● ભાવનાત્મક સુખાકારીને પ્રોત્સાહન આપવા માટે તણાવ વ્યવસ્થાપન કાર્યશાળાઓ.

વધુ વિગતો માટે સંપર્ક કરો:
ભારતીય આરોગ્યનિધિ શેઠ કે. સી. પરીખ જનરલ હોસ્પિટલ, એનએસ રોડ ૧૩, જેવીપીડી સ્કીમ, વિલે પાર્લે (વે.), મુંબઈ, ૪૦૦૦૪૯.
8108439203 / 022-69486060
info@arogyanidhihospital.com
www.arogyanidhihospital.com
@arogyanidhi_hospital

ગેસ સિલિન્ડરની અછત: નાગરિકોમાં ગભરાટ ફેલાવવાનું અયોગ્ય: ફડણવીસ

નાગપુર: મહારાષ્ટ્રના મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસે શનિવારે જણાવ્યું હતું કે પશ્ચિમ એશિયાના સંઘર્ષના વાતાવરણમાં એલપીજી સિલિન્ડરની અછત અંગે ઉપજાવી કાઢેલા સમાચાર અહેવાલ હકીકતથી વેગળા છે અને દેશના હિતમાં નથી. તેમણે મીડિયાને આધાર વિહોણા અહેવાલથી દૂર રહેવા અપીલ કરી કેન્દ્ર પરિસ્થિતિ પર નજર રાખી રહ્યું હોવાની સ્પષ્ટતા કરી હતી. એલપીજી સિલિન્ડરની અછત અંગેના સમાચાર અહેવાલોના સંદર્ભમાં પૂછાયેલા પ્રશ્નના જવાબમાં ફડણવીસે મીડિયાને કારણ વગર નાગરિકોમાં ગભરાટ કે ભય ન ફેલાવવા વિનંતી કરી ઉમેર્યું હતું કે આધાર વિનાના અહેવાલ દર્શાવી અને કાલ્પનિક પરિસ્થિતિઓની ચર્ચા કરવાથી ગભરાટ અને મૂંઝવણ થાય છે જે દેશ અને સમાજના હિતમાં નથી. કેન્દ્ર સરકારે શુક્રવારે આ બાબત સ્પષ્ટપણે જણાવી છે. 'પશ્ચિમ એશિયાના સંઘર્ષને કારણે ઉર્જા ખર્ચમાં વધારો થવાથી ઘરેલુ એલપીજી અને વ્યાપારી હેતુના સિલિન્ડરના ભાવમાં અનુક્રમે રૂ. ૬૦ અને રૂ. ૧૧૪.૫૦નો વધારો કરવામાં આવ્યો હતો. ઉદ્યોગ મંત્રાલયના અધિકારીઓએ જણાવ્યું હતું કે પશ્ચિમ એશિયામાં લશ્કરી સંઘર્ષ ફાટી નીકળ્યા પછી વૈશ્વિક ઊર્જાના ભાવમાં ભારે વધારાને કારણે આ વધારો થયો છે. ૨૦૨૬ - ૨૭ના બજેટમાં જાહેર કરવામાં આવેલી લોન માફીના અમલીકરણના સમય અંગે પૂછવામાં આવતા ફડણવીસે કહ્યું કે રાષ્ટ્રીયકૃત બેંક, જિલ્લા બેંકો અથવા ચોક્કસ કેડિટ સોસાયટીઓ દ્વારા પાક લોન માફીનો અમલ નહીં કરવામાં આવે એવો દાવો કરીને મૂંઝવણ ઊભી કરવાનો પ્રયાસ કેટલાક લોકો કરી રહ્યા છે. અમે પાક લોન આપતી કોઈપણ બેંક પર ૨ લાખ રૂપિયા સુધીની લોન માફી આપીશું. આ પહેલ દ્વારા ખેડૂતોને ફાયદો થાય બેંકોને નહીં. અમે પહેલાથી જ જાહેર કરી દીધી છે કે લોન માફી ૩૦ જૂન પહેલા લાગુ કરવામાં આવશે.' (પીટીઆઈ)■

વિખે-પાટીલના નિકટવર્તીને ધમકી

અહિલ્યાનગર: અહિલ્યાનગરના રાહતા તાલુકામાં પ્રધાન રાધાકૃષ્ણ વિખે-પાટીલના નિકટવર્તી ગણતા નગરસેવક દશરથ તુપેને પિસ્તોલ દેખાડી ધમકી આપવામાં આવતાં ખળભાગટ મચી ગયો હતો. રાહતા નગરપરિષદના ભાજપના નગરસેવક દશરથ તુપેની ફરિયાદને આધારે તુષાર સદાઈજ અને તેના સાથીઓ વિરુદ્ધ પોલીસે ગુનો નોંધ્યો હતો. પોલીસ ફરિયાદ અનુસાર ટેન્ડરને મામલે સદાઈજ તુપે પર રોષે ભરાયો હતો. ટેન્ડર પ્રક્રિયા સાથે પોતાને કોઈ નિસ્પત્ત હોવાનું તુપેએ કહ્યું હતું, પરંતુ સદાઈજ માનવા તૈયાર નહોતો. તેણે પોતાની લાઈસન્સવાળી પિસ્તોલ તુપે તરફ તાકીને જાનથી મારવાની ધમકી આપી હોવાનું ફરિયાદમાં જણાવ્યું હતું. ■

ક્ષિતિ પૂજ્યતિથિ
સ્વ. નારાયણભાઈ મોરારામભાઈ રાઠોડ
 જન્મ: ૦૬.૦૫.૧૯૨૭ સ્વર્ગવાસ: તા. ૦૮.૦૩.૨૦૨૪
 હાલ કાંદીવાલી, આમ: ખાખરિયા
 આપના પૂજ્યતાનાર્થી દિવ્ય જન્મોત્સવ પ્રકાર સ્મરોને સહિત આમલન અને પ્રેરણા આપતો રહેશે. પરમ ઇચ્છુ પરમાત્મા આપના આત્માને પરમ શાંતિ આપે એજ પ્રાર્થના.
 પત્ની : પુત્ર-પુત્રવધુ : પૌત્ર-પૌત્રી :
 ગં. સ્વ. રેખાબેન • નિલેશ-દર્પણ • દુર્ગા
 નારાયણભાઈ રાઠોડ • ડિપીન-જીજ્ઞાસા • જીજ્ઞાસા • પ્રિયાન
 • ભાવેશ-ભુમિ • પ્રકુલ્લ • પ્રાર્થી • કિશા
રાઠોડ પરિવારની શ્રદ્ધાંજલી

ઘોઘારી દશશશ્રીમાળી વૈષ્ણવ વાલિકા . નામિથી વાણી નીકળે મારી "મા"
શ્રદ્ધાંજલી
 જન્મ ૧૬-૦૫-૧૯૩૬ શ્રીજી ચરણ ૦૬-૦૩-૨૦૨૬
વસંતબેન મનહરલાલ (ભટ્ટકભાઈ) અખમેરા
 પુત્ર-પુત્રવધુ
 પંકજ - નયના, રાજેષ - હેતલ, જયેશ - અલ્યા
 પુત્રી - જમાઈ
 હિના - સ્વ. સતિષકુમાર
 પૌત્ર
 તેજસ, અમિતા
 પૌત્રી - જમાઈ
 સલોની - થોમસ, હિરલ - મિહિર, નિરાલી - અદ્યેય ધ્વની, વિશાલ - શ્રદ્ધા, વૈભવિ
 પ્રવૌઓ - પ્રવૌની
 માન, ત્રિશિકા, સાયરા, કીતિ
 વિચર પક્ષ
 વાગરદાસ મયુરદાસ મહેતા અને પરિવાર
શોકાતુર
સમસ્ત અખમેરા પરિવાર
 (લૌકિક વ્યવહાર બંધ છે)

NCPA
 આ વસંતની ઋતુમાં એનસીપીએના મંચ પર મનોરંજન ખીલી ઊઠવાનું છે

વસંત

ગુજરાતી થિયેટર ફેસ્ટિવલ | માર્ચ ૧૨ - માર્ચ ૧૫, ૨૦૨૬

રેસાપિયર અને મરી જમાઈ દ્વારા અભિનય કરેલો ડિરેક્ટેડ બાય પ્રિમિયર વીજય

There's no mirror - વિશ કેન્ડા એક મમ્મ સરોડી
 બિલ્લિન શી લાઈ-અપ કિરણ વાંકેજી
 યોગેશી એન ઓ પાંડે મેન પ્રિયંજીત પુ શીંકે
 સવરૂપથી આય ઉદયના કંઠર

મુખ્ય પરિષદ સંચાલિત આઈ.ટી. દેશઈ
 સંચાલક બિલ્લિન વાંકેજી
 અનુકૂળ અનલન કિરણ વાંકેજી
 આય વિચારલ શાહ

એડ્રેસ ૫૦
 ડિરેક્ટેડ બાય મનોજ શાહ
 યોગેશી એન ઓ પાંડે મેન પ્રિયંજીત પુ શીંકે
 સવરૂપથી આય ઉદયના કંઠર

ફેસ્ટિવલ પાર્ટનર
 CSM PARTNER
 FOOD PARTNER
 Jefferies Searm

Book now on bookmyshow | Box Office: +91 22 66223754

આજે ભારત જીતશે તો ત્રણ વિશ્વવિક્રમ પાક્કા

અમદાવાદમાં સાંજે ૭.૦૦ વાગ્યાથી ન્યૂ ઝીલેન્ડ સાથે ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપની ફાઇનલમાં ટક્કર

અમદાવાદ: આઈસીસી ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપની ૧૦મી સીઝનમાં કુલ ૨૦ ટીમે ભાગ લીધો અને એમાંથી હવે અંતિમ એવી બે ટીમ અમદાવાદમાં ક્રિકેટ જગતના સૌથી મોટા નરેન્દ્ર મોદી સ્ટેડિયમમાં આજે (સાંજે ૭.૦૦ વાગ્યાથી) ફાઇનલ રમશે જેમાંની એક ટીમ (ભારત)નો ઇતિહાસ ભવ્ય છે, જ્યારે બીજી ટીમે (ન્યૂ ઝીલેન્ડ) નવા ઇતિહાસનું સર્જન કરવાનું છે અને એ સાથે આ ટક્કરમાં નવા વિશ્વવિક્રમો પણ બનતા જોવા મળશે. ખાસ કરીને ભારત યંમ્પિયન બનશે તો ત્રણ એકસાઈટિંગ વર્લ્ડ રેકોર્ડ બનશે.

કિવીઓ પ્રથમ વર્લ્ડ કપની તલાશમાં

ન્યૂ ઝીલેન્ડ ક્યારેય મર્યાદિત ઓવર્સ (વન-ડે કે ટી-૨૦)ના વર્લ્ડ કપની ટ્રોફી નથી જીત્યું. જોકે ભારતને લાગલગાટ બીજી વખત ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપની ટ્રોફી જીતવાનો મોકો છે. જો ભારત જીતશે તો એક દેશ સતત બે વખત આ ફોર્મેટનો વર્લ્ડ કપ જીત્યો હોય (ટાઇટલ ડિફેન્ડ કર્યું હોય) એવું પહેલી વાર બન્યું કહેવાશે. ભારત ૨૦૨૪માં રોહિત શર્માના સુકાનમાં વર્લ્ડ કપ જીત્યું હતું. બીજું, ભારત યંમ્પિયન બનશે તો એ ભારતની કુલ ત્રીજી ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપ ટ્રોફી કહેવાશે અને એ પણ નવો વિશ્વવિક્રમ જ કહેવાશે. અત્યાર સુધીમાં ભારત, વેસ્ટ ઇન્ડિઝ અને ઇંગ્લેન્ડ બે-બે વખત આ વિશ્વ કપ જીત્યા છે. ત્રીજું, જો ભારત આજે યંમ્પિયનપદ મેળવશે તો ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપમાં યજમાન દેશ જ વિજેતા બન્યો હોય એવી પ્રથમ ઘટના બની કહેવાશે.

ન્યૂ ઝીલેન્ડ સામે 'પ્રથમ જીત' મળશે?

જો ભારત આજે વિજયી થશે તો ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપમાં એણે ન્યૂ ઝીલેન્ડ સામે પહેલી જ વખત વિજય મેળવ્યો કહેવાશે. અગાઉના ત્રણેય મુકાબલા કિવીઓ જીત્યા હતા.

ત્રીજી ફાઇનલમાં સામસામે

વધુ એક વિક્રમ પણ બનાવવા જઈ રહ્યો છે. ભારત અને ન્યૂ ઝીલેન્ડ એવા માત્ર બે દેશ છે જેઓ ત્રણેય ફોર્મેટની આઈસીસી ઇવેન્ટની ફાઇનલમાં સામસામે

આવ્યા છે. ટેસ્ટના ૨૦૨૧ના વર્લ્ડ કપમાં ન્યૂ ઝીલેન્ડે ભારતને હરાવ્યું હતું, જ્યારે વન-ડેની ૨૦૨૫ની સાલની યંમ્પિયન્સ ટ્રોફીમાં ભારતનો કિવીઓ સામે વિજય થયો હતો. હવે તેઓ આજે ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપની ફાઇનલમાં ટક્કરારો.

કોણ કેવી રીતે ફાઇનલમાં પહોંચ્યું?

- ભારત:**
- (૧) લીગમાં અમેરિકા સામે ૨૯ રનથી વિજય, સૂર્યકુમાર યાદવ મેન ઓફ ધ મેચ
  - (૨) લીગમાં નામિબિયા સામે ૯૩ રનથી વિજય, હાર્દિક પંડ્યા મેન ઓફ ધ મેચ
  - (૩) લીગમાં પાકિસ્તાન સામે ૬૧ રનથી વિજય, ઇશાન કિશન મેન ઓફ ધ મેચ
  - (૪) લીગમાં નેધરલેન્ડ્સ સામે ૧૭ રનથી વિજય, શિવમ દુબે મેન ઓફ ધ મેચ
  - (૫) સુપર એઇટમાં સાઉથ આફ્રિકા સામે ૭૬ રનથી વિજય, ડેવિડ મિલર મેન ઓફ ધ મેચ
  - (૬) સુપર એઇટમાં ઝિમ્બાબ્વે સામે ૭૨ રનથી વિજય, હાર્દિક પંડ્યા મેન ઓફ ધ મેચ
  - (૭) સુપર એઇટમાં વેસ્ટ ઇન્ડિઝ સામે પાંચ વિકેટ વિજય, સંજુ સેમસન મેન ઓફ ધ મેચ
  - (૮) સેમિ ફાઇનલમાં ઇંગ્લેન્ડ સામે સાત રનથી વિજય, સંજુ સેમસન મેન ઓફ ધ મેચ

ન્યૂ ઝીલેન્ડ:

- (૧) લીગમાં અફઘાનિસ્તાન સામે પાંચ વિકેટ વિજય, ટિમ સિક્કર્ટ મેન ઓફ ધ મેચ
- (૨) લીગમાં યુએઇ સામે ૧૦ વિકેટ વિજય, ટિમ સિક્કર્ટ મેન ઓફ ધ મેચ
- (૩) લીગમાં સાઉથ આફ્રિકા સામે સાત વિકેટ વિજય, માર્કો ચેનનેસન મેન ઓફ ધ મેચ
- (૪) લીગમાં કેનેડા સામે આઠ વિકેટ વિજય, ઝેન ફિલિપ્સ મેન ઓફ ધ મેચ
- (૫) સુપર એઇટમાં પાકિસ્તાન સામેની મેચ વરસાદને લીધે અનિર્ણીત
- (૬) સુપર એઇટમાં શ્રીલંકા સામે ૬૧ રનથી વિજય, રચિન રવીન્દ્ર મેન ઓફ ધ મેચ
- (૭) સુપર એઇટમાં ઇંગ્લેન્ડ સામે ચાર વિકેટ

પરાજય, વિલ જેક્સ મેન ઓફ ધ મેચ

(૮) સેમિ ફાઇનલમાં સાઉથ આફ્રિકા સામે નવ વિકેટ વિજય, ફિન એલન મેન ઓફ ધ મેચ

હેડ-ટુ-હેડ રેકોર્ડ-બુક

- (૧) કુલ ૩૦ ટી-૨૦ મુકાબલાઓમાં ભારતનો ૧૮માં અને ન્યૂ ઝીલેન્ડનો ૧૧ મેચમાં વિજય. એક મેચ ટાઇમાં પરિણમી.
- (૨) ભારતમાં ભારતનો ૧૧ મેચમાં અને ન્યૂ ઝીલેન્ડનો પાંચ મેચમાં વિજય. બે મેચ તટસ્થ સ્થળે રમાઈ જેમાં ન્યૂ ઝીલેન્ડનો વિજય.
- (૩) ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપમાં કુલ ત્રણ મુકાબલા જેમાં ત્રણેય (૨૦૦૭, ૨૦૧૬, ૨૦૨૧)માં ન્યૂ ઝીલેન્ડનો વિજય અને ભારતને એકેય મેચ નથી જીતવા મળી.
- (૪) બંને દેશ વચ્ચેના મુકાબલાઓમાં સૌથી વધુ રન સૂર્યકુમાર યાદવ (૫૨૬).
- (૫) બંને દેશ વચ્ચેના મુકાબલાઓમાં સૌથી વધુ વિકેટ ઇશ સોહી (૩૦).
- (૬) સામસામા મુકાબલાઓમાં (વર્તમાન ખેલાડીઓમાં) ટિમ સિક્કર્ટ ૪૨૫ રન સાથે સૂર્યા પટ્ટી બીજા નંબર અને ડેરિલ મિચલ ૩૬૬ રન સાથે ત્રીજા ક્રમે. આજે ભારતે બંને કિવી ખેલાડીથી ખૂબ સાવચેત રહેવું પડશે.
- (૭) સામસામા મુકાબલાઓમાં (વર્તમાન ખેલાડીઓમાં) મિચલ સેન્ટનર ૨૩ વિકેટ બીજા નંબર, અર્શદીપ સિંહ ૧૭ વિકેટ સાથે ત્રીજા ક્રમે.

બંને દેશની સંભવિત ઇલેવન

ભારત: સૂર્યકુમાર (કેપ્ટન), અભિષેક, સેમસન (વિકેટકીપર), ઇશાન, તિલક, હાર્દિક, શિવમ, અક્ષર, અર્શદીપ, બુમરાહ, વરુણ/કુલદીપ/સિરાજ.

ન્યૂ ઝીલેન્ડ: સેન્ટનર (કેપ્ટન), સિક્કર્ટ, ફિન એલન, રચિન રવીન્દ્ર, ઝેન ફિલિપ્સ, યંપમ, ડેરિલ મિચલ, કોલ મેકોન્કિ, નીશામ/ડી, મેટ હેન્ડ્રી, લોકી ફર્ગ્યુસન.

આ ચલ્લને ઓળખ્યો? તેને પણ ફાઇનલ રમવી છે! અમદાવાદના મેદાન પર ગઈ કાલે અર્શદીપ સિંહ એક સમયના ટીમ ઇન્ડિયાના મુખ્ય સ્પિનર યુઝવેન્દ્ર ચહલને ભેટી પડ્યો હતો. (પીટીઆઈ)

હલ્લાબોલ: તિલક વર્માએ ભરપૂર પ્રેક્ટિસ કરી હતી અને બોલિંગમાં પણ નસીબ અજમાવ્યું હતું.

ન્યૂ ઝીલેન્ડ ફાઇનલ નહીં જીતે તો 'ચોક્કસ'નું ટેગ એનું: સ્ટેન

નવી દિલ્હી: સાઉથ આફ્રિકા ગયા વર્ષે ટેસ્ટનો વર્લ્ડ કપ (વર્લ્ડ ટેસ્ટ ચેમ્પિયનશિપ) જીત્યું એ પહેલાં 'ચોક્કસ'નો ટેગ એને લાગેલો હતો અને હવે સાઉથ આફ્રિકાને 'ચોક્કસ' તરીકે ઓળખાવવાનું બંધ થઈ ગયું છે, પરંતુ એ જ દેશના મહાન ફાસ્ટ બોલર ઝેલ સ્ટેનનું એવું માનવું છે કે આજે અમદાવાદમાં ભારત સામેની ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપ ફાઇનલ જો ન્યૂ ઝીલેન્ડ ન જીતે તો 'ચોક્કસ'નો બિલ્લો એને જ લગાવવો જોઈશે.

જોકે ઝેલ સ્ટેને એવું પણ કહ્યું છે કે ભારતને એની જ ધરતી પર ફાઇનલમાં હરાવવું (ચેમ્પિયનપદેથી ઉથલાવવું) અસંભવ જ કહી શકાય. ન્યૂ ઝીલેન્ડ આ ટૂર્નામેન્ટના ઇતિહાસમાં બીજી વખત ફાઇનલમાં પહોંચ્યું છે. એણે ટ્રોફી માટે ફેવરિટ ગણાતા સાઉથ આફ્રિકાને ફાઇનલમાં નવ વિકેટ કચડી નાખ્યું હતું. બીજી બાજુ, ભારતે સેમિમાં ઇંગ્લેન્ડ સામે સાત રનથી વિજય મેળવ્યો હતો.

ન્યૂ ઝીલેન્ડ ૨૦૧૯માં વન-ડે વર્લ્ડ કપની, ૨૦૨૧માં ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપની અને ૨૦૨૫માં વન-ડેની ચેમ્પિયન્સ ટ્રોફીની ફાઇનલમાં પહોંચ્યું હતું, પરંતુ ત્રણેય વખત ટાઇટલ નહોતું જીતી શક્યું.

સબ યે સેમ લાઈન ચિપકા રહે હૈ, કુછ તો નયા બોલો: સૂર્યકુમાર

અમદાવાદ: ૨૦૨૩માં જેમ ઓસ્ટ્રેલિયાના કેપ્ટન પેટ કમિન્સે અમદાવાદના નરેન્દ્ર મોદી સ્ટેડિયમના કાઉન્ટર શાંત પાટી દેવાની ખાતરી આપ્યા પછી ભારતને પરાજિત કર્યું હતું એ રીતે હવે ન્યૂ ઝીલેન્ડનો સુકાની મિચલ સેન્ટનર પણ એવું જ બોલ્યો છે જેમાં તેણે અમદાવાદના હજારો પ્રેક્ષકોને શાંત કરી દેવાની શોખી કરી છે.

સૂર્યકુમાર યાદવે બધાને હસાવતાં કહ્યું, 'સબ યે સેમ લાઈન ચિપકા રહે હૈ, કુછ તો નયા બોલો.' સૂર્યાએ જર્મનિસ્ટોને કહ્યું, 'ટીમ ઇન્ડિયાનો દરેક ખેલાડી ખૂબ ઉત્સાહિત છે. કેપ્ટન પર માનસિક બોજ તો હોય જ, પરંતુ વર્લ્ડ કપની ફાઇનલ અને એ પણ ભારતમાં! આવી મેચ રમવામાં ગજબનો ઉત્સાહ હોય જે અમારા બધામાં છે.'

નરેન્દ્ર મોદી સ્ટેડિયમમાં ૪૫૦૦થી વધુ પોલીસ તહેનાત

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: શહેરના નરેન્દ્ર મોદી ક્રિકેટ સ્ટેડિયમ ખાતે રવિવાર, ૮ માર્ચે ભારત અને ન્યૂ ઝીલેન્ડ વચ્ચે ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપની ફાઇનલ મેચનો મહામુકાબલો યોજનાર છે. મેચને પગલે સમગ્ર અમદાવાદમાં ભારે ઉત્સાહ જોવા મળી રહ્યો છે. આ મેચ જોવા માટે દેશ-વિદેશમાંથી મોટી સંખ્યામાં ક્રિકેટપ્રેમીઓ અમદાવાદ પહોંચવાના હોવાથી પોલીસ તંત્ર દ્વારા જ ૭ બેસલાક સુરક્ષા બંદોબસ્ત ગોઠવવામાં આવ્યો છે. સુરક્ષા વ્યવસ્થાના ભાગરૂપે સમગ્ર સ્ટેડિયમ

અને આસપાસના વિસ્તારમાં કુલ અંદાજે ૪૫૦૦ જેટલા પોલીસકર્મીઓ તહેનાત કરવામાં આવશે. આ બંદોબસ્તમાં ઉચ્ચ અધિકારીઓથી લઈને મેદાન સ્તરના કર્મચારીઓ સુધીનો મોટો કાફલો સામેલ રહેશે. સુરક્ષા વ્યવસ્થામાં ૧ જેસીપી, ૮ ડીસીપી, ૧૫ એસીપી, ૩૦ પીઆઈ અને ૯૧ પીએસઆઈ સહિત કુલ ૧૨૧થી વધુ પોલીસ અધિકારીઓ ફરજ બજાવશે. તેમના ઉપરાંત ૨૨૦૦થી વધુ પોલીસકર્મીઓને સ્ટેડિયમ અને તેની આસપાસના વિસ્તારોમાં તહેનાત કરવામાં આવશે.

બાબર માટે મોહમ્મદ આમિરનું ટીવી શોમાં ફિક્સિંગ, ભાન થયું એટલે મત બદલી નાખ્યો

નવી દિલ્હી ૨૦ વર્ષ અગાઉ ઇંગ્લેન્ડમાં સલમાન બટ સાથે મળીને સ્પોર્ટ ફિક્સિંગ કરવા બદલ સજા ભોગવી ચૂકેલા તેમ જ કરીઅર બરબાદ કરનાર પાકિસ્તાની પેસ બોલર મોહમ્મદ આમિરે એક લાઈવ ટોક શો પર બેટ્સમેન બાબર આઝમના વિષયમાં અક્કલનું પ્રદર્શન કર્યું એ બદલ સોશલ મીડિયામાં તેની ખૂબ ટીકા થઈ રહી છે.

થયેલા આ ફિક્સિંગને નકારી કાઢવાને બદલે બેવકૂફીથી જવાબ આપ્યો હતો જેમાં આમિરે એ ચાહકને વચન આપ્યું હતું. એ પ્રોમિસ મજાકમાં હતી કે કેમ એ તે જ જાણે.

મોહમ્મદ આમિરે જે ટિપ્પણી કરી એના પરથી અંદાજ આવી જાય છે કે પાકિસ્તાન સુપર લીગ (પીએસએલ)માં ફિક્સિંગ થયું કંઈ નવી વાત નથી લાગતી. થોડા જ દિવસમાં પીએસએલની નવી સીઝન શરૂ થવાની છે.

એક પોતે બોલવામાં મૂર્ખાઈ કરી એનું ભાન થતાં જ આમિરે ફેરવી નાખતાં કહ્યું કે 'અરે... બાબર તો મહાન ખેલાડી છે. તે પોતે જ મારી બોલિંગમાં ત્રણ-ચાર ચોગા મારી શકે એમ છે.'

ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપ ૨૦૨૬: શું આ વખતે ભારતને ફળશે નરેન્દ્ર મોદી સ્ટેડિયમ?

અમદાવાદ: શહેરના નરેન્દ્ર મોદી સ્ટેડિયમમાં આજે ભારત અને ન્યૂ ઝીલેન્ડ વચ્ચે ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપ ૨૦૨૬ની ફાઇનલ રમાશે. ૧.૩૨ લાખ પ્રેક્ષકોની ક્ષમતા ધરાવતા નરેન્દ્ર મોદી સ્ટેડિયમમાં આ વખતે ભારત

સારો છે. ભારત આ મેદાન પર ૧૦ ટી-૨૦ રમ્યું છે, જેમાં ૭માં જીત મેળવી છે. બીજી તરફ ન્યૂ ઝીલેન્ડનો અહીંયા રેકોર્ડ ખરાબ છે. કિવી ટીમે અહીં બે મેચ રમી છે અને બંનેમાં હારનો સામનો કરવો પડ્યો છે.

આજે અમદાવાદના મેદાન પર ભારતીયો ઐતિહાસિક જીત મેળવી શકશે? (પીટીઆઈ)

જીતશે તેવી ચાહકો આશા રાખી રહ્યા છે જે પાછળનું કારણ ૨૦૨૩ના વન-ડે વર્લ્ડ કપમાં આ મેદાન પર ભારતની થયેલી હાર તેમ જ વર્તમાન ટૂર્નામેન્ટમાં સાઉથ આફ્રિકા સામે થયેલો પરાજય છે.

આ બે બંને યાત્રી ચેતનો: ફિન એલને સાઉથ આફ્રિકા સામેની સેમિમાં ૩૩ ઓલમાં રેકોર્ડ-બ્રેક સેન્ટનુરી કરી હતી. ટિમ સિક્કર્ટથી પણ ભારતે ચેતવું પડશે.

૨૦૨૩ના વન-ડે વર્લ્ડ કપમાં ઓસ્ટ્રેલિયાના કેપ્ટન પેટ કમિન્સે ટોસ જીતીને બોલિંગ કરવાનો નિર્ણય લીધો હતો. ભારતીય ટીમ ૫૦ ઓવરમાં ૨૪૦ રનમાં સમેટાઈ ગઈ હતી. ઓસ્ટ્રેલિયાએ ૪૩ ઓવરમાં ચાર વિકેટ ૨૪૧ રન બનાવીને મેચ જીતી લીધી હતી. કાંગારૂ ટીમ માટે ટ્રેવિસ હેડે ૧૪૧ રનની મેચ વિનિંગ ઇનિંગ રમી હતી.

લાબુશોને અણનમ ૫૮ રન બનાવ્યા હતા. તે સમયે ભારત ટૂર્નામેન્ટમાં ફાઇનલ પહેલાની તમામ કારમી હારનો સામનો કરવો પડ્યો હતો. ૨૦૨૬ના ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપમાં આ સ્ટેડિયમમાં રમાયેલી સુપર આઠ મેચ સૂર્યકુમાર યાદવની કેપ્ટનશીપ હેઠળની ટીમ ઇન્ડિયાને ૭૬ રનથી આઠી પ્રથમ બેટિંગ કરનારી ટીમોએ ૧૩માંથી આઠ મેચ જીતી છે, જ્યારે ટાઈટનો પીછે કરનારી ટીમ પાંચ વખત વિજેતા બની છે.

મોદી સ્ટેડિયમની ખાસિયત
૬૩ એકરના કેમ્પસમાં વેરાયેલા આ આખા સ્ટેડિયમને બનાવવા માટે કુલ ૮૦૦ કરોડનો ખર્ચ કરવામાં આવ્યો છે. આમાં ચાર પ્રેસિંગ ડ્રમ છે અને આ સ્ટેડિયમમાં હોકી અને ફૂટબોલ મેદાન બોક્સિંગ, બેમિન્ટન અને ટેનિસ માટે પણ અલગ-અલગ કોર્ટ બનાવવામાં આવી છે. આ સ્ટેડિયમમાં ઓલિમ્પિક સાઈઝનો સ્વિમિંગ પૂલ પણ છે.

આ ઉપરાંત મોટેરા સ્ટેડિયમમાં

ભારત અને ન્યૂ ઝીલેન્ડનો કેવો છે દેખાવ
અમદાવાદના નરેન્દ્ર મોદી સ્ટેડિયમ પર ભારતનો રેકોર્ડ ઘણા

ભાઈ, તારે હવે વર્લ્ડ કપમાં નથી રમવાનું!

રોહિત શર્માએ ગઈ કાલે દાદરમાં શિવાજી પાર્કના ગ્રાઉન્ડ પર બેટિંગ પ્રેક્ટિસ કરી હતી. તે ટી-૨૦ ઇન્ટરનેશનલમાંથી નિવૃત્ત થઈ ગયો છે. છેલ્લે ૨૦૨૪માં તેના સુકાનમાં જ ભારત ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપ જીત્યું હતું. (પીટીઆઈ)

ત્રણ ટીમના ખેલાડી હજી ભારતમાં જ, આઈસીસીએ ચાર્ટર ફ્લાઈટની વ્યવસ્થા કરી

નવી દિલ્હી: ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપની સેમિ ફાઇનલમાં ન્યૂ ઝીલેન્ડ સામે પરાજિત સાઉથ આફ્રિકાની ટીમ તેમ જ ભારત સામે છેલ્લી બે મેચમાં ભારત સામે વેસ્ટ ઇન્ડિઝ તથા ઇંગ્લેન્ડની ટીમના ખેલાડીઓ મધ્ય પૂર્વમાં ચાલતા યુદ્ધને કારણે હજી ભારતમાં જ છે અને તેમને શનિવાર-રવિવારે ચાર્ટર ફ્લાઈટ દ્વારા સ્વેદેશ પહોંચાડવાની આઈસીસીની યોજના છે.

ભારત સામેની વાનખેડે સ્ટેડિયમ ખાતેની સેમિ ફાઇનલમાં હારી ગયા હતા, પરંતુ તેમને તરત જ સ્વેદેશ પાછા નથી જવા મળ્યું. વેસ્ટ ઇન્ડિઝ અને સાઉથ આફ્રિકાના ક્રિકેટરોને એક સાથે કોલકાતા ખાતેથી ચાર્ટર ફ્લાઈટમાં સ્વેદેશમાં પાછા મોકલવાની યોજના વિચારવામાં આવી હતી. આ ફ્લાઈટ પહેલાં ઓહાઈઓના પહોંચ્યો અને ત્યાર પછી વેસ્ટ ઇન્ડિઝના ખેલાડીઓને ઓન્ટારિયો પહોંચાડવામાં આવશે. ઉલ્લેખનીય છે કે સાઉથ આફ્રિકાના અમુક ખેલાડીઓ (કેશવ મહારાજ, જેસન સ્મિથ અને જયોર્જ લિન્ડે) ન્યૂ ઝીલેન્ડ જશે જ્યાં રવિવાર, ૧૫મી માર્ચે ન્યૂ ઝીલેન્ડ અને સાઉથ આધારભૂત સૂર પાસેથી જાણવા મળ્યું હતું કે ઇંગ્લેન્ડના ખેલાડીઓ ગુરુવારે

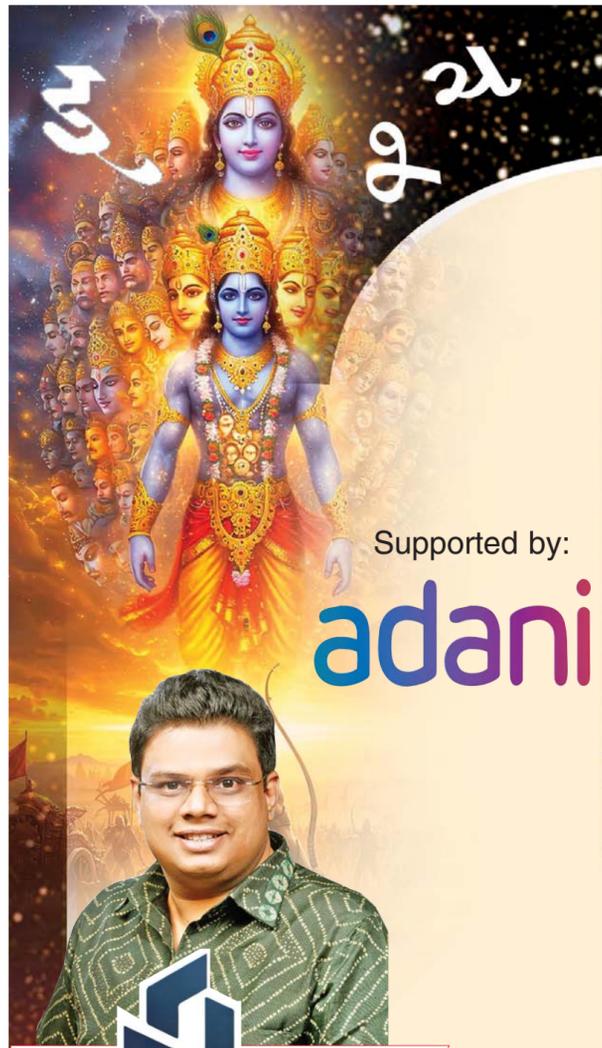
ભાગ લઈને ભારતનું નામ રોશન કરી રહ્યો છે. તેણે ક્વોર્ટરમાં ભૂતપૂર્વ ચેમ્પિયન ચીનના લી શિફ્ટિંગને સળંગ ગેમમાં ૨૧-૧૩, ૨૧-૧૬ થી હરાવી દીધો હતો. લક્ષ્ય સેને એક કલાક, ૩૭ મિનિટ સુધી ચાલેલી સેમિ ફાઇનલમાં કેનેડાના વિકેટ લેન્ડને ૨૧-૧૬, ૧૮-૨૧, ૨૧-૧૫ થી હરાવીને ફાઇનલમાં એન્ટ્રી કરી હતી.

લક્ષ્ય સેન ભૂતપૂર્વ ચેમ્પિયનને હરાવી સેમિમાં અને પછી ફાઇનલમાં પણ પહોંચ્યો

ભાગ લઈને ભારતનું નામ રોશન કરી રહ્યો છે. તેણે ક્વોર્ટરમાં ભૂતપૂર્વ ચેમ્પિયન ચીનના લી શિફ્ટિંગને સળંગ ગેમમાં ૨૧-૧૩, ૨૧-૧૬ થી હરાવી દીધો હતો. લક્ષ્ય સેને એક કલાક, ૩૭ મિનિટ સુધી ચાલેલી સેમિ ફાઇનલમાં કેનેડાના વિકેટ લેન્ડને ૨૧-૧૬, ૧૮-૨૧, ૨૧-૧૫ થી હરાવીને ફાઇનલમાં એન્ટ્રી કરી હતી.

ભાગ લઈને ભારતનું નામ રોશન કરી રહ્યો છે. તેણે ક્વોર્ટરમાં ભૂતપૂર્વ ચેમ્પિયન ચીનના લી શિફ્ટિંગને સળંગ ગેમમાં ૨૧-૧૩, ૨૧-૧૬ થી હરાવી દીધો હતો. લક્ષ્ય સેને એક કલાક, ૩૭ મિનિટ સુધી ચાલેલી સેમિ ફાઇનલમાં કેનેડાના વિકેટ લેન્ડને ૨૧-૧૬, ૧૮-૨૧, ૨૧-૧૫ થી હરાવીને ફાઇનલમાં એન્ટ્રી કરી હતી.

ભાગ લઈને ભારતનું નામ રોશન કરી રહ્યો છે. તેણે ક્વોર્ટરમાં ભૂતપૂર્વ ચેમ્પિયન ચીનના લી શિફ્ટિંગને સળંગ ગેમમાં ૨૧-૧૩, ૨૧-૧૬ થી હરાવી દીધો હતો. લક્ષ્ય સેને એક કલાક, ૩૭ મિનિટ સુધી ચાલેલી સેમિ ફાઇનલમાં કેનેડાના વિકેટ લેન્ડને ૨૧-૧૬, ૧૮-૨૧, ૨૧-૧૫ થી હરાવીને ફાઇનલમાં એન્ટ્રી કરી હતી.

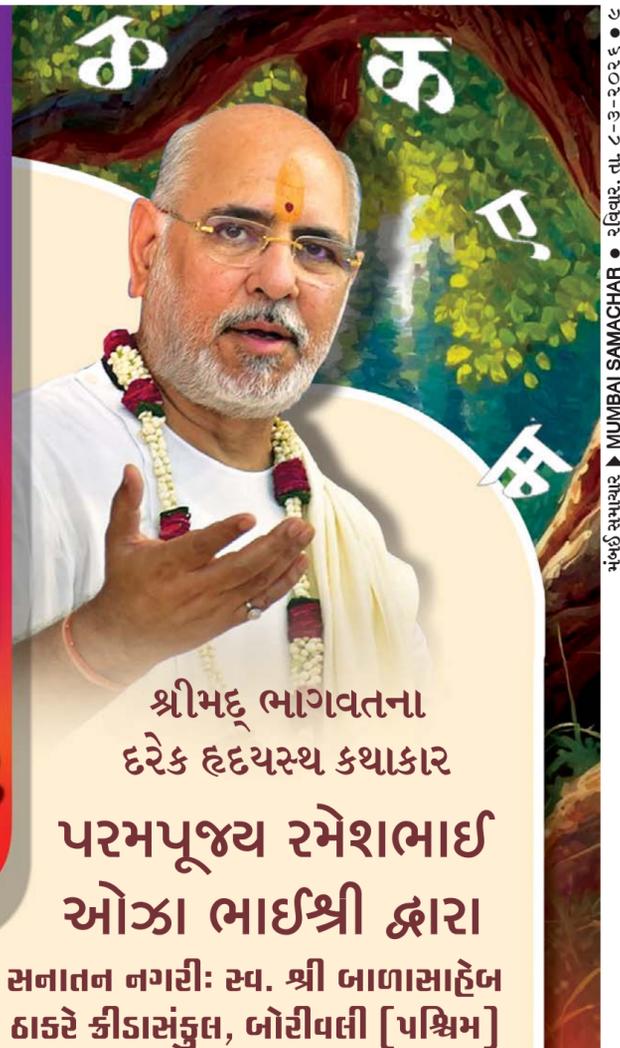

Supported by:

adani

મુંબઈ સમાચાર માતૃ ભાષા ભાગવત સપ્તાહ

તા. ૨ એપ્રિલથી ૮ એપ્રિલ
સવારે ૯.૩૦થી ૧૨.૩૦

શ્રીમદ્ ભાગવતના
દરેક હૃદયસ્થ કથાકાર
પરમપૂજ્ય રમેશભાઈ
ઓઝા ભાઈશ્રી દ્વારા
સનાતન નગરી: સ્વ. શ્રી બાળાસાહેબ
ઠાકરે કીડાસંકુલ, બોરીવલી [પશ્ચિમ]

SKYLINE
INFRA FORGE
શ્રી સૌરભ મહેતા
(મુખ્ય મનોરથી)

મહાનગરમાં વ્રજનો લય
સંપૂર્ણ મુંબઈ કૃષ્ણમય
તમામ માતૃભાષાનો જય

મુંબઈ શહેરમાં જીવતી-
જાગતી માતૃભાષાઓનું
રક્ષણ અને સંવર્ધન

૨૦૪ વર્ષની યુવાવયના એશિયાના સૌથી જૂના અખબાર
'મુંબઈ સમાચાર'ની અલૌકિક-અદ્ભુત પહેલ

સવારે: ૯.૩૦થી ૧૨.૩૦ ભાગવત કથા
સાંજે: ૬.૩૦થી ૧૦.૦૦ માતૃભાષા મહોત્સવ
પ્રસાદ: બપોરે ૧૨.૩૦ વાગ્યાથી ૩ વાગ્યા સુધી.

gandhar
Group of Companies
શ્રી રમેશભાઈ પારેખ
(સહ મનોરથી)

▶ શ્રી પોથીજી ▶ ઝાંખી
▶ ઉત્સવ ▶ સેવા ▶ મનોરથ

દૈનિક બ્રહ્મ ભોજન
દૈનિક ફળ સેવા
દૈનિક ફૂલહાર સેવા
દૈનિક સ્ટેજ ડેકોરેશન

ઉત્સવ, મનોરથ, ઝાંખી અને
અન્ય સેવાઓ માટે
સંપર્ક:
યોગેશ પંડ્યા
૭૭૧૦૮૧૬૩૪૦
કિશોર જાની
૯૮૧૯૯૧૦૦૩૯

માતૃભાષાના સેનાનીઓના ઋણ-સ્વીકારનો આ
અવસર છે, પછી એ ગુજરાતી હોય, મરાઠી હોય,
બંગાળી હોય કે પછી હોય અન્ય કોઈ માતૃભાષાનો
સૈનિક. ભાષાકર્મી છે આપણી ભાષાને સમૃદ્ધ કરવાનો
પાયો. ભાષા અને સંસ્કૃતિના એ પાયા સાથે આપણે
ભિલા છીએ એ દાખવવાનો આ પ્રયત્ન છે. સૌના
સહકારની અપેક્ષા સાથે.

માતૃભાષાનો આ મહાયજ્ઞ માતૃભાષાના એ સૈનિકો માટે છે
જેમણે સમગ્ર જીવન દરમિયાન ભારતની વિવિધ
માતૃભાષાની સેવા કરી છે અને હવે આપણી જવાબદારી છે
કે એ સૈનિકોની પાછલી જિંદગીની તકેદારી આપણે રાખીએ
- સથવારો પૂરો પાડીએ. આ સમગ્ર મહાકુંભનું જે ઉપાર્જન
થશે એ ભારતની માતૃભાષાઓના વીર સાહિત્યકારો માનભેર
જીવન જીવી શકે એ માટે વપરાશે.

આયોજક

મુંબઈ સમાચાર
પ્રેક્ષિત
માતૃભાષા પ્રતિષ્ઠાન
★ શ્રી નીલેશ દવે

- ★ શ્રી પરાગ શાહ
- ★ શ્રી અરવિંદ શાહ
- ★ શ્રી મિલન ત્રિવેદી (રાજકોટ)
- ★ શ્રી સંતોષ સિંગ
- ★ શ્રી જિજ્ઞેશ ભુતા
- ★ શ્રી ભાર્ગવ પટેલ
- ★ શ્રી મુકેશ પટેલ
- ★ શ્રી જસ્મીન શાહ
- ★ શ્રી નિરવ મહેતા
- ★ શ્રી જિતેન્દ્ર મહેતા
- ★ શ્રી જિજ્ઞેશ હિરાણી
- ★ શ્રી રાજુ સાવલા
- ★ શ્રી શોભિત દેસાઈ
- ★ શ્રી દુષ્યંત સોની (દુબઈ)

સ્ટોલ ઉપરાંત આ મહોત્સવમાં કોઈપણ પ્રકારની વોલિન્ટરી સેવા આપવા તેમજ અન્ય માહિતી માટે સંપર્ક: ૮૬૯૩૮૦૩૮૩૮, ૯૮૨૧૧૧૮૭૨૩

★ વિશેષ આભાર ★

★ શ્રી સંજય ઉપાધ્યાય ★ શ્રી અસીત મોદી ★ શ્રી જે. ડી. મજેઠિયા ★ શ્રી સંજય છેલ ★ શ્રી મુકેશ મહેતા

કવર વિજય વ્યાસ સ્ટોરી feedback@bombaysamachar.com

અંતે બિહાર નીતીશ કુમારના ભરડામાંથી છૂટ્યું...

હવે... ?

નીતીશ કુમારે રાજ્યસભાની ચૂંટણી માટે ફોર્મ ભરીને બિહારનું મુખ્યમંત્રીપદ છોડવાની જાહેરાત કરી તેના પગલે દેશના રાજકારણમાં અચાનક ગરમચો આવી ગયો છે. બિહારની ગાદી પર છેલ્લાં ૨૦ વર્ષથી જામીને બેસી ગયેલા નીતીશ કુમાર આમ અચાનક મુખ્યમંત્રીપદ છોડી દેશે એવી કોઈને કલ્પના નહોતી તેથી નીતીશની જાહેરાતે સૌને ચોકાવી તો દીધા જ છે, પણ આ જાહેરાત સાવ અનપેક્ષિત પણ નથી.

ભાજપે બિહાર વિધાનસભાની ચૂંટણીનાં પરિણામો પછી તરત જ નીતીશને ઘરબેગા કરવાની બાજી ગોઠવવા જ મરિલી. ત્રણ મહિનાની મહેનત પછી એ બાજી ગોઠવ્યાં જતાં નીતીશને અલ્ટિમેટમ અપાવું ને નીતીશ પાસે બીજો આરો નહોતો તેથી તેમણે માનભરે ખસી જવાનું સ્વીકારી લીધું. નીતીશ માનભરે ખસી રહ્યા છે એવું ચિત્ર ઊભું કરવા રાજ્યસભામાં જવાની ઈચ્છાને બકવાસ દાવો કર્યો છે પણ વાસ્તવમાં ભાજપે જોરદાર સ્ટ્રેટેજી બનાવીને એમને સત્તા પરથી ઉખેડી નાખ્યા છે.

ભાજપે બહુ સિદ્ધાંતપૂર્વક નીતીશની ગેમ કરી નાખી છે. બિહારમાં છેલ્લી બે ચૂંટણીમાં ભાજપ સૌથી મોટા પક્ષ તરીકે ઊભર્યો, પણ પોતાની તાકાત પર સરકાર રચી શકે તેમ ના હોવાથી પરાણે નીતીશને મોટા ભાગે બનાવીને ગાદી પર બેસાડવા પડતા હતા. 'પલટુરામ' તરીકે વગોવાયેલા નીતીશને મુખ્યમંત્રી ના બનાવવા તો એ લાલુપ્રસાદના દીકરા તેજસ્વી યાદવ સાથે હાથ મિલાવીને સત્તા જાળવી રાખે એવો ખતરો હોવાથી ભાજપ કમને તેમને નિભાવતો હતો. તેના કારણે ભાજપના સ્થાનિક નેતાઓમાં અસંતોષ પણ હતો, પણ ભાજપ પાસે બીજો વિકલ્પ નહોતો તેથી ભાજપ પોતાની ઈચ્છા પ્રમાણેની બાજી રચી શકતો નહોતો.

ત્રણ મહિના પહેલાં યોજાયેલી બિહાર વિધાનસભાની ચૂંટણીનાં પરિણામોએ ભાજપને પોતાની રીતે રખવાની સગવડ કરી આપી. બિહાર વિધાનસભાની ૨૪૩ બેઠકોમાંથી ભાજપે ૮૮

અને જેટીયુએ ૮૫ બેઠકો જીતીને સ પ ૧ ૮ ૧ બેઠકો જીતીને ૧૮ થી ઘટી ગયા. ભાજપના સાથી ચિરાગ પાસવાન પહેલેથી ભાજપની પંજાતમાં છે તેથી તેની ચિંતા નહોતી. ભાજપે માંડીને નરેન્દ્ર મોદી સરકારમાં મંત્રીપદ આપી દીધેલું તેથી એ પણ ભાજપની પંજાતમાં છે. સવાલ કુશવાહાનો હતો. કુશવાહાને રાજ્યસભાના સભ્ય બનાવીને લટકાવી રખાયેલા ને હવે લાગ જોઈને તેમને મંત્રીપદની ઓફર કરી દેવાઈ તેમાં કુશવાહા પણ પીગળી ગયા.

આમ ભાજપના પોતાના ૮૮, ચિરાગના ૧૮, માંડીના પાંચ અને કુશવાહાના ચાર મળીને અત્યારે ભાજપ પાસે ૧૧૭ ધારાસભ્યો છે. સ્પષ્ટ બહુમતી માટે ભાજપને બીજા પાંચ ધારાસભ્યોને ટેકો જોઈએ. ભાજપે જેટીયુના ૧૦ ધારાસભ્યોને રાજીનામાં માટે તૈયાર કરી દીધા

છે તેથી નીતીશ ના માને તો પણ પોતાની તાકાત પર સરકાર રચી શકે. ભૂતકાળમાં ભાજપે કણ્ણાટક અને મધ્ય પ્રદેશમાં આ જ ખેલ કરીને કોંગ્રેસની સરકારો ગબડાવેલી. નીતીશ સામે પણ એ જ કાર્ડ રમવાની ધમકી અપાઈ પછી નીતીશ પાસે ખસવા સિવાય વિકલ્પ નહોતો.

નીતીશની બિહારમાંથી વિદાય સાથે જ બિહાર પર છેલ્લા સાડા ત્રણ દાયકાનો એકદમ્ન્ય શાસનનો ભરડો પણ છૂટશે. ભાજપે લાલુ યાદવનો ખેલ પહેલાં જ ખતમ કરી નાખ્યો છે ને હવે નીતીશનો ખેલ પણ ખતમ થશે. નીતીશને મોદી સરકારમાં મંત્રીપદ મળી શકે છે પણ તેમને કોઈ મહત્વનું ખાતું મળવાની સંભાવના નથી. નીતિશ પાસે લોકસભામાં ૧૨ સભ્ય છે, પણ ભાજપ નીતીશ પર સંપૂર્ણ નિર્ભર નથી તેથી નીતીશને રાજી રાખવા જરૂરી નથી. બીજું એ કે, નીતીશ પોતે અત્યારે ૭૫ વર્ષના છે તેથી હવે પહેલાં જેવી એનજી ઊર્જા સાથે કામ કરી શકે તેમ નથી. આ સંજોગોમાં બહુ ભોગવ્યું ને હવે જે મળે એ સોનાનું એમ સમજીને એ પણ નિરાતે બેસી જાય એમાં જ એમનું ભલું છે..

નીતીશના સ્થાને બિહારના મુખ્યમંત્રીપદે કોણ આવશે એ ખબર નથી, પણ નીતીશના દીકરા નિશાંતને જ બેસાડાશે તો બિહારમાં વંશવાદી શાસનનો સિલસિલો આગળ વધશે, પણ નિશાંતને મુખ્યમંત્રીપદ મળે એવી શક્યતા ઓછી છે કેમ કે મુખ્યમંત્રીપદ ભાજપ પાસે જ જશે. એ સિવાય આ બધો ખેલ શું કરવા કરે? અલબત્ત, નિશાંતને નાચબ મુખ્યમંત્રીપદ મળી શકે પણ ભાજપે એ પણ કરવા જેવું નથી કેમ કે તેના કારણે ભવિષ્યમાં બિહારમાં ફરી વંશવાદી શાસનની શક્યતા ઊભી થઈ જશે.

બિહારમાં ૧૯૮૦થી લાલુપ્રસાદ યાદવ અને નીતીશ કુમારનું શાસન રહ્યું છે. ૧૯૮૦થી ૧૯૮૭ લગી લાલુ પ્રસાદ મુખ્યમંત્રી હતા ને

વર્ષો સુધી બિહાર લાલુપ્રસાદ યાદવના સર્કજમાં રહ્યું. કાળક્રમે એનાથી છુટકારો મળ્યો પછી સત્તાસ્થાને નીતીશ કુમારે ૧૦ વાર મુખ્યમંત્રી બનીને ૨૦ વર્ષ સુધી એવો અડિંગો જમાવ્યો કે કોઈ પણ પક્ષ એમને સત્તાભ્રષ્ટ ન કરી શક્યા અને અચાનક નીતીશે બિહારનું રાજકારણ છોડીને કેન્દ્ર તરફ એમનું સુકાન ફેરવવું પડ્યું એની પાછળ ભાજપની કુશાગ્ર રાજનીતિ કામ કરી ગઈ છે... આમ છતાં હજુ કેટલાક પ્રશ્ન નિરૂત્તર જ રહ્યા છે.

પછી ઘાસચારા કૌભાંડમાં સંડોવણી બહાર આવતાં પોતાની પત્ની રાબડીદેવીને ગાદી પર બેસાડી દીધી હતી. રાબડી તો નામનાં મુખ્યમંત્રી હતાં. બાકી ખરો કારભાર તો લાલુ જ ચલાવતા હતા. લાલુ અને તેમના પરિવારના ભ્રષ્ટાચારનો પાપનો ઘડો છલકાયો એટલે બિહારની જનતાએ નીતીશ આ બધો ખેલ શું કરવા કરે? અલબત્ત, નિશાંતને નાચબ મુખ્યમંત્રીપદ મળી શકે પણ ભાજપે એ પણ કરવા જેવું નથી કેમ કે તેના કારણે ભવિષ્યમાં બિહારમાં ફરી વંશવાદી શાસનની શક્યતા ઊભી થઈ જશે.

બિહારમાં ૧૯૮૦થી લાલુપ્રસાદ યાદવ અને નીતીશ કુમારનું શાસન રહ્યું છે. ૧૯૮૦થી ૧૯૮૭ લગી લાલુ પ્રસાદ મુખ્યમંત્રી હતા ને

કે, નીતીશે છેલ્લા બે દાયકામાં ૧૯ વર્ષથી વધારે સમય મુખ્યમંત્રીપદ ભોગવ્યું છે. માંડીના ૮ મહિનાને બાદ કરી તો છેલ્લાં ૩૫ વર્ષમાં ૩૪ વર્ષથી વધારે સમય આ બે પરિવાર જ સત્તામાં રહ્યો છે. નીતીશની વિદાય સાથે એ સમય પૂરો થશે, પણ નિશાંતની એન્ટ્રીથી ભવિષ્યમાં તેજસ્વી અને નિશાંતે હાથ મિલાવીને ફરી વંશવાદી શાસન લાવે એવો ચાન્સ ખરો.

નીતીશ અને ભાજપ ભલે તેમના શાસનમાં બિહારનો વિકાસ થયો હોવાના દાવા કરે પણ આ વાતોમાં દમ નથી. લાલુએ બિહારને અતિ પછાત કરી નાખેલું. બિહારના રાજકારણને હળાહળ જ્ઞાતિવાદી બનાવેલું ને અપરાધીઓને રાજકારણમાં લઈ આવેલા. નીતિશ કુમારે લાલુની એ પરંપરને જાળવીને જ્ઞાતિવાદને વધારે વકરાવ્યો છે. નીતીશ તો મનબંધના રાજકારણને ખાતર દલિતોમાં પણ મહાદલિતનો નવો ફાંદો ઊભો કરીને ભાગલા કરી દીધા. રાજકારણના અપરાધીકરણમાં પણ નીતીશ એમના પુરોગામી લાલુને સારા ના કરેલાવેલો તો કંઈ નહીં પણ ખરાબ ના કરેલાવે એવા તો સાબિત થયા જ છે.

હવે જો નીતીશના સ્થાને તેમનો દીકરો ગાદી પર બેસે તો આ જ રાજકારણ આગળ વધશે ને બિહાર જ્ઞાતિવાદને અપરાધીકરણની ગુંગાલામથી બહાર નહીં આવી શકે. આ કારણે બિહારને સુધારવું હોય તો નીતીશના વંશને કોરાણે મૂકવો પડશે. અત્યારે જે સ્થિતિ છે તેમાં તો મોટા ભાગે ભાજપનો જ કોઈ નેતા ગાદી પર બેસશે. ભાજપ પણ બહુ વખાણવા જેવો તો છે નહીં કેમ કે ભાજપ પણ ઓબીસીઓને પટાવવા હિંદુઓમાં ભાગલાનું ગુંદું રાજકારણ રમી જ રહ્યો છે પણ કમ સે કમ બિહારને એકદમ્ન્ય કુશાસનમાંથી મુક્તિ તો મળશે... ભાજપ નીતીશના પછાયામાંથી બહાર નીકળીને પોતાનું વર્ચસ્વ જમાવવા માટે કંઈક તો સાડું કરશે જ એ જોતાં અત્યારની પરિસ્થિતિમાં બિહારની ગાદી ભાજપના કોઈ નેતાને મળે એ જ શ્રેષ્ઠ વિકલ્પ દેખાઈ રહ્યો છે. ■

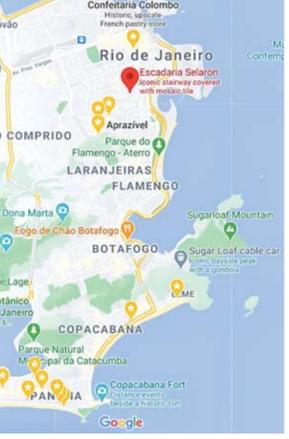
ટેક વ્યૂહ વિરલ રાહોસ feedback@bombaysamachar.com

ગૂગલ સાચવશે ટ્રાવેલ્સ મેમરિઝ

ટ્રાવેલ કરતી વખતે લો, હવે ફોટો-વીડિયો સાચવવાની ઝંઝટ ખતમ !

બોર્ડની પરીક્ષા પૂરી થયા બાદ હરવા-ફરવા કે રખડવાનું પ્લાનિંગ પાઈવર્સનાંમાં હશે. પરીક્ષા બાદ મોજ-મજા અને ફરવાની યાદી તૈયાર કરવાનો ઉત્સાહ પણ અનોખો હોય છે. અગાઉ મોબાઈલ ફોન કે ટુનિયા ડિજિટલ ન હતી એ સમયે નક્કશા પરથી યાદી તૈયાર થતી. આ નક્કશા એટલે વ્હોબલ એટલાસ- વર્લ્ડ એટલાસના નક્કશા. સમય બદલાયો એમ ટ્રાવેલ્સના ક્ષેત્રમાં તૈયારીથી લઈને ફાઈનલ રેસ્ટિનેશન સુધી બંધું જ બદલાયું. અગાઉ પણ ક્યારેક મસ્ત રોડ ટ્રીપ કે રેલ મુસાફરી કરી હશે તો એની યાદ પણ તાજા થઈ જશે. ગૂગલ મેપ્સને ભોમિયો બનાવીને રખડપટ્ટી કરતો એક આખો વર્ગ છે. ઘરેથી નીકળતી વખતે, ટ્રાવેલ કરતી વખતે, હોલ્ટ લેતી વખતે, નાસ્તા-પાણી કરતી વખતે, એવેન્યુર કરતી વખતે આ તમામ સમયે એક એક ક્ષણને કેદ કરવામાં આજની યુવા પેઢી માને છે. મુશ્કેલી ત્યાં થાય જ્યારે આવા ફોટો-વીડિયો ફોનની જગ્યા પર કબજો કરી લે, સાપ્રાજય જમાવી દે અને ફોન બોલી ઊઠે કે ભાઈ, હવે મને પ્રવાસ લેવા માટેની પણ જગ્યા આપો.

આવું દરેક લોકોને ક્યારેક તો થયું જ હશે. આવા સમયે ફરી એકવાર ફોન પર ગુસ્સો આવે અને નવો મસ્ત વધારે સ્પેસવાળો ફોન ખરીદવા માટેનો ખોટો થનગનાટ ઊપડે. એ નવા ફોનની પણ પાછી એક મર્યાદા હોય છે. ગૂગલની વિવિધ સર્વિસના સહારે ફોટો અને વીડિયોનો લોડ ઘટી શકે છે. ઈન્ટરનેટ ન આવતું હોય કે ફોન અંદર લઈ જઈ શકાય એમ ન હોય તો પણ એ ક્ષણ મેમરિઝ બની શકે છે. ટૂંકની તૈયારી કરતી વખતે થોડો સમય કાઢીને કેટલીય ડિજિટલ તૈયારીઓ પણ કામ આસાન કરી શકે છે. આ માટે વ્યવસ્થિત ઈન્ટરનેટ હોય એ પ્રાથમિક શરત છે. એની સાથે આ ત્રણેક ડિજિટલ ટિપ્સથી ટૂંક યાદગાર બનશે.

શોટ લઈ લો. ટૂંક શરૂ થાય ત્યારે ફોટો ક્લિક કરીને મેપ સાથે પોતાના જ વોટ્સએપમાં સેન્ડ કરી દો. પછી એને ચાલુ ટૂંકમાં પણ પોસ્ટ મૂકી શકાશે. દરમિયાન કોઈ સારી હોટેલ, ધાબુ કે હોલ્ટ આપે તો ઈન્ટરનેટ નહીં હોય તો પણ મેપમાં એ લોકેશન સેવ કરી શકાશે. અહીં પણ મસ્ત સેલ્ફી લીધી હોય તો અપલોડ કરવાની ઉતાવળ કરવાના બદલે વોટ્સએપમાં પોતાને જ મેસેજ કરી દો. પછી ચાલુ ટૂંકમાં ઈન્ટરનેટ ગોઈંગ ઓન સેવા કેપ્શન સાથે પોસ્ટ કરી શકાશે. હવે એકવાર સોશ્યલ મીડિયામાં પોસ્ટ કર્યા બાદ આ ફોટો વીડિયો ડિલિટ પણ કરી શકાય. અન્યથા ડ્રાઈવ સ્પેસમાં સ્ટોર કરી દો, ડેટ ઓન ટાઈમ ઓટોમેટિક લઈ લેશે. અગાઉનો મેપ્સનો સ્ક્રીનશોટ પણ નાંખી દો.આવું કરવાથી ડેટા સેવ થશે અને મેમરિઝ પણ સચવાશે

હવે આવી ફાઈલ્સ જ્યારે ડ્રાઈવ કે આલ્બમાં અપલોડ કરશો ત્યારે બેસ્ટ કઈ એ મુંઝવણ ઓછી થશે.

મેમરિઝ ફેલ થશે ત્યારે ડુપ્લિકેટ ફાઈલની અંદર પણ નહીં આવે. ફોટો ક્લિક કરવામાં ભલે થોડીવાર લાગે પણ બેસ્ટ ક્લિક કરો. ઉતાવળ હોય ત્યારે જે તે મોમેન્ટનું શૂટિંગ કરી લો. રીલ્સ બનાવવા પણ કામ આવશે અને ડાયરેક્ટ સ્ટેટસ પણ મૂકી શકાશે. વીડિયો સેવ કરવા માટે હવે 'ટેલિગ્રામ' જેવી એપ્સ સૌથી સરળ અને વન ક્લિક સમાન છે.

મેમરીઝ મેનેજમેન્ટ

ટૂંકમાં જતા પહેલા ફોનમાંથી નક્કામ્પી ફાઈલ્સ, ફોટો કે પીડીએફ દૂર કરી દો. મહત્વની હોય તો ટેબ કે લેપટોપમાં સેવ કરી રાખો. ટૂંક શરૂ થાય એ સમયે ફોનમાં ઓછામાં ઓછી ૮ જીબી સ્પેસ હોવી અનિવાર્ય છે. ■

આઉટ ઓફ ઇ બોક્સ

નવેમ્બર ૨૦૨૨માં ચેટજીપીટી શરૂ થયું એ સમયે એનું નામ ચેટબોટ હતું. જેમાં ઈનપુટ તરીકે માત્ર કોમ્પ્યુટર અલ્ગોરિધમ સર્ચ થયું હતું.

નેટ કનેક્ટિવિટી અને શેડ્યુલ
ઘરે કે ઓફિસ, જ્યાં પણ સારી નેટ કનેક્ટિવિટી આવતી હોય ત્યાં બેસીને મેપમાં રૂટ સેટ કરી દો. રોડ ટ્રીપ હોય તો રેસ્ટિનેશન પર લોકેટ કરી એના ફોટો સાથે એ સ્ક્રીન

સૌલ ઓફ ટૂર અનિશ્ચિત સંજોગોની પેલે પારનો પ્રવાસ-બદલાતી દુનિયામાં વિચારપૂર્વક પ્રવાસ કરનારાઓને વિશ્વ હજુ પણ આપકારી રહ્યું છે

ઔરોરા ટ્રાવેલ ટૂર્સ પ્રાઇવેટ લિમિટેડના ચેરમેન ધવલ જંગલા

છેલ્લા થોડાં વર્ષોમાં દુનિયાનો માહોલ થોડો ભારે લાગવા લાગ્યો છે. સમાચાર સતત યુદ્ધો, સંઘર્ષો, રાજકીય તણાવ અને આર્થિક વિનાશો વચ્ચે ઢેરડા રહે છે. ઘણા લોકો માટે એવું લાગે છે કે દુનિયા થોડી સંકુચિત અને વધુ નાજુક બની ગઈ છે. આવા સમયમાં સ્વાભાવિક રીતે અનેક પ્રશ્નો ઊભા થાય છે.આવા જ પ્રશ્નોના જવાબ આપવા માટે અમારી સાથે છે ઔરોરા ટ્રાવેલ્સના મેનેજિંગ ડિરેક્ટર ધવલ જંગલા.

Shinkansen Tracks(South)

પરિસ્થિતિને જોતા શું આ સમયમાં આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રવાસ કરવો યોગ્ય છે? ધવલભાઈ: છેલ્લા થોડાં વર્ષોમાં દુનિયાનો માહોલ સામાન્ય કરતાં વધુ ભારે લાગવા લાગ્યો છે. સમાચારની ગતિ એટલી ઝડપી થઈ ગઈ છે કે એક સંકટ પૂરું થાય તે પહેલાં બીજું શરૂ થઈ જાય છે. ક્યાંક યુદ્ધ, ક્યાંક સંઘર્ષ, ક્યાંક રાજકીય તણાવ અને ક્યાંક આર્થિક અનિશ્ચિતતાઓ. પરંતુ પ્રવાસનો ઇતિહાસ બતાવે છે કે યાત્રા હંમેશા અનિશ્ચિતતાઓ વચ્ચે પણ ચાલુ રહી છે. લોકો પ્રવાસે નીકળ્યા છે કારણ કે દુનિયા સંપૂર્ણ શાંત હતી એટલા માટે નહીં, પરંતુ કારણ કે માનવીનું મન નવી દૃષ્ટિ શોધવા માંગે છે. પ્રવાસ આપણને યાદ અપાવે છે કે સમાચારના શીર્ષકોની બહાર પણ એક વિશાળ અને જીવંત દુનિયા છે સંસ્કૃતિઓ, પરંપરાઓ, અલગ જીવનશૈલીઓ અને એવી અનેક વાર્તાઓ સાથે જે સરહદો પાર કરીને પણ લોકોને જોડે છે. ઘણા અર્થમાં પ્રવાસ આજના સમયમાં નકારાત્મક વાતાવરણ સામે એક નાનકડા ઉપચાર સમાન છે. તે આપણને રોજિંદા વિચારોમાંથી થોડો વિરામ આપે છે અને આપણને એક જીવનમાં હજુ પણ સુંદરતા અને શોધવા માટે ધણું બધું છે.

પ્રશ્ન: વિશ્વભરમાં ચાલી રહેલી પ્રવાસીઓને આત્મવિશ્વાસ આપે છે. આ સિવાય અમારી યાત્રાઓમાં રસોઈયા પણ સાથે હોય છે, જે પ્રવાસ દરમિયાન તાજું ભારતીય ભોજન તૈયાર કરે છે. ઘણા પ્રવાસીઓ માટે ખાસ કરીને પરિવાર અને વધતરો માટે આ એક મોટી સુવિધા બની રહે છે. નવી જગ્યાઓ શોધવાનો ઉત્સાહ અને ઓળખીતા સ્થાનોના આરામ બંને મળીને પ્રવાસને વધુ આનંદદાયક બનાવે છે.

પ્રશ્ન: હાલની વૈશ્વિક પરિસ્થિતિમાં આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રવાસ માટે કયા પ્રદેશો વધુ અનુકૂળ ગણાવે છે? ધવલભાઈ: ૨૦૨૨માં પ્રવાસના નક્કશામાં એક રસપ્રદ પરિવર્તન જોવા મળી રહ્યું છે. ઘણા પ્રવાસીઓ હવે પૂર્વ એશિયાની તરફ આકર્ષાઈ રહ્યા છે. જાપાન, ચીન, દક્ષિણ કોરિયા, વિયેતનામ અને થાઈલેન્ડ જેવા દેશો ભારતીય પ્રવાસીઓ માટે ખૂબ જ સ્વાગતસ્પર્ભ અને સ્થિર રેસ્ટિનેશન તરીકે ઉભરી રહ્યા છે. આ દેશોએ લાંબા સમયથી સમજ્યું છે કે ટુરીઝમ માત્ર એક ઉદ્યોગ નથી, પરંતુ સંસ્કૃતિઓ વચ્ચેનો એક મહત્વપૂર્ણ સેતુ છે. અહીં પ્રાચીન સંસ્કૃતિ અને આધુનિક વિશ્વસ બંને સહજ રીતે જોવા મળે છે. ક્યાંક સદીઓ જૂના મંદિરો છે તો ક્યાંક આધુનિક શહેરોની ગતિ. કુદરતી સૌંદર્ય, સંસ્કૃતિ અને સુવિધાઓનું અનોખું સંયોજન પ્રવાસીઓને એક વિશેષ અનુભવ આપે છે.

પ્રશ્ન: બદલાતી પરિસ્થિતિ હોવા છતાં શું લોકો હજુ પણ આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રવાસ માટે ઉત્સુક છે? ધવલભાઈ: હા, કદાચ પહેલા કરતાં વધુ પણ. છેલા થોડાં વર્ષોમાં ઘણા લોકોને એક મહત્વપૂર્ણ સત્ય સમજ્યું છે પરિવાર સાથે પસાર કરેલો સમય અમૂલ્ય છે. આજનો પ્રવાસ માત્ર સ્થળોની યાદી પૂર્ણ કરવાનો મુદ્દો નથી. તે જીવનના ખાસ ક્ષણોને ઉજવવાનો માર્ગ છે. નવી જગ્યાઓ, નવી સંસ્કૃતિઓ અને નવી યાદો માણસના દિલ્લેણને વિસ્તૃત કરે છે.

પ્રશ્ન: અનિશ્ચિત સમયમાં પ્રવાસીઓ પોતાના નિર્ણયમાં વિશ્વાસ કેવી રીતે મેળવી શકે? ધવલભાઈ: આજના સમયમાં વિશ્વાસનું મૂળ છે વિચારપૂર્વકની તૈયારી અને વિશ્વસનીય સાથ. આધુનિક પ્રવાસ હવે માત્ર ફલાઇટ અને હોટેલ બુક કરાવવાનો મુદ્દો નથી રહ્યો. જરૂરી છે એવા લોકો સાથે યાત્રા કરવી જે વૈશ્વિક પરિસ્થિતિઓ પર નજર રાખે અને દરેક મુસાફરને યોગ્ય માર્ગદર્શન આપે. પ્રવાસ દરમિયાન ઘણી નાની મોટી બાબતો અનુભવને અસર કરે છે મુસાફરીની વ્યવસ્થા, રહેઠાણ, સમયપત્રક, સ્થાનિક માર્ગદર્શન અને શક્ય પરિસ્થિતિઓ માટેની તૈયારી. ઔરોરા ટ્રાવેલ્સમાં અમે ઘણીવાર કહીએ છીએ કે અમે માત્ર યાત્રાનું આયોજન નથી કરતા અમે પ્રવાસીઓ માટે Official Map, 7th Floor, Malahakmi Chambers, Bhulabhai Desai Marg, Opposite Tirupati Apartments, Mumbai 400026. Contact Nos.: +91 222 3519710 / 11 / 12 / 14, 98219 21920. E-mail : info@auroratravels.com

પ્રશ્ન: અંતમાં, આજના સમયમાં પ્રવાસની ફિલસૂફી શું છે? ધવલભાઈ: પ્રવાસ આજના સમયમાં દૈનિકીને એક માર્ગ બની ગયો છે. સમાચાર ઘણીવાર દુનિયાને વિભાજિત બનાવે છે, પરંતુ જમીન પર લોકો હજુ પણ અજાણ્યા મહેમાનોને આવકારવા તૈયાર હોય છે. કદાચ એ જ કારણ છે કે દુનિયા કેટલી પણ બદલાયમાનવ મન હંમેશા જિતિની પેલે પાર શું છે તે જોવા માટે ઉત્સુક રહે છે. અને કદાચ એ જ ઉત્સુકતા આપણને ફરી ફરી મુસાફરી તરફ લઈ જાય છે.

રાજ ગોસ્વામી

feedback@bombaysamachar.com

હિન્દુસ્તાનથી ખોમેની- ખામનેઈ સુધી....

સૈયદ અહેમદ મુસવી 'હિન્દી'ની એક વાકાકહી કહાની

ઈરાનના સર્વોચ્ચ નેતા આયાતોલલાહ અલી ખામનેઈની અમેરિકન-ઇરાચલના આક્રમણમાં શહાદત સાથે મધ્યપૂર્વના ક્ષેત્રમાં ફરી એકવાર અસ્થિરતા પેદા થઇ છે. ૮૬ વર્ષીય ખામનેઈ એક ધર્મગુરુ હતા. ૧૯૮૯થી ઈરાનના 'સુપ્રીમ લીડર' પદ પર હતા. તેમણે ઈરાનમાં ઇસ્લામી ગણરાજ્યના સ્થાપક આયાતોલલાહ રુહોલલાહ ખોમેનીના અવસાન પછી આ પદ સંભાળ્યું હતું. ખોમેનીએ ૧૯૭૯માં ઇસ્લામી ક્રાંતિનું નેતૃત્વ કર્યું હતું, જેમાં અમેરિકાની 'કઠપૂતળી' મનાતા મોહમ્મદ રેજા પહલાવીને સત્તામાંથી બહાર કરી દીધા હતા.

ઈરાનના ઈતિહાસમાં બે જ સુપ્રીમ લીડર થયા છે : આયાતોલલાહ ખોમેની અને આયાતોલલાહ ખામનેઈ...દોઢસો વર્ષ પહેલાં ઈરાની લોકો અટક રાખતા નહોતા. એટલે એકબીજાથી અલગ ઓળખ માટે તેઓ જ્યાં જન્મ્યા હોય એ સ્થળ તેનું નામ તેમના નામ પાછળ લગાવતા હતા. એટલે આયાતોલલાહ રુહોલલાહએ મધ્ય ઈરાનના તેમના જન્મના ગામ 'ખોમેની'ને તેમના નામ પાછળ જોડ્યું હતું, જ્યારે આયાતોલલાહ અલીએ અઝરબૈજાનના ઉત્તરપશ્ચિમી પ્રાંતના તેમના વતન 'ખામનેઈ'ની અટક સ્વીકારી હતી.

જોકે એક સરખા નામવાળા આ નેતાઓની કહાનીમાં ભારતનો એક સંબંધ રોચક છે. અને તેમાં એક ત્રીજા નેતાની પણ ભૂમિકા છે એ છે સૈયદ અહેમદ મુસવી હિન્દી.

આ કહાની આપણને લગભગ બસો વર્ષ પાછળ લઇ જાય છે, ઓગણીસમી સદીના શરૂઆતી ભારતમાં. તે સમયે ઉત્તર ભારતમાં અવધનો ઇલાકો શિયા મુસ્લિમ વિદ્વાનોનું એક મોટું કેન્દ્ર હતું. લખનઉ અને તેની આસપાસના ઇલાકાઓ શિયા સંસ્કૃતિ અને ફારસી પરંપરાથી સમૃદ્ધ હતા એટલે ઈરાન અને ભારત વચ્ચે વિદ્વાનોની અવરજવર સામાન્ય હતી. બંને ક્ષેત્રોની ભાષાઓ- સંસ્કૃત અને અવેસ્તા- એક જ ઈન્ડો-ઈરાની ભાષા પરિવારમાંથી નીકળી હોવાનું મનાય છે. ઋગ્વેદ અને અવેસ્તા અનેક સાંસ્કૃતિક તેમ જ ભાષાઈ સમાનતાઓ તરફ સંકેત કરે છે.

આજે જે બારાબંકી જિલ્લો કહેવાય છે, તેના એક નાનકડા કસ્બા કિન્તુરમાં એક પ્રતિષ્ઠિત શિયા પરિવાર રહેતો હતો. આ પરિવારના પૂર્વજ ૧૮મી સદીમાં ઈરાનના નિશાપુરમાંથી સ્થળાંતર કરીને અહીં આવ્યા હતા. ત્યાં તેઓ નિશાપુરી સૈયદ કહેવાતા હતા. આ કિન્તુરમાં ઝયાન અલ-અબીદીન અલ-મુસવીનો જન્મ થયો હતો, જે પછીથી કિન્તુરના સૈયદ તરીકે ઓળખાયા. તેમની ત્રીજી પેઢીમાં સૈયદ અહેમદનો જન્મ થયો.

યુવાન સૈયદ અહેમદ પણ અહીં આ ધાર્મિક અને બૌદ્ધિક વાતાવરણમાં મોટો થયો હતો, પરંતુ ૧૮મી સદીના શરૂઆતી દાયકાઓમાં ભારતની રાજનૈતિક પરિસ્થિતિઓ તેજથી બદલાઈ રહી હતી. અહીં બ્રિટિશ હકૂમત મજબૂત થઇ રહી હતી અને જૂની

રિયાસતો કમજોર પડી રહી હતી. એ દૌરમાં, ગુલામીના શાસનમાંથી છટકવા માટે, મુસવી પરિવારના ફરઝંદે એક લાંબી ધાર્મિક યાત્રા કરવાનો નિર્ણય કર્યો.

લગભગ ૧૮૩૦ની આસપાસ તેણે ભારત છોડ્યું. સૌથી પહેલાં આ યુવાન ઈરાકના પવિત્ર શહેર નજ્દ પહોંચ્યો, જે શિયા ઇસ્લામમાં સૌથી મોટાં કેન્દ્રોમાંથી એક હતું. ત્યાં ઈમામ અલીના મકબરાની જિયારત કરીને તે આગળ વધ્યો અને અંતતઃ ઈરાનના એક નાનકડા ગામ ખોમેનીમાં જઈ વસ્યો. ૧૮૩૪ની આસપાસ અહીં તેણે એક ઘર ખરીદ્યું અને પછી ખેતીની જમીન ખરીદી. આ સંપત્તિ આજે પણ તે પરિવાર પાસે છે.

અહીંથી ઈતિહાસનો એક નવો અધ્યાય શરૂ થાય છે. ઈરાનમાં સ્થિર થયા પછી તેણે તેના મૂળ વતન હિન્દુસ્તાનની ઓળખ જાળવી રાખવા માટે તેના નામની સાથે 'હિન્દી' શબ્દ જોડ્યો (અથવા બીજા લોકોએ તેને એ નામથી બોલાવાનું શરૂ કર્યું). આ કોઈ ભાષાનો સંકેત નહોતો, ભૌગોલિક ઓળખનું પ્રતીક હતું. તે સમયે ફારસી પરંપરામાં એ વાત સામાન્ય હતી કે લોકો નામની સાથે મૂળ સ્થળનું નામ જોડે એટલે 'હિન્દી'નો અર્થ 'હિન્દુસ્તાન આવેલો માણસ.' વાસ્તવમાં, એવું કહેવાય છે કે સૈયદ અહેમદ મુસવીને તેના ભારતીય અતીત માટે

ગર્વ હતો. એટલા માટે તેણે તેના નામમાં 'હિન્દી'ને હંમેશાં બનાવી રાખ્યું, જેથી એ યાદ રહે કે તેનાં મૂળિયાં હિન્દુસ્તાનની ભૂમિમાં હતાં.

ઈરાનના ગામ ખોમેનીમાં સ્થાયી થયા પછી તેનો પરિવાર ધીરે-ધીરે ત્યાંના ધાર્મિક સમાજનો હિસ્સો બની ગયો. ૧૮૪૧માં, તેણે એ જ ગામની ત્રણ સ્ત્રી : શિરીન ખાનુમ, બિબી ખાનુમ અને સકીનાને બીબી બનાવી. તેનાથી તેને પાંચ બાળક થયાં. સકીનાએ દીકરાને જન્મ આપ્યો હતો; સૈયદ મુસ્તફા મુસવી નામનો આ દીકરો મોટો થઈને એક સન્માનીય ધાર્મિક વિદ્વાન બન્યો. ત્યારે કોને ખબર હતી કે આ મુસ્તફાને જે દીકરો થયો, તે આગળ જઈને ઈરાનમાં રાજાશાહીનો અંત લાવશે, ઇસ્લામિક ક્રાંતિ કરશે, અને ઈરાનનો પહેલો સુપ્રીમ લીડર બનશે- આયાતોલલાહ રુહોલલાહ ખોમેની.

કહેવાય છે કે આયાતોલલાહ ખોમેની ગઝલો પણ લખતા હતા અને તેમની અમુક ગઝલોમાં તેઓ 'હિન્દી' તબલ્લુસ વાપરતા હતા. તેમનો એક ભાઈ નુજ્દીન હિન્દી નામથી જાણીતો હતો. એટલે એ કેટલી રોચક વાત છે કે ૧૯૭૯થી ૧૯૮૯ સુધી ઈરાનમાં રાજ કરનારા ખોમેનીના પૂર્વજોનાં મૂળિયાં ભારતની જમીનમાં હતાં. આજે સકીનાબંકીના એ કિન્તુર કસ્બામાં કેવળ પાંચ જ શિયા પરિવારો રહ્યા છે. તેમાંથી એક, કાઝમી પરિવારને ગૌરવ છે કે તેમના પૂર્વજોનું લોહી ઈરાનના સર્વોચ્ચ ધર્મગુરુ ખોમેનીની રંગોમાં દોડ્યું હતું.

તમને સવાલ થાય કે આ કહાનીમાં અલી ખામનેઈની (જેમણે હમણાં શહાદત વહોરી) ક્યાંથી આવે છે ?

આ ખામનેઈનો સીધો સંબંધ મુસવી હિન્દી વંશ સાથે નથી, પરંતુ તેઓ એ જ ક્રાંતિકારી પરંપરા સાથે જોડાયેલા હતા જેને ખોમેનીએ સ્થાપિત કરી હતી. ખોમેનીનું જ્યારે અવસાન થયું, ત્યારે ખામનેઈ તેમના ધાર્મિક અને રાજકીય ઉત્તરાધિકારી બન્યા હતા.

ઈતિહાસ ક્યારેક આવી રીતે કામ કરતો હોય છે. ભારતના એક નાનકડા ગામમાંથી નીકળેલો એક માણસ, ધાર્મિક યાત્રા પૂરી કરીને એક એવા અંદોલનનો હિસ્સો બની જાય છે જે પૂરા દેશની રાજનીતિને બદલી નાખે છે. અમેરિકા-ઇરાચલના આક્રમણમાં આ હિસ્સો કાયમ માટે કપાઈ ગયો છે.

આ રીતે, 'હિન્દી' શબ્દ કેવળ એક ઉપનામ નથી, પણ એક લાંબી યાત્રાની નિશાની છે, જે કિન્તુરથી ખોમેન અને ભારતથી ઈરાન સુધી ફેલાયેલી છે અને કદાચ આ કારણથી જ સૈયદ અહેમદ મુસવી હિન્દીનું નામ આજે પણ બે દેશોના સહિયારા ઈતિહાસની સ્મૃતિમાં દર્જ છે. ■

ઈન્વેસ્ટમેન્ટ વર્લ્ડ

જયેશ ચિતલિયા feedback@bombaysamachar.com

શેરબજારમાં ઓટોમેશન-કોમ્પ્યુટરાઈઝડ ટ્રેડિંગ દાખલ થયાને ત્રણ દાયકાથી વધુ સમય થઈ ગયો, જેને લીધે શેરબજારના એક સદીના ઈતિહાસમાં પરિવર્તન આવી ગયું. હવે શેરબજારમાં AI (આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સ) ની ભૂમિકા જોરદાર અને દમદાર બનવા જઈ રહી છે, જે શેરબજાર સાથે સંકળાયેલા તમામ વર્ગ માટે એક નવી ક્રાંતિ હશે, કેવા ફેરફાર થશે એઆઈના વ્યાપક અમલથી નાના-રિટેલ રોકાણકારોથી લઈ બ્રોકરો, કંપનીઓ, સલાહકારો, રિસર્ચર્સ, એનાલિસ્ટ વર્ગ, ટ્રેડિંગથી લઈ ઈન્વેસ્ટમેન્ટમાં કેવા પરિવર્તન જોવાશે તેની ઝલક જાણવા- સમજવા જેવી છે.

ટેકનોલોજીનું બીજું નામ જ પરિવર્તન છે. આ પરિવર્તનના મોટેભાગે બે પાસાં હોય છે: એક સારા -બીજા બૂરાં. આમ તો આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સ (એઆઈ)ની અસર શેરબજાર પર ધીમી પણ મક્કમ ગતિએ શરૂ થઈ, જે હવે પુરપાટ વેગ પકડવાની તૈયારીમાં છે. આગામી પાંચથી દસ વરસમાં તો શેરબજારનું કામકાજ, સિસ્ટમ અને રોકાણકારોની વિચારવાની તેમ જ સોદા કરવાની પદ્ધતિમાં ધરખમ પરિવર્તન જોવાશે. છેલ્લા કેટલાંક સમયથી શેરબજારમાં અલ્ગોરિથમિક ટ્રેડિંગ શબ્દ પણ બહુ જ પ્રચલિત થયો છે. ગ્લોબલ સ્ટોક ટ્રેડિંગ અલ્ગોરિથમનો હિસ્સો બહુ મોટો છે, જેની ગતિ માણસોની સોદા કરવાની ગતિથી અનેકગણી વધુ ઝડપી હોય છે. હાલ તો BSE NSE (બોમ્બે સ્ટોક એક્સચેન્જ અને એન નેશનલ સ્ટોક એક્સચેન્જ)માં પણ ફંડસ અને ટ્રેડર્સ લોકો બજાર પર જમાવટ કરશે.

રિટેલ ઈન્વેસ્ટર્સ તથા AI મજાની વાત એ છે કે નાના-રિટેલ ઈન્વેસ્ટર્સ પણ એઆઈનો ઉપયોગ કરતા થઈ જશે. એઆઇ રોકાણકારોને સ્ટોક સિલેક્શનમાં, પોર્ટફોલિયો એલોકેશનમાં અને રિસ્ક મેનેજમેન્ટમાં

શેરબજારના સોદાઓથી લઈ તમામ ખેલાડી પર - AIની અસર કેવી થઈ શકે ?

AIના નામે શેરબજારમાં તાજેતરમાં ગાબડાં પડયા, વિવિધ સવાલ ઊભા થયા, અનિશ્ચિતા વ્યક્ત થઈ, પરંતુ માર્કેટ માટે AI અનેકવિધ રીતે ઉપયોગી પણ થશે... કઈ રીતે એ જાણવું-સમજવું જરૂરી છે...

સહાય કરશે. એઆઇ પાર્વ ઓપ્શન યલણ વધશે, જે પરંપરાગત બ્રોકરો અને એડવાઈઝર્સનું સ્થાન લઈ લેશે, અત્યારે પણ ઘણી ઓપ્શ એવી આવી ગઈ છે, જે એક જ એપ અનેક બ્રોકરોનાં વંધા મંદા અથવા બંધ કરી નાંખવા સક્ષમ છે. એક ઉલ્લેખનીય વાત એ પણ છે કે નવી આવતી ઓપ્શ અથવા આવનારી ઓપ્શ માત્ર સુવિધા નહીં, તે એવી યુઝર્સ ફ્રેન્ડલી રહે છે કે સામાન્ય રોકાણકારો પણ તેને પસંદ કરે છે.

માર્કેટમાં ગરબ ઘટશે? એઆઈને લીધે બજારમાં પ્રાઈસ ડિસ્કવરી ઝડપી બનશે, જેનો લાભ વિશાળ વર્ગને મળશે, કારણ કે સમાચારો, કમ્પ્યુટરની જાહેરાત, સોશ્યલ મીડિયા, આર્થિક ડેટા, વગેરેનું પ્રોસેસિંગ એઆઇ કરીને આપશે. માર્કેટમાં પ્રાઈસ મેનિપ્યુલેશન કઠિન બનશે, પ્રાઈસ રિવિંગ (ભાવ ઉછાળવાની પ્રવૃત્તિ) પણ ઘટશે અથવા તેને તરત પકડી શકાશે. શેરોના ભાવો પર કોઈ બાબતની અસર જોવા-જાણવાનું કલાકોમાં નહીં, બલકે મિલિસેકન્ડ્સમાં સંભવ બનશે. અનુભવીઓ માને છે કે બજારમાં પ્રવર્તતી અનેક પ્રકારની બિનકાર્યક્ષમતા દૂર થશે યા ઓછી થશે. એને પગલે માનવીય ભુલો ઘટશે. જોકે માર્કેટમાં ક્યારેક વોલેટિલિટી વધી શકવાનીસંભાવના વધશે. માર્કેટ કેશની ઘટનાઓ ઝડપથી ફ્લેશ થાય એવું બની શકે. એવું પણ બની શકે કે કોઈ સમાચારો દરમિયાન શોર્ટટર્મ વોલેટિલિટી તોફાની બની શકે.

અહીં એક ઈન્ટરેસ્ટિંગ -ઉપયોગી બાબત એ બનશે કે બજારમાં કૌભાંડ અને ઈન્સાઈડર ટ્રેડિંગને પકડી પાડવાનું કાર્ય ઝડપી બનશે. નિયમન સંસ્થા 'સેબી'એ એક્સચેન્જ્સને એઆઇનો અસરકારક સદુપયોગ કરવાની સલાહ આપી જ છે. માર્કેટ સર્વેલન્સ સઘન બનશે, સાચબર સલામતી વધુ સક્ષમ બનશે. એઆઇની એક કમાલ એ પણ હશે કે તે માર્કેટ કેશની, સેક્ટર બબલ અને સિસ્ટેમિક રિસ્કની ચેતવણી વહેલી આપશે, જોકે એઆઇ ચોક્કસ ઘટનાઓની આગાહી કરી શકશે નહીં. વધુ પડતી નિર્ભરતા નુકસાનકારક પણ બની શકે.

મ્યુચ્યુઅલ ફંડ્સ અને હેજ ફંડ્સ પણ એઆઈનો ઉપયોગ કરવા લાગશે, જેનો આ ફંડ્સ પોર્ટફોલિયોની રચનામાં, રિસ્કનું સંચાલન કરશે. પરંપરાગત ફંડ્સ એઆઇ આધારિત

પોર્ટફોલિયો રચવાનું પસંદ કરશે. રિસર્ચનો ખર્ચ ઘટશે, કારણ કે અમુક માહિતી ઓટોમેટિક ઉપલબ્ધ થશે. ઓટોમેટેડ પોર્ટફોલિયો મેનેજમેન્ટ સંભવ બનતા આમ થશે. જોકે બધાં જ લોકો એઆઈનો ઉપયોગ કરતા થશે તેમ તેની અસરો પણ સરખી જોવાશે અને એઆઈ પર વધુ પડતી નિર્ભરતા મોંઘી પણ પડી શકે, કેમ કે તેમાં જોખમને ઘણીવાર સમજી શકાશે નહીં.

અલબત્ત, સંસ્થાકીય રોકાણકારોને તેનો લાભ વધુ મળશે. જ્યારે કે રિટેલ રોકાણકારોને ઓછો મળશે. જેથી માર્કેટ પર મોટા-સંસ્થાકીય ઈન્વેસ્ટર્સનું વર્ચસ્વ વધતું જશે.

AIના સિગ્નલ મોટાભાગની એઆઈ સિસ્ટમ્સ સમાન હશે, જે એકસાથે બાય-સેલ કર્યાં કરશે, જેની અસરમાં પ્રવાહિતા કથળી શકે, નિયમનકાર સેબીએ એઆઇ સર્કિટ બ્રેકર્સ લાગુ કરવાના થઈ શકે. માર્કેટમાં માનવીઓ દ્વારા થતી એનાલિસિસ, ટેકનિકલ ચાર્ટ્સ અને ફંડામેન્ટલ્સ રિસર્ચની પદ્ધતિમાં બદલાવ આવી શકે, તેને સ્થાને એઆઇ સિગ્નલ આવી શકે, સેન્ટીમેન્ટ એનાલિસિસ આવી શકે, ટ્રેડિંગ સંસ્થાકીય ડ્રિવન રહેવાને બદલે ડેટા સાયન્સ ડ્રિવન બનશે. યાદ રહે,

એઆઇના રાજમાં પણ લોંગટર્મ રોકાણનું મહત્ત્વ ઊંચું રહેશે, શોર્ટટર્મ માટે રિસ્ક વધુ રહેશે. સરળ તકો ઘટશે. પ્રોફેશનલ એઆઇ રિટેલ ટ્રેડર્સ કરતા વધુ સારી કામગીરી બજાવી શકશે. AIને કારણે સેમિકન્ડક્ટર્સ, ડેટા સેન્ટર્સ, ક્લાઉડ કોમ્પ્યુટિંગ, રોબોટિક્સ, ડિફેન્સ અને ઓટોમેશન તેમ જ હેલ્થકેર જેવા સેક્ટરને જબર બુસ્ટ મળશે. આગામી ૧૦-૨૦ વરસમાં સ્ટોક એક્સચેન્જ્સ કુલ્લી ઓટોમેટેડ ટ્રેડિંગ ડેસ્ક ધરાવતા થઈ જશે. એઆઇ પેન્શન ફંડ્સ પણ મેનેજ કરશે. માર્કેટ વધુ કાર્યક્ષમ બનવા સાથે વધુ કોમ્પ્લેક્સ પણ બનશે. યાદ રહે, એઆઈનો ટૂલ તરીકે ઉપયોગ કરવામાં સાંપ્રકૃતિ રહેશે, તેને નિર્ણય કરનાર બનાવ દેવાય નહીં. ઈન શોર્ટ, હવેથી દરેક ખેલાડીએ પરિવર્તન સાથે અને સામે સજજ થવું જોઈએ. ■

હૈ... પ્રફુલ શાહ ખરેખર ?!

feedback@bombaysamachar.com

આજકાલના રોડ બનાવ સાથે તુટવા માંડે છે, પુલ ઉદ્ઘાટન પહેલા બેસી પડે છે અને સિમેન્ટની છમારતોનું આયખું દાયકા કે દશકને બદલે વર્ષમાં ગણવાની નોબત આવી પડી છે. આની સામે એક મંદિર ૮૦૦ વર્ષથી ગૌરવપૂર્વક અડગ ઊભું હોય એ કેવું આશ્ચર્યચકિત કરી મૂકે ને? ક્યારેક તો થાય કે નવી વિદેશી ટેકનોલોજીને ફંગોળી દઈને પોતાની પ્રાચીન તકનીક ફરી અપનાવીને એ ટકાઉ જ્ઞાન પર ગર્વ અનુભવવો જોઈએ.

૮૦૦ વર્ષ જૂના મંદિરનો ઉલ્લેખ કર્યો એ છે રામપ્પા મંદિર. દક્ષિણ ભારતના તેલંગણા રાજ્યના મુલુગુ જિલ્લામાં આવેલા પાલમપેટ ગામમાં સ્થિત આ મંદિર રુદ્રેશ્વર મંદિર તરીકે ય ઓળખાય છે. વરંગલથી આશરે ૬૬ કિમી દૂર આવેલું આ પ્રખ્યાત શિવ મંદિર છેક ૧૩મી સદીની કાકતિય વંશની ભવ્ય સ્થાપત્યકળાનો ઉત્તમોત્તમ નમૂનો છે.

આજે ય એ દુનિયાભરને અચંબિત કરે છે. એનું એક પ્રમાણ છે ૨૦૨૧માં યુનેસ્કો દ્વારા વર્લ્ડ હેરિટેજ પ્લેસ (વિશ્વ ધરોહર સ્થળ) તરીકે નો ટેગ મળવો. આ ભારતનું ૩૮મું વિશ્વ ધરોહર સ્થળ બન્યું હતું.

આવા મહત્વપૂર્ણ સ્થાનની ભૂગોળ થોડી વધુ વિગતે સમજાવે. સરનામું છે પાલમપેટ, વેંકટપુર મંડલ, મુલુગુ જિલ્લો, તેલંગણા. વરંગલથી લગભગ ૬૬-૭૫ કિમી તો હૈદરાબાદથી આશરે ૨૦૯ કિમી દૂર. તે મુલુગુ જિલ્લાના વેંકટપુર મંડલના પાલમપેટ ગામની એક ખીણમાં સ્થિત છે. આજે

ભલે આ નાનું ગામ હોય, પરંતુ ૧૩મી અને ૧૪મી સદી દરમિયાન તેનો ઇતિહાસ અત્યંત ગૌરવપૂર્ણ હતો. આ મંદિર ભગવાન શિવ (રામલિંગેશ્વર સ્વામી)ને સમર્પિત છે. એની વિશેષતા છે એકદમ હવાળી ઈંટોનો ઉપયોગ. એ ય પાછી વજનમાં એટલી હલકી કે પાણીમાં તરે! જો આપણે રોજિંદા વપરાશની સામાન્ય ઈંટને પાણીમાં ફેંકીએ તો તે ડૂબી જ જાય, પરંતુ રામપ્પા મંદિરમાં વપરાયેલી ઈંટો પાણીમાં તરે છે! આવી ઈંટ શા માટે વપરાઈ? અને બનાવ્યા કેવી રીતે? છેક ૧૩મી સદીમાં કાકતિય વંશના શિલ્પકારોએ માટી, લાકડાના ભુક્કા અને અમુક

જડીબુટ્ટીઓના મિશ્રણથી એવી છિદ્રાળુ ઈંટો બનાવી હતી, જે વજનમાં પંખીની પાંખ જેવી હલકી અને મજબૂતીમાં પથ્થર જેવી મજબૂત હતી. આ ઈંટોનું ઘનત્વ પાણી કરતાં પણ ઓછું છે. આવું શા માટે વિચાર્યું? મંદિરના સમગ્ર ઢાંચાને એકદમ હળવું રાખવા કે જેથી ભૂકંપના આંચકા-ઝાટકા વચ્ચે ય મંદિર અખંડ રહે, સુરક્ષિત રહે. આજે નાનો ટેકનોલોજી તરીકે ઓળખાતા વૈજ્ઞાનિક વિચારનો ભારતની પ્રાચીન કળામાં સદીઓ પહેલા ઉપયોગમાં લેવાયો હતો. મેરા ભારત મહાન. આ ઉપરાંત રામપ્પા મંદિર તેની અત્યંત સુક્ષ્મ કોતરણીવાળા સ્તંભો અને પિરામિડ જેવી છત માટે પ્રસિદ્ધ છે. આ મંદિરનું નામ શિલ્પકાર રામપ્પાના નામ પરથી પડ્યું છે, તેથી તેને રામપ્પા મંદિર કહેવામાં આવે છે. રામપ્પા મંદિર ૬ ફૂટ ઊંચા તારાના આકારના ચબૂતરા પર ભવ્ય રીતે ઊભું છે. ગર્ભગૃહના આગળ આવેલા મંડપમાં અનેક સુંદર કોતરણીવાળા સ્તંભો છે, જેમની રચના એવી રીતે કરવામાં આવી છે કે પ્રકાશ અને અવકાશનું અદ્ભુત સંયોજન સર્જાય છે. મંદિરની મુખ્ય રચના લાલ બાલુઆ પથ્થરથી બનાવવામાં આવી છે, જ્યારે બહારના સ્તંભો લોખંડ, મેનેશિયમ અને સિલિકા સમૃદ્ધ કાળા બેસાલ્ટ પથ્થરના મોટા ખંડોથી બનાવવામાં આવ્યા છે.

મંદિર પર પૌરાણિક પ્રાણીઓ તેમજ મહિલા નૃત્યાંગનાઓ અને સંગીતકારોની સુંદર મૂર્તિઓ કોતરવામાં આવી છે. આ મૂર્તિઓને 'કાકતિય કળાની શ્રેષ્ઠ કૃતિઓ' ગણવામાં આવે છે, જે પોતાની સુક્ષ્મ કોતરણી, આકર્ષક મુદ્રાઓ અને લાંબા શરીર તથા માથાની રચના માટે જાણીતી છે. આ બધા કારણોસર જ શિલ્પકાર રામપ્પાના નામ પરથી રામપ્પામાં આવ્યું અને કદાચ ભારતનું આ એકમાત્ર મંદિર છે જે તેનું નિર્માણ કરનારા શિલ્પકારના નામ પરથી ઓળખાય છે. મંદિર પરિસરમાં આવેલા એક શિલાલેખ મુજબ આ મંદિરનું નિર્માણ ઈ.સ. ૧૨૧૩માં કાકતિય વંશના શાસક ગણપતિ દેવના શાસનકાળમાં તેમના સેનાપતિ રેચલા રુદ્ર દેવ દ્વારા કરાવવામાં આવ્યું હતું. આ મંદિર એક શિલાલેખ છે જ્યાં ભગવાન રામલિંગેશ્વરની પૂજા કરવામાં આવે છે. કહેવાય છે કે પ્રખ્યાત પ્રવાસી માર્કો પોલોએ કાકતિય સામ્રાજ્યની મુલાકાત દરમિયાન આ મંદિરને 'મંદિરોની આકાશગંગાનો સૌથી તેજસ્વી તારો' ગણાવ્યું હતું. આવી અદ્ભુત કળા અને ટેકનિકને પુનર્જીવિત ન કરવી જોઈએ? ■

આજે આટલું જ શોભિત દેસાઈ
feedback@bombaysamachar.com

મારી સાથે આ પૂરો સંસાર હસતો જાય છે કોણ છે? જે ભીતરે બેસી વરસતો જાય છે ધુમ્મસોમાં એવું કે ત્રાટક રચે છે વાદળાં એમ લાગે જાણે આખો પહાડ ખસતો જાય છે મંદિરો-મસ્જિદ ઉપર તો ચાચકોની છે કતાર તું છે સોહમ્ય, ભીડમાં તું ક્યાં અમરતો જાય છે? સત્ય એક જ છે કે નોખાં સત્ય છે સૌનાં અહીં ડંખ છે જીવલેણ તારે, સાપ ડસતો જાય છે બંધ પૂરું એક સાથે થાય છે ચોમેરથી એ કાણે તારા સુધી નવજાત રસ્તો જાય છે

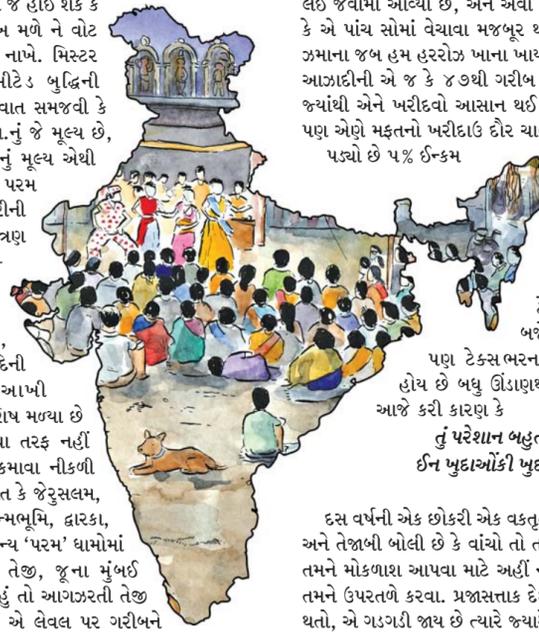
‘મરીઝ’નો એક મક્તબા જે બિલકુલ નોંધાયા વગર પસાર થઈ ગયો એ ગઝલના અતિશય સુંદર-ગોપિત-અદ્ભુત મત્લઆને લીધે...

જાણે છે સૌ ગરીબ કે વસ્તુ ઘણી મરીઝ ઈશ્વરથી પણ વિશેષ નિરકાર હોય છે (અલ્લાહથી વિશેષ નિરકાર હોય છે)

મને ઘણી વખત સિંગલ મોલ્ટની સાંજને રંગિનિયત ઘરતાં વધુધનિકોની વર્તણૂક વિચારમાં મુકી દે છે, જ્યારે એવા શબ્દો ગેલેરીમાં સિગરેટના ધુમાડા સાથે ઊડતા જોઈ છે: ‘અરે એ એરિયાને? ત્યાં તો પાન્સો પાન્સોમાં વોટ ખરીદવામાં મદદ કરે એવા એજન્ટ પડ્યા છે. કેવા ગોબરા છે આ બધા? ચાર વોટ જેવી વસ્તુ વેચે

સત્ય નોખા છે હરએકના...

છે?’ અને કદાચ આ એ જ હોઈ શકે કે એનો જો રૂ. એક લાખ મળે ને વોટ વેચવાના, તો એ વેચી નાખે. મિસ્ટર સિંગલ મોલ્ટની લિમીટેડ બુદ્ધિની બહારની વાત છે આ વાત સમજવી કે એને માટે એક લાખ રૂ.નું જે મૂલ્ય છે, ગરીબને રૂ. ૫૦૦/-નું મૂલ્ય એથી અનેક ગણું વધારે છે. પરમ દિવસે ફાટી ગયેલી દીકરીની સ્કૂલ બેગથી લઈને બે-ત્રણ ડબલ ઘોડાના પેગ ૭-૮ દિવસ સુધી એને પરવડી શકે છે, રૂ. ૫૦૦માં. ઈશ્વર, અલ્લાહ, જિસસ ઈત્યાદિની ઝંખનામાં વ્યસ્ત આખી માનવજાતને પરમ આશિષ માળ્યા છે એક જ: ફાટેલા ગજવા તરફ નહીં જોવાનાં... ક્યું પૂણ્ય કમાવા નીકળી પડી છે આખી માનવજાત કે જેરુસલમ, મક્કા મદિના, રામ જન્મભૂમિ, દારકા, નીસડન, ન્યુ જર્સી કે અન્ય ‘પરમ’ ધામોમાં બારે માસ તેજ-ફક્ત તેજ, જૂના મુંબઈ સમાચારની ભાષામાં કહું તો આગઝરતી તેજ જ હોય છે. ગરીબીના એ લેવલ પર ગરીબને

લઈ જવામાં આવ્યો છે, એને એવો તો તોડી નાંખવામાં આવ્યો છે કે એ પાંચ સોમાં વેચાવા મજબૂર થઈ જાય... (તુમરે યાદ લે વો ઝમાના જબ હમ હરરોઝ ખાના ખાયા કરતે થઈ?) ‘મજા’ પરમ છે આઝાદીની એ જ કે ૪૭થી ગરીબ એ તળ સુધી પહોંચી ગયો છે જ્યાંથી એને ખરીદવો આસાન થઈ પડે. કેજરીવાલ છુટ્યો ભલે, પણ એણે મક્તનો ખરીદાઉં દૌર ચાલું કર્યો એનો સૌથી મોટો માર પડ્યો છે ૫% ઈન્કમ ટેક્સ ભરનારાઓને બાકીના બધા પગારદાર કે નાના વેપારીઓના બરે સોળ ઊંપસી આવ્યા છે અને આપણી બેન નિર્મલાને જાણ જ નથી કે આ ટિમ્પાટિયા ટેલિવિઝન કલ્ચરને લઈને બજેટ વખતે બેસી તો જાય છે બધા પણ ટેક્સ ભરનારામાંથી માંડ ૫-૭%ને રસ હોય છે બધું ઊંડાણથી જાણવામાં. પાછી આ વાત આજે કરી કારણ કે

તું પરેશાન બહુત હૈ, તું પરેશાન ન હોઈ
ઈન ખુદાઓંકી ખુદાઈ નહીં જાનેવાલી

દસ વર્ષની એક છોકરી એક વક્તવ્ય સ્પર્ધામાં એવું જુલકુદ, કારમું અને તેજાબી બોલી છે કે વાંચો તો તમારી આંખે ભાર વરતાય. ‘હું તમને મોકળાશ આપવા માટે અહીં નથી ઊભી, હું અહીં ઊભી છું તમને ઉપરતળે કરવા. પ્રજાસત્તાક દેશ દુશ્મનનાં હુમલે નથી ખતમ થતો, એ ગડગડી જાય છે ત્યારે જ્યારે એના લોકો સવાલો પૂછવાનું

બંધ કરે છે. કહેવા પૂરતું, બંધારણ પ્રમાણે તો છે જ કે કાયદાની આંખે બધા સરખા. સરસ વાક્ય. પણ શું એ જીવતું જાગતું સત્ય છે કે મરી ગયેલા અક્ષર? સામ્ય જો ખરેખર હોય તો હજી છોકરીને જ કેમ એનાં સપનાં પર કાપ મુકવાનું કહેવામાં આવે છે? વ્યક્તિ સન્માનનો માપદંડ હજી આજે પણ નાણાંના રૂપે કેમ તથ્ય કરાય છે? ત્વચાના રંગને જ ગુણવત્તામુલક કેમ ગણવામાં આવે છે? એકતા આપણે જરૂર ઉજવીએ છીએ, પણ ક્યાં? કાગળ પર... રોજિંદો જિંદગી તપાસો આપણા બધાની તો જાણણો કે કેટલા ભેદભાવનો સડો પડ્યો છે દિમાગમાં અને વહેવારમાં... શા માટે આપણે પ્રજાસત્તાક તરીકે ઓળખાઈએ છીએ જ્યારે આપણામાંથી જ થોડા અવાજો ખૂબ મોટા અને કરકશી લાગતાં હોય, જ્યારે કેટલીક જિંદગીની કંઈ કરતાં કોઈ કીમત જ ન હોય. સમાજ! તારે માટે મને એક પ્રશ્ન છે, આપણા જાહેરજીવન તો સમાનતાથી ભરેલાં છે પણ લગભગ દરેક ઘરમાં ખાનગીમાં નફરતના બીજ રોપાય છે. બાજુમાં કંઈક અમંગળ બન્યું નથી અને આપણે ત્યાંથી મોં ફેરવ્યું નથી કે એમાં માડું શું? મારે શું? બંધારણને ક્યારેય દોષ દેતા જ નહીં. બહુ મજબૂત છે. ખામી આપણામાં છે. તમાકુ ખાવાનું મેલું ઘરેથી સવારે પ્લાસ્ટિકની બેગ લઈને તમે નીકળ્યા છો એમાં નાખો તો તમે પ્રજાસત્તાકના પ્રતિનિધિ ખરા. અન્યાયને સામાન્ય ગણનાર આપણે એની સામે સવાલો પૂછીશું ત્યાં માંડ આપણે કશુંક પહોંચીશું. નાગરિકો જે દિવસે સર ઝુકાવાને બદલે ઊંચું રાખીને એસ્ટાબ્લીશમેન્ટને, નેતાને સવાલો પૂછશે ત્યારે ખરી આઝાદી મેળવી ગણાશે.’ નબળામાં નબળા કોશિયાજન સુધી મૂળભૂત જરૂરિયાતો પહોંચશે એ દિવસે ટ્રોલપંપ પર પેટોલની ચોરી, મક્ત રાશન વહેંચતા સરકારી અધિકારીને મળતો CUT, હા હા કરતા મિનિસ્ટરો અને સરકારી ઝાળ લાગવાના આંધારથી એવા બિલને પાસ થવું અટકાવા માટે એક થઈ જતાં શાસક અને વિરોધ પક્ષ, બધું એક સાથે ગાયબ થઈ જશે.’

આજે આટલું જ...

વલો ગિરિરાજ
feedback@bombaysamachar.com

આ ગાંડાઓને ફરવા લઈ જઈને શું ફાયદો? કંઈ સમજતાં તો છે નહીં! તીર્થ કરાવીને શું ફાયદો? પાપ-પુણ્ય કે ભગવાનની કોઈ ગતાગમ તો તેમને છે નહીં! સમાજમાં આવા પ્રશ્નો ક્યારેક સાંભળવા મળે છે, પરંતુ આ પ્રશ્ન પાછળ માનવીય સમજણનો અભાવ વધુ હોય છે. કારણ કે માનવીનું જીવન માત્ર સમજણકિત કે બુદ્ધિથી જ માપી શકાય એવું નથી. મનુષ્યનું જીવન લાગણીઓ, અનુભવો અને સ્મૃતિઓથી પણ સમૃદ્ધ બને છે. માનસિક આરોગ્યના અભ્યાસમાં એક મહત્વનો વિચાર છે હેપ્પી મેમરી એટલે કે સુખદ સ્મૃતિઓ. જીવનમાં જેટલી આનંદદાયક યાદો વધુ હોય, માનસિક સ્વાસ્થ્ય પણ તેટલું સંતુલિત રહે છે. માનવ મગજની રચના એવી છે કે ઘણીવાર દુઃખદ અનુભવો સમય સાથે ધીમે ધીમે ધૂંધળા પડી જાય છે, જ્યારે સુખદ કાણો લાંબા સમય સુધી સ્મૃતિમાં જીવંત રહે છે. બાળપણના મિત્રોની યાદો વર્ષો સુધી જીવંત રહે છે, કોઈ સુંદર પ્રવાસ કે મળેલી સ્નેહભરી કાણો જીવનભર મનમાં તરંગો પેદા કરે છે.

જોકે સમાજના એક એવા વર્ગ માટે આ હેપ્પી મેમરીનો ખજાનો લગભગ ખાલી જ રહે છે તે છે મંદબુદ્ધિ મનોરોગી દિવ્યાંગો. આવા લોકો ઘણીવાર સમાજની અવગણના, અજ્ઞાનતા અને ગેરસમજનો ભોગ બને છે. તેમની સાથે ઘણીવાર કરુણાની જગ્યાએ ઉપેક્ષા જોવા મળે છે. પ્રેમાળ વર્તનની અછત, અસ્તિત્વનો અસ્વીકાર અને સતત થતી અવહેલના તેમની દુનિયાને વધુ સંકુચિત બનાવી દે છે. પરિણામે તેમના જીવનમાં આનંદની પળો ખૂબ ઓછી જોવા મળે છે. આવા લોકો માટે જો કોઈ થોડા દિવસ માટે પણ ખુશીઓ અનુભવ સર્જે, તો તે માત્ર એક કાર્યક્રમ કે પ્રવાસ નથી રહેતો તે તેમના જીવનમાં સ્મૃતિનો પ્રકાશ બની જાય છે. કચ્છના રાપરમાં કાર્યરત શ્રી ગ્રામ્ય સેવા સંગઠન વર્ષોથી આવા દિવ્યાંગ મનોરોગી ભાઈ-બહેનોની સેવા માટે કાર્યરત છે. સંસ્થા માત્ર આશ્રય પૂરું પાડતી નથી, પરંતુ તેમની અંદર માનવીય ગૌરવ અને આત્મસન્માન જાળવવાનો પ્રયાસ પણ કરે છે.

મનોરોગી ભાઈ-બહેનની સેવા કરી ‘હેપ્પી મેમરી’ સર્જતી સંસ્થા

આ સંસ્થામાં રહેતા લોકો માટે દુનિયા ઘણીવાર સંસ્થાની ચાર દીવાલોમાં જ સીમિત થઈ જાય છે. બહારની દુનિયાની હલચલ, પ્રકૃતિની વિવિધતા, તીર્થસ્થળોની આધ્યાત્મિકતા આ બધું તેમના માટે અજાણ્યું રહે છે. એટલા માટે સંસ્થાની સાથે સંકળાયેલા એક સદગૃહસ્થ દ્વારા દર વર્ષે એક અનોખો પ્રયત્ન કરવામાં આવે છે. તેઓ પોતાના જીવનના નિવૃત્તિ સમયને માત્ર પોતાના માટે નહીં, પરંતુ આવા દિવ્યાંગ ભાઈ-બહેનોને ખુશીના પળો આપવા માટે સમર્પિત કરે છે. એ દાતા પોતાના વ્યવસાયમાંથી નિવૃત્તિ લીધા પછી વર્ષમાં એક વાર શ્રી ગ્રામ્ય સેવા સંગઠન રાપરના મંદબુદ્ધિ મનોરોગી ભાઈ-બહેનો માટે પ્રવાસ આયોજન કરે છે. દરેક કાણે મંદબુદ્ધિ મનોરોગી ભાઈ બહેનોને કોઈ જાતની અગવડ ન પડે તે માટે સદગૃહસ્થ અને તેમનો સ્ટાફ ખરે ખરે પગે ઊભા રહે છે. સ્વાદિષ્ટ અને સમયસર ભોજન, ચાર તારક હોટેલમાં ઉતારો અને તેમનો પરગજુ સ્વભાવે આ પ્રવાસને યાદગાર બનાવી દીધું. આવાં

આયોજનો પાછળ કોઈ પ્રયત્ન કે દેખાવનો ભાવ નથી હોતો પરંતુ માત્ર એટલો વિચાર છે કે આ ભાઈ-બહેનોને પણ જીવનમાં ખુશીના અનુભવો મળવા જોઈએ. આ સંસ્થાના વિકાસ માટે તેઓ અન્ય રીતે પણ સહયોગ આપે છે. સંસ્થાને વીજળી ખર્ચમાં રાહત મળે તે માટે લાખો રૂપિયાના ખર્ચે સોલાર સિસ્ટમની ભેટ આપવી હોય કે અગાઉ દિવ્યાંગ ભાઈ-બહેનો માટે તીર્થપ્રવાસનું આયોજન કરવું આવા પ્રયત્નો તેમની માનવતાની સાક્ષી આપે છે.

પ્રવાસ દરમિયાન તેમને મળતા નાના નાના અનુભવ પણ તેમના માટે અદ્ભુત બની જાય છે. બસની બારીઓમાંથી દેખાતાં હરિયાળાં ખેતરો, દૂર સુધી ફેલાયેલા પહાડ, વહેતી નદીઓ, જંગલનાં દૃશ્યો કે માર્ગના વળાંકો આ બધું તેમની આંખોમાં નવી ચમક લાવી દેતા હતા. ક્યારેક માત્ર પવનના ઝોક સાથે બહારનાં દૃશ્યો જોવાની ખુશી પણ તેમની અંદર બાળસુલભ આનંદ જગાવી રહી હતી.

તીર્થસ્થળો પર જવામાં પણ અહીં એક અલગ હેતુ હતો. કદાચ તેઓ ધાર્મિક તત્ત્વજ્ઞાનને સમજતા ન હોય, પરંતુ પવિત્ર સ્થળોની શાંતિ, ભક્તિનો માહોલો અને લોકોનું સ્નેહભર્યું વર્તન તેમને એક અલગ પ્રકારની ઊર્જા આપી શકે એ માટે આયોજન નિર્ધારિત થયું હતું. ઘણા લોકો માટે તીર્થ માત્ર ધાર્મિક વિધિ હોઈ શકે, પરંતુ આવા દિવ્યાંગો માટે તે એક નવી દુનિયા જોવા જેવો અનુભવ બની જાય છે.

સમાજમાં ઘણીવાર પ્રશ્ન થાય છે આ બધું કરીને શું ફાયદો? પરંતુ કદાચ સાચો જવાબ એ છે કે માનવતાનું મૂલ્ય હિસાબથી માપી શકાય એવું નથી. જ્યારે કોઈ માણસ પોતાના સ્વાર્થથી ઉપર ઊંઠીને અન્ય લોકોના જીવનમાં આનંદની થોડી પળો ઉમેરે છે, ત્યારે તે કાર્યનો પ્રભાવ શબ્દોથી ઘણો મોટો હોય છે. મંદબુદ્ધિ મનોરોગી દિવ્યાંગો માટે આ પ્રવાસ કદાચ માત્ર થોડા દિવસનો હતો, પરંતુ તે તેમની સ્મૃતિમાં એક સુંદર હેપ્પી મેમરી બની રહેશે. શૈલેષભાઈ કોઠારીએ સંસ્થા તરફથી આપેલી માહિતીના આધારે આ માનવીય પ્રયત્નને શબ્દોમાં વ્યક્ત કરવાનો નાનો પ્રયાસ છે.

સન્દે ધારાવાહિક અનિલ રાવલ
feedback@bombaysamachar.com

‘રાઘવ... ઓ રાઘવ...અરે યે છોરા કહાં મર ગયા...ગોઆ કો ચારા દિયા કી નહીં...?’

‘બાબુજી, અહીં છું...’ રાઘવ ઝડપથી બર્નર મોબાઇલ છૂપાવીને બહાર આવ્યો. ગાયોને ચારો નાખતા બોલ્યો: ‘આજે તો મંદિરમાં પહોંચતા જ બધું દુઃખ વેંચાઇ ગયું. લો આ રૂપિયા.’ કમર પરની ખેંસમાંથી રૂપિયા કાઢીને આપ્યા. બાબુજી ભ્રમણાલાલજીએ રૂપિયા ગણ્યા વિના જ સદરાના ગજવામાં સરકાવ્યા.

‘બાબુજી ગણી લો...રૂપિયા ગણીને આપવાના અને ગણીને લેવાના...’ રાઘવ બોલ્યો.

‘અરે...મેરી આંખે કમજોર છે...મગર નજર તેજ છે. મેં આદમી કો પહેચાને મેં ધોખા ના ખાઉં...’ ભ્રમણાલાલ બોલ્યા.

માણસને ઓળખી જવાનો માણસનો દાવો ખોટો છે, ભ્રમણાલાલજી. રાઘવ કહેવા ગયો, પણ શબ્દો ગળી ગયો.

‘તમે ગોપાલાએ મોકલ્યો...બાકી ઇસ ઉમર મેં ગાયો કો સંભાલના બડો મુશ્કિલ કામ...મેરે સે ના હોવે...ચાર બજે ઉઠો...ચારા ડાલો...ગોબર સાફ કરો... દોહો...મંદિર મેં દુઃખ બેચને જાઓ. છોરા રણછોડ અકેલે સે ના હો પાવેગા. ગાયોને વેંચી દઉ તો કો પાપમાં પડું.’ મારવાડી ભ્રમણાલાલજી વચ્ચે વચ્ચે ગુજરાતી પણ બોલી લેતા અને રાઘવ દિવસમાં એકાદ વાર બાબુજીના મનની વાતનું આ રિપિટ ટેલિકાસ્ટ સાંભળતો ને મનમાં હસતો. ‘બાબુજી, આપને અભી હમ પહેચાના નહીં...પહેચાનોગે તખ આપકા કયા હાલ હોગા...’ એ મનમાં બોલીને રણછોડ તરફ ફર્યો.

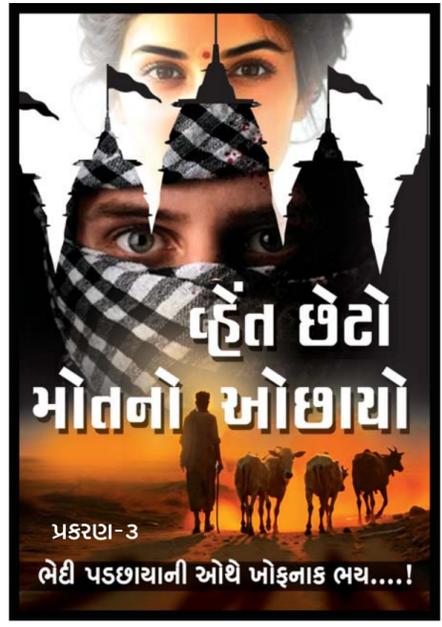
‘તેરી બાઝક લે જા રહા હું.’ રાઘવે બાઝકને કિક મારતા કહ્યું. રણછોડ કાંઈ જવાબ આપે તે પહેલાં એ હવાહવાઇ થઇ ગયો ને કાચા રસ્તા પર બાઝકની પાછળ ધૂળની ડમરી ઊડી.

‘બાઉજી, કહાં સે પકડ કે લાયે હો ઇન કો...’ વીસેક વર્ષના ભ્રમણાલાલના નોકર રણછોડે પૂછ્યું.

‘અરે...ખુદ ગોપાલા હૈ ગોમાતા કી દેખભાલ કે લિયે. તૂ અકેલા કિતના કર પાતા...’

‘એસે અજાણ લોગ પે ભરોસા અચ્છા નહીં હૈ બાઉજી.’ રણછોડે કહ્યું.

‘મુઝે તો મેરે ગોપાલે પે ભરોસા હૈ.’ બાબુજી દૂરથી દેખાતી મંદિરની ઘજા જોતાં બોલ્યા.

યા પીતો, હથેળીમાં તમાકુ મસળતો ગોપાલક રાઘવ એક જાણીતો ચહેરો બની ગયો હતો, પરંતુ એના ઇરાદાની કોઈનેય ભણક નહોતી.

દર્શન કરવા જતી વખતે રાધાની નજર મંદિર બહારના સાંકડા માર્ગ પરની પ્રસાદની દુકાનો પર પડી. રસ્તાની બંને બાજુની લગભગ બધી દુકાનો પર મંદિરના પ્રસાદની અધિકૃત દુકાન એવું લાખ્યું હતું. એને આશ્ચર્ય થયું. તો શું અહીં અનધિકૃત પ્રસાદ પણ વેંચાતો હશે. એ હસી પડી. વિવિધ પ્રકારના પ્રસાદ પર ભણાણાટી માખીઓ, મધમાખીઓ અને મંકોડા મંડરાઇ રહ્યા હતા. દુકાનદારો નેપકીનીથી ઉડાડવાનો મિથ્યા પ્રયાસ કરતા હતા...કદાચ એમ માનીને કે પ્રસાદ પર એમનો પણ શ્રદ્ધાળુઓ જેટલો હક છે...ભલે આરોગતા.

‘પરસાદ લે લો...મંદિર કા હૈ...ભોગ ધરાને કે બાદ સીધા હમારે પાસ આતા હૈ...હમ અધિકૃત વિકેતા હૈ.’ બુઢાકાકાએ રાધાને બોઈ તરફ ઇશારો કરતા કહ્યું.

‘યે પ્રસાદ કહાં પર બનતા હૈ...?’ રાધાએ પૂછ્યું.

‘રસોઇચર મેં...મંદિર કે ઉપર પચાસ-સો આદમી કામ કરતે હૈ...અલગ અલગ મોઢાઇયો કે સાથ પૂરા ભોજન તૈયાર હોતા હૈ...ગોપાલા કો ભોગ ચડતા હૈ...વહી ભોગ કો પ્રસાદ કહેતે હૈ...કબી પૂરે ભોજન કે પ્રસાદ કા આનંદ ઉઠાના.’

‘રસોઇચર મેં કેસે જા સકતે હૈ...?’

‘મંદિર કે પીછે ગુલાબ કુંજ દ્વાર સે...વહી ઉપર રસોઇચર હૈ...ઉસ દ્વાર સે ભી લોગ દર્શન કે લિયે જાતે હૈ...વહાં ભી લાઇન લગતી હૈ...આગે વો લાઇન મુખ્ય લાઇન કે સાથ મિલ જાતી હૈ... રસોઇચર મેં કિસી કો પ્રવેશ નહીં હૈ. ભોગ ચડાને કા સામાન બહાર સે હી લે લેતે હૈ...’ બુઢાકાકાએ મંદિરના ગાઇડની જેમ માહિતી આપી. રાધા કોઈ ઊંડા વિચારમાં સરી રહી.

‘બહુત ભીડ હૈ...કયા આજ કોઇ બડા દિન હૈ...?’ યુવતીએ પૂછ્યું.

‘ગોપાલા કે મંદિર મેં રોજ બડા દિન હોતા હૈ...ભીડ નહીં હો તો હમ આશ્ચર્ય હોતા હૈ.’

રાધા આસપાસના લોકોની હિલચાલ જોવા ધીમે ધીમે પુરોહિતની યા પીતી. એને ક્યારેક બધા ભાવિકો શંકાસ્પદ લાગતા તો ક્યારેક તમામ નિદ્રોષ લાગતા. કદાચ મંદિરની ઇન્ટરનલ સિક્યોરિટી ભાવિકોના ભરોસે ને સંપૂર્ણ શ્રદ્ધા પર ચાલતી હતી. જોકે, મંદિરમાં મોબાઇલ લઇ જવાની કે ફોટો-વીડીયો ઉતારવાની યોખ્ખી મનાઇ હતી. છતાં કોઇ ભાવિક ગોપાલાની મૂર્તિની તસવીર ખેંચવા ચોરીછૂપીથી મોબાઇલથી ફોટો પાડતા પકડાય તો સતર્ક સિક્યોરિટીવાળા એને બહાર મૂકી આવતા. આવા એકલદોકલ કિસ્સા સિવાય કોઇ શંકાસ્પદ હિલચાલ રાધાના ધ્યાનમાં આવી નહીં.

રાધા પાસે મંદિર પર કયા પ્રકારનો ખતરો છે એની કોઇ ચોક્કસ માહિતી નહતી...ટેરરિસ્ટ વૂસી આવ્યો છે કે આવવાનો છે એની પણ કોઇ ગુપ્ત ખાતરી નહતી...કાવતરામાં સ્થાનિક માણસનો હાથ છે કે નહીં એનો પણ અંદાજ નહોતો.

રાધા આઠબી ચીફના મેસેજની રાહ જોતી, પણ એને આઈબી ચીફના આધારે બેસી રહેવું પાલવે એમ નહતું. એણે ખતરો અને ત્રાસવાદી શોધવાના હતા. અને આ કામ માટે એને જરૂર હતી સ્થાનિક ખબરીની...લોકોને પારખી જતી લોકલ કાબેલ નજરની...પુરોહિત યાવાળો. એને ઝખકારો થયો. કુલ્લડમાં યા આપતી વખતે એની અછડતી નજર કરી લેવાની રીત એણે પહેલે દિવસે જ જોયેલી. ક્યારેક અછડતી નજર માણસને પારખી લેતી હોય છે. દિવસમાં બેવાર યા પીવા જતી રાધા...દિવસમાં ચારવાર જવા લાગી. યા બનાવવામાં વ્યસ્ત રહેતો પુરોહિત શરૂઆતમાં રાધાનો અવાજ સાંભળીને માત્ર ઝલક જોઇ લેતો હવે નજર મિલાવવા લાગ્યો હતો. ઘરોબો બાંધવાના પહેલા પડાવમાં રાધા કામિયાબ રહી.

‘ચેન્ક યુ એ દિવસે મને દેવીપ્રસાદજીનું સરનામું આપ્યું.’ રાધાએ વાતનો દોર શરૂ કર્યો.

‘લાગે છે દેવીપ્રસાદજી તમારા માટે ગોપાલાનું કોઇ ખાસ ચિત્રણ બનાવી રહ્યા છે...કદાચ એટલે જ તમે રોકાયા છો.’

‘હા, તેઓ મારા માટે ખાસ ચિત્ર બનાવે છે અને હું એમની પાસે પેન્ટિંગ શીખું છું.’

‘દેવીપ્રસાદ બહુ મોટા કલાકાર છે. મોટા ભાગના લોકો

એમની પાસેથી ચિત્રો ખરીદે. એના ચિત્રજી આખી દુનિયામાં જાય છે.’ યાવાળા પુરોહિતે દેવીપ્રસાદજીનું ચિત્ર દોરી આપ્યું. જોકે આઠબી ચીફ અભયસિંહ રાઈડે રાધાને દેવીપ્રસાદનો આખો પ્રોફાઇલ આપી જ દીધો હતો, પણ આઠબી ચીફ દેવીપ્રસાદજીને કઇ રીતે ઓળખે એ વાતથી રાધા અજાણ હતી. પરંતુ દેવીપ્રસાદ એક સાંજે પોતાની સામે બેસીને ગોપાલાનું ચિત્ર દોરી રહેલી રાધાને આઠબી ચીફ સાથેના પરિચયનો કિસ્સો કહ્યો હતો.

‘એક દિવસ દર્શન કરવા આવેલું એક દંપતી મારી પાસે ગોપાલાનું ચિત્રજી ખરીદવા આવ્યું. પતિ-પત્ની બેઠાં...ઘણાં ચિત્રજી જોયાં...ખૂબ ગમ્યાં...અંતે પત્નીએ એક ચિત્રજી પસંદ કર્યું. ચિત્રજીની સાઇઝ ઘણી મોટી હતી. એટલે મેં કહ્યું કે સામાન્ય રીતે હું સલામત રીતે કુરીઅરથી મોકલું છું. મને સરનામું આપો. ત્યારે પત્નીએ પતિ સામે જોયું. કદાચ તેઓ સરનામું આપવા વિશે શંકામાં હતાં. રાઈડે સાથેબે સરનામું આપતાં પોતાનો પરિચય આપ્યો. મેં રૂપિયા લેવાની ઘણી ના પાડી, પણ એમણે પત્નીના હાથે અપાવ્યા. જતાં જતાં મેં કહ્યું: ‘મારું ક્યારેય કામ પડે તો બેધક કહેજો. ત્યારે મને ખબર નહોતી કે હું અદનો કલાકાર દેશજીએ કામ આવીશ.’

આઠબી ચીફ જે રીતે બેજલમેડના મંદિરમાં હુમન એસેટ ઊભી કરી એ જ તરાહ પર રાધા યાવાળા પુરોહિત નામની હુમન એસેટ ઊભી કરી રહી હતી. ઇન્ટેલિજન્સ ઓફિસરોને અપાતી આ તાલીમ આઠબીની અસલી તકાત હોય છે.

‘કેટલા કમાઇ લો હો...?’ બોપોરના સમયે યાની ઘરાકી ન હોય ત્યારે રાધાએ પુરોહિતને પૂછ્યું.

‘દાલબાટી જેટલું કાઢી લઉં છું. સાચું કહું તો ભક્તોની સેવા અને ગોપાલાની ભક્તિ છે.’ પુરોહિતે કહ્યું.

આસપાસ કોઇ નથી એની ખાતરી કરીને રાધા બોલી: ‘તમારો યાનો ઘંધો અને ગોપાલાની ભક્તિ બંને ચાલુ રહે એવું કામ કરશો?’ યાના તપેલામાં ઘૂમી રહેલો પુરોહિતનો કડછો થંબો ગયો. પુરોહિતની નજર રાધા પર ચીટકી ગઇ. પહેલીવાર કોઇ અજાણી વ્યક્તિ અને એ પણ કોઇ બાહ્યમાણસ... પચાસેક તપના અજાણ્યા આદમીને કામની ઓફર કરી હતી. સ્વાભાવિક શંકા જવા માટેનું આ સયોટ કારણ હતું.

‘કામ ગેરકાનૂની હોય તો મારી યા પીવા પણ આવતા નહીં...’ પુરોહિતે રોકડું પરખાવ્યું.

રાધા હસી. ‘તમે અને હું મંદિરના આંગણે ઊભા છીએ એટલે...’

‘કામ બોલો...’ પુરોહિત બોલ્યો.

‘આમ રસ્તા વચ્ચે વાત નહીં થાય...’ રાધાએ કહ્યું.

‘મારા ઘરે પધારો...સાંજે છ પછી. વિકૃલ મંદિરની ગલીમાં...કોઇને પણ નામ પૂછી લેજો.’

રાધાએ પીઠ ફેરવી ને પાછળથી અચાનક આવેલા રાઘવે હથેળીમાં તમાકુ યોળીને જમણા હાથની પહેલી બે આંગળીઓ વડે એને ઘપથપાવી.

‘લો મારાજ પરસાદ...’ રાઘવે પુરોહિતને તમાકુની ચપટી ભરીને આપી...ફાળિયું ઝાટકીને કમરે બાંધ્યું...અને ધીમે ધીમે ઢાળ ઊતરી રહેલી રાધાને જોઇ રહ્યો. (ક્રમશઃ)■

કલોઝ અપ

ભરત ઘેલાણી

feedback@bombaysamachar.com

આ આર્થિક ભૂતનાં તૂટ કેવાંક ખતરનાક છે?

અત્યારે આભાસી નાણું કિપ્ટો કરન્સીની કોન્ટ્રોવર્સી ચાલી રહી છે. એ વિવાદના સમાંતરે NFT- નોન ઇંગિબલ ટોકનનું નવું તૂટ પણ ઉભરાયું છે ...આ NFT શું છે અને એ રોકાણકારો માટે કેવુંક ઉપકારક અને કેટલું જોખમી છે એ ગીઘ નજરે જાણવું જરૂરી છે...

આપણી આસપાસ આજે કેટલું બધું બની રહ્યું છે રોજિંદી જિંદગીમાં ય ધારી નહોતી એટલી બધી ઘટના બની રહી છે... ડોનલ્ડ ટ્રમ્પના તરંગી ટેરિફની સાથે અમેરિકા -ઈઝરાયલ -ઈરાક યુદ્ધ ... એમાંય તમે જો અખબાર જગત સાથે સંકળાયેલા છો તો ઘોંઘાં થઈ જાવ એ ઝડપે બધું બનતું રહે છે. જેનો પહેલાં સરવાળો થતો હતો એ બધાનો હવે ગુણાકાર થવા લાગ્યો છે.!

આ બધા વચ્ચે આર્થિક આપઘાત કરવાના ખુબાર થવાના ઘણા રસ્તા છે. એમાંય બે બે રસ્તા આજે એવા પણ છે, જેમાં તમે અચૂક સફળ નીવડો. આર્થિક આપઘાતના એ બે રસ્તામાંથી એક છે શેરબજાર અને બીજો છે કિપ્ટોકરન્સી!

શેરબજાર તમને આર્થિક રીતે આબાદ કરી શકે એમ ખુબાર પણ કરી શકે છે. એવું જ આજનું નવું દૂષણ છે આભાસી નાણું કિપ્ટો.

આર્થિક જગત અને શેરબજારમાં જેમની ઓળખ સૌથી ઊઘા માણસ અને સૌથી સ્માર્ટ ઈન્વેસ્ટર તરીકે છે એવા ૯૫ વર્ષીય વૉરેન બફેટને તો આજના નવા આર્થિક દૂષણ એવા કિપ્ટો કરન્સી પર સખત નફરત છે. આજે આશરે ૧૭૦ અબજ ડોલરની માલ-મિલકત સાથે સક્રિય બિઝનેસમાંથી લગભગ નિવૃત્તિ લઈ ચૂકેલા વૉરેન બફેટ કહે છે કે 'બિટકોઈન તો મૂષક મારવાની ઝેરી દવા જેવો છે હું તો મારી મિલકતમાંથી ૨૫ ડોલર જેવી મામૂલી રકમ સુધ્યાંનું કિપ્ટો કરન્સીમાં રોકાણ ન કરું, કારણ કે આ આભાસી નાણું તો ચેપી ગુપ્ત રોગ જેવું છે!'

બીજી તરફ, બીજા દેશોની જેમ આપણી સરકાર પણ અવઢવમાં છે કે કિપ્ટો કરન્સીને સત્તાવાર માન્યતા આપવી કે નહીં. આપણી રિઝર્વ બેન્કના ગવર્નર સંજય મલ્હોત્રા જેવા અનેક આર્થિક નિષ્ણાતો પણ આ કિપ્ટો કરન્સીને લેભાગુ પોન્ઝી સ્કીમ જેવી ગણે છે. ગમે ત્યારે એનો પરપોટો ફૂટી શકે છે..

આજકાલના સંયોગિક પુરાવા પણ તે તરફ દોરી જાય તેવા છે. જે રીતે કિપ્ટોની બજાર અને શેર માર્કેટમાં અવારનવાર અંધાધૂંધી ફેલાઈ જાય છે એ જોઈને ભલભલા ખાંટી રોકાણકારોનાંય લઢચનાં પાટિયાં બેસી જાય કિપ્ટો અને શેરબજારના તો પળે પળે પલટાતાં વલણ કાંબિયાનેય શરમાવે તેવાં છે.

આ બધા વચ્ચે, એવી ઝડપથી ઘણું નવું નવું ઉમેરાઈ રહ્યું છે કે આભાસી નાણું કિપ્ટોની દુનિયા ભૂલભૂલેયા જેવી બની ગઈ છે. કિપ્ટોના આ ધંધામાં પૂરતા જ્ઞાન-સમજ વગર રસ ધરાવતા લોકો સહેજ ફાયદો-પ્રોફિટ મળતાં ગેલમાં આવી જાય છે. આ વલણ ખતરનાક છે, કારણ કે સરકારી નિયમન વગર ચાલતી આ માર્કેટમાં અંધળું ઈન્વેસ્ટમેન્ટ આત્મઘાતી પુરવાર થઈ શકે. ફરી શાણા અને સફળ રોકાણકાર વૉરેન બફેટના શબ્દો ટાંકીએ તો કહી શકાય : 'અજ્ઞાન અને ઉધારના પેસામાં લાલચ ભળે તો એ ઝેડલી કોકટેલ બની જાય.'

આટલાં ભયરચાનો હોવા છતાં શેરબજારની જેમ આજે કિપ્ટોનો કેઝ-ગાંડપણ પણ વધી રહ્યું છે. બધાને રાતોરાત અઢગક કમાઈ લેવું છે. સદીઓ પહેલાં આવો જ એક વાયરો જોરશોરથી ફૂંકાયો હતો એને આજે આપણે કિપ્ટો કરન્સી સાથે સરખાવી શકીએ.

મધ્યયુગનો એ માથાવી વાયરો હતો ટ્યુલિપ ફલાવરનો. જે આપણે ત્યાં 'કંઠ પુષ્પ' તરીકે ઓળખાય છે એ મૂળ તો તુર્કીનું ફૂલ. યુરોપના શ્રીમંતો એની પાછળ પાગલ. પોતાના માણસોને ખાસ તુર્કી મોકલી ટ્યુલિપ મંગાવતા. યુરોપના શ્રીમંતો પોતાનાં વૈભવી મહાલય ટ્યુલિપ ફલાવરથી શણગારતા. આ એક 'સ્ટેટસ સિમ્બોલ' - વિશેષ સામાજિક મોભો ગણાતો. પાછળથી એની ખેતી યુરોપમાં-ખાસ ફ્રાંસે હોલેન્ડમાં થવા લાગી. શરૂઆતમાં આ પુષ્પો ધનવાનોને પોષાતા. પછી મધ્યમ વર્ગમાંય એની વેલણ શરૂ થતાં એનો વેપાર ઝડપથી વધવા લાગ્યો એટલે ઊંચી કિંમતે એની લે-વેંચ થવા માંડી. એ વખતે ટ્યુલિપની લોકપ્રિયતા એવી વધી ગઈ કે લોકો માનવા માંડ્યા કે આ ફલાવરના ચાહક છે એ વિદેશના શ્રીમંતો એની ખરીદી માટે હોલેન્ડ આવશે.

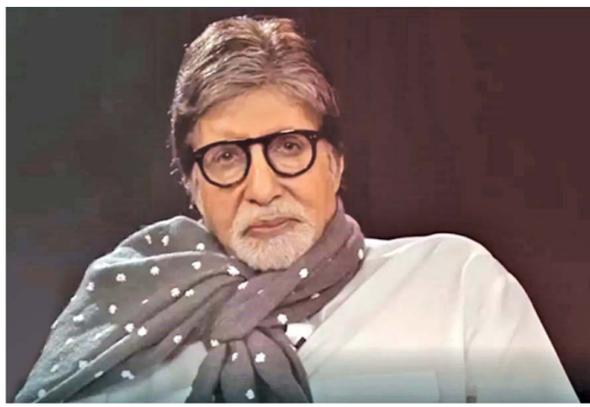
NFT દ્વારા સૌથી મોંઘી કિંમતે વેંચાયેલું પેન્ટિંગ The Merge

પરિણામે લોકો પોતાના મૂળ કામ ધંધાને છોડીને ટ્યુલિપના વેપારમાં લાગી ગયા. એ વખતે ટ્યુલિપ ફૂલની માંગ એવી વધી કે જોઈતી ખપતની સામે માલની જબરી અછત સર્જાઈ. ટ્યુલિપ ફૂલના આગોતરા સોદા થવા લાગ્યા પરિણામે એની માર્કેટમાં ગજબની તેજ આવી અને પછી આવી દરેક તેજમાં થાય છે એમ એની પરાકાષ્ટાએ ટ્યુલિપના શાણા સટોડિયાઓએ એનો સઘનો માલ બજારમાં વહેલો ફૂંકી માર્યો ને માર્કેટ ઘડાકાબંધ કડઝભૂસ તૂટી પડી, જેમાં હોલેન્ડના અસંખ્ય લોકો પાચમાલ થઈ ગયા.

નાણાંનું આધોજન કરી રીતે કરવું એના મુંબઈના જાણીતા આર્થિક સલાહકાર ગૌરવ મશરૂવાળા ટ્યુલિપના એ વર્ષો જૂના ફિચરકાને યાદ કરાવતા ઉમેરે છે કે સમજ્યા-વિચાર્યા વિના કિપ્ટો કરન્સીમાં આજે જે રોકાણ કરવાની વેલણ છે એ પેલા ટ્યુલિપમેનિયા જેવી જ છે. કિપ્ટોનું જો બરાબર નિયમન નહીં થાય તો એની દશા-અવદશા ટ્યુલિપના વાસી-ગંધાતાં ફૂલ જેવી થઈ જશે..!

કોવિડ વખતનું લોકડાઉન ઘરબંધીને લીધે ડિજિટલ આર્થિક વ્યવહાર વધ્યો એને પગલે સાર્થક કાર્યોમાં પણ વધારો થયો. હવે દશ્યમાં વર્ચ્યુલ કરન્સી કિપ્ટોના પ્રવેશ પછી આ સાર્થક કાર્યોમાંય કિપ્ટો કાર્ય તરફ વળી ગયા છે. એ જ રીતે, કિપ્ટોની લે-વેંચ કરતા બોગસ કિપ્ટો એકસચેન્જમાં ઉછાળી આવ્યો છે. આ બે ભયરચાનની અડફેટમાં કેમ ન આવવું એ વિશે વિચારીએ સમજીએ એ પહેલાં આપણે ત્યાં એક ત્રીજી જ ભયની સીસોટી-ઘંટી વાગવાની શરૂ થઈ ગઈ છે.

એ છે NFT એટલે કે 'નોન ઇંગિબલ ટોકન' (કોઈ આનો ઉચ્ચાર 'ફિંગબ્લેસ' પણ કરે છે). એને સરળ શબ્દોમાં સમજાવીએ તો એ એક એવું ટોકન-નિશાની છે, જે બ્લેકચેન તરીકે ઓળખાતી ડિજિટલ માધ્યમથી તૈયાર થાય છે. આ અદ્વિતીય ડિજિટલ ટોકન -સંપત્તિમાં કોઈ ફેરફાર શક્ય નથી. તમે કોઈ પણ કલાકૃતિ-તસવીર-વીડિયો, મ્યુઝિક , ઈન્વાદિને NFT માં પલટાવી ને એને વેંચી શકો. શરત માત્ર એટલી જ કે એનું વેંચાણ માત્ર કિપ્ટો કરન્સીમાં જ થઈ શકે છે.

કવિ પિતાની કવિતાનું વાંચન કરતા અમિતાભ: આમાંથી પણ કમાણી થાય...!

ઉદાહરણ તરીકે, તમારે કોઈ જાણીતું પેન્ટિંગ તમારા સ્વજન કે મિત્રને ભેટ આપવું હોય તો એને NFT માર્કેટપ્લેસમાંથી કિપ્ટો કરન્સી દ્વારા એ ખરીદી શકો. આવા જ કિપ્ટો તથા NFT ના સંયોજન દ્વારા કાળાં નાણાંની હેરાફેરી હવાલાથી આતંકવાદીઓ સુધી પણ પહોંચી શકે.કઈ રીતે પહોંચે છે એ સમસ્ત પ્રક્રિયા અટપટી છે. કાયાદાના સર્કજમાં સહજતાથી એ આવતી નથી, છતાંય આપણી સરકારે અગાઉ એક કિપ્ટો એક્સચેન્જ દ્વારા રૂપિયા સાઘાચાર કરોડના ગેરકાનૂની વ્યવહારને આંતર્યા હતા..

છેલ્લાં એકાદ વર્ષમાં-૨૦૨૨માં ૩૫ અબજ ડોલરનો ધંધો NFT માર્કેટમાં થયો છે, જે એક ઘણાણ મુજબ ૨૦૨૬ના અંત સુધીમાં વધીને ૬૧ અબજ ડોલરનો આંક વટાવી જશે...!

આ માર્કેટમાં ખાસ કરીને મોંઘાં ગણાતાં પેન્ટિંગના જ વધુ વેચાણ થયાં છે. પાંચે વર્ષ પહેલાં ડિજિટલ આર્ટ ક્રેટીવિટીમાં 'The Merge' નામનું એક પેન્ટિંગ ૯૧.૮ મિલિયન (૧ મિલિયન= ૧૦ લાખ) ડોલરમાં વેંચાયું હતું. આ અત્યાર સુધીની એ સૌથી વધુ કિંમતે વેંચાયેલું પેન્ટિંગ છે. એ પછી 'એવરીડિઝ: ધ ફર્સ્ટ ૫૦૦૦ ડેઝ' નામનું ડિજિટલ પેન્ટિંગ પણ વિક્રમસર્જક ૬૯.૩ મિલિયન ડોલર (આશરે રૂપિયા પાંચ અબજ ૪૦ કરોડ)માં વેંચાયું છે.

હોલિવૂડની જેમ આપણે ત્યાં પણ અમિતાભથી લઈને રજનીકાંત જેવા સુપરસ્ટાર NFT દ્વારા એમની 'ચીજ'ની રોકડી કરી રહ્યા છે. અમિતભાઈએ એમના સ્વરમાં રેકોર્ડ કરેલી એમના પિતા હરિવંશરાય બચ્ચનની 'મધુશાલા' કવિતાઓનું વેચાણ કર્યું હતું. પિતાની કવિતા વાત્રા ઓટોગ્રાફ કરેલાં પોતાની જાણીતી ફિલ્મ્સ પોસ્ટરનાં ડિજિટલ વેંચાણ દ્વારા અમિતભાઈ રૂપિયા ૭ કરોડ ૧૭ લાખ કમાયા હતા. રજનીકાંત - સલમાન -અક્ષય કુમાર સુધ્યાંએ આવાં NFTના સેલમાં ઝુકાવ્યું છે!

જો કે આ કિપ્ટો કરન્સી અને NFT થી થતી કમાણી પહેલી નજરે ભલભલાને ચલિત કરી દે એવી છે, છતાંય આર્થિક નિષ્ણાતોના મતે આ બધા ખેલ આખરે તો ખતરનાક જ છે! ■

અભિમન્યુ મોદી

feedback@bombaysamachar.com

માણસની સંવેદનાને બુઢી કરી રહ્યાં છે આવાં વર્તમાન યુદ્ધ!

વર્ષની શરૂઆતમાં એલએસી કારગીલ કરતાં પણ હથોડા છાપ એવી ફિલ્મ 'બોર્ડર-ટુ' આવી. નવાણુની 'બોર્ડર' નું અમર ગીત 'સંદેસે આતે હૈ' ને નવેસરથી સરસ રીતે નખળું બનાવીને આ નવી ફિલ્મમાં પણ મૂકેલું. વોર ફિલ્મની વાત તો અહીં નથી કરવી, પણ પોહન્ટ એ છે કે 'સંદેસે આતે હૈ, હમે તડપાતે હૈ..' એ સમજ ગયો. ગીતમાં પ્રગટ થતી આ લાગણી અત્યારે આઉટટેક છે. 'ચિઢી આઈ હૈ ...' ગઝલ સાથે આજે જાનની જેન-ઝી કનેક્ટ થઈ શકશે ખરી ? કારણ કે હવે તો નોટિફિકેશન આવે છે અને ઢગલા બંધ નોટિફિકેશન વચ્ચે આવા યુદ્ધના નોટિફિકેશન સખત અવગણના પામે છે. આ છે નવા વિચાર, નવા ઝમાના, ન્યુ નોર્મલ. એવું નોર્મલ જેમાં યુદ્ધ માત્ર એક નોટિફિકેશન- મનોરંજનનું એક માધ્યમ બની ગયું છે.

થોડાક વર્ષ પહેલાં જ આ ચિઢીઓના જમાનામાં શું થતું? આડોશી-પાડોશી પૂછતાં રહે કે - તમારો દીકરો મિલિટરીમાં છે તો આ બધું બરાબર છે ને? જવાબના પિતા જવાબ આપે કે - બરાબર જ હશે પણ અમારા સુધી હજુ કોઈ ખબર પહોંચી નથી. ગઈ સદીમાં બે વિશ્વયુદ્ધ ઉપરાંત કેટલાં બધાં યુદ્ધો થયાં. બીજે દિવસે છાપામાં માત્ર મર્યાદિત ફોટો આવે એ જોવા માટે આખી રાત ચિંતામાં પસાર કરવાની થતી. રેડિયો હતા પણ રેડિયો પરના ન્યુઝ એકદમ ટૂંકા અને સીમિત માહિતી આપે એવા. આ પ્રકારનાં માધ્યમોને કારણે એવું થયું કે તે સમયના લગભગ દરેક નાગરિકને યુદ્ધ નામની જણાસ બહુ દૂર લાગતી. બધા માટે યુદ્ધ તો બહુ જ દૂરના અંતરે આવેલો એક 'ઘટના' માત્ર હતી. યુદ્ધનાં દશ્યોની જોયેલી જૂજ ફિલ્મો કે વાંચેલી વાર્તાઓ ને મળેલા ખબર પરથી માત્ર કલ્પના કરવાની રહેતી. હવે સરહદ પારનું યુદ્ધ બિગ બોસનો સેટ બની ગયો છે. લાઈવ સ્ટ્રીમિંગ થઈ રહ્યું છે. ત્રણ હજાર કિલોમીટર દૂર કોઈ મિસાઈલ ફૂટે અને ત્રણ મિનિટ પછી આપણે ખુદ એ વીડિયો જોઈને નીચે કમેન્ટ કરીએ છીએ. ક્રિકેટની મેચનું સ્કોરબોર્ડ અને વોચમાં ફૂટેલા બોમ્બ કે મરેલા માણસોના આંકડાઓ વચ્ચે શું ફરક રહ્યો છે? ભૂતકાળમાં વોરઝોન તો બાઉન્ડરી હતી ને, આપણી ટાઇમલાઈન યુદ્ધક્ષેત્ર બની ગયું છે, જેની આપણે મજા લઇ રહ્યા છીએ. ક્યાંય કોઈ ઘાયલ થાય, કોઈ કાટમાળ નીચે રડતા બાળકનો અવાજ સંભળાય, કોઈ અધયુવતી સ્ત્રી વિધવા થઈ ગઈ હોય - આ બધા વિષયો

છે, લાઇક્સ અને વ્યૂઝ વધારવા માટે.

પ્રાચીન સમયમાં રોમનો પ્રજાની આ વૃત્તિ સમજી ગયેલા. (પૂરક માહિતી:- એ જમાનામાં ઇન્સ્ટાગ્રામ ન હતું.) રોમ સામ્રાજ્યનું શાસન કરતા કરતા જો અંદરોઅંદર ડખા થઈ જાય ત્યારે રાજદરબારમાંથી અમુક વાતો લીક થઈને પ્રજા સુધી પહોંચે અને પછી એ ગોસીપમાં મસાલો ભળીને મોટી અફવા બને. પ્રજા એકદમ અસ્વસ્થ થઈને બળવો કરે એ પહેલા જ રોમન રાજા કોલોઝિયમમાં ગ્લેડિએટરની ફાઈટનું ફંક્શન ગોકવી દે. જે મરી જાય એ હાથું. હજારો લોકો આવી ફાઈટ જોવા માટે વિશાળ કોલોઝિયમ- સ્ટેડિયમમાં ભેગા થાય. લોકો મનોરંજન મેળવે. મૂળ રાજકીય પ્રશ્ન વિસરાઈ જાય. પરિણામે, જે તે રાજા વધુ સમય સુધી ગાદી પર કબજો જાળવી શકે.. રોમન સામ્રાજ્યના બે હજાર વર્ષ પછી પણ આ કહેવાતા સુધરેલા માણસોની વૃત્તિમાં ખાસ કંઈ ફેર નથી પડ્યો. સ્થળ બદલાઈ ગયું છે. કોલોઝિયમનું

સ્થાન હવે પોતપોતાના ફોનની સ્ક્રીને લઈ લીધું છે. ટેકનોલોજી કંઈ વિલન નથી. પણ આજના માણસ માટે ટ્રેજેડી અને મદારીનો શો બંને સરખા થઈ ગયા છે. ગ્રાહિત માણસની પીડા સતત સામે દેખાયા કરે ત્યારે આપણું મનોમસ્તિક ડિફેન્સ મિકેનિઝમ ઊભી કરે. માણસ અચાનક અસંવેદનશીલ થઈ જાય. પહેલો ઘડાકો અંદરથી હલબલાવી મૂકે. દરસમો ઘડાકો સંભળાય પણ નહીં એવું બને. અને એકસોમો ઘડાકો માત્ર મનોરંજન બનીને રહી જાય. આ દુનિયાને અત્યારે મનોરંજન તો જોઈએ છે. વિશ્વયુદ્ધ સમયે સૈનિકોની ખેંચ પડતા 'નેશન વોન્ટસ યોર સપોર્ટ' ના પોસ્ટર લાગેલા. આજની પ્રજા ત્યાગ કે બલિદાનમાં નથી માનતી એવું નથી. વર્તમાન સમયમાં કંઈક અઘટિત બને તો તરત લોકો બ્લેક પ્રોફાઈલ પિકચર મૂકી દે છે, પોતાના મંતવ્યનો વીડિયો શેર કરે છે, યુદ્ધ ઉપરનો કોઈ મેસેજ કે સ્વલિખિત કવિતા ફોરવર્ડ કરી આપે છે. કેટલું સરસ!

અનુભવ સિંહાની 'અરસી' ફિલ્મનો એક ડાયલોગ તમાચા જેવો છે. કોર્ટના અનુભવી ન્યાયાધીશ કોર્ટમાં બેઠેલાં નાનાં બાળકોને કહે છે - ડુ બેટર થેન અસ... અમારી પેઢીએ તો કંઈ ખાસ ઉકાળવું નથી પણ તમે લોકો આ દુનિયાને બેતર બનાવજો...!

કેવી ફૂર કઠણાઈ છે આ. બધા ઉમરમાં મોટા અને અનુભવી લોકો લડી રહ્યા છે. માનવ બળ અને કુદરતી સંપત્તિનો કચ્ચરઘણ વાળી રહ્યા છે. ધર્મના નામે કે પૈસાના નામે લોકોની કત્લેઆમ ચાલે છે. શું આવો સમય જોવા માટે આપણે સૌ સવારથી સાંજ આટલી માથાકૂટ કરી રહ્યા છીએ? શું આ સમય લાવવા માટે સદીઓથી અનેક પેઢીઓએ આ દુનિયા બનાવવાની જહેમત ઉપાડી હતી? સ્ત્રીઓની આબરૂ કાઢવા માટે શું આ ઉલ્લેખ કરવામાં આવે છે? ઊંડતી ટેક્સીઓ તો શરૂ ન થઈ, પણ આ ઉડતા ડ્રોન તખાલી મચાવે છે શું એના માટે દુનિયાનો દરેક નાગરિક ટેક્સ ભરે છે? હવેનાં બધાં શબ્દો હાઈ ટેક છે. ઈન્ટરનેટ અને સોફ્ટવેર સાથે જોડાયેલાં છે. કમ્પ્યુટર બન્યું અને એના આટલા વર્ષ સુધી કરોડો યુવાનોએ આઈ-ટી ક્ષેત્રમાં પોતાની જિંદગી પસાર કરી છે. બની શકે કે ગાઈડડ મિસાઈલ ફોટો સોફ્ટવેર ઉલ્લેખ કરવામાં કે ડ્રોનના એક્સપ્લોઝનમાં આપણા મિત્રોએ લખેલા કોડ પરોક્ષ રીતે જવાબદાર હોય. યુદ્ધના આપણે પણ નાહુટે હિસ્સેદાર હોઈએ. આપણે કંઈ કરીએ કે ન કરીએ, આપણી આત્માનો એક નાનોશો અંશ આપણે દરરોજ ગુમાવી રહ્યા છીએ. ■

નિધી ભટ્ટ

feedback@bombaysamachar.com

ધોરણ ૧૨ પછી આર્ટ્સના વિદ્યાર્થીઓની કારકિર્દીને વેગ આપશે આ કોર્સ...

ધોરણ ૧૨ માં પછી યોગ્ય કોર્સ પસંદ કરવાથી વિદ્યાર્થીની કારકિર્દીની દિશા નક્કી થાય છે. આજે એન્જિનિયરિંગ અને મેડિકલ ઉપરાંત લો, ડિઝાઇન, અર્થશાસ્ત્ર, હોટેલ મેનેજમેન્ટ, ડિજિટલ માર્કેટિંગ અને પત્રકારત્વ જેવા ઘણા નવા વિકલ્પો ઉપલબ્ધ છે. આ વિશે વિગતવાર જાણીએ.

૧૨ માં ધોરણ પછી યોગ્ય કોર્સ પસંદ કરવો એ દરેક વિદ્યાર્થીના ભવિષ્ય માટે એક મહત્વપૂર્ણ નિર્ણય છે. આજે કારકિર્દીના વિકલ્પો હવે ફક્ત એન્જિનિયરિંગ અને મેડિકલ પૂરતા મર્યાદિત નથી રહ્યા, પરંતુ લો, ડિઝાઇન, અર્થશાસ્ત્ર, ડિજિટલ માર્કેટિંગ અને પત્રકારત્વ જેવા ઘણા નવા અને ઝડપથી વિકસતાં ક્ષેત્રો ઊભરી આવ્યા છે. આ કોર્સ વિદ્યાર્થીઓને તેમની રચિત અને ક્ષમતાઓ અનુસાર વિવિધ ક્ષેત્રોમાં નિષ્ણાત બનવાની તક આપે છે.

વિદ્યાર્થીઓ માત્ર સારી નોકરી જ મેળવી શકતા નથી, પરંતુ યોગ્ય માહિતી અને માર્ગદર્શન સાથે તેમના પસંદ કરેલા ક્ષેત્રમાં સફળ કારકિર્દી પણ બનાવી શકે છે.

કાયદાના ક્ષેત્રમાં મજબૂત કારકિર્દી

ઇન્ટિગ્રેટેડ એલએલબી એ પાંચ વર્ષનો કોર્સ છે જે વિદ્યાર્થીઓ ૧૨ માં ધોરણ પછી સીધા જ અનુસરી શકે છે. આ કોર્સ બીએ એલએલબી અથવા બીબીએ એલએલબી જેવા વિકલ્પોમાં ઉપલબ્ધ છે. તેમાં બંધારણ, કાનૂની પ્રક્રિયા, ન્યાયિક પ્રણાલી અને કાનૂની તર્ક જેવા વિષયોનો સમાવેશ થાય છે. આ ડિગ્રી પૂર્ણ કર્યા પછી વિદ્યાર્થીઓ વકીલ બની શકે છે, કોર્પોરેટ કંપનીઓમાં કાનૂની સલાહકાર તરીકે કામ કરી શકે છે અથવા ન્યાયિક સેવા પરીક્ષાની તૈયારી કરી શકે છે. આ કોર્સ એવા વિદ્યાર્થીઓ માટે આદર્શ છે જેઓ ચર્ચા, દલીલ અને સામાજિક મુદ્દાઓમાં રસ ધરાવતા હોય છે.

સર્જનાત્મક વિદ્યાર્થી માટે તકો

ઇ.ઉત્ત એવા વિદ્યાર્થીઓ માટે યોગ્ય છે જેઓ સર્જનાત્મક વિચારસરણી અને ડિઝાઇનમાં રસ ધરાવતા હોય. આ કોર્સ ડેઝાઇન, ઇન્ટિરિયર ડિઝાઇન, પ્રોડક્ટ ડિઝાઇન અને ગ્ડ/અર્ટ ડિઝાઇન જેવી વિશેષતાઓ પ્રદાન કરે છે. ડિઝાઇનર્સ નવી પ્રોડક્ટ્સ, ડિજિટલ એપ્લિકેશન

ઇન્ટરફેસ અથવા કંપનીઓ માટે રહેવાની જગ્યાઓ ડિઝાઇન કરે છે. આ ક્ષેત્રના વિદ્યાર્થીઓ મોટી ડિઝાઇન કંપનીઓ, ડેઝાઇન બ્રાન્ડ્સ અથવા ફ્રીલાન્સર્સ તરીકે કામ કરી શકે છે.

વૈશ્વિક સ્તરે કારકિર્દી

આ કોર્સ એવા વિદ્યાર્થીઓ માટે સારો વિકલ્પ છે જેઓ આંતરરાષ્ટ્રીય રાજકારણ, વિદેશ નીતિ અને વૈશ્વિક ઘટનાઓમાં રસ ધરાવતા હોય. તે રાષ્ટ્રીય સંબંધો, આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર અને વૈશ્વિક સંગઠનોની ભૂમિકા વિશે શીખવે છે. આ ક્ષેત્રના વિદ્યાર્થીઓ દૂતાવાસો, આંતરરાષ્ટ્રીય સંગઠનો અને બિન-સરકારી સંગઠનો સાથે કામ કરી શકે છે. આ કારકિર્દી બંને આદરણીય છે અને વિશ્વભરના વિવિધ દેશો સાથે કામ કરવાની તક આપે છે.

વધતી માગનું ક્ષેત્ર

અર્થશાસ્ત્રનો અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓ પાસે બેંકિંગ, સરકારી નીતિ, સંશોધન અને કોર્પોરેટ ક્ષેત્રમાં અસંખ્ય તકો છે. જો વિદ્યાર્થીઓ ડેટા વિશ્લેષણ પણ શીખે છે, તો તેઓ બજારમાં વલણો અને ગ્રાહક વર્તણૂકને સમજવામાં નિષ્ણાત બની શકે છે. આજે કંપનીઓ અને સરકાર બંને એવા નિષ્ણાતોની માગ કરી રહ્યા છે જે ડેટાના આધારે જાણકાર નિર્ણયો લેવામાં મદદ કરી શકે.

પર્યટન ઉદ્યોગમાં સંભાવના

હોટેલ મેનેજમેન્ટ અભ્યાસક્રમો પ્રવાસન, હોટેલ અને ખાદ્ય ઉદ્યોગો સાથે સંબંધિત છે.

વિદ્યાર્થીઓને હોટેલ કામગીરી, ગ્રાહક સેવા અને ઇવેન્ટ મેનેજમેન્ટમાં તાલીમ આપવામાં આવે છે. આ અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ કર્યા પછી વિદ્યાર્થીઓ મોટી હોટેલ, રિસોર્ટ, ફૂલ લાઇન અથવા એરલાઇન્સમાં કામ કરી શકે છે. વધુમાં પોતાનો રેસ્ટોરન્ટ અથવા હોસ્પિટાલિટી વ્યવસાય શરૂ કરવાની તકો છે.

ઓનલાઇન વિશ્વમાં

ઊભરતી કારકિર્દી

ઇન્ટરનેટના વધતા ઉપયોગને કારણે ડિજિટલ માર્કેટિંગની માગ ઝડપથી વધી છે. આ ક્ષેત્રમાં કંપનીઓની વેબસાઇટ્સ, સોશ્યલ મીડિયા અને ઓનલાઇન જાહેરાતનું સંચાલન શામેલ છે. વિદ્યાર્થીઓ કન્ટેન્ટ રાઇટિંગ, સોશ્યલ મીડિયા મેનેજમેન્ટ અને ઓનલાઇન બ્રાન્ડ પ્રમોશન જેવી કુશળતા શીખે છે. આ ક્ષેત્ર ટૂંકા ગાળામાં આશાસ્પદ કારકિર્દીની તકો પ્રદાન કરે છે.

મીડિયામાં કારકિર્દીની તક

પત્રકારત્વ અને માસ કોમ્યુનિકેશન કોર્સ સમાચાર, લેખન અને મીડિયામાં રસ ધરાવતા વિદ્યાર્થીઓ માટે યોગ્ય છે. આ કોર્સ રિપોર્ટિંગ, ડિજિટલ મીડિયા, ટીવી અને રેડિયો પ્રોડક્ટિયન અંગે માહિતી પ્રદાન કરે છે. આ ક્ષેત્રના વિદ્યાર્થીઓ રિપોર્ટર, ન્યૂઝ એન્કર, કન્ટેન્ટ ક્રિએટર્સ અથવા સોશ્યલ મીડિયા મેનેજર તરીકે કામ કરી શકે છે. આ વ્યવસાય સમાજને સચોટ માહિતી પહોંચાડવામાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવે છે. ■

ઉર્દૂ - ગુજરાતીના શાયર યિનુ મોદીનું વિશિષ્ટ પ્રદાન

આંસુ ઉપર આ કોના નખની ઘઈ નિશાની? ઈચ્છાને હાથપગ છે, એ વાત આજે જાણી.

કઠી મૌનનો એક સાગર છલકતો, કિનારે રહીને તરી જાય શબ્દો.

ગુજરાતી ગઝલકારોમાં કોઈ એવા વિશિષ્ટ કવિઓ છે જે બહુઆવામી છે. સાહિત્યના તમામ પ્રકારોમાં જેમની ગતિ રહી છે એવા થોડાક સર્જકોમાં એક નામ છે યિનુ મોદી. દરેક ગુજરાતી ગઝલકારે ઉર્દૂ વાંચતા-લખતા શીખીને ઉર્દૂ ગઝલગોઈ જાણવી જોઈએ. ગઝલ લખવા માટે આ અનિવાર્ય નથી પણ પરંતુ વધુ સારી ગઝલ લખવા માટે જરૂરી છે. માત્ર છંદો જાણવાથી ગઝલ બનતી નથી. છંદો તો બાહ્ય દેહ છે, એના અંતરંગની જાણકારી હોવી જોઈએ.

ગુજરાતી ગઝલનું સદ્ભાગ્ય છે કે ઉર્દૂમાં ગઝલ લખતા શૂન્ય પાલનપુરી જેવા મોટા ગજાના કવિએ ગુજરાતીમાં માતબર પ્રદાન કર્યું છે. ઘાયલ સાહેબનો ગહન અભ્યાસ હતો. મરીઝ, બેક્રામ, સૈફ, ગનીભાઈથી લઈને નવી કેડી કંઠારનાર આદિલ મન્સૂરી સુધીના ગઝલકારોને ઉર્દૂ ગઝલનો અભ્યાસ હતો. આદિલ અને યિનુ મોદી બન્નેએ ગુજરાતી અને ઉર્દૂ ગઝલો લખી છે પણ યિનુનું પ્રદાન વિશેષ છે. ઉર્દૂની બારીકાઈ સાથે યિનુ મોદી ગુજરાતી ગઝલમાં સાદગી લાવ્યા, સરળતા સાધી અને કહેવાની રીત બદલાવી નાખી.

યિનુ મોદી એક અચ્છા ગઝલકાર છે એટલા જ ઉમદા કવિ છે. નવલકથાકાર, નાટ્યકાર, નિબંધ લેખક એમ સાહિત્યનાં તમામ ક્ષેત્રોમાં યિનુ મોદી છવાઈ ગયા છે. એ બોલતા હોય તો લાગે કે કવિ શિખરિણી છંદમાં બોલે છે. આટલો બધો સહજ છે એમનો આ છંદ.

યિનુ મોદી ભાવકની અપેક્ષાને સારી રીતે સંતોષે છે. જ્યારે પરંપરાગત ગઝલમાં ફારસી. ઉર્દૂ શબ્દો સહજતાથી ગોઠવાઈ જતા હતા ત્યારે યિનુ મોદી અને એમના સમકાલીનોએ ગઝલને નમણી ગુજરાતી ભાષાના સર્વાંગસુંદર જરકશી જામ પહેરાવ્યા. એ આધુનિક ગઝલના આંતરઅઃ બાહ્ય સૌંદર્યને નિખાર આપીને ગઝલ સ્વરૂપને એક નવા મક્કમ તરફ લઈ જાય છે. ગઝલ એ શબ્દની રમત નથી. પણ શબ્દની ક્ષમતાને નાણી-પ્રમાણીને ગઝલના રંગમાં રંગવાની હોય છે. આને આકાર કહો કે સ્વરૂપ કહો પણ યિનુ મોદીએ આ નકશીકામ બહુ સરસ રીતે કર્યું છે. શબ્દોની વાત યિનુ આ રીતે કરે છે:

કઠી આંસુઓનું લઈ રૂપ આવે, કઠી ફૂલ પેટે પરોવાય શબ્દો.

શેરિયત સાચવે છે. સંવેદનાને સંવારે છે અને સૌંદર્યને સંગોપે છે. રદીફ સાર્થક રીતે પ્રયોજે છે. લાગણીના પ્રાકટ્યમાં પરિપક્વતા દાખવે છે. ભાષા સરળ, સચોટ અને વેધક બનીને અનુભવજન્ય સરચાઈની ખાતરી કરાવે છે. વિચારોમાં બળકટતા જણાય છે. ઈશ્કે-મિજાજની જેમ ઈશ્કે-હકીકીમાં આ શાયર તેજસ્વી ચિંતન આપે છે:

સાંજ છે સવારો છે, શ્યાસનો પથારો છે. જિંદગી બીજું શું છે? બેલીનો ગવારો છે. ગાંઝવા અસલમાં તો પાણીનો ઠકારો છે.

અહીં પાણીનો ઠકારો અને બેલીના ગવારો જેવા બોલચાલના શબ્દોથી જિંદગીની વ્યાખ્યા કેવી સચોટ બને છે, આપણે સુગંધની પહેચાન છે અને સુગંધ શબ્દ વાંચ્યા પણ છે, ઘણી ગઝલોમાં સુગંધી શબ્દ યિનુ મોદી પ્રયોજે છે. કારણ કે સુગંધીનું શીલ સુગંધ છે, વાયુ હોય તો મહેક વહે. વાયુ એટલે પવન વગર પમરાટનું વહેવું શક્ય નથી માટે વાયુ સાથે કોઈ સ્પર્ધા સુગંધી કરે નહીં. આ અતૂટ મૈત્રીનો મર્મ યિનુ મોદી આ રીતે સમજાવે છે:

વાયુને હંડાવવા બળ ના કરે એ સુગંધી છે, કઠી છળના કરે.

આવી જ રીતે સવારે ઝાકળ પડે છે. પુષ્પ અને ઝાકળની મૈત્રી કાયમી છે પણ સૂર્યના પહેલાં કિરણ સુધીનું અસ્તિત્વ લઈને આવેલું શબનમ, પુષ્પ પરના પોતાના સૌંદર્યને અંકે કરવા માગતું નથી એટલે ફૂલને પ્રકૃલિત કરીને પોતે વિલય પામે છે. શેર છે:

પુષ્પ પર ડાહ્યો પડ્યાની બીકથી જીવવાની જીદ ઝાકળ ના કરે.

પ્રતીકોના યોગ્ય ઉપયોગથી અર્થગંભીરતા પ્રકટાવીને યિનુ મોદીએ ભાવ અને વિષયને અનુરૂપ ગઝલો લખી છે. આધુનિક અભિગમ છતાં પરંપરા સાથેનો નાતો

નિભાવવો સહેલી વાત નથી. યિનુ મોદીએ આ કામ સારી રીતે કર્યું છે. ગઝલ લખવાનું કારણ આપે છે: આ ગઝલ લખવાનું કારણ એ જ છે આંખને ખૂણે હજીયે ભેજ છે.

યિનુ મોદી 'ઈષાદ' ઉપનામથી લખતા. 'ઈષાદગઢ'નો રાજવી કવિ 'ઈશાદનામા'માં નામ અને ઉપનામને સાર્થક કરે છે. ઉપનામનો ઉપયોગ એ કેવી ખૂબીથી નિભાવે છે તે જોઈએ:

નામ-સરનામાં હવે 'ઈશાદ'ના શા પૂછવા? સાત સૂકાં પાંદડાં પર આંસુઓની છાપ છે.

સિત્તેરની એટલે કે સાત દાયકાની જીવનચારાને યિનુ મોદી સાત સૂકાં પાંદડાં કહે છે. આમ પણ મનુષ્યે પાંદડા જેમ ખરવાનું હોય છે અને ખરે ત્યારે આંસુઓની નિશાની અચૂક હોય છે.

યિનુમાં આંતર-બાહ્ય ગઝલપદાર્થનું રસમિલન એટલું ઔચિત્યપૂર્ણ હોય છે કે એ ચોટ સિદ્ધ કરે છે. યિનુની વેદના-સંવેદના મુખર નથી થતી. સહજતાથી બધું આલ્યા કરે છે. આ સ્વરૂપમાં જેટલી શક્યતાઓ છે તેને એ નાણ્યાં કરે છે. ચિંતન અને તત્ત્વશીલતા યિનુની ગઝલોમાં અનાયાસે આવે છે:

શ્યાસની ઈચ્છા જરા ટૂંકાવ જે આમ અજરામર ધરવું ટાળજે.

યિનુ મોદીની વિશેષતા એ છે કે પોતાના અભ્યાસ દ્વારા પ્રાપ્ત થતાં ચિંતનને કે વિચારોને કવિતા કે ગઝલ પર હાવી થવા નથી દેતા.

નવી એટલે કે આધુનિક ગઝલની વાત આવે ત્યારે બહુ સ્વાભાવિક છે. આપણે શરૂઆતમાં આદિલ મન્સૂરીને યાદ કરીએ. આદિલની સાથે સાથે જ કેટલાંક મહત્ત્વનાં નામો છે એમાં યિનુ મોદી, રાજેન્દ્ર શુક્લ અને મનોજ ખરિયાને ભૂલી ન શકાય. મેં ગઝલ ૧૦૧ની પ્રસ્તાવનામાં નોંધ્યું છે કે એક જમાનો એવો હતો જ્યારે ફક્ત ગઝલ કહેવાના શાયરો હતા. તેઓ સાહિત્યનાં બીજાં સ્વરૂપોમાં કે કાવ્યના બીજા પ્રકારોમાં ગઝલ જેટલા કાર્યરત ન હતા. સૈફભાઈ જેવા એક બે

અપવાદ હોઈ શકે. ત્યાર પછી એવો તબક્કો આવ્યો કે જેમાં કવિઓ ઉત્તમ ગઝલો પણ લખે પણ એમની પ્રતિભા ગઝલ પૂરતી સીમિત ન રાખે. ગીત, સોનેટ, અછંદસ, છંદોબદ્ધ કાવ્યો આપે. ખંડકાવ્યો લખે, નવલિકા, નવલકથા અને નાટકમાં પણ એટલી જ સરળતાથી વિહાર કરે. આવાં થોડાંક નામો છે એમાં યિનુ મોદી સહેલાઈથી સમાઈ શકે છે.

યિનુ મોદી સારા વિવેચક હોવા ઉપરાંત નાટક પણ એમની અભિવ્યક્તિનું માધ્યમ રહ્યું છે. નાટક લખવાં અને ભજવવા એ એમની પ્રાસિધ્ય છે. પ્રયોગો કરવાની એમની વૃત્તિ નિરામય છે, અને એટલે જ 'રાઈનો પર્વત'ના આધારે એ 'જાલકા' લખી શકે છે. યિનુ ખંડકાવ્યના અભ્યાસુ છે એટલું જ નહીં પણ એમણે આધુનિક રીતે 'બાહુક' જેવું ખંડકાવ્ય આપ્યું છે. કેટલાયે એકાંકી સંગ્રહો અને ૧૧ નવલકથાઓનું માતબર સર્જન કર્યું છે. કુલ ૧૮ જેટલાં નાટકો એમની કલમે મળ્યાં છે.

યિનુ મોદીએ પરંપરાગત પ્રણાલિને કોરાણે મૂકીને પ્રયોગો કર્યા છે પણ પ્રયોગબાજી નથી કરી. આવા જ એક પ્રયોગમાંથી નીપજેલા પાણીદાર શેરો જોઈએ:

આંસુ ઉપર આ કોના નખની ઘઈ નિશાની? ઈચ્છાને હાથપગ છે, એ વાત આજે જાણી

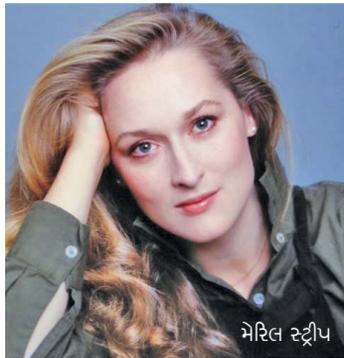
આ શ્યાસની રમતમાં હારી ગયો છું તો પણ મારા ઘરે પથારો ઓ ગંજીપાની રાણી. ક્યારેક કાચ સામે, ક્યારેક સાચ સામે, યાકી જવાનું કાયમ તલવાર તાણી તાણી. આમાં રદીફ નથી ફક્ત કાકિયા છે. પ્રાસ છે, અનુપ્રાસ એટલે દરેક બીજી પંક્તિમાં આવતો રદીફ નથી. આ સંદર્ભમાં આ શાયરનો શેર શકત આવે છે: કાકિયા પેકે જીવન બદલી શકત પણ રદીફ નક્કી કરી શકતો નથી.

દરેક કળીને પીલીને ફૂલ બનવું છે. ઝાકળના મોતીઓનો શણગાર સજીને કળી સ્મિત કરે અને ફૂલ બની જવાની તૈયારી કરે ત્યાં સુધીમાં ઝાકળ ઊડી જાય છે. ઝાકળ ગાંઝવાનું સ્વરૂપ ધારણ કરે તો શું થાય? અને આ ગાંઝવા પાછાં સરોવર લાગે ત્યારે શું કરવું? આ વાત યિનુમોદીના શબ્દોમાં:

તું મને મળતી ખરી પણ મન વગર ગાંઝવા બનતાં સરોવર જળ વગર સૂર્ય સ્પર્શો ઓસ તો ઊડી ગયું હું તને મળતો રહ્યો કારણ વગર - અપૂર્ણ

પોતાની જાત પર શ્રદ્ધા રાખો...

મેરિલ સ્ટ્રીપ

થોડા દિવસ અગાઉ ગુજરાતમાં એક યુવાન વાચક મળી ગયો. તેણે કહ્યું કે મારે અભિનયક્ષેત્રે આગળ વધવું છે એટલે મારે હિન્દી ફિલ્મ ઇન્ડસ્ટ્રીમાં નસીબ અજમાવવા મુંબઈ આવવું છે, પરંતુ સફળતા ન મળે તો શું કરવું એ ચિંતા મને સતાવે છે. હું અત્યારે નોકરી કરું છું. મારે મુંબઈ આવવું હોય તો અત્યારની નોકરી છોડવી પડે અને નવી નોકરી શોધવી પડે. ત્યાં મને અત્યારે મળે છે એટલો પગાર ન મળી શકે તો મારા માટે મુંબઈમાં ટકી રહેવાનું મુશ્કેલ થઈ જાય....

તેની વાત સાંભળીને મેં તેને કહ્યું કે કશું પણ કામ શરૂ કરતી વખતે પોતાની જાતમાં શ્રદ્ધા રાખીને આગળ વધવું જોઈએ. ગુજરાતીમાં એક કહેવત છે કે 'રોતો જાય તે મુશાજા જ ખબર લાવે' એટલે તારે મક્કમ મનોબળ સાથે આગળ વધવું જોઈએ અને સંઘર્ષની માનસિક તૈયારી સાથે જ મુંબઈ આવવું જોઈએ. હા, તારે જો સલામતી જોઈતી હોય તો નોકરી ન છોડવી જોઈએ...

એ પછી મેં તેને હોલીવૂડની ગઈ સદીની એક અભિનેત્રીનો કિસ્સો કહ્યો. હોલીવૂડના ફિલ્મ નિર્માતા ટોનો દ લોરેન્ટિસે ૧૯૭૬માં 'કિંગ કોન્ગ' ફિલ્મ પ્રદર્શિત કરી હતી. લોરેન્ટિસે એ ફિલ્મ બનાવવાનું નક્કી કર્યું એ પછી એ ફિલ્મમાં પાત્રો માટે કલાકારોના ઓડિશન લેવાનું શરૂ કર્યું. એ દિવસોમાં લોરેન્ટિસના પુત્રને એક નાટક જોવું હતું. એ નાટકમાં એક અભિનેત્રીનો અભિનય જોઈને તે પ્રભાવિત થઈ ગયો હતો. તેણે પિતાને સૂચન કર્યું કે આ અભિનેત્રીને આપણી નવી ફિલ્મની હીરોઈન બનાવવી જોઈએ.

લોરેન્ટિસે પુત્રના આગ્રહથી પેલી અભિનેત્રીને ઓડિશન માટે બોલાવી, પણ તે અમેરિકન અભિનેત્રી ઓડિશન માટે પહોંચી ત્યારે તેને જોઈને લોરેન્ટિસે અકબાઈ ઊઠ્યા. અભિનેત્રી અમેરિકન હતી એટલે લોરેન્ટિસે અંગ્રેજીને બદલે પોતાની માતૃભાષા ઈટાલિયનમાં પુત્રને પખડાવી નાખ્યો : 'બેવકુફ, આવી કદરૂપી છોકરીને તું હીરોઈન બનાવવા મારી પાસે ઉપાડી આવ્યો?'

પેલી અમેરિકન અભિનેત્રીએ ઈટાલિયન ભાષામાં કહ્યું, 'હું તમારી ફિલ્મ માટે પસંદ થઈ શકું

એટલી સુંદર નથી એ માટે હું દિલગીર છું!' ફિલ્મ નિર્માતા લોરેન્ટિસે સડક થઈ ગયા. તેમને કલ્પના પણ નહોતી કે તે અમેરિકન અભિનેત્રી ઈટાલિયન ભાષા જાણતી હશે, પણ પેલી અભિનેત્રી અકબાયા વિના સ્મિત કરીને જતી રહી.

લોરેન્ટિસે 'કિંગ કોન્ગ' ફિલ્મ માટે પોતાને હીરોઈન તરીકે પસંદ ન કરી અને ઉપરથી કદરૂપી યુવતી ગણાવી એથી તે યુવતી થોડા દિવસો અપસેટ રહી, પણ પછી તેણે હોલિવૂડમાં અભિનયની તક શોધવા માંડી. 'કિંગ કોન્ગ' ફિલ્મ રિલીઝ થઈ એ પછી બીજા વર્ષે એટલે કે ૧૯૭૭માં તેને 'જુલિયા' ફિલ્મમાં અભિનયની તક મળી અને હોલિવૂડમાં તેનું નામ જાણીતું થવા માંડ્યું. ૧૯૭૮માં તેને પ્યાતનામ અભિનેતા ડસ્તિન હોફમેન સાથે 'કેમર વર્સસ કેમર' ફિલ્મમાં યમકવાની તક મળી અને એ ફિલ્મ માટે તેને 'બેસ્ટ સપોર્ટિંગ એક્ટ્રેસ'નો એવોર્ડ પણ મળ્યો.

એ પછી તો તે અભિનેત્રી પાછળ પ્રેક્ષકો પાગલ બન્યા. તેનાં સૌંદર્યને કારણે લાખો યુવાનો તેના ચાહક બની ગયા. તે યુવતીએ તેના સૌંદર્ય અને અભિનય પ્રતિભાના જોરે ત્રણ ત્રણ ઓસ્કર એવોર્ડ અને આઠ ગોલ્ડન ગ્લોબ એવોર્ડ સહિત કુલ ૧૫ એવોર્ડ જીત્યા. તે ઓસ્કર માટે ૧૯ વાર અને ગોલ્ડન ગ્લોબ એવોર્ડ માટે ૨૯ વાર નોમિનેટ થઈ અને તેને કુલ ૪૦૨ વખત એવોર્ડ માટે નોમિનેશન મળ્યું. જીવનના સાત દાયકા વિતાવ્યા પછી પણ તેને સતત ફિલ્મ્સ મળતી રહી!

તે યુવતી એટલે જગવિખ્યાત અભિનેત્રી મેરિલ સ્ટ્રીપ!

હા, મેરિલ સ્ટ્રીપને કદરૂપી ગણીને 'કિંગ કોન્ગ' ફિલ્મમાં અભિનયની તક આપવાની ના પાડવામાં આવી હતી એ જ મેરિલ સ્ટ્રીપે અભિનય પ્રતિભા થકી હોલિવૂડમાં આગવું સ્થાન બનાવ્યું.

મેરિલ સ્ટ્રીપને પોતાની અભિનય પ્રતિભામાં શ્રદ્ધા હતી એટલે તે હોલિવૂડની ખ્યાતનામ અભિનેત્રી બની શકી.

આમ પોતાની જાતમાં શ્રદ્ધા હોય અને સંઘર્ષ કરવાની તૈયારી હોય એવી વ્યક્તિને કોઈ અવરોધ અટકાવી શકતા નથી, પણ જો પોતાની જાત પર શ્રદ્ધા ન હોય તો માણસને નિષ્ફળતાથી વિશેષ કંઈ ન મળે એવી પૂરી શક્યતા છે.

દર સપ્તાહે વાંચો વિશેષ વાંચન સામગ્રી

ધર્મવેજ

તન-મન-ધનથી રહો

તરૈતાજા

ઈન્ડરવર્તિ

લાક્ષી પુસ્તક

મેટિની

વિક એન્ડ

ઉત્સવ

દરરોજ કંઈક નવું-દરરોજ કશું અનોખું!

ગીત ગાયા પથરોને.... 'સ્ટેચ્યૂ' ઈન્ડિયા

ઈન્ડરવલ:

અય મુદા, રેત કે સેહરા કો સમંદર કર દે, યા છલકતી હુઈ આંખો કો ભી પથર કર દે. (શહીદ મીર)

મંદિરમાં પૂજા-પ્રાર્થના કરવા ઇશ્વરની મૂર્તિઓ શોભે પણ આપણે તો માણસને ઈશ્વર બનાવવા ઠેર ઠેર મૂર્તિઓ બનાવીએ છીએ. આપણાં વર્તમાનને ઢાંકવા ભૂતકાળની ગરિમાને યાદ કરીએ છીએ અને એ પણ પાછું દિલથી નહીં, દિમાગથી કે ગણતરીથી. ગાંધીજી કે સરદાર પટેલ જેવી વિભૂતિઓનાં સ્મારક બને એ તો સારી જ વાત છે પણ યુ.પી.માં માજી મુખ્યમંત્રી માયાવતીએ જીવતાં જીવતાં પોતાનાં જ અનેક પૂર્ણાં બનાવી નાખેલાં. વળી જે

ટાઈટલ્સ: દરેક શિલ્પ, પથ્થર પર રચાયેલું કાવ્ય છે. (છેલવાણી)

આજે 'મહિલા દિન' છે એટલે બે દેવીની દંતકથા યાદ આવે છે. 'એથીના' નામની ગ્રીક દેવીએ એક બીજી ખૂબ સુંદર દેવી 'મેડુસા'ને શાપ આપેલો કે 'જો કોઈપણ માણસ મેડુસાની આંખમાં જોશે તો પથ્થર બની જશે!' એક કિંવદંતી એ પણ છે કે દેવી મેડુસા એટલી બધી સુંદર હતી કે એને જોનાર વ્યક્તિ જોતાંવેત જ સ્તબ્ધ કે મંત્રમુગ્ધ થઈને પથ્થરની મૂર્તિ બની જતી. દેવી એથીનાની મદદથી પર્સ્યુસ નામના યોદ્ધાએ દેવી મેડુસાને એક ચમકતા આયના જેવી ઢાલ દેખાડીને એને જ પથ્થર બનાવી દીધી અને પછી મેડુસાનું માથું કાપીને પર્સ્યુસને એના દુશ્મનોને દેખાડીને સૌને પથ્થરની મૂર્તિ બનાવી નાખેલા!

આપણો દેશ પણ મૂર્તિઓનો દેશ છે. જેવું ઇલેકશન આવે કે દર વખતે કર્ણાટકમાં શિવાજી અને ટીપુ સુલતાનની મૂર્તિઓ વિશાલ વારે વારે ઊપડે રાખે છે. થોડા વરસ અગાઉ મુંબઇના દરિયામાં શિવાજીની વિશાળ મૂર્તિ બનાવવાની યોજના જાહેર થયેલી. ઘણાં કહે છે કે આંબેડકરજીની પણ વિશ્વમાં સૌથી ઊંચી મૂર્તિ બનવી જોઈએ. ક્યારેક દક્ષિણમાંથી કોઈ કહેશે પેરિયાર કે એન. ટી. આર.ની સૌથી ઊંચી મૂર્તિ બનાવો. આ દેશમાં મૂર્તિઓ, પથ્થરોમાંથી અંગાડાઈ લઈને આકાશમાં ઊગતી રહેશે. વોટબંકનો ખેલ રમાતો રહેશે. બીજી બાજુ ગાંધી-નેહરુની પ્રતિમા કે પ્રતિભાને તોડવાનું છાનેપગલે કામ ચાલે જ રાખશે. બસ, મૂર્તિ બનાવો ને મૂર્તિ તોડો!

૧૯૬૪માં ફિલ્મકાર વી. શાંતારામે મૂર્તિઓના જીવન પર 'ગીત ગાયા પથરોને' ફિલ્મ બનાવેલી. એમાં શીખાઉ એક્ટર જીતેન્દ્ર હતો. ફિલ્મ આવી ત્યારે જીતેન્દ્રની ખરાબ એક્ટિંગ જોઈને લોકોએ મજાકમાં કહ્યું કે 'ગીત ગાયા પથરોને.'માં જીતેન્દ્રના એકદમ પથ્થર જેવા જ સ્થિર હાવભાવ હતા. આને કહેવાય 'પરફેક્ટ કારિટિંગ'!

મૂર્તિઓનો આ જ તો પ્રોબ્લેમ છે, એકવાર એમાં કોઈ ભાવ કોતરી લો, પછી એ કઠીયે બદલાય જ નહીં. માણસનો ચહેરો, ઉંમર સાથે બદલાતો રહે છે. હાલાતમાં થપેડા, લાગણીઓની લીપાપોતી અને આરટુઓનાં ઓઘારથી ચેહરો પળપળ બદલાતો રહે, પણ સમય વીતે, યુગો વીતે તોયે મૂર્તિઓના હાવભાવ બદલાય નહીં. હા, જો કે ભારતમાં મૂર્તિઓમાં જાન આવી શકે છે- ખાસ કરીને ઈલેકશન સમયે.

અનંત શક્યતાઓનું બીજું નામ એટલે સ્ત્રી!

બોલો, તમે શું કહો છો?

જૂઈ પાઠ feedback@bombaysamachar.com

ક્યારેય એકલા પુરુષોનું નગર જોયું છે? ધારો કે દુનિયામાં સ્ત્રીઓનું અસ્તિત્વ જ ના હોય તો શું થાય? સ્ત્રીઓ વિનાનું જીવન ગમે ખરું? સહજવનમાં ભલેને જેની સાથે ગમે એટલું ના ફાવે, માથાકૂટો થાય, લડાઈ-ઝગડા થાય, પણ એ ઘરમાં ના હોય તો બિલકુલ ના ચાલે - એ સ્ત્રી ભારતીય સંસ્કૃતિમાં દેવી, માતા, પત્ની અને દીકરી તરીકે સ્ત્રીઓનાં વિવિધ રૂપ પૂજાય છે. પણ હવેનાં સમયમાં શું સ્ત્રીઓને પૂજવાની જરૂર છે કે પછી?

જેમ સ્ત્રી અને પુરુષ બે અલગ જાતિ છે તેમ એ બંનેનાં કાર્યક્ષેત્ર પણ અલગ ગણાય છે. સમય બદલાતાં સ્ત્રીઓ પુરુષ સમોવડી કે કોઈ ટેકાણે એમનાં કરતાં પણ આગળ જોવા મળે છે.

અહીં વાત સ્ત્રી પુરુષની તુલનાની નથી. વાત છે સ્ત્રીઓનાં સમાન અધિકારની, દરજ્જાની. જ્યાં હક આવે ત્યાં ફરજ પહેલાં આવે. આજકાલ સ્ત્રીઓને અનુલક્ષી અમુક શબ્દો ખૂબ પ્રચલિત થયા છે, જેમકે ફેમિનિસમ, વીમેન્ઝ રાઈટ્સ, જેન્ડર ઈક્વાલિટી વગેરે. આ બધાં જ શબ્દોનો એક જ અવાજ છે જે છે સ્ત્રી સશક્તીકરણ. જો તે પુરુષ સમોવડી હોય તો તેનાં માન-મોભો, ગમો-અણગમો, વિચારોની મૌલિકતા, સમાજમાં સ્થાન, ઘરમાં તેનાં મંતવ્યો, નોકરીની સમાનતા વગેરેને તેનાં હક તરીકે સ્વીકારી તેને મળવા જોઈએ. આવી બધી ચર્ચાઓ સમાજમાં ઠેર ઠેર અને એ પણ અવિરત ચાલતી હોય છે. પહેલાનાં સમયની તુલનામાં સ્ત્રી સશક્તીકરણ થયું પણ છે. તેમ છતાં આજે સ્ત્રીને અબળા તરીકે કેમ જોવામાં આવે એ છે?

સમગ્ર વિશ્વમાં ૮ માર્ચ આંતરરાષ્ટ્રીય મહિલા દિવસ તરીકે ઉજવાય છે. આ દિવસે કોઈ જગ્યાએ મહિલાઓનું સન્માન થાય તો ક્યાંક તેમનાં માનમાં મનોરંજનનાં વિવિધ કાર્યક્રમો યોજાય. આંતરરાષ્ટ્રીય મહિલા દિવસનું આટલું બધું મહત્વ કેમ છે? કહેવાય છે કે પહેલાનાં સમયમાં સ્ત્રીઓને પુરુષોની સરખામણીએ ઊતરતી ગણવામાં આવતી. પુરુષ કમાય, ઘર ચલાવે માટે તેને વધુ માન અને મહત્વ મળતું. એટલી હદે કે સ્ત્રીઓને પોતાની મૂળભૂત જરૂરીયાતો વિષે વિચારવાની ના તો સૂઝ પડતી કે ના કંઈ માંગવાની હિમ્મત થતી. એમ લાગતું કે જાણે તે પરવશ થઈને જીવતી. કામકાજે હોશિયાર હોવા છતાં સ્ત્રી અને પુરુષનાં હકમાં ઘણું અંતર રહેતું. સહનશીલતાની મૂર્તિ એવી સ્ત્રીને જેમ જેમ સમાજનું આ અસંતુલન અસહ્ય લાગ્યું તેમ તેમ દરેક દિશામાંથી અવાજ ઊઠવા લાગ્યો.

અને આ અવાજ વિશ્વ સુધી પહોંચ્યાં માટે એક દિવસ નક્કી થયો ૮ માર્ચ કે જે દિવસે સમગ્ર વિશ્વમાં સ્ત્રીઓની ઊજવણી કરવામાં આવે છે.

હાલનાં સમયમાં પહેલા કરતાં પરિસ્થિતિ ખૂબ જ બદલાઈ છે. સમાજમાં, ઘરમાં સ્ત્રીનું સ્થાન બદલાયું છે. સમાન હકની સાથે તેઓને સ્વમાન અધિકાર પણ મળે છે. દીકરાની મનાતી ફરજો હવે દીકરીઓ પણ નિભાવે છે. પહેલાં જેવા કડક નિયમો નથી, રોક ટોક પહેલા કરતાં ઓછી છે, તે પોતાના નિર્ણયો જાતે લઈ શકે એટલી સક્ષમ તો કદાચ પહેલા પણ હશે, પરંતુ હવે તે તેને અમલમાં મૂકી શકે છે. પોતે કમાય, ઘરમાં આર્થિક જવાબદારી લે, શોખ પૂરા કરે, વિચાર અને વાણી સ્વાતંત્ર્ય ભોગવે, ભણે- ગણે, મુક્ત બની વિહરે આ છે અત્યારની નારી. જે પોતાની જાતને ઓળખી પોતાની જાતને વધુ પ્રેમ કરે છે, મનનું ધાર્યું કરે છે. તે કેવી લાગે છેનો જવાબ પતિ કે પરિવાર નહિ પણ આચના પાસેથી લે છે.

જીવન સાર્થક ત્યારે થાય છે જ્યારે આહારની જેમ મન, વચન અને કર્મનું સંતુલન હોય. અતિ સર્વત્ર વજ્રવેત ની જેમ માત્ર સ્વતંત્રતા સ્વચ્છંદિતામાં પરિણમે છે. આમ સ્ત્રી હોય કે પુરુષ, જીવનમાં લાગણી, સ્વાતંત્ર્ય અને જવાબદારીનું સંતુલન લાવી શકે તો ભવ સુધરી જાય છે. બધું જોતા કહી શકાય કે અત્યારની નારી અબળા નહીં પણ સમ્બળા છે. એને દેવી તરીકે પૂજવાની નહીં પણ સંદેહ સ્વતંત્ર વ્યક્તિ તરીકે સ્વીકારવાની જરૂર છે. એ એકલી નહીં પણ એક હજાર છે. નારી તરીકેનો જન્મ અને એના માનમાં ઉજવાતા નારી દિવસ વિશે બોલો, તમે શું કહો છો?

ફોકસ લોકમિત્ર ગૌતમ

feedback@bombaysamachar.com

પરોઢિયે ચાર વાગ્યા છે અને આ છે હરિયાણાનું એક નાનું ગામ જેમાં ૧૯ વર્ષની એક છોકરી પોતાના શૂઝ સાફ કરી રહી હતી અને એની દોરી કસીને સરખી કરી રહી છે. તેની આ પ્રવૃત્તિ જોવા માટે સામે ન તો કોઈ દર્શક છે અને કોઈ કેમેરા. બસ, ફક્ત એક લાંબો રનિંગ ટ્રેક છે અને તેના દિલોદિમાગમાં છે એક મસ્તમજાનું સપનું. આ સપનું છે દોડવાની હરીફાઈમાં કંઈક કરી બતાડવાનું. આ સપનું માત્ર કોઈ એક હરિયાણવી છોકરીનું નહીં, પરંતુ ભારતની લાખો યુવા મહિલાઓનું છે એવું જ માની લો.

આપણા મહાન દેશની લાખો યુવાન મહિલાઓની આંખોમાં ખેલકૂદથી લઈને સંરક્ષણ ક્ષેત્ર તથા વિજ્ઞાન જેવા ક્ષેત્રે યોગદાન આપવાનું સપનું છે અને આપણે એ જ વાત અહીં પેલી હરિયાણવી છોકરીનું ઉદાહરણ લઈને કરી રહ્યા છીએ. આ તમામ જટિલ ક્ષેત્રે એક સમયે પુરુષોનું વર્ચસ્વ હતું જેમાં હવે મહિલાઓ પણ પોતાની ક્ષમતા અને કૌશલ્ય બતાવી રહી છે.

આ સંબંધમાં વર્ષ ૨૦૨૬નું ભારત ઐતિહાસિક તબક્કામાંથી પસાર થઈ રહ્યું છે, કારણકે આજે એવું એકેય ક્ષેત્ર નથી જેમાં યુવા મહિલાઓએ પડકાર ન ફેંક્યો હોય. દેશમાં હવે એવું એક પણ ક્ષેત્ર નથી જેને એક્સક્લુઝીવલી પુરુષોના પ્રભુત્વવાળું ક્ષેત્ર ગણાવી શકાય. આજે તમામ ક્ષેત્રે ભારતીય પુરુષો સાથે દેશની મહિલાઓ ખભેખભા મિલાવીને ઊભી છે. તો ચાલો, કેટલાક ક્ષેત્રે યુવા મહિલાઓએ કે વી રીતે સફળતાની પરિભાષા જ બદલી નાખી છે.

રમતગમત

આ એવું ક્ષેત્ર છે જેમાં દાયકાઓ સુધી પુરુષોનું વર્ચસ્વ રહ્યું હતું. વધુ સારા શબ્દોમાં કહીએ તો એવું જ મનાતું હતું કે આ ક્ષેત્ર તો પુરુષોનું જ કહેવાય, પરંતુ (આજના આંતરરાષ્ટ્રીય મહિલા દિને ખાસ કહેવાનું કે) થોડા દશકાઓમાં યુવા મહિલાઓએ એ ધારણા બદલી નાખી છે.

હરિયાણા, પંજાબ, ઉત્તર પ્રદેશ, ગુજરાત, મહારાષ્ટ્ર, પૂર્વોત્તર ભારત વગેરે રાજ્યોની યુવા મહિલા એથલીટોએ ઓલિમ્પિક્સ, એશિયન, કોમનવેલ્થ સ્પર્ધાઓ તેમ જ વિશ્વ સ્પર્ધાઓમાં સફળતાનો ડંકો વગાડ્યો છે. ૨૦૨૪ની પેરિસ ઓલિમ્પિક્સમાં ભારતની મહિલા ખેલાડીઓએ અમુક ચંદ્રકો જીતવામાં મહત્વનું યોગદાન આપ્યું અને એ અગાઉ કેટલીક વિશ્વ સ્પર્ધાઓ એવી થઈ છે જેમાં ભારતને મહિલાઓએ જ સફળતા આપી હતી.

આજે બેંડમિન્ટન, શૂટિંગ, ક્રિકેટ, હોકી, મુક્કાબાજી, વેઇટલિફ્ટિંગ વગેરે ક્ષેત્રે ભારતની

તોરી છોરી મેં તો ગજબ કી ટેલન્ટ હૈ

દેશમાં અનેક ક્ષેત્રે મહિલાઓ પુરુષોની સમોવડી છે તો અમુક ક્ષેત્રોમાં તેમનાથી આગળ નીકળી ગઈ છે

કોર્નલ સોરબીયા કુરેશી

વિગ કમાંડર વ્યોમિકા સિંહ

મહિલા ક્રિકેટ ટીમની વાઈસ કેપ્ટન સ્મૃતિ મંધાના

સુનીતા વિલચમ્સ (અવકાશયાત્રી)

છોકરીઓનું શાસન છે. હવે તો દેશને ગામડાંઓ યુવા મહિલા પહેલવાન અને મુક્કાબાજો આપી રહી છે. રમતગમતમાં વધુને વધુ મહિલાઓ ભાગ લઈ રહી છે અને પોતાની અનોખી ટેલન્ટ બતાવી રહી છે એવું એક મહત્વપૂર્ણ કારણ છે.

રમતોમાં હવે જે અનેક સંગીન સરકારી યોજનાઓ શરૂ કરવામાં આવી છે એનાથી મહિલા સમુદાયને અને ભારતીય રમતગમત ક્ષેત્રને ઘણો ફાયદો થયો છે. એમાં મુખ્ય યોજના છે, ખેલો ઇન્ડિયા. આ યોજનામાં વધુ સારા પ્રશિક્ષણને લીધે ભારતીય છોકરીઓ દુનિયામાં ઠેર-ઠેર પોતાની ટેલન્ટ બતાવી રહી છે અને કારકિર્દીને સફળ બનાવી રહી છે. ૨૦૨૫ના અંતમાં અને ૨૦૨૬ના આરંભ સુધીના ગણતરીના મહિલાઓમાં ભારતની મહિલાઓ બંબે ક્રિકેટ વર્લ્ડ કપ જીતી હતી. પહેલાં તો હરમનમીત કોરની કેપ્ટન્સીમાં અને સ્મૃતિ મંધાનાની વાઇસ-કેપ્ટન્સીમાં ભારતે પહેલી જ વખત વન-ડેનો વિશ્વ કપ જીતી લીધો હતો અને ત્યાર બાદ જોઈ ન શકતી મહિલાઓ માટેના બ્લાઇઝ વર્લ્ડ કપમાં ભારતે પહેલી વખત ટ્રોફી પર કબજો કર્યો હતો.

છોકરીઓ તો પોતાની ક્ષમતા અને કૌશલ્ય બતાવી જ રહી છે, સૌથી મોટું પરિવર્તન એ આવ્યું છે કે આવી છોકરીઓના પરિવારની માનસિકતામાં બદલાવ જોવા મળ્યો છે. હવે તો ગામડાંઓમાં પણ દીકરીઓને તેમના મમ્મી-પપ્પા ખેલાનાં મેદાનોમાં મુશીથી મોકલી રહ્યા છે. એક સમય હતો જ્યારે તેમને માત્ર લગ્ન માટે જ ઉછેરવામાં આવતી હતી. હવે છોકરીઓ ખેલકૂદ ક્ષેત્રમાં કુશળતા બતાવીને અને એમાં બે પૈસા કમાઈને તેમના પરિવારને મદદરૂપ થઈ રહી છે. ગામડાંઓમાં તેમ જ નાનાં

શહેરોમાં છોકરીઓની સફળતા જોઈને તેમના પરિવારોને લોકો કહી રહ્યા છે, 'તોરી છોરી મેં તો ગજબ કી ટેલન્ટ હૈ'.

લશ્કર સહિતનું સંરક્ષણ ક્ષેત્ર

ઘણા દાયકાઓ સુધી આ ક્ષેત્રે ભારતીય મહિલાઓનું નહીં જેવું યોગદાન હતું, પણ થોડા દાયકાઓથી સ્થિતિમાં ઝડપથી ફેરફાર આવ્યો છે. હવે તો યુવા મહિલાઓ સંરક્ષણ ક્ષેત્રે જોડાયા બાદ બહુ ઝડપથી (ગણતરીનાં વર્ષોમાં) સૈન્યની અધિકારી બની રહી છે. એટલું જ નહીં, ફાઇટર પ્લેન પણ ઉડાવી રહી છે. ભારતના હવાઈ ક્ષેત્રે મહિલા ફાઇટર વિમાનોની સંખ્યા સતત વધી રહી છે. ૨૦૦૩ની સાલમાં મહિલાઓએ નેશનલ ડિફેન્સ એકેડમી (એનડીએ)માં પ્રવેશ કર્યો ત્યાર બાદ એમાં ઝડપથી બદલાવ જોવા મળ્યો છે.

હવે તો ૧૮-૧૯ વર્ષની છોકરીઓ સીધી એનડીએમાં પ્રશિક્ષણ લઈને લશ્કરની અધિકારી બનવા લાગી છે. રમતગમતની જેમ સંરક્ષણ ક્ષેત્રે પણ છોકરીઓના પ્રવેશની બાબતમાં સામાજિક વિચારધારા બદલાઈ છે. એક સમય હતો જ્યારે લશ્કર (આર્મી) સંપૂર્ણપણે પુરુષો માટે જ ગણાતું હતું, પરંતુ હવે તો એમાં પણ પુરુષો સાથે મહિલાઓ ખભેખભા મિલાવીને દેશની રક્ષામાં યોગદાન આપી રહી છે.

નોકાદળમાં પણ મહિલાઓ યુદ્ધની સંભાવના ધરાવતા સરહદી ક્ષેત્રે ફરજ બજાવી રહી છે. આ ક્ષેત્ર એટલે લાંબી-લાંબી સમુદ્ર યાત્રાઓ અને એમાં મહિલાઓ પણ પોતાની શારીરિક અને માનસિક ક્ષમતા પુરવાર કરી રહી છે. બીજી રીતે કહીએ તો તેઓ પુરુષોથી જરાય ઊતરતી કહેવાય

એવી નથી.

વિજ્ઞાન

વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી ક્ષેત્રે પણ દેશની યુવા મહિલાઓ ભાગ લઈને બહુ ઝડપભેર પ્રગતિ કરી રહી છે. ઇન્ડિયન સ્પેસ રિસર્ચ ઓર્ગેનાઇઝેશન (ઇસરો), ડિફેન્સ રિસર્ચ એન્ડ ડેવલપમેન્ટ ઓર્ગેનાઇઝેશન (ડીઆરડીઓ) તથા વિભિન્ન વૈજ્ઞાનિક સંસ્થાઓમાં મહિલાઓનું યોગદાન ખૂબ ઝડપથી આગળ વધી રહ્યું છે એ ઉપરાંત અમુક ક્ષેત્રે તો તેઓ પુરુષોથી પણ આગળ વધી ગઈ છે. થોડા સમયથી ચંદ્રયાન અને મંગલયાન જેવા સ્પેસ મિશનમાં ભારતની મહિલા વિજ્ઞાનીઓની સફળતા જોવા મળી રહી છે. એ જ કારણસર દેશના વિજ્ઞાન ક્ષેત્રે ઝુકાવવા માગતી મહિલાઓની લાંબી લાઇન લાગે છે.

ભારત અવકાશી સંશોધનોમાં ખૂબ સક્રિય છે, અનેક દેશો વતી સેટેલાઇટ બનાવીને સફળતાપૂર્વક એને અવકાશમાં પહોંચાડી રહ્યું છે અને એમાં ભારતીય મહિલાઓનું પણ સારું એવું યોગદાન જોવા મળી રહ્યું છે. આઇઆઇટી, આઇઆઇએસસી તથા અન્ય મુખ્ય વિજ્ઞાન સંસ્થાઓમાં જઈને જોશો તો પુરુષો જેટલી જ હાજરી મહિલાઓની જોવા મળશે. ક્યાંક તેમની હાજરી ઓછી જણાશે, પરંતુ મહિલાઓ વિજ્ઞાન-ટેકનોલોજી ક્ષેત્રે માત્ર સર્વોત્તમ અભ્યાસ જ નથી કરતી, અન્ય ક્ષેત્રોની જેમ આમાં પણ તેમની ટેલન્ટ જોવા મળી રહી છે.

માનસિકતા હવે બદલાઈ ગઈ છે

દેશના અને દુનિયાના વિકાસ માટે જરૂરી ગણાતા વિવિધ ક્ષેત્રોમાં આપણી યુવા મહિલાઓની હાજરી

અને સફળતા વધી છે તો એ પાછળ સમાજની વિચારધારાનું પણ યોગદાન છે. અગાઉ દેશની દીકરીઓ માટે વિકલ્પો સીમિત હતા. હવે દરેક ક્ષેત્રે મહિલાઓ પોતાની ઓળખ બનાવવા લાગી છે. એમાં જ સાબિત થાય છે કે પુરુષોની જેમ મહિલાઓમાં પણ ટેલન્ટ છે જેનો દેશને ફાયદો થઈ રહ્યો છે. ગામડાં અને નાનાં શહેરોમાંથી આવતી છોકરીઓ હવે રાષ્ટ્રીય તથા આંતરરાષ્ટ્રીય મંચ પર પ્રતિભા બતાવી રહી છે.

આ પરિવર્તનમાં ડિજિટલ શિક્ષણ, ઇન્ટરનેટ, સોશ્યલ મીડિયાની પણ સારી એવી ભૂમિકા રહી છે. વાત અહીં જ નથી અટકતી. હવે તો સમાજના વિવિધ મંચ પરથી રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય મંચ પર પોતાની ટેલન્ટ પાથરતી મહિલાઓ પોતાને ભાવિ રોલ મોડેલ માની રહી છે જે એક પ્રકારનો તેમનો આત્મવિશ્વાસ અને જુસ્સો જ છે. પી. વી. સિંધુ, સાહના નેહવાલ, મનુ ભાકર, મેરી કોમ, નિખત ઝરીન તેમ જ મિતાલી રાજ, જુલન ગોસ્વામી, હરમનમીત કોર, સ્મૃતિ મંધાના, જેમિમા રોડ્રિગ્સ વગેરે એથલીટો અને ખેલાડીઓને આદર્શ ગણીને (તેમના પર્ફોર્મન્સ પરથી મોટિવેટ થઈને) યુવા મહિલાઓ પોતાના ક્ષેત્રે સફળતા મેળવી રહી છે અને આવનારી પેઢી માટે દર્શાવે બની રહી છે.

દેશના ખૂણે ખૂણે હવે ખેલકૂદ માટેની માળખાકીય સગવડો ઊભી કરવામાં આવી રહી છે જેને કારણે છોકરીઓ પણ ટેલન્ટ બતાવી રહી હોવાથી હવે સમાજની નજરમાં છોકરા-છોકરી જેવો કોઈ ભેદભાવ નથી રહ્યો. હવે તો છોકરીઓ પણ છોકરાઓ જેટલું જ સન્માન મેળવી રહી છે. ■

વિશેષ પ્લસ

રશ્મિ શુક્લ

feedback@bombaysamachar.com

અમેરિકામાં કયો ધર્મ સૌથી વધુ શિક્ષિત છે?

અમેરિકાના ધાર્મિક માળખા વિશે એક નવી વાસ્તવિકતા પ્યુ રિસર્ચ સેન્ટરના એક અહેવાલમાં બહાર આવી છે. આ અભ્યાસમાં જાણવા મળ્યું છે કે શિક્ષણની દ્રષ્ટિએ એક ચોક્કસ ધર્મ અમેરિકાના અન્ય તમામ જૂથોને પાછળ છોડી ગયો છે.

વિશ્વના સૌથી શક્તિશાળી દેશ અમેરિકાને 'તકની ભૂમિ' કહેવામાં આવે છે, જ્યાં વિશ્વભરના લોકો તેમના સપના પૂરા કરવા માટે આવે છે. પરંતુ શું ધર્મ અને શિક્ષણ વચ્ચે કોઈ ઊંડો સંબંધ હોઈ શકે છે?

પ્યુ રિસર્ચ સેન્ટરના તાજેતરના 'ધાર્મિક લેન્ડસ્કેપ સ્ટડી' એ આ વાતનો ખુલાસો કર્યો છે. આ ચોક્કસવારો અહેવાલ અમેરિકામાં રહેતા વિવિધ ધાર્મિક જૂથો વચ્ચે શિક્ષણ સ્તરમાં મોટો તફાવત દર્શાવે છે. જ્યારે કેટલાક લઘુમતી સમુદાયો શિક્ષણની દ્રષ્ટિએ સરેરાશ અમેરિકન નાગરિક કરતાં ઘણા આગળ નીકળી ગયા છે, ત્યારે કેટલાક પરંપરાગત જૂથો માટે આ યાત્રા પડકારજનક રહે છે.

અમેરિકામાં શિક્ષણનું ધાર્મિક ગણિત

પ્યુ રિસર્ચ સેન્ટર દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલા એક સર્વેમાં બહાર આવ્યું છે કે યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સમાં હિન્દુઓ અને યહૂદીઓ ચાર વર્ષની કોલેજ ડિગ્રી પ્રાપ્ત કરવામાં અન્ય તમામ ધાર્મિક જૂથો કરતાં વધુ દરે છે. માહિતી અનુસાર યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સમાં રહેતા ૭૦ ટકા હિન્દુઓ પાસે સ્નાતકની કે તેથી વધુ ડિગ્રી છે.

હિન્દુઓ પછી યહૂદી સમુદાય આવે છે, જેમાં ૬૫ ટકા લોકો ઉચ્ચ શિક્ષણ ધરાવે છે. આ આંકડો નોંધપાત્ર છે કારણ કે એકદર યુએસ સરેરાશની તુલનામાં ફક્ત ૩૫ ટકા અમેરિકન પુખ્ત વયના લોકો પાસે કોલેજ ડિગ્રી છે. આનો અર્થ એ છે કે હિન્દુ સમુદાયનો શિક્ષણ દર રાષ્ટ્રીય સરેરાશ કરતા બમણો છે.

ખ્રિસ્તી સમુદાયોમાં શિક્ષણમાં ભિન્નતા

ખ્રિસ્તી ધર્મ યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સમાં સૌથી મોટો ધાર્મિક જૂથ છે, પરંતુ તેના વિવિધ પેટાજૂથોમાં શિક્ષણનું સ્તર નોંધપાત્ર રીતે બદલાય છે.

મુખ્ય પ્રોટેસ્ટન્ટ જૂથોમાં ૪૦ ટકા કોલેજ સ્નાતક છે, જે રાષ્ટ્રીય સરેરાશ કરતા થોડું સારું છે. પાસ કરીને એપિસ્કોપલ ચર્ચના સભ્યોનો સાક્ષરતા દર ૬૭ ટકા જેટલો ઊંચો હોવાનું જણાય છે, જે યહૂદીઓની નજીક છે. તેનાથી વિપરીત ઇવેન્જેલિકલ પ્રોટેસ્ટન્ટમાં આ આંકડો ઘટીને ૨૯ ટકા અને એપિસ્કોપલ રીતે કાળા પ્રોટેસ્ટન્ટ ચર્ચમાં માત્ર ૨૪ ટકા

થાય છે. કેથોલિક સમુદાયમાં ૩૫ ટકા કોલેજ સ્નાતક છે, જે આખર રાષ્ટ્રીય સરેરાશ છે. જો કે કેથોલિકોમાં નોંધપાત્ર વંશીય અસમાનતાઓ જોવા મળે છે. ૫૩ ટકા એશિયન કેથોલિક અને ૪૩ ટકા શ્વેત કેથોલિક ઉચ્ચ શિક્ષિત છે, જ્યારે હિસ્પેનિક કેથોલિકોમાં આ દર માત્ર ૨૦ ટકા છે.

મુસ્લિમો અને અન્ય ધર્મોની સ્થિતિ

અહેવાલ મુજબ યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સમાં મુસ્લિમ સમુદાય અને અન્ય ધાર્મિક જૂથો (જેમ કે બૌદ્ધ અને રૂઢિચુસ્ત ખ્રિસ્તીઓ) નો સાક્ષરતા દર ૩૫ ટકાથી ૪૫ ટકા સુધીનો છે. મુસ્લિમ સમુદાયનો સાક્ષરતા દર રાષ્ટ્રીય સરેરાશની નજીક અથવા તેનાથી થોડો સારો રહે છે.

જો કે હિન્દુઓની તુલનામાં આ તફાવત નોંધપાત્ર રીતે મોટો છે. તે જ સમયે, જે લોકો કોઈ ધર્મનો દાવો કરતા નથી (નાસ્તિક અને અજ્ઞેયવાદી), શિક્ષણનું સ્તર પણ ઘણું ઊંચું છે. ૫૩ ટકા અજ્ઞેયવાદી અને ૪૮ ટકા નાસ્તિક કોલેજ ગ્રેજુએટ છે. તેનાથી વિપરીત, જેઓ 'ખાસ કંઈ નહીં' તરીકે ઓળખાવે છે, તેમાં ફક્ત ૨૯ ટકા ડિગ્રી ધરાવે છે.

આ શિક્ષણ અંતર પાછળનાં મુખ્ય કારણ

નિષ્ણાતો માને છે કે હિન્દુઓના ઉચ્ચ શિક્ષણ દર પાછળ પસંદગીયુક્ત ઇમિગ્રેશન મુખ્ય કારણ છે. ભારતમાંથી અમેરિકા સ્થળાંતર કરનારા મોટાભાગના લોકો ડોક્ટર, એન્જિનિયર, વૈજ્ઞાનિક અથવા આઇટી પ્રોફેશનલ્સ છે જેમની પાસે પહેલેથી જ ઉચ્ચ શિક્ષણની ડિગ્રીઓ છે. યુએસ વિઝા નીતિઓ પણ ઘણીવાર ઉચ્ચ કુશળ વ્યક્તિઓને પ્રાથમિકતા આપે છે.

યહૂદી સમુદાય હંમેશા શિક્ષણને ઐતિહાસિક અને સાંસ્કૃતિક મહત્વ આપે છે, જે તેમના આંકડાઓમાં પ્રતિબિંબિત થાય છે. બીજા બાજુ સામાજિક-આર્થિક પરિબલો, સંસાધનોની મર્યાદિત પહોંચ અને ઐતિહાસિક અસમાનતાઓ કેટલાક જૂથોમાં શિક્ષણના અભાવ માટે જવાબદાર હોઈ શકે છે. ■

હાસ્ય વિનોદ

(એમ કહેવાય છે કે જ્યોતિષીઓએ કરેલ આગાહીઓમાંથી માત્ર ૬ ટકા આગાહીઓ જ સાચી પડી છે, કિન્તુ પ્રખર જ્યોતિષી શ્રી વિનોદ ભટ્ટ વિનોદાચાર્યે અગાઉ કરેલી તમામ આગાહીઓ આશ્ચર્યજનક રીતે સાચી પડી છે. જેમ કે સ્વાતંત્ર્ય દિન ૧૫મી ઓગસ્ટે જ આવશે, ગુડ ફ્રાઈડે શુક્રવારના દિવસે આવશે, ઉત્તરાયણ ૧૪મી જાન્યુઆરીના દિવસે અચૂક આવશે અને ચંદ્રગ્રહણ રાત્રે જ થશે - એમાં કોઈ મીનમીન નહીં ધ્યાન આવી બધી આગાહીઓ અક્ષરશઃ સચોટ પુરવાર થઈ છે. આ કારણે આજે તે વાચકો માટે વાર્ષિક ભવિષ્યકથન કહેવા તૈયાર થયા છે. અને તમામ રાશિવાળાઓનું વાર્ષિક ભવિષ્ય આ લેખમાં સમાવી દેવામાં આવ્યું છે. જોકે વિનોદાચાર્યે છાતી ઠોકીને જણાવે છે કે આમાંની કેટલીક આગાહીઓ કેટલાકને માટે સચોટ પુરવાર થશે, મોટાભાગનું ભવિષ્યકથન ઘણાંબધાંને લાગુ નહીં પડે, અમુક આગાહીઓ અમુક જણને અવશ્ય સ્પર્શશે એ વાત નક્કી... તો લો, આ તમારું વાર્ષિક ભવિષ્ય...)

- ગત વર્ષની જેમ આ વર્ષે પણ આવક કરતાં ખર્ચ વધારે રહેશે. જોકે તમે આવક અને જાવકનાં પાંસા (કાગળ પર) સરખાં રાખી શકશો.
- આગામી ફેબ્રુઆરી માસમાં (માત્ર અહાલ્વીસ દિવસ હોવાથી) અન્ય મહિનાઓના મુકાબલે ભ્રષ્ટાચાર ઓછો થશે.
- આ વર્ષે જીવનજરૂરિયાત ચીજવસ્તુઓના ભાવ ઘટશે એવી ખોટી કલ્પનાઓ કે ભ્રમણાઓમાં રાચવેશો તો માનસિક સ્વાસ્થ્ય બગડશે.
- જ્યાં વરસાદ નહીં પડે ત્યાં ત્યાં દુષ્કાળની પરિસ્થિતિ ઊભી થશે અને બારે મેઘ પાંગા થશે ત્યાં નદીઓમાં ભારે પૂર આવશે, ગામડાં ડૂબી જશે.
- નવું બજેટ ભારે કરવેરાવાળું આવશે, જેને વિરોધ પક્ષવાળા દર વર્ષની જેમ નિરાશાજનક અને ગરીબો માટે કમરતોડ તરીકે જાહેર કરશે. જોકે આ બજેટ ગરીબો તેમજ ભિક્ષુકોને ખાસ સ્પર્શી નહીં શકે - લંગોટી તથા ભીખનાં શંકોરાં યાને હાંડલાં પર કોઈ કરબોજ નહીં પડે.
- તમને પટકવા શત્રુઓ ભયંકર ચાલ રમી રહ્યા છે એમ માની તેમના પ્રત્યે રોષ દાખવવો નહીં, કેમકે મિત્રો પણ એ કામ વફાદારીપૂર્વક કરી શકે છે. મિત્રોમાં તમારા માટે થયેલી કેટલીક ગેરસમજો દૂર થશે ને થોડીક નવી ગેરસમજો ઊભી થશે. મિત્રોને ઓળખી લેશો, પણ એ સાથે મિત્રો તમને ઓળખી ન જાય એનો ખાસ ખ્યાલ રાખશો.
- તમે વેપારી હશો તો આ વર્ષે તમારા યશ-પ્રતિષ્ઠામાં વધારો થશે. ઈન્કમેટેક્સ પાતાની રેડને કારણે સમાજમાં તમારી આબરૂ વધશે. તમે ભાગીદારી પેઢી ચલાવતા હશો તો તેમાં ડબો થશે - તમારો 'સ્લીપિંગ પાર્ટનર' જાગી જશે.
- તમે નવો ધંધો શરૂ કર્યો હશે તો રેડિયો પર આવતા ધીમી ગતિના સમાચાર જેવી

-તો લો, આ તમારું વાર્ષિક ભવિષ્ય...

મુંબઈ સમંગળ વિનોદ ભટ્ટ

feedback@bombsamachar.com

તે નહીં હોય તો પણ ઓપરેશન કરનાર ડોક્ટરને તો અવશ્ય ફાયદો થશે.

- આ વર્ષે મોટું સાહસ કરવા જેવું નથી - જે સ્થિતિમાં હોઈએ એ સ્થિતિમાં સંતોષ માનવો. કુંવારા પુરુષોએ 'રામ રાખે તેને કોણ ચાખે' એ કહેવત બંધરી રાજ થવું.
- તમે જીવનમાં ઘણાં કડવાં સત્યોનો સામનો કર્યો હશે તો કડુ-કરિયાતું પીધા વગર પણ ડાયાબિટીસમાં પડ્યા હશો તો તમારું હૃદય પરિવર્તન થશે. અર્થાત્ તમે એક પક્ષ પરથી બીજા - દુઘાળા પક્ષમાં જશો ને આથી તમને વિશેષ લાભ થશે.
- સત્કાર્યો દ્વારા તમે સોનામાં સુગંધ ભેળવવા પ્રયાસ કરશો નહીં, નહીં તો ભેળસેળના ગુનાસર તમારા પર ફોજદારી કાનૂન હેઠળ કામ ચાલવાના યોગ છે.
- જીવનમાં ગણતરીપૂર્વક વર્તવાનું રાખશો. જરૂર જણાય તો સાચી ગણતરી માટે એકાદ કેલ્ક્યુલેટર વસાવી લેશો.
- ફાગણ - ચૈત્રમાં અગ્નિ, ઈલેક્ટ્રિક ઈન્જી તેમજ પોતાની સ્ત્રીથી ખાસ સંભાળવું, દાઝી જવાના યોગ છે.
- તમારા માટે આ વર્ષે વિદેશ પ્રવાસનો યોગ છે, પરંતુ ભારતમાં જ ક્યાંક પ્રવાસ કરવો હશે તો તમાર માટે તે અનેક મુશ્કેલીઓને યાતનાઓથી ભરપૂર રહેશે - કાશ્મીર તેમજ બિહારનો પ્રવાસ ટાળવો, બિહારનો બિલકુલ.

- તમે જે ચાહશો તે મેળવી શકશો, પણ જેને ચાહો છો તેને મેળવવાની લેશમાત્ર ઈચ્છા ન રાખશો. નરકસ્થ થવા જેટલી યાતના ભોગવશો.
- એકાદ આકસ્મિક લાભ થવાનો યોગ છે - મોટું વાહન અથવાવાથી થયેલ ઈજાનું ઘણું સાડું આર્થિક વળતર મળવાના યોગ છે.
- તમારા ખિસ્સાથી ખિસ્સાકાતરુની ગરીબી દૂર થવાના યોગ છે.
- ભૂતકાળના નાણાકીય તંગીના દિવસોનો અંત આવશે, ને તમને નાણાં ધીરનારની તંગીના દિવસો શરૂ થશે - જો કે તે કોઈ કો-ઓપરેટીવ બેંક સાથે જોડાયેલ હશે સરવાળે તેનોય વાળ વાંકો નહીં થાય.
- તમે સરકારી નોકરી કરતા હશો તો આ વર્ષે પગારવધારો થશે, એટલે કે તેમ જે કામ કરો છો (અથવા તો નથી કરતા) એની સરખામણીમાં તમને જે મળે છે તે પગાર વધારાનો મળે છે એવું તમારા અંતરાત્માને સતત લાગ્યા કરશે.
- તમારી નોકરીમાં તમને એક મહત્વનો યાસ મળશે, પણ તે ઝડપી લેતાં તમને કોઈ ઝડપી ન લે તેની ખાસ કાળજી રાખશો.
- તમે સરકારી ખાતામાં હો તો અગત્યના નિર્ણય લેશો નહીં, નિર્ણય કરવાનું કામ અન્ય પર છોડી દેશો તો બખાલમાંથી બચી જશો.
- કારતકથી ચૈત્ર અને વૈશાખથી આસો માસ અનુક્રમ નથી - અન્યની પત્નીથી સંભાળવું.
- વિદ્યાર્થીઓ માટે આ વરસ સાડું રહેશે - હડતાળો પડવાનો. પરીક્ષાનાં પેપરો કૂટવાનો ને ક્યાંક ક્યાંક સુપરવાઈઝર્સનાં માથાં કૂટવાનો યોગ છે. નહીં ભણવાની વૃત્તિવાળાઓ માટે આ વર્ષ સાનુકૂળ રહેશે.
- વિદ્યાર્થી-વર્ગના ગ્રહો પરીક્ષા સુધી સારા રહે, પછી બગડે. ફૂટેલાં પેપરો હાથમાં ન આવે.
- વિદ્યાર્થીઓએ રતન જેવી આંખની ખાસ સંભાળ રાખવી - બહુ વાંચવું નહીં, મનને સાડું લાગવું હોય તો ટી.વી.ની મનગમતી સિરીયલો જોવી, પરિણામ તો જે આવવાનું હશે એ જ આવશે - તેમાં ખાસ ફેર પડવાનો નથી.
- સાસુઓ માટે વરસ ખરાબ, અપયશ તેમજ જેલયોગ છે. કેરોસીનનો ડબ્બો પુત્રવધૂની આંખની સાવ નજીક, આંખવગો ન રહે એની ખાસ તકેદારી રાખવી.
- અને છેલ્લે - તમામ રાશિવાળી વ્યક્તિઓએ પોતાની માનસિક સ્વસ્થતા જાળવી રાખવી હોય તો આ પ્રકારનાં અખબારી ભવિષ્ય વાંચવાં નહીં અસ્તુ.

ઝબાન સંભાલ કે

હેન્ડ્રી શાસ્ત્રી
feedback@bombsamachar.com

પાણી ચોરે ઘડિયાળ ને માર ખાય ઝાલર

ઉનાળો બેસી ગયો છે. હોળી - ધુળેટી જાય એટલે ગરમી પડવાની શરૂઆત થાય. ગરમી નામ પડતા પહેલા પાણી યાદ આવી જાય. નીર, ઉદક, સલિલ પાણીના પર્ચાયવાચી શબ્દો છે. પાણીના રૂપ કેટકેટલા છે. આકાશમાંથી વરસે તો વરસાદ. આકાશ તરફ ઊડે તો બાષ્પ. જમીને પડે તો કરા ને પડીને જામી જાય તો બરફ. ફૂલ પર હોય તો ઝાકળ, પણ ફૂલમાંથી નીકળે તો અત્તર.

એકકું થાય તો ખાઓચિયું અથવા તળાવ - સરોવર, પણ વહેવા લાગે તો નદી. હૃદમાં રહે તો જીવન, પણ હૃદ તોડે તો પ્રલય. આંખમાંથી નીકળે તો આંસુ, પણ શરીરમાંથી નીકળે તો પરસેવો. પાણી ચડવું એટલે જુરસો આવવો અથવા ઉચ્છેરાઈ જવું, પણ પાણી ચડાવવું એટલે પાનો ચડાવવો, ઉચ્કેરવું કે ઉત્તેજન આપવું. હથિયારને પાણી ચડાવવું એટલે એને ધારદાર બનાવવું. પાણીમાં રહેવું ને મગજ સાથે વેર (જેની સત્તા હેઠળ રહેવાનું હોય એની સાથે દુશ્મનાવટ ન રખાય) અને પાણી પહેલા પાળ બાંધવી (મુશ્કેલી આવે એ પહેલા જ ઉપાય કરી લેવો) બહુ જ જાણીતી કહેવતો છે. વાંક કોઈનો હોય અને સજા કે શિક્ષા અન્યને થાય એ ભાવોથી કહેવત છે પાણી ચોરે ઘડિયાળ ને માર ખાય ઝાલર. અહીં ઝાલરનો અર્થ છે હથોડી જેવું

લાકડાનું ઘંટ વગાડવાનું ઓજાર. ગઘેડા માટે ખર શબ્દ પણ છે. પાણી પીને પૂછે ઘર તે પહેલો ખર એટલે કે ગઘેડા જેવો એવી કહેવત છે. ટૂંકમાં કામ શરૂ કરતા પહેલા જ તકેદારી રાખવી જોઈએ એ બાબતે બેદરકારી. પાણી પ્રમાણે પોષણી કહેવત સમજવા જેવી છે. પોષણી એટલે કમળની વેલ. પોષણીનું ફૂલ પાણીના સ્તર સાથે ઉપર-નીચે થાય એ જ રીતે માણસે જીવનમાં બદલાતા સંજોગો સાથે જાતને બદલતી રહેવી પડે.

પાણીનો સંદર્ભ ધરાવતી નાનકડી કથા થોડામાં ઘણું કહી શકાય છે. એક ઘરમાં નોળિયો હતો, બાળક ઘોડિયામાં ઊંઘી રહ્યું હતું. બાળકની મા પાણી ભરવા ગઈ એ વખતે અચાનક ઘરમાં સાપ ઘૂસ્યો અને બાળકને કરડવા ઘોડિયા ઉપર ચઢ્યો. નોળિયાના ધ્યાનમાં આવતા તેણે સાપને મારી નાખી બાળકનું રક્ષણ કર્યું. જોકે, સાપ સાથે થઈ ગયું. પાણી ભરી મા પાણી આવી અને નોળિયાના મોઢા પર લોહી જોઈ એણે બાળકને મારી નાખ્યું એવું માની લીધું. કોધાવેશમાં આવી માએ નોળિયાને મારી નાખ્યો. પછી ઘોડિયામાં જોયું તો બાળક હસતું હતું. ઘણો પસ્તાવો થયો, પણ એનો કોઈ અર્થ નહોતો.

લોકબોલીનાં રત્નો

પાણીના સંદર્ભમાં વપરાતા કેટલાક લોકબોલીનાં રત્નો જાણીએ. ગ્રામ્ય જીવનની રહેણી કરણી જાણતા હશો તો પવાલું, ડેચો, પાણિયાચાં, હાંડો, બોધરણું શબ્દોથી થોડા ઘણા પરિચિત હશે અથવા આ શબ્દો સાંભળ્યા હશે. અર્થ અખર નહીં હોય અથવા ભૂલી ગયા હશે. પવાલું: ગામમાં કોઈના ઘરે પરોણો (અતિથિ કે મહેમાન) આવે એટલે યજમાન તરત જ કૂખે કે 'પાવલું પાણીનું આપજો'. પાવલું એટલે પાણી પીવાનું તાંબા કે પિત્તળનું નાનકડું વાસણ. ડેચો: આ શબ્દ ડોઈ તરીકે પણ ઓળખાય છે. ડેચો એટલે લાંબા દાંડાનું પાણી કે અન્ય પ્રવાહી કાઢવા માટેનું એક ખાસ સાધન. અગાઉના સમયમાં માટલાને નળ નહોતા. એટલે પીવાનું પાણી માટલામાંથી કાઢવા માટે ડેચોનો ઉપયોગ કરવામાં આવતો હતો. સિવાય ઢાળ શાક વગેરે હલાવવાનો અને પીરસવાનો લાકડાનો હથાવાળો કડછો પણ ડેચા તરીકે ઓળખાતો હતો. પાણિયાચાં: પાણી અથવા પાણી ભરેલાં બેડાં, માટલાં વગેરે રાખવાની ઘરની ખાસ ઓરડી અથવા ચોકડી વગેરે સાથે ઈટ અને ચૂનાથી બાંધેલી જગ્યા. સામાન્ય રીતે ઘરમાં પાણીનાં વાસણ રાખવાની જગ્યા પાણિયાચાં તરીકે ઓળખાય છે. એના પરથી એક વિશિષ્ટ રૂઢિપ્રયોગ છે પાણિયાચાંનો મુનશી. એનો અર્થ છે ઘરકૂકડો માણસ. ઘરમાં બેસીને જ ફડાકા મારનારો પણ બહાર જેનાથી કંઈ બોલાવું ન હોય એવો માણસ. બોધરણું એટલે પડોળા મોઢાવાળું ધાનનું વાસણ જે વટલોઈ તરીકે પણ જાણીતું છે. ગોવાળો ગાય - બેંસ દોહતી વખતે જે પાત્રનો ઉપયોગ કરતા હોય છે એ પણ બોધરણું તરીકે ઓળખાય છે. એને સમાંતર બીજા બે શબ્દો છે વટલોઈ અને દેગડો. વટલોઈ એટલે મોટા પેટાળવાળો લોટો. મતલબ કે એ ઊંડું હોવાથી એમાં વધુ પ્રવાહી સમાઈ શકે. દેગડો એટલે નીચેથી પહોળું અને ઉપરથી સાંકડા મોઢાવાળું વાસણ.

સચ્ચી બહિણ

તંત્રજ્ઞાન સંબંધિત શબ્દ

મરાઠીઓમાં ભાષાપ્રેમ અનન્ય હોય છે. મરાઠીઓ વ્યવહારમાં ચલાણી બની ગયેલા અનેક અંગ્રેજી શબ્દોનું મરાઠી સંસ્કરણ વાપરવા માટે જાણીતા છે. ક્રિકેટ એવું પ્રચલિત ઉદાહરણ છે. ફલંગાજાને યા શ્વકાત જેં ચાર વેઠા સીમાપાર પાટવલા અસૂન ધાવસંચ્ચેત ચાંગલી ખર પઢલી આહે. ગુજરાતીમાં આપણે કહીએ કે આ ઓવરમાં બેટ્સમેને બોલને ચાર વાર બાઉન્ડરી બહાર મોકલી દેતા સ્કોરમાં સારો વધારો થયો છે. નોંધનીય છે કે બેટ્સમેન, બોલ, ઓવર, બાઉન્ડરી, સ્કોર વગેરે સહજ વપરાશના અંગ્રેજી શબ્દો માટે મરાઠી શબ્દોનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે. ટેકનોલોજી સંબંધિત કેટલાક મરાઠી શબ્દો પણ ખાસ્સા ચલાણામાં છે. ટેકનોલોજી માટે મરાઠીમાં તંત્રજ્ઞાન શબ્દ વપરાય છે. ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજીની આજના સમયમાં બોલબાલા છે અને અનેક લોકો એમાં કારકિર્દી બનાવવા ઉત્સુક હોય છે. મરાઠી

અખબારો અને ચેનલો એને માટે માહિતી તંત્રજ્ઞાન શબ્દો વાપરતા અચકાતા નથી. એ પ્રમાણે કમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી સંપ્રેષણ તંત્રજ્ઞાન નામે ઓળખાય છે. આઈફિલ્સ ઈન્ટેલિજન્સ માટે કૃત્રિમ બુદ્ધિમત્તા પ્રયોગ વપરાય છે. ક્રિકેટી પ્લસ લોકો જ નહીં યુવા વર્ગ પણ કમ્પ્યુટર માટે સંગળક શબ્દ વાપરતો જોવા મળે છે. કમ્પ્યુટરના વપરાશકારો માટે ઈન્ટરનેટ અત્યંત મહત્વની બાબત છે. એને માટે મરાઠીમાં આંતરજાઠ (ઈન્ટર એટલે આંતર અને નેટ એટલે જાઠ) શબ્દનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. કમ્પ્યુટર અને ઈન્ટરનેટનો વપરાશ કરનારા જુદી જુદી વેબસાઇટનો ઉપયોગ કરતા જ હોય છે. વેબસાઇટ માટે વપરાતો મરાઠી શબ્દ છે સંકેતસ્થાહ. ગણતરી કરવા માટે કમ્પ્યુટરમાં જ કેલક્યુલેટર હોય છે. એને માટે ગણના સારણી એવો સાંભળવામાં મીઠો લાગતો શબ્દ વપરાય છે.

રાષ્ટ્ર ભાષા

ગર્મીની કહાવવેં

ગરમી માટે હિન્દીમાં પણ ગરમી અથવા ગર્મી શબ્દ છે. ગર્મી કો તપિશ મી કહલે હૈં જો ફારસી શબ્દ હૈ. ગર્મી યા તપિશ સે સંબંધિત હિંદી મુહાવરે ઓર કહાવવેં ભીષળ તપન, ગુસ્સે યા અત્યધિક પરેશાની કો દર્શાતી હૈ. પ્રમુખ મુહાવરોં મૈં દિમાગ કી ગર્મી ઉતારના (ઘમંડ મિટાના.) ગર્મી સે જવાબ દેના (ગુસ્સે મૈં બોલના) ઓર આગ બહૂલા હોના (બહુત ગુસ્સા હોના) શામિલ હૈ. દિમાગની ગરમી ઊતરી જવી એટલે ઘમંડ ચકનાચૂર થવો. ગરમીથી જવાબ આપવો એટલે કોધિત થઈ કે રોષમાં આવી બોલવું. દિમાગ કી ગર્મી છંટ જાના, મતલબ નશા ઉત્તર જાના, જોશ ચ્લવ હો જાના, માણસને જો બહુ ગુસ્સો ચેડે તો આગ બહૂલા હોના કહેવાય છે. ભીષણ કે અસહ અથવા કાળજાળ ગરમી માટે ચલિહાન જલાને વાલી ગર્મી પ્રયોગ વપરાય છે. ચલિહાન કા અર્થ વહ સ્થાન યા ભવન હૈ જહાં કઢી હુકું ફાગલ (અનાજ) કો રચા જાતા હૈ. ટૂંકમાં એવી ગરમી કે કાપણી કરી રાખેલો પાક પણ સળગી ઊઠે. રાહત ફંદોરી કી પંક્તિયાં જો અત્યધિક ગર્મી કા વર્ણન કરતી હૈ: શહર વચા દેચેં કિ હર મંજર મૈં જાલે પઢ ગપ, ઈસી ગર્મી હૈ કિ પીલે ફૂલ કાલે પઢ ગપ.

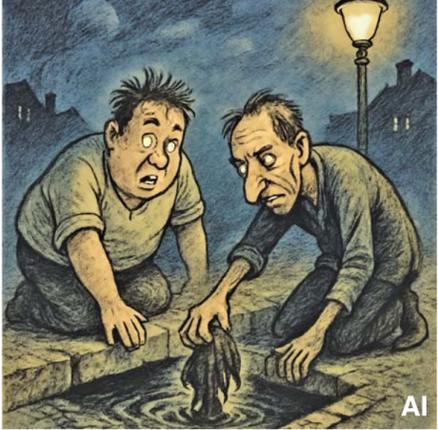

અસહ પરિસ્થિતિના રૂપક છે. ગર્મી કા ફૂકે દેના મતલબ પર્યાવરણ કા તાપમાન વઢને સે શરીર કા અધિક બેવૈની મહસૂસ કરના, બેહદ તપિશ હોના, સચ્ચ ગર્મી પઢના. તાપમાનનો પારો વધી જતા અકળામણ થવી એ અર્થ અહીં અભિપ્રેત છે. સૂરજની ગરમીનો સંદર્ભ વાપરી ભગવાન શ્રી રામનો સુંદર સંદર્ભ જોડી કેવી ફિલસૂફી કહેવામાં આવી છે એ જાણવા જેવું છે: સૂરજ કી ગર્મી સે જલતે હુપ તન કો, મિલ જાપ તસ્વર કી છાયા. ઈસા હી સુચ મેરે મન કો મિલા મૈં જબ સે શરણ તેરી આયા મેરે રામ

ઊડતી વાત

ભરત વૈષ્ણવ
feedback@bombsamachar.com

હેં એંએં શું કહ્યું? ગટરમાં રૂપિયા?

‘ઠક, ઠકઠક’
રાત્રે એક વાગ્યે મારા ઘરનું બારણું કોઇ ઠોકતું હતું. મારા શરીરમાં ભયનું લાખલાખું આવી ગયું. કોઇ ચડી -બનિયાનધારી ગેંગ દરવાજો ઠોકીને ચોરી કરવા આવે નહીં. મારા ઘરે બે નંબરી તો ઠીક એક નંબરી રૂપિયાના ફાંફા છે. એટલે ઇન્કમેટેક્સ મારા ઘરે સપનામાં પણ રેહડ પાડવાનું વિચારે નહીં. કોઇ લેણિયાત તેનું લેણું વસૂલ કરવા અડધી રાત્રે મારી ખટિયા ખડી કરી શકે.

‘ગિયું, ડિયર દરવાજો ખોલો.’ રાધારાણીએ હુકમ કર્યો.
‘કોણ હશે? અડધી રાત્રે? છાપાવાળો છાપાનું બિલ લેવા આવ્યો હશે? વીમાનો એજન્ટ અહીં રાત્રે મરણસાથી યોજનાની પોલિસી વેચવા આવ્યો હશે?’ હું ઢૂંગી સરખી કરતાં સ્વગત બબડ્યો. અડધી રાત્રે કોઇ ઘરનો દરવાજો ખખડાવે તો મગજ બહેર મારી જાય કે નહીં?

‘શું કોયાની જેમ ઊભા છો? દરવાજો ખોલો. પડશે એવા દેવાશે.’ રાધારાણી ઊંધમાં ખલેલ પડવાથી ધિડાઇ ગયા.
‘મને બીક લાગે છે. કોઇ મારા પર હથિયારથી હુમલો કરે અને મને કંઇ થઇ જશે તો તારું શું થશે તેની મને ફિક્કર થાય છે.’ મેં ગભરાઈને કહ્યું.
‘તમે નહીં હો તો મારું ફોડી લઇશ. હવે ડર્બા કર્યા વગર દરવાજો ખોલો.’
‘અરે, રાજુ તું અત્યારે મારા ઘરે? કાકા કાકીની તબિયત બરાબર છે?’ મેં દરવાજો ખોલ્યો. રાજુ મારા ઘરે આવેલો.
રાજુએ બુકાની પહેરી હતી. માથા પર કોલસાની ખાણના ખાણિયા ટોચ વાળી ટોપી પહેરી તેવી ટોપી પહેરેલી. આંખ પર નાઇટ વિઝન ગોગલ્સ હતા. હાથમાં હોતું હતું. રાજુ ‘શહેનશાહ’ ફિલ્મના અભિનાય જેવો ભાવતો હતો.
‘ભાભી જાગે છે?’ રાજુએ ઘરમાં આમતેમ જોયું. તેણે મોં પર આંગળી મૂકી ધીમેથી બોલવા સૂચવ્યું.

‘રાજુ, શું વાત છે?’ શું ક્યાંય ઘાડ પાડવાનો ઇરાદો છે?’ મેં મજાક કરી.
‘ગિરધરલાલ, તમે અબઘડી મારી સાથે ચાલો. રસ્તામાં બધું કહ્યું છું.’ હોઠ ફફડાવીને રાજુએ ધીમેથી કહ્યું.
‘આ તમારી ટણક ટોળી અડધી રાત્રે ક્યાં ઉપડી?’ રાધારાણીએ જાગી જઇને અમારી ઊલટ તપાસ હાથ ધરી.
‘ભાભી, અમે ખાનગી કામે જઇએ છીએ.’ રાજુએ લાળા ચાલ્યા.
‘રાજુભાઇ, ચાર બોટલ વોડકા કામ, મેરા રોજકા એવું તો ખાનગી કામ નથી ને? તમે મારા ગિયુંને બગાડો છો.’ રાધારાણીએ જોરથી બારણું બંધ કરીને નારાજગી જાહેર કરી. જ્યારે હું અને રાજુ રાત્રે બહાર જઇએ ત્યારે રાધારાણી કકગાટ

કરે. હું પાછો આવું ત્યારે પણ દરવાજો ખોલતી સમયે કાબરની જેમ કલબલાટ કરે. હું ક્યારેક છાંટોપાણી કરું પણ બધું માપમાં. મેં પીધા પછી રાજુની જેમ રાજાપાઠમાં કઢી સીન ક્રિકેટ કર્યું નથી.’
‘આપણે ક્યાં જઇએ છીએ? મેં ટુ વ્હીલરની પાછલી સીટ પરથી રાજુને પૂછ્યું.
‘ગિરધરલાલ, આપણા નસીબ આડેથી પાંદડું હટી ગયું છે.’ રાજુના અવાજમાં આનંદ છલકાતો હતો.
‘હું કાંઇ સમજ્યો નહીં.’ મેં મારી મૂંઝવણ છતી કરી.
‘આજે લક્ષ્મી આપણને ચાલેલો કરવાની છે.’ રાજુ માનો કે સાતમા આસમાનમાં વિહરી રહ્યો હતો.
‘મને તો ક્યાંય અપ્સરા પણ દેખાતી નથી. રસ્તો તો સૂમસામ છે.’
‘તમે થોડી વાર શાંતિ રાખો.’ આમ કહી રાજુ ટુ વ્હીલર ચલાવતો રહ્યો. એક સોસાયટી આગળ ટુ વ્હીલર અટકાવ્યું. ટુ વ્હીલરને સ્ટેન્ડ કર્યું.
રાત્રે બે વાગ્યે અહીં માણસોની હડકોઠક ભીડ હતી. લોકો નીચે ઝૂકીને કાંઇક કાઢતા હતા. બેક માણસો કાઢેલ વસ્તુને પંખાથી સૂકવતા હતા. કેટલાક લોકો કોલસાથી ચાલતી ઇસ્ક્રીથી ઇસ્ક્રી પણ કરતા હતા. માહોલ મારા પલ્લે ન પડ્યો. ચારેકોર લૂંટાલૂંટ. ચારેકોર છીનાછપટી. લોકો ક્યાંકથી હેલોજનનો જુગાડ કરી આવેલ. કોઇ નોટ સાચી છે કે તે ચકાસવાનું મશીન લઇ આવેલ. બાઇકની સીટ પર ગટરમાંથી કાઢેલ નોટ પર એર ફેશનરનો સ્પ્રે મારીને નોટ સૂકવતા હતા. કોલસાની ખાણના ખાણિયા કામ કરતા હોય તેવું લાગે.
‘ગિરધરલાલ, પેલું ઢાંકણું ખોલી તમે ચાલુ પડી જાવ.’ રાજુએ મને સૂચના આપી.
‘રાજુ, આ તો ગટરનું ઢાંકણું છે. મારી ઊંધ બગાડીને તું ગટરના ઢાંકણા ખોલાવે છે? જો ગટરનું ઢાંકણું જ ખોલવું હતું

તો આપણા ઘરની ગટરોના ઢાંકણા શું ખોટા હતા?’ મેં રાજુ સમક્ષ આકરો વિરોધ નોંધાવ્યો.
‘ગિરધરલાલ, અહીં જે છે તે ત્યાં નથી.’ રાજુ કોચડા જેવું બોલી ગયો. રાજુએ ગટરનું ઢાંકણું ખોલ્યું. તેની અંદર બેટરીથી લાઇટ કરી.
‘હાહલા, આમાં તો ગાંધી, પરંતુ, ગટરમાં ચલાણી આંધી આવી છે. એટલે કે ગાંધીછાપ નોટ વહે છે.’ મેં હાલત કહ્યો. ગટરમાં પાંચસો પાંચસોની નોટો વહેતી હતી. ખુદા દેતા હૈ તો છપ્પર ફાડ કે દેતા હૈ એવું સાંભળ્યું હતું, પરંતુ ખુદા ગટરના ઢાંકણા ખોલાવીને દેતા હૈ એવું તો પહેલીવાર જોઇ રહ્યો હતો. આ ગટરનું મૂળ રિઝર્વ બેંક કે બેંકની કોઇ કરન્સી ચેસ્ટમાં તો ખૂલતું નહીં હોય ને? ગટરમાં ચલાણી નોટો તરતી તરતી હરતાહરતી હોય તેવું તો પહેલીવાર જોયું.
‘આ આંખ ધન્ય છે, આ ગટરજળ ધન્ય છે, ગટરજળમાં વહેતી લક્ષ્મી ધન્ય છે.’ એવી કવિતા મને સૂઝી.
‘ગિરધરલાલ, ગટરમાં હાથ નાંખી મને નોટો આપતા જાવ. હું નોટો સૂકવવાનો બંદોબસ્ત કરું છું.’ રાજુએ મને ગંધારા પાણીમાંથી નોટો કાઢવા કહ્યું. ભારે ધક્કામુક્કી અને ભીડ વચ્ચે અમે સો દોઢસો નોટો ભેગી કરી. ગટરના પાણીની ગંધથી મારું માથું ફાટવા લાગ્યું. બે બાઇક સવાર અમારી નજર સામે ગંદા પાણી ટપકતી બે બોરી ભરીને પાંચસોની ભીની ભીની લીલીછમ નોટો લઇ ગયા.
‘આપણે મોડા પડયા. નહીંતર આપણે કરોડપતિ થઇ ગયા હોત.’ રાજુએ અફસોસ વ્યક્ત કર્યો. ગટરમાં ચલાણી નોટો કેવી રીતે વહેતી થઇ હશે? એવો સવાલ મારા મનોમસ્તિકનો કબ્જો લઇ લીધેલ.
કહે છે કે કોઇક બિલ્ડરને ત્યાં ઇન્કમેટેક્સની રેહડ પડવાની હતી. બિલ્ડરને તેની ગંધ આવી ગઇ. બિલ્ડરે બે-નંબરી નાણાંનો નાશ કરવા પાંચસોની નોટો ભરેલા ચાર-પાંચ કોથળા ગટરનું ઢાંકણું ખોલીને વહેતા કરી દીધેલી.
આમે બધા ગટરમાંથી આવી કરન્સી કાઢી રહ્યા હતા ત્યાં પોલીસ ટુકડી ઘટના સ્થળ પર ત્રાટકી અને અમારા બધા પાસેથી પેલી કરન્સી જતન કરી લીધી!

૬. પરચુરણ
■ શ્રેષ્ઠ કિંમતે જુની પ્રાચીન વસ્તુઓના ખરીદદારો માટે, દરવાજા સેવા પ્રાચીન યાત્રીઓ પેન જરીની સાથે બોડર પેઈન્ટિંગ કેરબા ચાંદી સિક્કા મોડેસ કોલેક્ટરી કાર્પેટ જુના, કેમેરા જુના, ફર્નિચર જુના, જરમન વાસન લઈએ છીએ. 9167388771, 7045561663. (૩૨૫)

૯. લગ્ન સંબંધી
■ એમ.કોમ. 1989 5'4" બ્યુટીફુલ ઉપવોસિને યુવક આવકાર્ય 9920817551 (દહેજ નહીં). (૮૭૭-જી)

૧૨. યાત્રા સહેલગાઉ
લોનાવાલામાં ફેમેલી, સીનીયર સીટીઝનને DAILY, WEEKLY, MONTHLY રૂમ ભાડેથી મળશે. (શુદ્ધ કામઠાણી જમવાનું). પ્રેમ નિવાસ 7977986364, 8169392216. (૮૭૨/એ)

૧૭. જગ્યા આપવી છે
REDEVELOPMENT ગમેલા બિલ્ડિંગમાં ફ્લેટ, શોપ અમારા ઈન્વેસ્ટમેન્ટ માટે ખોલે છે. (વેમેન્ટ રેડો છે). 7666644727. (૮૬૫-સી)

૨૦. પંધાદારી જગ્યા
ઘાટકોપર (ઈસ્ટ) દમજી શામજી કોરપોરેટ સ્કેવર - 10 માળના બન્યું ટાવરમાં ઓફિસો, 200' - 2000', ભાડેથી/ વેચાણથી. મયુરભાઈ - 9821147578, 9987254333. (૩૬૮-સી)

૯. લગ્ન સંબંધી
જુહુસ્કીમ સ્થિત વેલસેટલ વેલપીએસએમ જૈન યુવક MS COMPUTER (એમરિકા) 1997ને યોગ્ય વેલસેટલ પરિવારની કન્યા "મહેતા મેરેજ" - 7021734618. (દહેજ નહીં). (૮૮૦/એ)

■ મુલું સ્થિત 1982 એસ.એસ.સી. વેલસેટ જૈનને કન્યા આવકાર્ય 9920817551 (દહેજ નહીં). (૮૭૭-જી)

૧૪. નોકરી ખાલી છે
■ ફાઈનાન્સિયલ એડવાઈઝરી પ્રેક્ટિસ શરૂ કરો- ફી ફરિયર સેશન: 9320132162/ 7400369767. (૮૬૯/ડી)

૨૦. પંધાદારી જગ્યા
WANTED PRELEASED COMMERCIAL PROPERTY
ભાડેથી લાગેલી કમર્શિયલ જગ્યા બેંક, ઘાન્ટ, કોર્પોરેટ ઓફિસ, રેસ્ટોરન્ટ માટે સંપૂર્ણ મુલ્યમાં વેચાણથી ખોલે છે. સોદાની ખાત્રી (બજેટ 2 કરોડથી 50 કરોડ) 7666644727. (૮૬૫-એ)

2300' શોરૂમ
ફિલ વંધા માટે Shops 630' કાંદિવલી વેસ્ટ સ્વસ્તિક હાઉસ ઓપોઝિટ રેલવે સ્ટેશન, એસવીરોડ, 20' વિશાળ દર્શન, 14' હાઇટ + 300 એટલો વેચાણથી રેડી પ્રજેશન વિથ ઓસી, સાઇટ 9820866563. (જેપી-૪૫૪૭-એ)

લગ્નસંબંધી
USA based (NU) હેન્ડસમ વેષ્ટાવ યુવક 1995, 5' 9", H1B વિઝા ધારક, MS in Construction Management કરેલ, મુંબઈસ્થિત વેલસેટલ પરિવારના યુવક માટે USA based કન્યા આવકાર્ય. જ્ઞાતિબાંધ નથી. 9619418477 (૮૮૪-એ)

■ માસ મીડિયા 1987 5'5" બ્યુટીફુલ એક્ટિવ ડાયવોર્સિને યુવક આવકાર્ય 9920817551 (દહેજ નહીં). (૮૭૭-જી)

૧૪. નોકરી ખાલી છે
■ સેલ્સ કમ ઓફિસ માટે યોગ્ય ગુજરાતી માણસ ખોલે છે. સંપર્ક:- હાથી મીલ્સ સીતાફળ વાડી, મગગાંવ વોટ્સએપ નાઓડેસ:- 9820945599. (એસડીબી-૩૧૩૩)

દેવલાલી
વાર્ષિક ધોરણે ભાડેથી. 2/3/4 બેડરૂમના ફ્લેટ + બંગલો. પરેશ - 9930803959, 9930106054. (૮૫૧/બી)

PRE - LEASE કમર્શિયલ કોમર્શિયલ પ્રોપર્ટી વિથ સૂટેબલ બ્રાન્ડ્સ, અંબેરી, મલાડ તથા ચેમ્બુરમાં, 6% એસ્ટેટ રિટર્ન, Starting From rs 12 કરોડથી 100 કરોડ હોસ્પિટલ, સ્કૂલ રેસ્ટોરન્ટ ઓફિસ. સંપર્ક - 7208072040/ 9167064642. (જેપી-૪૫૫૦-સી)

■ પુરાહિત મેરેજબ્યુરો યોગ્ય જીવનસાથી માટે સંપર્ક ઉમિલાબેન 8879576963. (દહેજ નહીં). (૮૫૩-એ)

૧૦. મહિલાઓ માટે
મહેમાનોનો ઉતારો લગ્ન પ્રસંગના બોરીવલી/ કાંદિવલીમાં AC ફુલ્લી ફર્નિચર- બાપલી બંગલો. 9821112796. (૮૭૭-એફ)

૧૭. જગ્યા આપવી છે
ખાસ (વેસ્ટ) જમખાના પાસે નવામાં 4 બેડરૂમ (ફુલ ફ્લોર) - 9 કરોડમાં:- 8007342828. (૮૮૨-એ)

દેવલાલી
વેચાણથી. નવા બિલ્ડિંગમાં, 2 બેડરૂમની બેડી - 1035+1035= 2070' કારપેટ, રજે માટે, મોડર્ન એમેનીટીઝ સાથે, રેડી પ્રજેશન. પરેશ - 9930803959, 9930106054. (૮૫૧/એફ)

CHURCHGATE
One Offices For Sale 230 Carpet Fully Furnished Jolly Bhavan No.1 New Marine Lines Whatsapp 7021831500. (B-17204)

મુંબઈ સમાચાર ના ઓથોરાઈઝ્ડ ક્લાસિફાઇડ કેપો લીસ્ટ

MIRA ROAD ASHANSHI ADVERTISING & PRESS RELATION Tel: 28114235 / 28114295 / 28553722 DAHSAR KENIA AD AGENCY Tel: 28905993,28925993 BORIVALI EXPRESS ADVTG. AG. Tel: .9820401077/ 9820401099/ 28339977. KOKISHA ADVERTISING Tel: 28950139 / 28932877 Mobile: 9820200500. SHREE VERSATILE Tel: 022-28993348 / 022-28993349 TENDER ADS. Tel: 28902057/28918881 / 28901049. Mobile: 9821112796. KANDIVALI ARIHANT ADVERTISING Tel: 28627468/28626679. Fax: 28631357. GAYATRI PUBLICITY CO. Tel: 28055819/32508525. NEW BOOM ADS. Tel: 9821153364/9322232712 PRANAV PUBLICITY Tel: 28693300/9820295421/ 9820006816 Tele Fax: 28685505/28646115 JEET ADVERTISING AGENCY Tel: 9820006816/ 28989990 Tele Fax: 55713747. VIKSON ADVERTISING AGENCY Tel: 28645005. Fax: 28644004. MALAD SIGNATURE ADVERTISING Mobile: 9820489442 / 9819454050 SHRADDHA PUBLICITY Tel: 28880404. Mobile: 9224674744 SYNERGY ADVERTISING Tel: 8169644470/9820735565 9029101801 YASHI ADVERTISING Mobile: 9820855578/ 9820877810/ 28898297. Tel: Fax: 2807 8255 NOBLE PUBLICITY SERVICE PVT. LTD. Tel: 28881426/28897301. Fax: 28897567. GOREGAON ASHUTOSH LEGEND MULTI-MEDIA P. LTD. Tel: 28779143, 28742201 Tel: Fax: 28741360. ADRESULT SERVICES Tel: 28726291 Tel. Fax: 28762157. SHARK ADVERTISING PVT.LTD Tel: 26863587 / 26863597 Mobile: 9820223503 SHREE REKHA AGENCY Tel: 29275033/ 9819099563 S. ARTS ADVERTISING M. 8356803979/ 9867615899 JOGESHWARI TECHNOKRATS ENTERPRISES Tel. Fax: 2679 5549. ANDHERI PRIME PUBLISY SERVICE Tel: 56771190/26839686. Tel. Fax: 26830304 FAMS ADVERTISER Tel: 26715389/64173276 SMART ADVERTISERS Mobile: 9322006833 Tel. Fax: 26846833. LOKHANDWALA ADVERTISING Tel: (022) - 46732289 Tele. Fax: 26316960 VILE PARLE MEHTA ADVERTISING AGENCY Tel: 26711896, 9821522195 HINDUSTAN ADVERTISING & MARKETING Tel: 26146229, Mob: 9869577941 SANTACRUZ URS PUBLICITY Tel: 26177838. Mobile: 9869088972. KHAR KIRTI AGENCIES Tel: 26047542. Tel Fax: 26053675 MAHIM CHARUDATTA ADVERTISING Tel: 24221461. Fax: 24316482.

MATUNGA (C.R.) PREVIEW ADS & DESIGNS Tel: 24033462/32509565. Fax: 24024313. DADAR B.Y. PADHYE PUBLICITY SERVICE Tel: 24229241. TARDE SARJAN ADVERTISING CO. Tel: 66626983/66602032 OPERA HOUSE Lemon Star Advertising Agency Tel: 49711349, M-9323225769 GIRGAON KAIRLEEN ARTS. Tel: 23866072 / 23891317 Mobile: 9324945454 / 9892097470 BHULESHWAR KHOOSHI CREATIONS Mobile: 9869000624, 7977013553 Tel. 22425899. BYCULLA COLOR SPOT Tel: 23748048/23714748 Tel. Fax:23732511. TAJ PUBLICITY SERVICES Tel: 23054894/23052149 Tel. Fax: 23079854. ABDUL REHMAN ST. GANESH ADVERTISERS Tel: 23429163/23414596. C. S. M. T. JAYA ADVERTISING PVT. LTD. Tel: 22070382/ 22072500 KALBADEVI P. V. ADVERTISER Tel: 26768888 Fax: 26790755 NARIMAN POINT FCA COMMUNICATION Tel: 22824213. MARINE DRIVE PARTH ADVERTISING & MARKETING Tel: (022) 35948193 Mobile: 9820689070 THANE HEM-HIRA PUBLICITY Tel: 32935537 Tel. Fax: 25360269 Mobile: 9869489269 MULUND MAHESH ADVERTISING AND DESIGNING Tel: 25916735/2469. Tel. Fax: 25682469. PARESH ADVERTISING SERVICE Tel: 25618851/25614505. Mobile: 9820391544 SMITE PUBLICITY Tel: 022 - 25609674 - 25612007 Mobile: 9821364422 / 9324811105 GHATKOPAR MARISHA COMMUNIQUE Tel: 21022286 Tel.Fax: 21023498 ROYAL ADVERTISERS Mobile: 9819995622/ 9819175581 Tel: 21026993 SMIT ADVERTISING Mobile: 9821038260 / 9320038260 SINGHAL PUBLICITY Tel: 55758001/25966504. Fax: 25131327. K PARTH PUBLICITY Ph. 25010606/25103939 Mob. - 9819116116 VIDYAVIHAR GAUTAM ADVERTISING Mobile: 09821054179/ 08080453839. CHEMBUR AGARWAL ASSOCIATES Tel: 25290741 Tel. Fax:25230002. Mobile: 9004055773/4/6/2 BHAYANDER (EAST) WHITE ADVERTISING Tel: (0) - 28171216, 65229804 Mobile: 9324545986 NALLASOPARA (EAST) RUTURAJ ADVERTISING AGENCY Tel: 9082826024 / 9819760130, 9773082684

અંધેરી
New -Old Well Mainfain Society સ્ટેશન નજીક બજેટમાં FLATS-OFFICES લેવા 9820601794 Bharat Mayani. (એસડીબી-૩૧૩૮)

ચોપાટી
ન્યુ ટાવર, ૨ BHK. રેરા કાર્પેટ ૮૦૦ સ્કે ફીટ ૧ રિઝર્વ પાર્કિંગ જેન મંદિર પાસે ૬ CR વેચવાનું છે. 8080753577 (બી-૧૭૨૦૮)

ઘાટકોપર ઈસ્ટ વેસ્ટ
નીલકંઠવેલી, ૬૦', ૯૦', રાજવાડી, પંતનગર ૧ થી ૫ બેડરૂમના ફ્લેટ્સ તૈયાર, બંધાતામાં લેવા વેચવા ભાડેથી હિતેશભાઈ 9920927958, 9820008003. (૮૬૭/એ)

Book your Desire Dream Home Malad East
Sample Flat Ready
Site Located at: 141, Kailashpuri, Opp. Kailashpuri Hanuman Mandir, C. Murarka Marg, Upper Govind Nagar, Malad East, Mumbai 400097

જુહુ
2/3/4 બેડરૂમના ફ્લેટો લેવા - વેચવા. અનિલભાઈ - 9004900290. (૮૩૧-બી)

વિલેપાર્લે (વેસ્ટમાં)
પહેલે માથે ફર્નિચર 2 બેડરૂમ - 870' કાર્પેટ, ૩ બાથરૂમ - 2 ટોઈલેટ, ૩ એસી, પાર્કિંગ, લીફ્ટ વગેરેમાં ભાડેથી આપવાનો:- 9819445558. (૮૪૪-એ)

ઘાટકોપર (વેસ્ટ)
વેચાણથી. માણિકલાલ એસ્ટેટ, 2 બેડરૂમ, હોલ, કિચન - 775' કાર્પેટ, 4th Floor, લીફ્ટ, પાર્કિંગ, 2.1 Cr. નેગોશિએબલ. ઓનર - 8850719612. (૮૭૯/એ)

બોરીવલી વેસ્ટ
અભિલાષા 2, પોશ, ૩ બેડરૂમ, 1150 ફુટ, સ્ટેશન, મોડર્ન, સ્કૂલ, હોટેલ નજીકમાં, પાર્કિંગ સાથે, રેડી પ્રજેશન - 9920445444. (બી-૧૭૧૫૬)

મુલું-૩ (વેસ્ટ)
2 BHK, 705 ફુટ. ફુટ અને 3 BHK, 951 ચો. ફુટ ફ્લેટ સાથે 2 પાર્કિંગ પોઈચમ પર વેચાણ માટે. વાલજી લક્ષા રોડ. સંપર્ક- 9930333456. (P51800055546) (એસડીબી-૩૧૨૧)

દેવલાલી
વેચાણથી. દેરાસર તથા ભોજનશાળાની બાગુમાં, ૧ બેડરૂમ - 600', ૨ બેડરૂમ - 775', 820', 1024' પરેશ - 9930803959, 9930106054. (૮૫૧/એચ)

વાના પ્રોપર્ટી
૨/૩/૪ બેડરૂમ, વાલ્કેથર રીજ, નેપિયન્સી, ગોલ્ડન અલ્ટામાઉન્ટ, પેટર રોડ, કેમ્પસ કોન્ટે, ગોવાલીયા ટેન્ક, તાડેવ, વ્યાજબી ભાવે લેવા/ વેચવા/ લીઝ 'ફુલ્ડે નિવેડી' 9821036556. (બી-૧૭૧૧૮)

MALAD WEST
Sale 1 BHK, Link Road, 440' sqft. Rs. 1.10 Crore, Rajendra Vihar CHS, Evershine Nagar, Higher Floor with Lift. Sudhir 7400112347, Shyam 9821270809. (B-17139)

WADALA WEST MOST PREMIUM
Luxurious 2200 Carpet Deck Flats 13 Cr. Possn 2027, 5 Star Amenities Rooftop Pool/ Club Ready OC Dadar Investors Flats 2100 cpt 10-13 Cr. 2500 cpt 13-16 Cr. Matunga 1 Flat per Floor, 12.5 Cr. Revised to 10.5 Cr. Brokers excuse +919004078342. (B-16797)

DADAR - MATUNGA WEST
Mega Launches Luxury high rises 2 Bed 2.9 to 3.9 Cr. 3 Bed 4.9 to 5.9 Cr. Pool, Gym, Play Area Get lowest Group Booking Price - 9819016316. (B-16798)

૧૮. જગ્યા ખોલે છે
મુલું વેસ્ટમાં
1 BHK ફ્લેટ ભાડેથી ખોલે છે.. - 9619959698. (બી-૧૭૧૮૮)

૧૮. જગ્યા ખોલે છે
મુલું વેસ્ટમાં
1 BHK ફ્લેટ ભાડેથી ખોલે છે.. - 9619959698. (બી-૧૭૧૮૮)

૧૮. ફેક્ટરી વર્કશોપ
વસઈ - કામણ
સાતીવલી- વાલીવ- હાઈવે- સિરસા- પોમણ- બાપાને - સમુલવધર- ઈન્ડસ્ટ્રીયલ- ગાળા- શેડ- યુનિટ- પ્લોટ- લેવા- વેચવા- ભાડેથી- ગોપીભાઈ- 9326472399

વસઈ
ઈન્ડસ્ટ્રીયલ ગાળા, પ્લોટ, લેવા- વેચવા ભાડેથી
રૂબલ ઉપાધ્યાય 9049625073 હિટેષ ઉપાધ્યાય 9326470109 (એસડીબી-૩૦૭૭)

૨૩. મનોરંજન
પ્રાર્થના - 6500/- દાંડિયા, સંગીતસંઘ, લગ્નગીત, અર્થ, એનિવર્સરી. કમલેશ માંડલિયા:- 9820889938. (૮૬૯/સી)

બજેટથી પ્રાર્થનાસભા
સંગીત સંઘ (11 Nashik), લગ્નગીત (15 Kandivali), સાંછ, ભજન, Anniversary Games. મનસુખભાઈ 9326801860/8169552801. (૮૫૯/એ)

ઇન્ડસ્ટ્રીયલ
વોટ વેચાણ માટે ઉપલબ્ધ
વોલેજન મુંબઈ-દિલ્હી એક્સપ્રેસવે (NE-4) માન ૨ કિમી
Individual 7/12 સાથે ટાઇટલ ક્લિયર જમીન
15,000 sqft કીમાઈટેડ પ્લોટ
15 મીટર લેઆઉટ રોડ
ઇન્ડસ્ટ્રી, વેરહાઉસ અથવા ફેક્ટરી માટે યોગ્ય
સંપર્ક: 73784 40044 (બી-૧૭૨૨૧)

Prime Property FOR SALE / RENT
At - SURAT, Gujarat TADWADI, RANER ROAD
Commercial space for Hospital, Jewellers, Dept. Store, Coaching Class
Total 12200 Carpet Area
Basement 2255 First Floor 2700 Ground Floor 2500 Second Floor 2700 TERRACE FLOOR WITH TIN SHED 2025
75740 40255 (B-17173)

૨૩. પંધાદારી
"મત્તા પેકર્સ-મુવર્સ"
52 વર્ષથી ઓફિસ/ધરસામાન, ફેરવાવેલ ૯ ૯ ૧ ૦ ૭ ૦ ૩ ૨ ૦, ૯ ૮ ૨ ૧ ૫ ૩ ૮ ૧ ૬, ૨ ૩ ૪ ૧ ૬ ૬ ૪ ૦. લલિતાભાઈ કક્કર. (એસએ/૨૬૨૧-એ)

DHIRAJ
Old Antique Shop Value Given IS MORE THAN MARKET RATE
We also collect Goods & give free Home Service
Old Furniture, Watches, Old Fountain Pens, Kerba, Old Crockery, Old Resham Kore And Zan, Old Toys, Old Camera, Old Notes And Coins, German Silver.
CONTACT: DHIRAJ 9819774578, 8369666193 Kemps Corner, Kwalitiy Hours Shop No. 112, Mumbai - 36. (328)

WE WANT TO PURCHASE...
B.S.E./N.S.E. Listed... Active-D Active Company. (Market Cap Below 10 cr) Mobile 9978615507. (B-17227)

૨૫. જ્યોતિષ ભવિષ્ય
શાસ્ત્રી
જુના જાણકાર ઘેર બેઠા કોન પર ઉપાય, પર્સનલ પ્રોબ્લેમ, પ્રેમમાં ઘોઠા શત્રુપીઠા તુરંત નિકાલ. (Home Vedio) 9765396401 (મુંબઈ). (બી-૧૭૧૮૭)

વિપક્ષની અવિશ્વાસની દરખાસ્ત પૂર્વે મોદીએ બિરલાની સરાહના કરી

કોટા: વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ શનિવારે ઓમ બિરલાને સંસદના ઉત્કૃષ્ટ સભ્ય અને લોકસભાના 'ભવ્ય' સ્પીકર ગણાવ્યા હતા. મોદીએ કહ્યું હતું કે બિરલા પક્ષની ભેદરેખાને ભૂલેલી કામ કરવા અને અધ્યક્ષસ્થાને રહેતા બધાને સાથે રાખે છે. લોકસભા વિરોધ પક્ષની બિરલા સામેની અવિશ્વાસની દરખાસ્ત આવવાની છે એના બે દિવસ પહેલાં મોદીએ આ ટિપ્પણી કરી હતી. મોદીએ કોટા હવાઈમથકનો શિલાન્યાસ કરતી વખતે આનવાઈન સંબોધન કરતાં મોદીએ કહ્યું હતું કે આજે બિરલા કોઈ પક્ષના સભ્ય નથી. શાસક પક્ષ કે વિપક્ષની વાત કરીએ તો તેઓ

પક્ષની ભેદરેખાની ઉપર છે. જ્યારે શું શનિવારે ઓમ બિરલાને સંસદના ઉત્કૃષ્ટ સભ્ય અને લોકસભાના 'ભવ્ય' સ્પીકર ગણાવ્યા હતા. મોદીએ કહ્યું હતું કે બિરલા પક્ષની ભેદરેખાને ભૂલેલી કામ કરવા અને અધ્યક્ષસ્થાને રહેતા બધાને સાથે રાખે છે. લોકસભા વિરોધ પક્ષની બિરલા સામેની અવિશ્વાસની દરખાસ્ત આવવાની છે એના બે દિવસ પહેલાં મોદીએ આ ટિપ્પણી કરી હતી. મોદીએ કોટા હવાઈમથકનો શિલાન્યાસ કરતી વખતે આનવાઈન સંબોધન કરતાં મોદીએ કહ્યું હતું કે આજે બિરલા કોઈ પક્ષના સભ્ય નથી. શાસક પક્ષ કે વિપક્ષની વાત કરીએ તો તેઓ

હરિયાણામાં હોળીના રંગ બનાવતી ફેક્ટરીમાં આગ: પાંચ મહિલાનાં મોત

જિંદ: હરિયાણાના જિંદ જિલ્લામાં શનિવારે એક મોટી દુર્ઘટના બની હતી. હોળીના રંગ બનાવતી એક ફેક્ટરીમાં ભીપણ આગ લાગી હતી. આ ઘટનામાં પાંચ મહિલાઓનાં મોત થયા હતા. જ્યારે અન્ય કામદારો ગંભીર રીતે દાઝી ગયા છે. આ દુર્ઘટનાની માહિતી મળતા કામદાર બ્રિગેડની ગાડીઓ ઘટના સ્થળે પહોંચી હતી. તેમજ અનેક કલાકોની મહેનત બાદ આગ પર કાબુ મેળવવામાં આવ્યો હતો. આ અંગે મળતી માહિતી મુજબ આ ફેક્ટરીમાં ૩૦ કામદારો કામ કરી રહ્યા હતા. આ દુર્ઘટનામાં ગંભીર રીતે ઘાયલ લોકોને પાણીપત સિવિલ હોસ્પિટલમાં સારવાર અર્થે

ખસેડવામાં આવ્યા છે. આ અંગે કામદારોએ જણાવ્યું હતું કે અકસ્માત સમયે ફેક્ટરી બહારથી બંધ હતી. જેના કારણે કોઈ પણ કામદાર બહાર નીકળી શક્યા ન હતા. સફિદોની ભાટ કોલોનીમાં ફેક્ટરીમાં કામ કરતી ૧૬ મહિલાઓ અને બે પુરુષોને દાઝી ગયેલી હાલતમાં બચાવી લેવામાં આવ્યા હતા. જેમાંથી પાંચ મહિલાઓનાં મોત થયા છે. જેમાં એક મહિલાનો ઓળખ હજુ સુધી થઈ નથી. મુતકના પરિવારે સફિદોમાં રસ્તો રોકવા ધમકી આપી હતી, પરંતુ પોલીસે યોગ્ય કાર્યવાહી અને વળતરની ખાતરી આપીને તેમને શાંત પાડ્યા હતા.

બલુચિસ્તાનમાં ૧૫ આતંકવાદી હરાયા

બલુચિસ્તાન: પાકિસ્તાનના બલુચિસ્તાન પ્રાંતમાં સતત ચાલી રહેલા આંતરિક સંઘર્ષ વચ્ચે સુરક્ષા દળોએ બે અલગ-અલગ ઓપરેશનમાં ૧૫ આતંકવાદીઓને ઠાર માર્યા છે. પાકિસ્તાની સેનાની મીડિયા શાખા ઇન્ટર-સર્વિસિસ પબ્લિક રિલેશન્સ દ્વારા માહિતી આપવામાં આવી હતી. સેનાએ જણાવ્યું હતું કે જુરુવારે આતંકવાદીઓની અંગે ગુમ માહિતી મળી હતી. તેની બાદ પાકિસ્તાની સેનાએ ઓપરેશન શરૂ કર્યું હતું પાકિસ્તાની સેનાએ જણાવ્યું હતું કે ઓપરેશન દરમિયાન, સૈનિકોએ આતંકી કેકાણા પર અસરકારક રીતે હુમલો કર્યો અને ભીપણ ગોળીબાર પછી ૧૨ આતંકવાદીઓને મારી નાખ્યા હતા. આતંકવાદીઓ પાસેથી શસ્ત્રો, શસ્ત્રોનો જથ્થો પણ જપ્ત કરવામાં આવ્યો હતો.

બલુચિસ્તાન પ્રાંતના હરનાઈ જિલ્લામાં પહેલું ઓપરેશન હાથ ધર્યું હતું. વર્ષ ૨૦૨૪ માં પાકિસ્તાન સરકારે પ્રતિબંધિત તહરીક-એ-તાલિબાન પાકિસ્તાન ને "ફિના અલ-બવરીજ" તરીકે સૂચિત કર્યું છે. જે શબ્દ અગાઉના ઇસ્લામિક ઇતિહાસ ધરાવતા જૂથનો ઉલ્લેખ કરે છે જે હિંસામાં સામેલ હતો. આ દરમિયાન બલુચિસ્તાનના બાસિયા જિલ્લામાં ગુમચર માહિતીના આધારે અન્ય એક કાર્યવાહીમાં સુરક્ષા દળોએ આતંકી વિરુદ્ધ મિશ્ર-કેલિબર હથિયારોનો ઉપયોગ કરીને તેમની સાથે અસરકારક રીતે કાર્યવાહી કરી. સેનાએ જણાવ્યું હતું કે ગોળીબાર પછી બીજા ઓપરેશનમાં ત્રણ આતંકવાદીઓ માર્યા ગયા હતા. આતંકવાદીઓ પાસેથી શસ્ત્રો, દારૂગોળો અને વિસ્ફોટકો પણ મળી આવ્યા હતા.

૪૬. વોટર પુર્કિંગ
વોટરપૂર્કિંગ વર્ક
PU કોમ ઈન્જેક્શન, ગ્રાઉન્ટીંગ તોચા વગર વોટરપૂર્કિંગ વર્ક - બાથરૂમ, ટોયલેટ, સ્વિમિંગપુલ, વોટરટેન્ક, પોઈચમ સાથે ટેરેસ. 9136328369. (૫૨૯-એ)

૫૨. કુરીઅર્સ
મનસ્વી પાર્સલ
યુરોપ, અમેરિકા, ન્યુઝીલેન્ડ, ઓસ્ટ્રેલિયા, કેનેડા, દુનિયાભરમાં સરતામાં મોકલવા. ૯ ૮ ૨ ૦ ૧ ૯ ૪ ૭ ૧ ૯, ૭ ૨ ૦ ૮ ૦ ૧ ૯ ૫ ૧ ૫. (૧૫૯૭૫-એ)

૫૨. કુરીઅર્સ
મનસ્વી પાર્સલ
યુરોપ, અમેરિકા, ન્યુઝીલેન્ડ, ઓસ્ટ્રેલિયા, કેનેડા, દુનિયાભરમાં સરતામાં મોકલવા. ૯ ૮ ૨ ૦ ૧ ૯ ૪ ૭ ૧ ૯, ૭ ૨ ૦ ૮ ૦ ૧ ૯ ૫ ૧ ૫. (૧૫૯૭૫-એ)

૫૨. કુરીઅર્સ
મનસ્વી પાર્સલ
યુરોપ, અમેરિકા, ન્યુઝીલેન્ડ, ઓસ્ટ્રેલિયા, કેનેડા, દુનિયાભરમાં સરતામાં મોકલવા. ૯ ૮ ૨ ૦ ૧ ૯ ૪ ૭ ૧ ૯, ૭ ૨ ૦ ૮ ૦ ૧ ૯ ૫ ૧ ૫. (૧૫૯૭૫-

અંધાદૂંધ ગોળીબારથી મુંબ્રા ઘણાઘણું: ગલીઓમાં પીછો કરી પોલીસે શૂટરને પકડ્યો

સોશલ મીડિયા ઈન્ફ્લુએન્સરની કાર પર ગોળીબાર કરનારા આરોપીએ બબ્બે પિસ્તોલથી પોલીસ પર પણ ગોળીઓ છોડી: બે રહેવાસી જખમી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: મુંબ્રામાં મળસેલે તોફાની તત્વોએ કરેલા અંધાદૂંધ ગોળીબારથી ગભરાટ ફેલાઈ ગયો હતો. બિઝનેસમેન અને સોશલ મીડિયા ઈન્ફ્લુએન્સરની કાર પર ગોળીબાર કરનારા આરોપીએ પછી બબ્બે પિસ્તોલથી પોલીસ ટીમ પર પણ ગોળીઓ છોડવા માંડી હતી. જોકે જીવસંતોષની કામગીરી બજાવનારી પોલીસ ટીમે ગલીઓમાં પીછો કરીને એક શૂટરને પકડી પાડ્યો હતો. મુંબ્રા પોલીસે પકડી પાડેલા આરોપીની ઓળખ શાહબાદ ઉર્ફે શબ્દુ મુન્ના શમશાદ કુરેશી (૨૮) તરીકે થઈ હતી. હાલમાં મુંબ્રાના મહાપે રોડ ખાતે રહેતા કુરેશીની અગાઉ દિલ્હી પોલીસે ઘરપકડ કરી હતી. આઠ વર્ષ જેલમાં રહેલા કુરેશી વિરુદ્ધ દિલ્હી અને જાકરાબાદમાં ચાર પોલીસ સ્ટેશનોમાં ગંભીર ગુના નોંધાયેલા હોવાનું પોલીસ તપાસમાં જણાયું હતું. પોલીસના જણાવ્યા મુજબ ઘટનાની શરૂઆત શનિવારના મળસેલે ૪.૫૦ વાગ્યાની આસપાસ થઈ હતી. આરોપી તેના સાથી સાથે કન્સ્ટ્રક્શનનો વ્યવસાય ધરાવતા

સોશલ મીડિયા ઈન્ફ્લુએન્સર નદીમ મોઈનુદીન ખાન ઉર્ફે બાબા ખાન (૪૫) રહે છે એ મુંબ્રા-કોસા સ્થિત સોસાયટીમાં ગયો હતો. ખાનના ઘર બહાર પિસ્તોલમાંથી હવામાં એક રાઉન્ડ ફાયર કર્યા પછી બે રાઉન્ડ ખાનની કાર પર ફાયર કર્યા હતા. ગોળીબાર પછી બન્ને આરોપી ત્યાંથી ફરાર થઈ ગયા હતા. દરમિયાન ગોળીબારની માહિતી મળતાં મુંબ્રા પોલીસની ટીમ ઘટનાસ્થળે પહોંચી હતી. પ્રાથમિક પૂછપરછ અને પંચનામું ચાલતું હતું ત્યારે ગોળીબારમાં સંડોવાયેલા આરોપી મુંબ્રાની આચાર ગલીમાં હોવાની માહિતી પોલીસને મળી હતી. માહિતીને આધારે એપીઆઈ સાવંત ટીમ સાથે આચાર ગલી તરફ રવાના થયા હતા. અધિકારીએ જણાવ્યું હતું કે પોલીસની ટીમ પહોંચી ત્યારે આરોપી કુરેશી ભંગારના એક ગોદામમાં હતો. પોલીસે શરણે આવવાનું કહેતાં આરોપીએ બન્ને હાથમાં બે પિસ્તોલ પકડી એપીઆઈ સાવંતની ટીમ પર ગોળીબાર કરવા માંડ્યો હતો. ગોળીબારના અવાજથી રહેવાસીઓ ગોદામ નજીક એકઠા થઈ ગયા હતા.

ભીડનો લાભ ઉઠાવી આરોપી હવામાં ફાયરિંગ કરતો ગોદામમાંથી બહાર નીકળી નજીકના એક ગાળા તરફ દોડ્યો હતો. ગાળા પાસે ઊભા રહીને આરોપીએ ફરી પોલીસ ટીમ અને રહેવાસીઓની ભીડ તરફ ગોળી છોડવા માંડી હતી. આરોપીને ડરાવવા એપીઆઈ સાવંતે તેની તરફ પિસ્તોલ તાણી હતી, પરંતુ રહેવાસીઓમાંથી કોઈને છજા ન થાય તે માટે વળતો ગોળીબાર કર્યો નહોતો. ગાળા પાસેથી આરોપી એક ગલીમાં દોડ્યો ત્યારે પોલીસની ટીમ અને રોષે ભરાયેલા રહેવાસીઓએ તેનો પીછો કર્યો હતો. દોડતાં દોડતાં આરોપીએ પીછો કરનારા લોકો પર ફાયર કર્યું હતું, જેને પગલે એક રહેવાસીના પેટમાં અને બીજાના હાથમાં ગોળી વાગી હતી, એમ પોલીસ અધિકારીએ જણાવ્યું હતું. જખમીઓને તાત્કાલિક તબીબી મદદ પૂરી પાડવા પોલીસ ટીમના અમુક કોન્સ્ટેબલ રોકાયા ત્યારે એપીઆઈ સાવંતે બે કોન્સ્ટેબલ અડીજ તડવી અને અજિંક્ય મહાડિક સાથે કુરેશીનો પીછો કર્યો હતો. અલગ અલગ ગલીઓમાંથી દોડતા કુરેશી

સુધી આખરે પોલીસની ટીમ પહોંચી હતી. પાછળથી ધક્કો મારી કુરેશીની જમીનસરસો કરી કાબૂમાં લેવાનો પ્રયાસ કરાયો હતો. સાવંતના દબાણથી કુરેશીના એક હાથમાં પિસ્તોલ છૂટી ગઈ હતી, જ્યારે બીજા હાથે પકડેલી પિસ્તોલથી તેણે ગોળીબારનો પ્રયાસ કર્યો હતો. જોકે પોલીસની ટીમ અને ગિન્નાયેલા રહેવાસીઓ તૂટી પડતાં કુરેશી નરમ પડ્યો હતો. લોકોના ટોળાએ બાંધ્યું અને લોખંડના સળિયાથી ફટકારતાં કુરેશી પણ ઘવાયો હતો. જખમીઓને સારવાર માટે કાળસેકર હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા. આરોપી પાસેથી બે પિસ્તોલ, ચાર કારતૂસ અને ચાર મેગેઝિન જપ્ત કરવામાં આવી હતી. આ આખી ઘમાલમાં આરોપીએ ૧૨ રાઉન્ડ ફાયર કર્યા હોવાનું પ્રાથમિક તપાસમાં જણાયું હતું. ગોળીબાર પાછળનો ઉદ્દેશ તાત્કાલિક જાણી શકાયો નહોતો. પોલીસે કુરેશીના ફરાર આરોપીની શોધ હાથ ધરી સોશલ ઈન્ફ્લુએન્સર ખાનના નિવાસસ્થાન બહાર કડક બંદોબસ્ત ગોઠવી દીધો હતો.

મહારાષ્ટ્રમાં ધોમ ધખે છે મુંબઈ સહિત કોંકણથી વિદર્ભ સુધી ૭૨ કલાક માટે યલો એલર્ટ

મુંબઈ: માર્ચ મહિનાની શરૂઆતમાં જ મહારાષ્ટ્રમાં કાળજાળ ગરમી પડી રહી છે. છેલ્લા અઠવાડિયામાં રાજ્યમાં તાપમાનમાં ૩-૪ ડિગ્રી ગ્રેડનો વધારો થયો છે. કેટલીક જગ્યાએ પારો ચાલીસને વટાવી ગયો છે અને હવામાન વિભાગે યલો એલર્ટ જારી કર્યું છે. સાતમી માર્ચે રાજ્યમાં હવામાન અને તાપમાનની સ્થિતિ પરથી આ વાત સ્પષ્ટ થાય છે. મુંબઈ સહિત ઉત્તર કોંકણના જિલ્લામાં છેલ્લા કેટલાક દિવસોથી ગરમ અને ભેજવાળા હવામાન માટે યલો એલર્ટ જારી કરવામાં આવ્યું છે. શનિવારે મુંબઈ, ઘાણે, રાયગડ અને

પાલઘર જિલ્લામાં આ જ હવામાન સ્થિતિ આવી જ રહી હતી અને આગામી ૭૨ કલાક માટે યલો એલર્ટ જારી કરવામાં આવ્યું છે. તાપમાન ૩૬ ડિગ્રી સુધી પહોંચશે અને દરિયાકાંઠાના વિસ્તાર ગરમ અને ભેજવાળા રહેશે. મધ્ય મહારાષ્ટ્રના પુણે, સાતારા, સાંગલી, કોલ્હાપુર અને સોલાપુરમાં તાપમાનમાં ખાસ્સો વધારો થયો છે. લઘુત્તમ તાપમાન ૧૮-૨૨ ડિગ્રી વચ્ચે છે અને સવારે ઝરમર વરસાદ પડી રહ્યો છે. જોકે, બપોર પછી ગરમી વધી તાપમાન ૩૫-૩૮ ડિગ્રી સુધી પહોંચી જાય છે. મરાઠવાડામાં તીવ્ર ગરમી પડી રહી છે. મે મહિનાની

કાળજાળ ગરમી માર્ચ મહિનામાં જ પડી રહી છે. છત્રપતિ સંભાળ નગર, જાલના, બીડ, લાતુર, નાંદેડ, હિંગોલી અને પરભણી જિલ્લામાં તાપમાનમાં વધારો થયો છે. મહત્તમ તાપમાન ૩૬-૩૮ ડિગ્રી અને લઘુત્તમ તાપમાન ૧૮-૨૨ ડિગ્રી સેન્ટિગ્રેડ આસપાસ રહે છે. નાગપુર અને વિદર્ભના અન્ય જિલ્લામાં તાપમાન ૪૦ ડિગ્રીને પાર કરી ગયું છે. હવામાન શુષ્ક અને ગરમ રહેશે. અમારાવતી જેવા વિસ્તારોમાં સૌથી વધુ તાપમાન નોંધાયું છે. કોંકણમાં ગરમ અને ભેજવાળા હવામાનની ચેતવણી જારી કરવામાં આવી છે.

કાંદિવલીમાં પાલિકાના કર્મચારીઓ પર હુમલો: પાંચની ધરપકડ

મુંબઈ: કાંદિવલીમાં ફેરિયાઓ વિરુદ્ધની ઝુંબેશ દરમિયાન પાલિકાના કર્મચારીઓ પર કથિત હુમલો કરવા પ્રકરણે પોલીસે પાંચ જણની ધરપકડ કરી હતી. શનિવારે પકડાયેલા પાંચેયની ઓળખ કુલદીપ સિંહ (૨૭), મહેન્દ્ર સિંહ યુગવત (૩૧), શૌર્ય શૈલેષ ચારલા (૨૮) જશ હિતેશ ચારલા (૨૫) અને અસલમ ઈમ્તિયાઝ શેખ (૨૭) તરીકે થઈ હતી.

મુંબઈ મહાનગરપાલિકાના કર્મચારીઓની ટીમે શુક્રવારની રાતે ગેરકાયદે ફેરિયાઓ સામે કાર્યવાહી હાથ ધરી હતી. લોખંડવાલા કાર્કલ પરિસરમાં અહીં જમાવીને બેસેલા ફેરિયાઓને ખસેડવા ગયેલી પાલિકાની ટીમ પર કેટલાક લોકોએ હુમલો કર્યો હતો. હુમલાખોરોથી બચવા કર્મચારીઓ ભાગી રહ્યા હોવાનું અને આરોપી તેમનો પીછો કરતા હોવાનું વીડિયોમાં

નજરે પડ્યું હતું. બાદમાં આ વીડિયો સોશલ મીડિયા પર વાયરલ થયો હતો. ફેરિયાઓને ખસેડવાની કામગીરીમાં જોતરાયેલી અર્થમૂલ્ય મશીનના ડ્રાઈવરની પણ પીટાઈ કરવામાં આવી હતી, એવું ફેરિયાદમાં જણાવાયું હતું. આ પ્રકરણે સમતાનગર પોલીસે ગુનો નોંધી તપાસ હાથ ધરી હતી. પ્રાથમિક તપાસ બાદ પાંચ જણને પકડી પાડવામાં આવ્યા હતા. (પીટીઆઈ)

મહારાષ્ટ્ર સરકારની પાક લોન માફી અપૂરતી: ખેડૂત સંગઠન

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્ર સરકાર દ્વારા રાજ્યના બજેટ ૨૦૨૬-૨૭માં ખેડૂતો માટે જાહેર કરાયેલી લોન માફીને ડુંગળી ઉત્પાદકોએ અપૂરતી અને ગેરમાર્ગે દોરનારી ગણાવી છે. શુક્રવારે બજેટ ભાષણમાં દેવેન્દ્ર ફડણવીસે ખેડૂતો માટે પુણ્યશ્લોક અહિલ્યા દેવી હોળકર શેતકરી કરજ માફી યોજનાની જાહેરાત કરી હતી. આ યોજના અનુસાર હેક્ટર ૩૦ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૨૫ સુધી ૨ લાખ રૂપિયા સુધીની પાક લોન માફ કરવામાં આવશે. આ જાહેરાત ૨૦૨૪ની વિધાનસભા ચૂંટણી પહેલા મહાયુતિ પક્ષો દ્વારા આપવામાં આવેલા વચનને પૂર્ણ કરે છે. મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય ડુંગળી ઉત્પાદક સંગઠનના પ્રમુખ ભાસ્ત દિવોળએ શનિવારે આરોપ કર્યો હતો કે સરકાર ખેડૂતોના લોન રેકોર્ડ સંપૂર્ણપણે

દૂર કરવાના પોતાના વચનને પૂર્ણ કરવામાં નિષ્ફળ ગઈ છે. આ આંશિક લોન માફી અપૂરતી અને ગેરમાર્ગે દોરનારી છે. સરકારે ખેડૂતોના તમામ દેવા માફ કરવાનું વચન આપ્યું હતું, પરંતુ વર્તમાન નિર્ણય ફક્ત મર્યાદિત રકમ માફ કરે છે. દિવોળએ નિયમિતપણે લોન ભરપાઈ કરતા ખેડૂતો માટે ૫૦ હજાર રૂપિયાની પ્રોત્સાહન સહાયની જાહેરાતની પણ ટીકા કરી હતી. ખેતી અર્થ વધી રહ્યો છે અને બજાર ભાવ અનિશ્ચિત છે તેવા કમચે તેને અપૂરતી ગણાવી હતી. ખેડૂત સંગઠને માંગ કરી છે કે સરકાર ખેડૂતોના તમામ રેકોર્ડ સંપૂર્ણપણે દૂર કરે. નહીં તો રાજ્યરૂાપી આંદોલન શરૂ કરવામાં આવશે એમ પણ તેમણે જણાવ્યું હતું. (પીટીઆઈ)

આપણે શાંતિ માટે પહેલ કરવી જોઈએ: અણા હઝારેનો વડા પ્રધાનને પત્ર

અહિલ્યાનગર: વિશ્વનું ધ્યાન હાલમાં અમેરિકા, ઇઝરાયેલ અને ઈરાન વચ્ચેના યુદ્ધ પર કેન્દ્રિત છે અને દરેક વ્યક્તિ યુદ્ધવિરામની રાહ જોઈ રહ્યું છે. આ યુદ્ધના પરિણામો વૈશ્વિક સ્તરે અનુભવાઈ રહ્યા છે અને હજારો નાગરિકોમાં મોત થયાં છે. ભારતે પણ યુદ્ધના સંદર્ભમાં પોતાનું વલણ સ્પષ્ટ કર્યું છે અને યુદ્ધ બંધ કરવાની જરૂરિયાત વ્યક્ત કરી છે. ઉપરાંત, વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ ખાડી દેશોમાં ફસાયેલા ભારતીય નાગરિકોની સલામતી માટે ફોન પર સંબંધિત નેતાઓનો સંપર્ક પણ કર્યો હતો. આ દરમિયાન, હવે વરિષ્ઠ સમાજસેવક અણા હઝારેએ વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીને પત્ર લખીને યુદ્ધ જેવી પરિસ્થિતિઓમાં શાંતિ માટે પહેલ કરવા ભારતને વિનંતી કરી છે.

અત્યંત ઠંડા તાપમાનમાં સરહદોનું રક્ષણ કરવા સક્ષમ રોબોટો નાગપુરમાં ઉત્પાદન કરાશે: ફડણવીસ

નાગપુર: મિહાન-એસઈઝેડમાં આગામી રોબોટિક્સ અને યુએવીની સુવિધામાં નાઈનસ ૪૦ ડિગ્રી સેલ્સિયસ જેટલા નીચા તાપમાનમાં ભારતીય સરહદોનું રક્ષણ કરવા સક્ષમ રોબોટ્સનું ઉત્પાદન કરવામાં આવશે, એમ મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસે શનિવારે જણાવ્યું હતું અને એવો ઉલ્લેખ કર્યો હતો કે સૈનિકોની જગ્યાએ ચીની બોટ્સ દ્વારા પેટ્રોલિંગ કરવામાં આવે છે. સોલાર ગ્રુપની પેટાકંપની, સોલાર ડિફેન્સ અને એરોસ્પેસ, નાગપુરના મિહાન-એસઈઝેડમાં ૨૨૩ એકરના વિશાળ રોબોટિક્સ અને યુએવી પ્લાન્ટ સ્થાપિત કરી રહી છે, જે મીડિયમ અલ્ટિટ્યૂડ લોન્ગ એન્ડ્યુરન્સ (મધ્યમ

ઉંચાઈવાળા ઘણી સહનશક્તિ-એમએએલઈ) ડ્રોન અને માનવરહિત સિસ્ટમોના ઉત્પાદન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરશે. રોબોટિક્સ અને યુએવી પ્લાન્ટ માટે ભૂમિપૂજન કર્યા પછી એક સભાને સંબોધતા, ફડણવીસે કહ્યું કે સમકાલીન યુદ્ધો બધા યુએવી અને ડ્રોન દ્વારા થશે. ‘આપણામાંથી ઘણા લોકોએ હાલબગ ત્રણથી ચાર મહિના પહેલા સોશલ મીડિયા પર વીડિયો જોયા હતા કે કેવી રીતે ચીની રોબોટ્સ સૈનિકોની જગ્યાએ દેશની સરહદોનું રક્ષણ કરી રહ્યા છે. આગામી સોલાર યુએવી અને રોબોટિક્સ સુવિધામાં માર્કેટસ ૪૦ ડિગ્રી તાપમાનમાં ભારતીય સરહદોનું રક્ષણ

કરવા સક્ષમ સમાન પ્રકારના રોબોટ્સ બનાવવામાં આવશે. એમ તેમણે કહ્યું હતું. ફડણવીસે જણાવ્યું હતું કે આગામી ૧,૦૦૦ દિવસમાં ઉત્પાદનની વર્તમાન પ્રકૃતિ સંપૂર્ણપણે બદલાઈ જશે. ‘દુનિયા જે રીતે બદલાઈ રહી છે, એઆઈ, કવોન્ટમ કમ્પ્યુટિંગ અને સેમિકન્ડક્ટર ઇકોસિસ્ટમ વિશ્વમાં ઉત્પાદન અને ટેકનોલોજી ક્ષેત્રને ખૂબ જ ઝડપથી બદલી રહ્યા છે. ‘એવું માનવામાં આવે છે કે વિશ્વમાં ઉત્પાદન ક્ષેત્રમાં ખૂબ જ ઝડપથી મોટો અવરોધ આવી રહ્યો છે. આગામી એક હજાર દિવસમાં, ઉત્પાદનની વર્તમાન પ્રકૃતિમાં સંપૂર્ણ પરિવર્તન આવશે,’ એમ તેમણે કહ્યું હતું.

૧.૨૫ કરોડની લાંચ માગવા બદલ જીએસટીના ડેપ્યુટી અને આસિસ્ટન્ટ કમિશનર વિરુદ્ધ ગુનો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: નાશિકના વેપારી પાસેથી ૧.૨૫ કરોડ રૂપિયાની કથિત લાંચ માગવાના કેસમાં ગુડ્સ એન્ડ સર્વિસ ટેક્સ (જીએસટી) વિભાગના ડેપ્યુટી કમિશનર અને આસિસ્ટન્ટ કમિશનર વિરુદ્ધ અન્ટિ-કરપ્શન બ્યૂરો (એસીબી)એ કાર્યવાહી કરી હતી. એસીબીના જણાવ્યા મુજબ લાંચની રકમ સ્વીકારનારા ખાનગી ઈસમ અમિત હિરામણ જાધવ (૩૬)ને રંગેહાથ પકડી પાડવામાં આવ્યા પછી જીએસટીના ડેપ્યુટી કમિશનર સોમનાથ દત્ત પાળે (૪૭) અને આસિસ્ટન્ટ કમિશનર મહિન્દ્ર વિઠ્ઠલ દોંદે (૫૫) સામે પણ ગુનો નોંધવામાં આવ્યો હતો. ફરિયાદ અનુસાર વેપારીની નાશિકના દામોદર ચોક ખાતેની ઓફિસ પર જીએસટીની કાર્યવાહી કરવામાં આવી હતી. આ ઓફિસની તપાસ વહેલી સમેટી લેવા માટે આરોપીએ ફરિયાદી પાસેથી ૧.૨૫ કરોડ રૂપિયાની માગણી કરી હતી. જોકે બાદમાં તડજો કરી એક કરોડ રૂપિયા

સ્વીકારવાનું આરોપીએ નક્કી કર્યું હતું. ફરિયાદીને લાંચ આપવાની ઇચ્છા ન હોવાથી તેમણે પહેલી માર્ચે એસીબીની વરલી યુનિટની ઓફિસમાં ફરિયાદ રજી કરી હતી. એસીબી દ્વારા ફરિયાદની ખાતરી કરવામાં આવ્યા પછી શનિવારે ફરિયાદીની દામોદર ચોક ખાતેની ઓફિસમાં છટકું ગોઠવવામાં આવ્યું હતું. અધિકારીએ જણાવ્યું હતું કે આરોપીઓ વતી અમિત જાધવ લાંચની રકમમાંના પહેલા હપ્તા કરીને ૨૦ લાખ રૂપિયા લેવા બપોરે ફરિયાદીની ઓફિસે આવ્યો હતો. એસીબીએ જાધવને લાંચની રકમ સ્વીકારતાં રંગેહાથ પકડી પાડ્યો હતો. બાદમાં એસીબીએ આરોપી સોમનાથ પાળેની ઓફિસમાંથી બે લાખ રૂપિયા પણ હસ્તગત કર્યા હતા. આ પ્રકરણે નાશિકના ઈન્દિરા નગર પોલીસ સ્ટેશનમાં ત્રણેય વિરુદ્ધ ગુનો નોંધવામાં આવ્યો હતો. એસીબીએ વધુ તપાસ માટે આરોપીના મોબાઈલ ફોન જપ્ત કર્યા હોવાનું અધિકારીએ જણાવ્યું હતું.

મહારાષ્ટ્ર સરકારે સાસૂન ડોકને આધુનિક બનાવવા માટે ફિનિશ કંપનીઓ સાથે એમઓયુ પર હસ્તાક્ષર કર્યા

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્ર સરકારે શનિવારે સાસૂન ડોકને આધુનિક બનાવવા અને તેને વિશ્વ કક્ષાના માછીમારી બંદરમાં રૂપાંતરિત કરવા માટે ત્રણ ફિનિશ કંપનીઓ સાથે સમજૂતી કરાર (એમઓયુ) પર હસ્તાક્ષર કર્યા હતા. મહારાષ્ટ્ર ફિશરીઝ ડેવલપમેન્ટ કોર્પોરેશને અહીં આયોજિત એક કાર્યક્રમમાં ફિનલેન્ડ સ્થિત કંપનીઓ, ડેલ્વર, મિરાસિસ અને રિવર રિસાઇકલ સાથે કરાર કર્યો છે. આ પ્રસંગે બોલતા, રાજ્યના મત્સ્યઉદ્યોગ પ્રધાન નિતેશ રાણેએ જણાવ્યું હતું કે સાસૂન ડોક દેશના મુખ્ય માછીમારી બંદરોમાંનું એક છે અને મહારાષ્ટ્રના મત્સ્યઉદ્યોગ અર્થતંત્રમાં મુખ્ય ભૂમિકા ભજવે છે. તેમણે જણાવ્યું હતું કે બંદરમાં હાલમાં લગભગ ૧,૫૬૦ રજિસ્ટર્ડ મિન્કનાઇઝ માછીમારી બોટ છે અને સરેરાશ વાર્ષિક ૫૦,૦૦૦થી ૬૦,૦૦૦ મેટ્રિક ટન માછલીનું ઉત્પાદન નોંધાય છે. રાણેએ કહ્યું કે બંદરનો વિકાસ રાજ્ય સરકાર

માટે પ્રાથમિકતા છે, કારણ કે તે માછીમાર સમુદાય માટે એક મહત્વપૂર્ણ આર્થિક કેન્દ્ર તરીકે ઉભરી આવ્યું છે. તેમણે ધ્યાન દોર્યું કે તાજેતરના વર્ષોમાં બંદર પર અનેક માળખાકીય સુવિધાઓના કામો હાથ ધરવામાં આવ્યા છે, જેમાં નેટ-મેન્ડિંગ શેડ, વર્કશોપ, ભૂગર્ભ પાણીની ટાંકીઓ, પાણીની પાઇપલાઇનો, પંપ હાઉસ અને રક્ષણાત્મક દિવાલોનું બાંધકામ, જાહેર સુવિધાઓનું નવીનીકરણ સામેલ છે.

પશ્ચિમ રેલવે ભાવનગર ડિવિઝન વધારાની લૂપ લાઈન્સની જોગવાઈના સંબંધમાં ટીઆરટી કામ ટેન્ડર નં. ૧૩-ટીઆરટી/બી/બી/૨૦૨૪-૨૬ ભારતના રાષ્ટ્રપતિ માટે અને વતી ડિવિઝનલ રેલવે મેનેજર (ટીઆરટી) પશ્ચિમ રેલવે, ભાવનગર પરા નીચે જણાવેલ કામ માટે ઈ-ટેન્ડર આમંત્રિત કરે છે. કામનું નામ: યુગ, રેનપુર, ઉજલવાવ, આલખાપુર ખાતે અને વડોદરા સિટી તથા સાવરુંડોલામાં ડેડ એન્ડ માત્ર વધારાની લૂપ લાઈન્સ જોગવાઈના સંબંધમાં ટીઆરટી કામ ટેન્ડરની રકમ: ₹ ૫,૬૧,૩૭,૨૭૯.૪૪/- ટેન્ડર ફી: શૂન્ય. ઈએમટી રકમ: ₹ ૪,૩૦,૭૦૦/- સરનામું: ડીઆરએમ (ટ્રેકાન) બી/બી/૧, ડીઆરએમ ઓટીસ, ભાવનગર પરા-૩૬૪૦૦૩. બીડર્સ માત્ર ઓનલાઈન લીક એટલે કે www.ireps.gov.in મારફતે અરજ કરવાની રહેશે. વધુ વિગતો માટે કૃપા કરી વેબસાઈટ www.ireps.gov.in જુઓ. ઉપરોક્ત દર્શાવેલા ટેન્ડર માટે ઓનલાઈન અરજ કરવાની છેલ્લી તારીખ: ૦૨-૦૪-૨૦૨૬ ના ૧૫:૦૦ કલાક સુધી છે. BVP-282

પશ્ચિમ રેલવે ભાવનગર ડિવિઝન ઈન્ડરલોડિંગ અને ભાવનગર ટર્મિનસ સ્ટેશનના પુનિકાસના સંબંધમાં TRD કામ ટેન્ડર નં. ૧૨-ટીઆરટી/બી/બી/૨૦૨૪-૨૬ ભારતના રાષ્ટ્રપતિ માટે અને વતી ડિવિઝનલ રેલવે મેનેજર (ટીઆરટી) પશ્ચિમ રેલવે, ભાવનગર પરા નીચે જણાવેલ કામ માટે ઈ-ટેન્ડર આમંત્રિત કરે છે. કામનું નામ: ૧) ભાવનગર ટર્મિનસ (બી/બી/૧) યાર્ડ ઈન્ડરલોડિંગના રિમોડેલિંગ અને સુધારણા અને ૨) ભાવનગર ટર્મિનસ: ભાવનગર ટર્મિનસ સ્ટેશનના પુનિકાસના સંબંધમાં TRD કામ. ટેન્ડર રકમ: ₹ ૨,૫૭,૩૮,૭૮૭.૦૬/- ટેન્ડર ફી: શૂન્ય. ઈએમટી રકમ: ₹ ૨,૭૮,૭૦૦/- સરનામું: ડીઆરએમ (ટ્રેકાન) બી/બી/૧, ડીઆરએમ ઓટીસ, ભાવનગર પરા-૩૬૪૦૦૩. બીડર્સ માત્ર ઓનલાઈન લીક એટલે કે www.ireps.gov.in મારફતે અરજ કરવાની રહેશે. વધુ વિગતો માટે કૃપા કરી વેબસાઈટ www.ireps.gov.in જુઓ. ઉપરોક્ત દર્શાવેલા ટેન્ડર માટે ઓનલાઈન અરજ કરવાની છેલ્લી તારીખ: ૩૦-૦૩-૨૦૨૬ ના ૧૫:૦૦ કલાક સુધી છે. BVP-281

તાડોબા જંગલમાં આર્યન માર્દન પ્રોજેક્ટની પરવાનગી રદ કરવા માટે કાર્યકર્તાના ઉપવાસ

ચંદ્રપુર: મહારાષ્ટ્રના ચંદ્રપુર જિલ્લામાં તાડોબા-અંધારી વાઘ અભયારણ્યને આસપાસના જંગલો સાથે જોડતા તાડોબા કોરિડોરમાં પ્રસ્તાવિત લોહરોડોંગરી લોખંડ ખાણ પ્રોજેક્ટની મંજૂરીનો વિરોધ કરતા કાર્યકર્તા બંધુ ધોત્રે દ્વારા શરૂ કરાયેલી ભૂખ હડતાળ શનિવારે ત્રીજા દિવસમાં પ્રવેશી હતી. ધોત્રેએ પાંચમી માર્ચે જિલ્લા કલેક્ટર કચેરીની બહાર શરૂ કરેલા વિરોધ પ્રદર્શનને પર્થવારણવાદીઓનો ટેકો હોવાનો દાવો કર્યો

હતો. જિલ્લામાં વાઘ-માનવ સંઘર્ષ ચરમસીમાએ પહોંચ્યો હતો, ત્યારે ખાણને ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ કોરિડોરમાં વન્યજીવનની પરવાનગી આપવામાં આવી હતી, એમ તેમણે જણાવ્યું હતું. ધોત્રેએ એવો આરોપ લગાવ્યો હતો કે સરકાર ચંદ્રપુર જિલ્લામાં વધતા માનવ-વાઘ સંઘર્ષને પહોંચી વળવા માટે ૨૦૨૧ માં રચાયેલી સમિતિની કાર્ય યોજના અને ભલામણોનો અમલ કરવામાં નિષ્ફળ ગઈ છે.

‘ગ્રામજનો અને વન અધિકારીઓ સાથે પરામર્શ કર્યા પછી, સમિતિએ જાન્યુઆરી ૨૦૨૧ માં રાજ્ય સરકારને પોતાનો અહેવાલ સુપરત કર્યો હતો. ઓક્ટોબર ૨૦૨૧ માં રાજ્ય વન્યજીવન સલાહકાર બોર્ડની ૧૭મી બેઠક દરમિયાન તેની ભલામણોની ચર્ચા કરવામાં આવી હતી, જ્યાં અહેવાલને ઔપચારિક રીતે સ્વીકારવામાં આવ્યો હતો. જોકે, કોઈ કાર્યવાહી કરવામાં આવી નથી,’ એવો દાવો ધોત્રેએ કર્યો હતો.

૨૦૧૭માં અકસ્માતમાં મૃત્યુ પામેલી વ્યક્તિના પરિવારને ૪૬ લાખ વળતર ચૂકવવાનો આદેશ

થાણે: થાણે મોટર એક્સિડેન્ટ ક્લેમ્સ ટ્રિબ્યુનલે (એમએસીટી) આઠ વર્ષ અગાઉ અકસ્માતમાં મૃત્યુ પામેલી વ્યક્તિના પરિવારને ૪૬.૫૫ લાખ રૂપિયાનું વળતર ચૂકવવાનો આદેશ આપ્યો હતો. ૨૬ ફેબ્રુઆરીએ આપેલા આદેશમાં (જેની નકલ બુધવારે પ્રાપ્ત થઈ હતી) ટ્રિબ્યુનલે વીમા કંપનીને પ્રથમ રૂપિયા ચૂકવવા

અને બાદમાં તે જીવલેણ અકસ્માત માટે જવાબદાર વાહનના માલિક પાસેથી વસૂલવાના નિર્દેશ આપ્યા હતા. પ્રમોદ નામદેવ નાડક (૩૫) જીપમાં પ્રવાસ કરી રહ્યો હતો ત્યારે પાલઘર જિલ્લામાં બેટરકારીપૂર્વક અને પૂરઝડપે ઊંકારવામાં આવી રહેલી ‘હાયાના ટ્રક’ સાથે તે અથડાઈ હતી.

પશ્ચિમ રેલવે ભાવનગર ડિવિઝન એક્સપ્રેશન ઓફ ઈન્ડરેસ્ટ EOI નોટીફિકેશન નં. ADI/OPTG/01/2026 તારીખ: ૦૫/૦૩/૨૦૨૬ વિગત: ઈ-બિડ કામનું નામ: અમદાવાદ મંડળ (પ.૨.) ના સંચાલન વિભાગના મલ્ટી-ડિસિપ્લિનરી ડિવિઝનલ ટ્રેનિંગ ઈન્સ્ટિટ્યુટ માટે મિલિએચર મોડ્યુલ અને સિમ્યુલેશન-આધારિત મોડેલ ડ્રેનના વિકાસ માટે એક્સપ્રેશન ઓફ ઈન્ડરેસ્ટ (EOI) માટે માંગણી. ઈ-બિડ જમા કરાવવાની અને તેની ખુલવાની તારીખ અને સમય: - તારીખ: ૨૭/૦૩/૨૦૨૬ ના રોજ ૧૫:૦૦ કલાકે. અધિકૃત સહીકર્તા દ્વારા ચોક્કસ રીતે સહી કરેલ કવર લેટર સહિતની એક્સપ્રેશન ઓફ ઈન્ડરેસ્ટ તમામ જરૂરી દસ્તાવેજો સહિત સીલબંધ

CAMBRIDGE
COLABA

MADE TO MEASUREMENTS SUIT
from **Raymond** fabric

₹4,595/- Onwards

Kartar Bhavan, Opp. H.P. Petrol Pump, S.B.S. Road near Electric House, Colaba, Mumbai-400 005, Tel: 9619040470 / 9867343234 / 66342437

મહારાષ્ટ્ર દેશમાં સૌથી વધુ દેવાદાર રાજ્ય: દેવાનો બોજ ₹ ૧૧ લાખ કરોડ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: ચાલુ નાણાકીય વર્ષમાં રાજ્ય પર ૯ લાખ ૩૭ કરોડનું દેવું હતું, પરંતુ આગામી નાણાકીય વર્ષમાં દેવાનો બોજ ૧૧ લાખ કરોડને વટાવી જશે. નાણા વિભાગના અધિકારીઓ કહે છે કે મુંબઈ મેટ્રોપોલિટન રિજન ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી સહિત વિવિધ બોર્ડના દેવાને રાજ્યના સંયુક્ત દેવામાં સામેલ કરવામાં આવ્યા હોવાથી એક વર્ષમાં દેવાનો વધારો ૨.૫ લાખ કરોડ થયો છે.

રાજ્યની કુલ રાજ્ય આવકના ૨૫ ટકાની અંદર દેવાનો ગુણોત્તર હોવાના ધોરણે છે. બજેટ દસ્તાવેજોમાં જણાવવાયું છે કે આગામી નાણાકીય વર્ષના અંત સુધીમાં રાજ્ય પર દેવાનો બોજ ૨૦.૩૮ ટકા રહેશે. છેલ્લા દસ વર્ષમાં આ સૌથી વધુ દેવાનો ગુણોત્તર છે.

રાજ્ય પર ચાલુ નાણાકીય વર્ષમાં દેવાનો બોજ ૯ લાખ ૩૭ કરોડ રહેશે. આગામી નાણાકીય વર્ષમાં આ દેવું ૧૧.૦૨ લાખ કરોડ થશે. આમાંથી ૯૦ હજાર કરોડનું દેવું કેન્દ્ર સરકારનું છે અને કેન્દ્ર સરકાર તે રકમ ચૂકવશે, તેથી દેવાનું પ્રમાણ વધે તો પણ ચિંતા કરવાની કોઈ જરૂર નથી, એમ મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર (જુઓ પાનું ૪) >>

PAC n DELIVER INTERNATIONAL COURIER

Send parcels to your Children & loved ones in **CANADA, UK, USA & WORLD WIDE** including Garments, Farsan, Chocolates, Sweets, Gifts, Eatables, Medicines & any permissible item & get benefited with **SPECIAL rates.**

Contact : Mr. ANUJ SANGOI
8879991866
Email - sales@pacndeliver.com

"20 Yrs of Quality Service"

₹325*
500 mL
ગોલ્ડન ફેન્ટાસી

₹350*
500 mL
બ્લોક શેરેસ્ટ

સમૃદ્ધ
સેવા મિત્ર, સેવા આનંદકીર્તી

આજે મધ્ય અને હાર્બર લાઈનમાં બ્લોક

જુવનધારા વૃદ્ધાશ્રમ પરિવાર
દ્વારા ચાલતી પ્રવૃત્તિઓ

આશીર્વાદ દાતા:- પ.પૂ. પંચાયતપ્રવર શ્રી ચંદ્રશેખરવિજયજી મ. સાહેબ (ગુરુ મા)
શ્રી વાસુપૂજ્ય વિહાર જીવન મંદિરના સાનિધ્યમાં

માનવ સેવા તથા જુવનધારા કાર્યો કરતી ગુજરાતની અગ્રગણ્ય સંસ્થાના સુક્ત કાર્યોમાં ખેડાવા અપીલ

૩૬૦ વડીલોનું આશ્રયસ્થાન જુવનધારા વૃદ્ધાશ્રમ, હાલ ૨૯૦ થી વધુ વડીલો નાતખતનાભેદભાવ વિના આશ્રયસ્થાન મેળવી રહેલ છે.

૮૦ થી વધુ પચાસ વડીલો, વૃદ્ધાશ્રમોમાં ગુજરાતનું પ્રથમ પેરાલીસીસ રીહેલ સેન્ટર જુવનધારામાં, રોજ ૧ ટાઇમનું ૨૦૦ થી વધુ વ્યક્તિનું વૃદ્ધ સાત્વિક પેન ભોજન પીરસવામાં આવે છે.

ભગવાન મહાવીર મેડીકલ સેન્ટર મહીને ૨૦૦૦ થી વધુની ઓપીડી વિનામુલ્યે તથા રાહત દરે, આશ્રમવાસી વડીલો માટે વિનામુલ્યે

ભગવાન મહાવીર આઈકેર હોસ્પિટલ વાર્ષિક ૧૫૦૦ થી વધુ મોતીયાના ઓપરેશનો, ૧૨૦૦ થી વધુ છારી વેલ ના ઓપરેશનો વિનામુલ્યે તથા રાહત દરે કરવામાં આવે છે.

સિનીયર સીટીઝન ટિકિટની સેવા સંસ્થાની આયુર્બજી ૧ કિ.મી વિસ્તારમાં રહેલા સિનીયર સીટીઝનને વિનામુલ્યે તથા ૩.૧૦ ના ટોકન ચાર્જ થી ટિકિટ ઘટે છે પહોંચાડવામાં આવે છે.

ભગવાન મહાવીર ફિઝીયોથેરાપી સેન્ટર આશ્રમવાસી વડીલો માટે તદ્દન ફ્રી બહારના સારવાર્થી રાહત દરે

ભગવાન મહાવીર ડેન્ટલ ક્લિનિક આશ્રમવાસી વડીલો માટે વિનામુલ્યે તથા રાહતદરે

વૃંદાવન ગીર ગોશાળા (જુવનધારાગર):- ખેડા કાજુપુરા મધ્યે વૃંદાવન ગીર ગોશાળા આવેલ છે. ૧૫૪ થી વધુ ગોમાતા અને તેમના વંશજો આશ્રય લઈ રહ્યા છે. ૧૦૦૦ થી વધુ ગોમાતા આશ્રય લઈ શકે તેટલી જમીન સંસ્થા પાસે ઉપલબ્ધ છે. જેનું વિકાસ કાર્ય ચાલુ છે.

લઢિધવિક્રમ ખીચડી ઘર:- રોજ ૧૦૦૦ થી વધુ વ્યક્તિને મોબાઇલ વાન દ્વારા ખીચડી પહોંચાડવામાં આવે છે. જુવનધારા વૃદ્ધાશ્રમ બની રહ્યું છે જુવનધારા વાસ્તવ્યધામ, ૨૫૦૦ વડીલો તથા ૧૩૨૧યાત્રીઓ માટે નું આશ્રયસ્થાન, પ્રથમ તબક્કામાં ઉપા-જીવન ભગવાન મહાવીર હોસ્પિટલ બનશે.

ખે આપને યોગ્ય લાગે તો સંસ્થાની વિવિધ યોજનાઓમાં સહકાર આપવા આપવા નમ્ર અરજ છે.

સંપર્ક :- ૯૦૯૯૯ ૩૦૫૮૨, ૯૦૨૫૫ ૨૧૧૭૦, ૮૭૫૮૪ ૧૩૫૬૪, ૯૯૭૮૦ ૧૫૪૨૪

જે આપ સંસ્થાની વિગતો કરવા માંગો છો તો સંસ્થામાં ફોન ઉપર જણાવશો તો આપને લાવવા લઈ જવાની વ્યવસ્થા કરી આપવામાં આવશે

ACCOUNT NAME: MANAV SEVA SAMAJ KALYAN TRUST
BANK NAME : Kotak Mahindra Bank
ACCOUNT NO: 9312459209 • IFSC CODE : KKBK0002584
આપની ડિજિટલ ટ્રાન્ઝેક્શન સંસ્થાને આપી શકો છો.

આપના દ્વારા આપવામાં આવેલ દાન કલમ ૮૦ગુ હેઠળ કરમુક્ત છે. CSR ડંડ સહાય છે.

જુવનધારા વૃદ્ધાશ્રમ, પપ્રાવતીનગર, ઘનિરાનગર વિ-૨, લાંબા, અમદાવાદ-૩૮૨૪૦૫

મુંબઈ: મુંબઈની લાઈફ લાઈન ગણાતી લોકલ ટ્રેનના ટ્રેક તેમ જ સિગ્નલ સિસ્ટમ સહિત મહત્વના ટેકનિકલ મેઈન્ટેનન્સ વર્ક માટે રવિવારે ૮મી માર્ચ, ૨૦૨૬ના રોજ મેગા બ્લોક હાથ ધરવામાં આવશે.

મધ્ય રેલવે પર મહુડુંગા-મુલુંડ વચ્ચે સવારે ૧૧ વાગ્યાથી સાંજે ચાર વાગ્યા સુધી અપ ડાઉન ફાસ્ટ લાઈન પર બ્લોક હાથ ધરાશે. બ્લોકના સમયગાળા દરમિયાન મહુડુંગા અને મુલુંડ વચ્ચે અપ ડાઉન ફાસ્ટ લોકલ ટ્રેનો અપ ડાઉન સ્લો લાઈન પર દોડાવવામાં આવશે. આના કારણે ટ્રેનો પોતાના નિર્ધારિત સમય કરતા ૧૫ થી ૨૦ મિનિટ મોડી દોડશે.

હાર્બર લાઈન પર કુર્લા-વાશી વચ્ચે અપ ડાઉન લાઈન પર સવારે ૧૧ વાગ્યાથી સાંજે ચાર વાગ્યા સુધી બ્લોક હાથ ધરવામાં આવશે. બ્લોકના સમયગાળા દરમિયાન સીએસએમટી -પનવેલ, બેલાપુર અને વાશી વચ્ચે અપ ડાઉન લાઈન પર ટ્રેન વ્યવહાર બંધ રહેશે. જોકે રેલવે દ્વારા પ્રવાસીઓની સુવિધા માટે સીએસએમટી-કુર્લા વચ્ચે અને વાશી-પનવેલ વચ્ચે સ્પેશિયલ ટ્રેનો દોડાવવામાં આવશે.

પશ્ચિમ રેલવે પર દિવસ દરમિયાન કોઈ બ્લોક હાથ નહીં ધરવામાં આવે જેને કારણે રવિવારે પશ્ચિમ રેલવે પર ટ્રેનો નિયમિત સમયપત્રક મુજબ ચાલશે.

સશક્ત અને સ્વસ્થ મહિલા, સમૃદ્ધ સમાજ

મહિલા અને બાળ વિકાસ વિભાગ માટે કુલ ₹૭૬૯૦ કરોડની જોગવાઈ

ગંગા સ્વરૂપા આર્થિક સહાય યોજના અંતર્ગત ₹૨૮૪૮ કરોડની જોગવાઈ

આંગણવાડી કાર્યકર/ટેડાગર, મીની આંગણવાડી કાર્યકર બહેનોના માનદ્ વેતન માટે ₹૧૧૨૮ કરોડની જોગવાઈ

પૂરક પોષણ યોજના અંતર્ગત ૩ થી ૬ વર્ષનાં બાળકોને આંગણવાડીમાં ગરમ નાસ્તો અને ભોજન તેમજ બાળકો, કિશોરીઓ અને સગર્ભા ધાત્રી માતાઓને ટેક હોમ રાશન પૂરું પાડવા ₹૯૭૨ કરોડની જોગવાઈ

દૂધ સંજીવની યોજના હેઠળ ફોર્ટિફાઇડ દૂધ આપવા ₹૨૦૫ કરોડની જોગવાઈ

વહાલી દીકરી યોજના અંતર્ગત ₹૨૪૫ કરોડની જોગવાઈ

બે હજાર આંગણવાડી કેન્દ્રોના બાંધકામ માટે ₹૩૬૦ કરોડની જોગવાઈ

દીકરીના જન્મથી લઈને માતાના પોષણ, સન્માન અને સુરક્ષા સુધી, રાજ્ય સરકાર હંમેશાં હરકદમ માતૃશક્તિની પડખે છે. મહિલા અને બાળ વિકાસ માટે ફાળવાયેલ ₹૭૬૯૦ કરોડનું આ બજેટ 'સશક્ત અને સ્વસ્થ મહિલા, સમૃદ્ધ સમાજ'ના આપણા સંકલ્પને ચરિતાર્થ કરશે.

- શ્રી હર્ષ સંઘવી, માનનીય નાયબ મુખ્યમંત્રી, ગુજરાત

ammpholidays@gmail.com
We Deliver What We Promise!
We Believe in Providing Luxurious Experiences!

Ammpal HOLIDAYS

KENYA
EXPERIENCE AFRICA'S UNTAMED BEAUTY,
NATURE AT ITS MAJESTIC BEST!
8 DAYS TOUR BY AMMPAL HOLIDAYS.

TOUR DATE
May 21st - June 4th (Sold Out) - June 18th

NAIROBI • MOUNT KENYA REGION • LAKE NAIVASHA • MASAI MARA

Delicious Cuisines Veg & Jain Meals at Hotels
Tour Inclusive of Air Fare*
Accompanied by Experienced English & Gujarati Speaking Tour Manager
Sightseeing in Super Deluxe A/c Luxury Coaches
Stay at Luxurious Hotels

AMMPAL HOLIDAYS Specialist in International & Domestic Tour Packages
For Booking & Planning Your Tours Call Us Now!
AMIT SHAH 9833082820 | 8291099100